

Seinäjoki

Seinäjoen kaupunki

Talousarvio 2026 Taloussuunnitelma 2027-2029

Hyväksytty valtuuston kokouksessa 10.11.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1.	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
2.	TALOUSARVION VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT	3
	2.1 Yleinen talouskehitys	3
	2.2 Kunnallistalouden kehitys ja valtion talousarvioesityksen vaikutukset kuntatalouteen	7
	2.3 Talousarvion laadinnan lähtökohdat	12
3.	TALOUSARVIORAKENNE.....	18
4.	SEINÄJOEN KAUPUNKISTRATEGIA 2022 - 2029	20
5.	SEINÄJOEN KAUPUNGIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT	27
6.	TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELU	30
7.	TALOUSSUUNNITELMA	31
8.	TALOUSARVIO	31
	8.1 Tuloslaskelmaosa	31
	8.2 Investointiosa.....	41
	8.3 Rahoitusosa	45
9.	TALouden TASAPAINOTTAMINEN	50
	9.1 Lähtökohdat talouden tasapainottamiselle	50
	9.2 Talouden kolme skenaariota ja tasapainottamisohjelma.....	53
10.	TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027-2029	60
11.	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO	61
	TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	63
	Hallintokunnat	63
	Tytäryhteisöt	108
	TULOSALUEET JA KUSTANNUSPAIKAT	122
	INVESTOINNIT	160
	Investointiosa.....	160
	Investointien vaikuttavuus.....	167

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027-2029	172
LIITTEET	203
Seinäjoen kaupungin suunnitelman mukaiset poistoajat	203
Talousarviolainojen ottamista koskeva delegointi	205
Talousarvion sitovuustasomäärittely	206

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu siten, että tilikauden tulos on ylijäämäinen 8,8 milj. euroa. Veroperusteisiin ei tehdä muutoksia. Vertailukelpoinen, toimintakatekasvu on ensi vuodelle 1,4 % ja vuosikate ylittää 30 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat 33,5 milj. euroa. Lainamäärän ennakoidaan laskevan ensi vuoden aikana 204 euroa/asukas kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen nähden. Kumulatiiviset ylijäämät kasvavat sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa, mikä on tietenkin hyvä asia ja oikeanlainen taloutemme kehityssuunta.

Käännettä parempaan on yleisessä taloudessa ilmassa. Se ei kuitenkaan poista kaupungin oman toiminnan tehostamisen välttämättömyyttä. Tiedetään ennakolta, että etenkin vuoteen 2028 saakka kunnilla on edessään taloudellisesti poikkeuksellisen haastavia aikoja. Tämä johtuu globaalista epävarmuudesta ja matalavireestä taloudessa, orastavista kasvunäkymistä huolimatta. Rakennus- ja asuntoalan toipumisen hitaus synnyttää matalasuhdannetta sekä valtion 10 miljardin euron sopeutustoimet ml. valtionosuuksien sotetasaus vaikuttavat kaupungin tulo- ja rahoitus pohjaan.

Rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla 2025-2028 eli seinäjokisittain Raksoilla, tavoitellaan pysyviä taloudellisia vaikutuksia vähintään 15 milj. euroa vuoden 2028 loppuun mennessä. Tämä tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestävästä taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Rakso-työhön on sitoutettu kaikki toimialat sekä henkilöstö. Rakson poliittisesta ohjauksesta vastaa taloustoimikunta. Sopeutusohjelman toimenpiteet on valmisteltu erikseen vuoden 2025 aikana ja tuodaan päätöksentekoon syksyllä 2025 sekä seuraavien vuosien talousarvioissa. Tulevat kouluverkkoa koskevat päätökset tullaan käsittelemään yhtenä kokonaisuutena. Yhteistoimintamenettelyt eivät ole poissuljettuja rakenteellisen sopeuttamisohjelman toteuttamisen yhteydessä. Kun rakenteita uudistetaan, silloin myös henkilöstön määrää tarkastellaan ja tehtäviä uudelleen järjestellään. Tervehdyttämistoimien ohella kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti on tärkeää, että myös vaikuttavuuteen ja uudella tavalla tekemiseen panostetaan.

Investointiohjelman suurimpia kohteita ensi vuonna ovat koulut ja päiväkodit:

- Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus (5,7 milj. euroa vuodelle 2026),
- Hyllykallion päiväkodin peruskorjaus ja laajennus (5,3 milj. euroa vuodelle 2026),
- Alakylän koulun laajennus (2,0 milj. euroa vuodelle 2026).

Yhdyskuntatekniikan investointeihin on varattu ensi vuodelle 10,2 milj. euroa. Asuinaluealaajennuksia tehdään Kertunlaaksoon ja Soukkajoelle. Kaupunki on myös mukana VT19:n ”Tepon liittymän järjestelyjen parantamisessa”. Liikuntapaikkarakentamiseen on varattu 1,7 milj. euroa.

Talousarvion 2026 tavoitteet on johdettu kaupunkistrategiasta. *Tahtoa, rohkeutta ja vastuullisuutta* arvoinaan pitävä kaupunki kasvaa ja kehittyy. Visioimme olemamme valtakunnallinen kasvukeskus, jossa kaupunki, yrittäjät ja yhteisöt rakentavat osaavaa, innostavaa ja turvallista elämää. Kaupunkistrategiaa päivitetään par’aikaa ja valmista on alkuvuonna 2026, ja yhä vahvemmin meidän on syytä pitää tasapainoinen talous keskiössä pito- ja vetovoimaista kaupunkia rakennettaessa.

Kaupunkimme asukasluku on kehittynyt myönteisesti jo pitkään kasvun ollessa keskimääräisesti noin 1 prosentin vuosittaista luokkaa. Kasvun ennakoidaan jatkuvan yhä, mutta enemmän kansainvälisenä. Työllisyyden lukumme ovat valtakunnallista kärkeä ja työttömyys suurten kaupunkien matalimmalla tasolla. Tapahtumista, liikunnasta ja ammattikorkeakoulustaan tunnettu kaupunki myös kansainvälistyy.

Yrittäjyyden merkitys on jatkossakin hyvin tärkeä samoin kuin palveleva, turvallinen Seinäjoki. Ydinkeskustan kehittämiseen on varattu talousarviossa lisäpanostuksia, samoin myös hyvää palautetta saanut osallistavaa budjetointia jatketaan.

Suunta on Seinäjoen kaupungin kehityksessä oikea. Lähtökohdat tulevaan pidemmälläkin tähtäimellä ovat yrittäjyyden ykköskaupungissa hyvät. Tästä on hyvä jatkaa myös rohkeaa uudistumista.

Kiitän talousarvion 2026 laadintaan osallistuneita, henkilöstöämme ja kaupungin luottamushenkilöitä. Kaupungin rahat eivät tule budjetista, vaan kuluvat päivittäisissä toiminnoissa. Kestävä talous rakennetaan arkipäivässä onnistuneita päätöksiä tekemällä, tehokkaasti työskentelemällä ja hyvällä johtamisella. Rakenteiden tarkastelulle on myös merkittävä sijansa.

Jaakko Kiiskilä
Kaupunginjohtaja

2. TALOUSARVION VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Yleinen talouskehitys

Vaikka epävarmuutta ja geopoliittisia riskejä on poikkeuksellisen paljon, ennakoidaan yleisissä talousennusteissa vuoden 2026 olevan parempi kuin vuosi 2025. Yleisessä taloudessa on isoa epävarmuutta johtuen pääosin Venäjän sodasta Ukrainassa ja sen vuoksi Venäjälle asetetuista talouspakotteista ja niiden vaikutuksista, Israelin sotatoimista Gazan alueella sekä kiristyneestä geopoliittisesta maailmantilanteesta. Suomessa palautuminen taantumasta on pitkittynyt ja tuleva näkymä on ainoastaan matalan kasvun aikaa. Kuluttajien luottamus talouteen on yhä heikkoa. Rakentaminen ja asuntokauppa on kuitenkin toipumassa, mutta hitaasti. Kiinteistönvälitysalan keskusliiton tilastojen mukaan asuntokauppoja on tehty lähes 17 % enemmän kuin edellisvuoden vastaavana aikana: vanhat asunnot ja omakotitalokaudat ovat piristymässä, mutta uusien asuntojen kaupassa muutos ei vielä näy kesäkuun lopussa 2025. Rakennusala vajosi vuosina 2023–2024 matalasuhdanteeseen, jatkuen yhä. Korkojen lasku edistää asuntoalan ja rakentamisen elpymistä.

Vaikka talouteen ja työllisyyteen käännettä parempaan ennakoidaan, tuleva näkymä on Suomessa ainoastaan matalan kasvun aikaa. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan ensi vuodesta. Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna hieman viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin 9,4 prosenttia työvoimasta. Työllisyysasteen (15–64 v) ennakoidaan nousevan Suomessa ensi vuonna 71,8 %:iin (muutos +0,3 %-yks.) ja vastaavasti työttömyysasteen laskevan 9,0 %:iin (muutos 0,4 %-yks.), arvioi Valtiovarainministeriö (VM) syyskuussa valtion budjettiesityksen julkistustilaisuudessa.

VM ennakoi syksyn 2025 talouskatsauksessaan ainoastaan 1,4 %:n kasvua v.2026 ja 1,7 % v. 2027 ja 1,6 % vuonna 2028. Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun vuoden 2025 aikana. Euroalueen kasvuksi ennakoidaan 1,3 % vuonna 2026, USA:ssa 1,6 % ja maailmantaloudessa 3,0 % ja Kiinassa yli 4 %. Kiinan arvioita ei pidetä täysin luotettavana. Epävarmuutta on yhä arvioissa poikkeuksellisen paljon: mm. IMF ennakoi (29.7.2025) Euroalueen BKT-kasvuksi 1,0 %, USA:n kasvuksi 1,9 % ja maailmantalouden kasvuksi 3,0 %.

Myös USA:n uuden presidentin Donald Trumpin valtaannousu ja hänen toimiensa vaikea ennakoitavuus vaikuttavat globaalisti ja Euroopassa ylimääräistä epävarmuutta lisäävästi: levottomat ja röyhkeät valloituspuheet koskien Grönlantia, Panaman kanavaa sekä Kanadaa. Iraniin tehdyt iskut alkukesällä 2025 USA:n ja Israelin toimesta ovat herättäneet myös kasvavaa levottomuutta maailman turvallisuustilanteesta.

Taloudessa negatiivinen ilmiö on USA:n uudet suojatullit Meksikolle, Kanadalle ja Kiinalle sekä myös Euroopan unioni maille (15 % 7.8.2025 lukien pysyvänä, lisäksi USA:han vietävän metallin, alumiinin ja kuparin tullit ovat 50 % sekä lisätileaukset USA:sta tulevasta energiasta ja puolustusteollisuudesta) sekä lukuisille muille maailman valtioille. Tämän seurauksena on monen valtion suunnasta asetettu vastatullit USA:lle ja nk. kauppasota on käynnissä etenkin kahden talouden suurvallan eli Kiinan ja USA:n välillä, mutta tullien tulo heijastuu koko maailman talouteen sitä heikentäen. Rahamarkkinoilla USA:nkin arvellaan kärsivän viime kädessä asettamistaan suojatulleista ja niistä johtuvista vastatulleista, koska tämä lisää inflaatiota ja epävarmuutta myös USA:ssa.

Ukrainan mahdollinen rauha vaikuttaa joko negatiivisesti tai positiivisesti tulevaan riippuen siitä, onko mahdollisesti syntyvä rauha kestävällä pohjalla vai pahentaako se vain nykytilannetta. Myönteisimmillään ko. rauha käynnistää merkittävät uudelleenrakentamiset Ukrainassa, mutta ellei Venäjän uhka sotatoimien laajentamisesta tai jatkamisesta poistu, turvaton aika Euroopassa jatkuu.

Saksan päätökset maaliskuun alussa velkakaton poistamisesta infraan liittyvistä investoinneista ja puolustusteollisuuden panostusten lisäämisessä näkyvät Euroopan talouskehityksessä myönteisesti. Saksasta odotetaan Euroopan talousveturia. Nato-maat ovat päättäneet nostaa 2020-luvun aikana kunkin valtion puolustusmenot pääosin 5 %:in tasolle nykyisestä noin 2 %:in tasosta. Tämä lisää merkittävästi puolustusteollisuuden investointeja, mutta toisaalta heikentää mahdollisuuksia panostaa muuhun.

Inflaatio Euroalueella on taipunut n. 2 %:n tuntumaan. Suomessa koko kuluvan vuoden inflaatioksi ennakoitaan 1,0-1,6 % (Lähde: Suomen pankki ja VM, arviot tehty kesäkuussa 2025), ja ensi vuodelle 1,4 % ja vuodelle 2027 1,9 % (VM 9/2025), mikä merkitsee ostovoiman kasvamista, kun reaaliensiotaso on 2,2 %. Koronlaskuilla ennakoidaan olevan myönteistä vaikutusta talouteen ja ihmisten ostokäyttäytymiseen sekä yritysten investoimiseen. Toistaiseksi yritykset ovat olleet joitakin myönteisiä poikkeuksia lukuun ottamatta pääosin varovaisia tehdessään uusia investointipäätöksiä. Vienti on kuitenkin piristynyt kuluvana vuonna, mikä ennakoii talouskasvua Suomessakin. Yhteiskunnan (mm. Euroopan unioni) rahoitusta on saatavissa merkittävässä määrin etenkin vihreän kehityksen investointeihin. Odotuksena on, että lyhyet korot vielä hieman laskevat loppuvuonna ohjauskorkolaskujen myötä, ja takaisin nousua ennakoitaan vuoden 2026 jälkipuoliskolle.

Keskuspankkien ohjauskorot 9/2025:

- Fed (USA): 4,00-4,25 %, viimeisin toimi oli syyskuussa, jolloin ohjauskorkoa laskettiin neljänneksen. Painetta on USA:n presidentin Donald Trumpin suunnalta asetettu Fed-koronlaskuille tulevan syksyn aikana. Rahamarkkinat ovat huolissaan siitä, että Fedin puolueettomuus on vaarantumassa.
- EKP (Euroalue): talletuskorko 2,00 %, muut ohjauskorot 2,15 % ja 2,40 %, viimeisin toimi oli syyskuussa 2025, jolloin ohjauskorot pysyivät ennallaan. Syksyllä odotetaan rahamarkkinoilla enää enintään neljänneksen laskua ohjauskorkoihin. Mahdollista on myös se, että viitekorot eivät enää laske, koska inflaatio on asetunut euroalueella tavoitteen mukaiselle 2 %:n tasolle.

Euribor-korot (3 kk, 6kk ja 12 kk) ovat tällä hetkellä laskeneet jo merkittävästi, viimeisen kuukauden aikana ne ovat asettuneet noin 2 %:iin, kun ne olivat vielä vuonna 2023 yli 4 %:ssa.

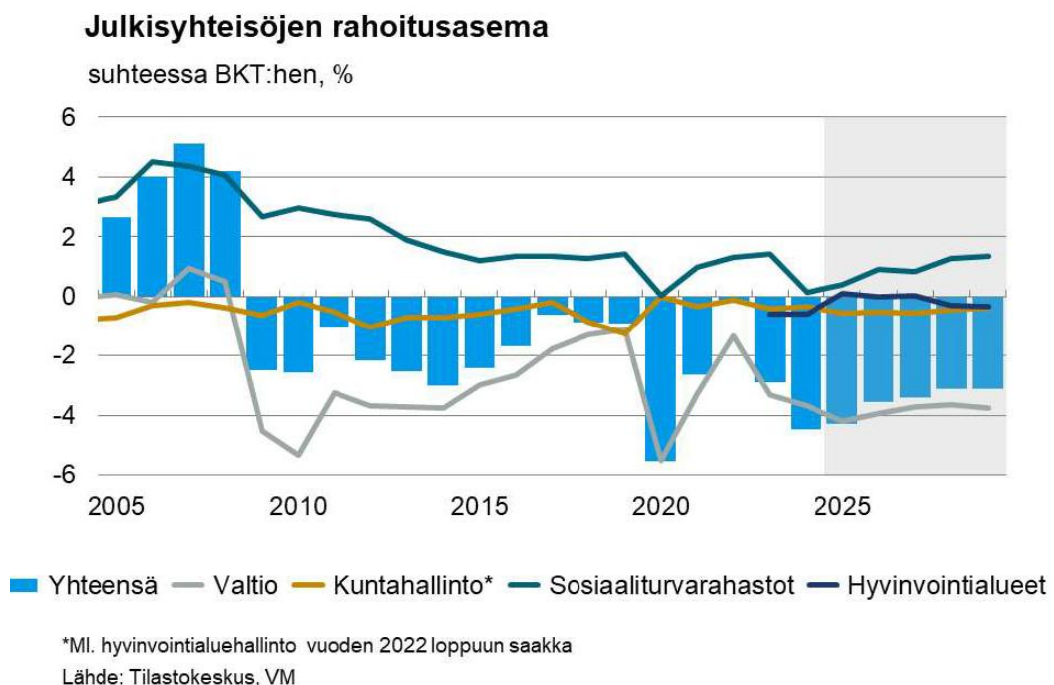
Pitkät korot ovat olleet nousussa Saksan velkavivun käyttöönoton myötä kevästä 2025. Noin 2-3 %:n tasoa on pidetty pitkään todennäköisimpänä pidemmälläkin tähtäimellä, tällä hetkellä pidetään mahdollisena, että korot ylittävät 3 %:n tason.

Epävarmat ajat jatkuvat, ja myös kuntataloudessa on taloudellisesti vaikeat lähivuodet, vaikkakin yleinen kasvunäkymä on jo hieman parempaan. Syytä on kunnisakin varautua ennakoilta matalamman talouskasvun aikaan ja talouden sopeuttamiseen, koska mm. kuntien nykyinen tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntatalouden kasvavia menopaineita käyttötaloudessa ja investoinneissa. Investointien ennakoidaan pysyvän kasvukeskusten investointipaineiden vuoksi mittavina myös tulevina vuosina. TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntatalous on aiempaa herkempi suhdanteille. (Kuntatalousohjelma, VM).

Talouden isossa kuvassa näkyvät myös valtion erittäin suuret noin 10 miljardin euron sopeuttamistoimet ja ennakoitua suurempi sote-tasaus sekä valtionosuusindeksien jäädytys vuosille 2025-2027 näkyvät jo kuntien saamissa kuluvan vuoden valtionosuuksissa, mutta myös kuntien peruspalvelujen tulevassa rahoituspohjassa. Maan hallituksen tavoitteena on noin 1 miljardin euron lisäleikkaukset aiempien päätöstensä lisäksi. Syynä tähän ovat mm. valtion velkaantumisen kiihtyminen sekä kasvaneet lainanhoitokulut että voimakkaasti kasvavat puolustusmenot 2026-2029. Tulevaisuudessa sopeutustoimet näkyvät kuntien rahoituspohjissa hyvinkin suurina valtion tasapainottaessa omaa talouttaan. Mm. valtionosuuksista kunnille vähennettiin -75 milj. euroa v. 2026, josta mm. Seinäjoelle vaikutus indeksileikkauksen ja normienpurkuun liittyvien ennakkoleikkausten kanssa lähes -1 milj. € nykytasoon. Hallituksen kehysriihessä tehdyt ja Petteri Orpon hallituksen talousarvioehdotuksessa merkittävät ansioverokevennykset (n. 1 mrd. €) toisaalta vähentävät verokeräytymää ja toisaalta niiden toivotaan lisäävän kulutusta ja talouskasvua.

Kuvio. Julkisyhteisöjen rahoitusasema. Lähde: Tilastokeskus, VM:n talouskatsaus syyskuu 2025).

Valtionhallinnon rahoituksellinen kestävyysvaje on noin 12 miljardia euroa. Valtio velkaantuu ensi vuonna 1,4 miljardia euroa vuodesta 2025, arvioi VM. Ilman valtion sopeutustoimia kestävyysvaje kasvaisi tätäkin suuremmaksi. Pidemmällä tähtäimellä Suomessa julkinen talous vaatii talouden tasapainottamista ja toisaalta kykyä uudistua. Sopeutustoimet kohdistuvat mm. sosiaalietuuksiin, verotukseen, hyvinvointialueisiin ja kuntiin. Toisaalta investointeja lisätään ja normien purkua tavoitellaan. Valtiovarainministeriö toteuttaa 10 miljardin euron sopeutustoimia julkiseen talouteen Suomessa kahden eduskuntakauden aikana.

Väestön ikääntyminen luo kestävyysvajetta. Tulojen ja menojen epätasapaino julkisella sektorilla korostaa palvelutarpeen ennakoivan suunnittelun ja investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Eriytymiskehitys näkyy myös kuntien edellytyksissä järjestää lakisääteisiä palveluita. Eritoten kasvukaupungit investoivat, mikä haastaa lisäksi niiden rahoitusta. Ongelmat työvoiman saatavuudessa, kaupungistuminen sekä syntyvyyden pieneneminen edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja

niin kunnissa kuin valtakunnallisestikin. Esimerkkinä tästä voidaan nähdä vuodesta 2025 voimaan astunut TE-uudistus, joka oli merkittävä muutos aiempaan. Kunnat ovat jatkossa (45 työllisyysaluetta) vastuussa työllisyydenhoidosta valtion sijasta.

Suomessa **bruttokansantuotteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2024-2029 seuraavasti (Lähde: VM, taloudellinen katsaus syksy 2025, julkisen talouden suunnitelma):

2024	0,4 % (korjattu Tilastokeskuksen toimesta)
2025	1,0 %
2026	1,4 %
2027	1,7 %
2028	1,6 %
2029	1,6 %

Inflaatiokehityksen (kuluttajahinnat, muutos-%) ennustetaan Suomessa toteutuvan, esitetyn mukaisesti vuoteen 2029 asti, mukana vuoden 2024 toteutuma:

2024	1,6 %
2025	0,4 %
2026	1,4 %
2027	1,9 %
2028	2,0 %
2029	2,0 %

Inflaation hidastuminen ja korkojen aleneminen vahvistavat ostovoimaa ja yksityisen kulutuksen kasvua. Investointeja lisäävät myös energiasiirtymään ja turvallisuuteen liittyvät hankkeet.

Hyvänä tasona yleisen talouden kehityksen kannalta pidetään keskimäärin 2 %:n inflaatiota. Ansiotason nousuksi Suomessa ennakoidaan ensi vuodelle 3,6 % ja vuodelle 2027 3,0 %.

Työllisyysasteen (15-64-vuotiaat) ennustetaan kehittyvän 2025-2029 seuraavasti, mukana myös vuoden 2024 toteutuma:

2024	72,1 %
2025	71,5 %
2026	71,8 %
2027	72,6 %
2028	73,3 %
2029	74,2 %

Työllisyysaste laskee vuonna 2025, mutta kasvaa vuodesta 2026 lähtien osin tuotannon kasvun, osin työllisyystoimiin panostamalla ja sosiaalietuuksia kiristämällä, mutta myös työikäisen väestön vähentyessä.

Tilastokeskuksen seuraaman (vertailukelpoinen muiden Euroopan maiden työttömyyslukujen kanssa) **työttömyysasteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2025-2029 seuraavasti, mukana vuoden 2024 toteutuma:

2024	8,4 %
2025	9,4 %
2026	9,0 %
2027	8,4 %

2028	7,9 %
2029	7,6 %

Talouden elpyminen näkyy työttömyysennusteissa. Neljän vuoden aikatarkastelulla eli vuoden 2029 loppuun mennessä työttömyysaste laskee 7,6 prosenttiin. Yhteiskunnan eriytymisestä puolestaan kertoo se, että pitkäaikaistyöttömyys on yhä korkealla ja toisaalta osaaajista on pulaa.

Talouden kokonaiskuvassa vaikuttaa tulevaisuudessa se, että julkisessa taloudessa (valtio, hyvinvointialueet ja kunnat) vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino, mikä johtaa velkaantumisen kasvuun. Merkittävä sopeuttamistarve on edessä julkisessa taloudessa. Suomella oli jo ennen koronakriisiä ja Ukrainan sotaa tuntuva julkisen talouden kestävyysvaje, joka johtuu mm. väestön ikääntymisestä.

Julkisen talouden ennusteen merkittävimmät riskit liittyvät Euroopan ja Suomen yleisen talouskehityksen epävarmuuteen. Taloudellisten riskien toteutuminen saattaa viivästyttää talouden elpymistä. Myös työllisyyskehitykseen ja julkisen talouden velkaantumisen jatkumiseen sillä olisi negatiivisia vaikutuksia. Pidemmällä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja vakaata julkista taloudenpitoa rakennepoliittikan keinoin.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmasta ja talouspoliittisista toimenpiteistä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 2.2.

2.2 Kunnallistalouden kehitys ja valtion talousarvioesityksen vaikutukset kuntatalouteen

Talousnäkömien heikentyminen välittyy suoraan myös kuntien talouteen. Sote-uudistuksen jälkeen kuntien verotuloennusteet heiluttavat kuntatalouden tilaa aikaisempaa voimakkaammin. Verojen ohella yleisen taloustilanteen heikko tila vaikuttaa myös kuntien muihin tuloihin, kuten myyntuottoihin.

Talousnäkömien heikentyminen vaikuttaa luonnollisesti myös kuntien menoihin. Kunnilla on yhä merkittävä rahoitusosuus perustoimeentulotuen ja pitkäkestoisen työttömyysturvan rahoittamisessa. Jos taloustilanne ei ole vahva, silloin yleensä työttömyyskin nousee ja tarve täydentää toimeentuloa erilaisilla etuuksilla lisääntyy. Siksikin eritoten menojen hyvä hallinta kuntien käyttötaloudessa sekä tasapainoisen talouden vaatimus, vaikuttavuus palveluissa sekä uudistuminen on hyvä pitää strategiassa ja toiminnassa vahvasti mukana. Korkokulut ovat merkittävässä nousussa, mikä aiheuttaa paineita myös kuntien palvelutuotantoon ja investointeihin.

Valtioneuvoston esitys vuodelle 2026 on julkistettu 22.9.2025. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen talous- ja finanssipoliittikan lähtökohtana on turvata hyvinvointiyhteiskunta myös tuleville sukupolville. Finanssipoliittikan tavoitteena on vahvistaa julkista taloutta ja kääntää Suomen velkaantumiskehitys. Valtiovarainministeriön arvion mukaan julkisyhteisöjen menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino on mittava eikä julkisen talouden rahoitus ole kestävällä pohjalla pitkällä aikavälillä.

Julkisen talouden velkasuhteen vakauttaminen hallituskauden loppuun mennessä on hallituksen keskeisin finanssipoliittinen tavoite. Hallituksen talouspolitiikan painopisteitä ovat turvallisuus, taloudellinen vakaus, työllisyys, talouskasvu sekä hyvinvointipalvelujen turvaaminen. Hallituksen tavoitteena on vakauttaa julkisen talouden velkasuhde vuoteen 2029 mennessä. Hallitus on päättänyt julkista taloutta

vahvistavista toimista myös siksi, että EU:n liiallisen alijäämän menettely vältetään. Pidemmän aikavälin tavoitteena on tasapainottaa julkinen talous ja kääntää velkasuhde laskuun muiden Pohjoismaiden tasolle.

Tavoitteiden saavuttamiseksi hallitus on päättänyt hallitusohjelmassa julkista taloutta 10 miljardilla eurolla vahvistavasta toimenpidekokonaisuudesta, joka sisältää sekä säästötoimia että työllisyyttä lisääviä rakennepoliittisia toimia. Näillä on merkittäviä vaikutuksia kuntatalouteen, mm. n. 250-300 milj. euron vuotuiset valtionosuusvähennykset vuosina 2025-2027, myös työllisyyden ja kotoutumisen rahoitusta on tarkistettu alaspäin. Seinäjoelle pelkästään valtionosuusvähennykset merkitsevät noin -4 milj. €/vuosi.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutusten arvioidaan heikentävän kuntataloutta kokonaisuudessaan noin 170 milj. euroa suhteessa edellisen vuoden talousarvioon. Vuoden 2026 talousarvioesityksessä kuntataloutta heikentävät erilaiset valtiontalouden sopeutustoimet. Peruspalveluiden valtionosuuteen kohdennetaan 75 milj. euron vähennys, ja myös vuonna 2026 valtionosuuden indeksikorotuksesta vähennetään yksi prosenttiyksikkö.

Hallitus uudistaa mm. esi- ja perusopetuksen tuen 1.8.2025 alkaen. Toimenpiteen takia kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään noin 53,5 milj. euroa vuonna 2026. Toimenpiteen kokonaisvaikutus valtionosuuteen on 91,7 milj. euroa. Valmistavan opetuksen lisäopetukseen kohdennetaan 20,3 milj. euroa valtionosuutta vuodesta 2026 alkaen, ja se kohdentuu valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestäjille. Rahoitus kohdistuu pääasiassa kuntiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionrahoitusta vähennetään 7 milj. eurolla vuodesta 2026 alkaen. Säästö kompensoidaan kunnille korottamalla aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksurajoja. Vuonna 2026 valtio tukee suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennettä 9,8 milj. eurolla ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennettä 8,1 milj. eurolla.

Myös sosiaaliturvaan kaavaillut leikkaukset kuormittavat kuntataloutta. Hallitusohjelman laskelmien mukaan leikkaukset heikentävät kuntien taloutta vuosittain noin 80-100 miljoonalla eurolla. Taakka kasvaa, jos työttömät eivät työllisty hallitusohjelmassa oletetulla tavalla. Monet valtion uudistukset sopeutusohjelmasta ovat vasta alkamassa.

Kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin valtio on luvannut osoittavansa täyden 100 %:n valtionosuuden, ja että valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Uusista tehtävistä merkittävin on vuonna 2025 alkanut työllisyydenhoidon uudistus. Myös kotouttaminen tuli silloin kuntien vastuulle.

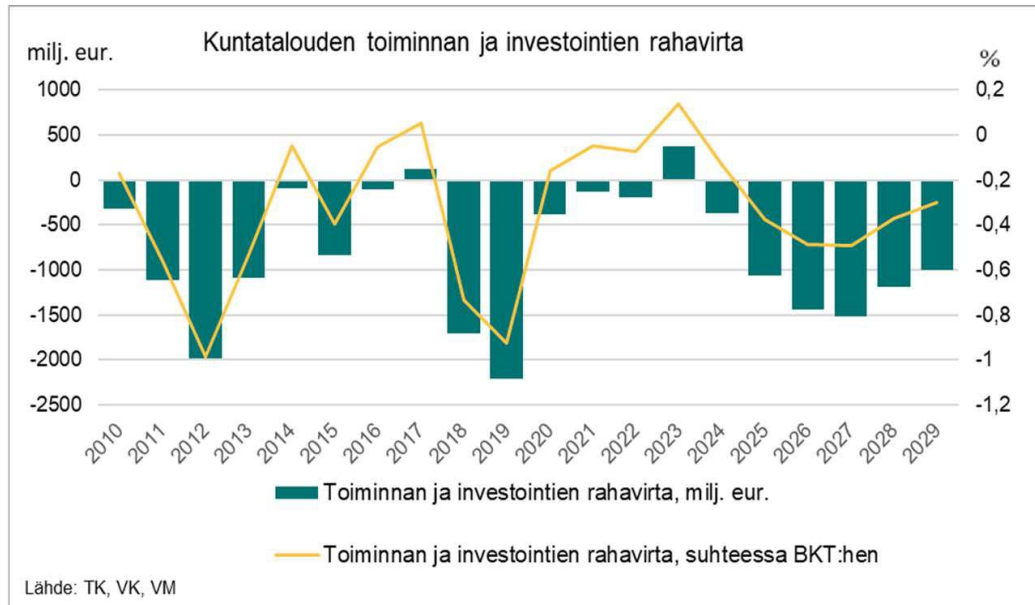
Hallitus pyrkii tukemaan kasvua vaalikauden aikana toteutettavalla määräaikaisella 4 miljardin euron investointiohjelmalla. Valtion yhtiöiden omistuksista voidaan osin luopua merkittävimpien investointien, mm. väyläinvestointien rahoittamiseksi, jotta valtion investointimenot eivät lisää valtion velanottotarvetta hallituskauden aikana.

Julkiselle taloudelle asetettujen tavoitteiden toteutumisen kannalta on tärkeää, että päätetyt säästötoimet toteutetaan suunnitellusti. Kun hallituksen päätökset toteutuvat täydessä mitassaan ja suunnitellussa aikataulussa, velkasuhteen kasvu pysähtyy vuonna 2029, todetaan Valtiovarainministeriön budjettitiedotteessa.

Valtion talousarvioesityksessä vuoden 2026 talousarvioesityksen määrärahat ovat 90,3 mrd. euroa. Valtion budjetin alijäämäksi ennakoidaan -8,7 mrd. euroa ja ilman kertaluontoista valtion asuntorahaston kassan tulouttamista -11,0 mrd. euroa. Alijäämä on merkittävästi suurempi kuin kevään teknisessä julkisen talouden suunnitelmassa arvioitiin. Valtionvelka oli vuoden 2023 lopussa 151,2 miljardia euroa.

Kuvio. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta (lähde: VM:n kuntatalousohjelma, syksy 2025).

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuitenkin kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina, arvioi VM. Epätasapaino helpottaa hieman 2020-luvun lopulla, kun valtionosuuksien määräaikaisten vähennykset 2025–2027 poistuvat. Negatiivinen toiminnan ja investointien rahavirta näkyy kuntien lainakannassa, joka kasvaa. Laskennallinen pysyvä paine veroprosentin korotukseen kunnissa on välillä 0,3 %-yksikköä -1,7 %-yksikköä vuosina 2025–2029. Koviin veronkorotuspaine kohdistuu vuoteen 2027. Negatiivisten vuosikatteen kuntien lukumäärä on merkittävässä kasvussa.

Edellisessä kappaleessa mainittu VM:n arvio (syyskuu 2025) kuntien tulevasta talouskehityksestä näkyy: Kunnissa on laajasti käynnissä talouden sopeutustoimia ja osalla myös veronkorotuksia, ennakoi Kuntaliiton talousbarometri syyskuussa 2025. Hyvinvointialueilla tilanne on pääsääntöisesti taloudellisesti hyvin haastava.

Julkisessa taloudessa toiminnan voimakkaampaa uudistamista ja tehostamista, koska muutoin tulot eivät riitä menojen kattamiseen valtiolla, hyvinvointialueilla ja kunnissa. Kestävyyssvaje on sen verran suuri. Kuntien talouden ennusteisiin sisältyy yleisten talousennusteiden tavoin edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta.

Seinäjoeki:

Työvoimahallinnon mukaan työttömyysaste on kehittynyt Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaalla muuta maata suotuisammin. Etelä-Pohjanmaan työttömyysaste oli Pohjanmaan kanssa maan alhaisin. Työttömyys on kasvussa. Elokuun 2025 tilanteen mukainen työttömyysaste oli Seinäjoella 8,5 % (8/2024: 8,0 %), Etelä-Pohjanmaalla 7,9 % ja koko maassa 11,5 %. Koko Suomessa työttömyysaste on 1,1 %-yksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin.

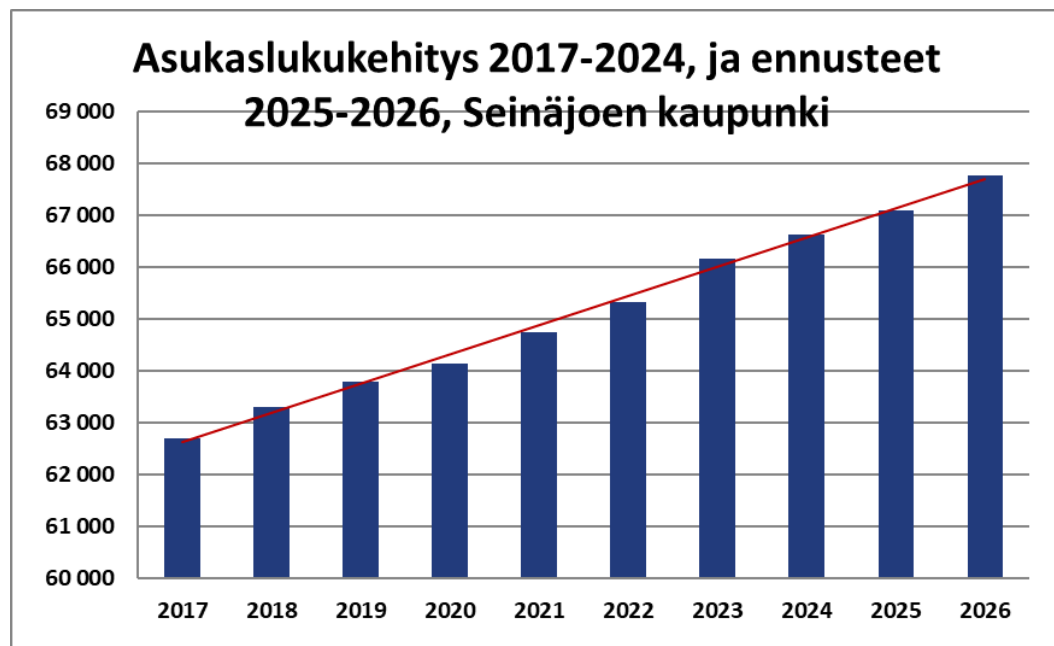

Pitkäaikaistyöttömyys on yhä korkealla tasolla. Tällä on vaikutusta työmarkkinatuen kuntaosuuksien kasvuun. Uusia avoimia työpaikkoja on Etelä-Pohjanmaan kunnassa tarjolla viime vuotta vähemmän. Uudet vastuut ja tehtävät kotoutumisessa ja työllisyshoidossa ovat lisänneet myös kuntien rahoitusvastuuta.

Seinäjoen kaupungin asukasluku on kehittynyt myönteisesti 2010-luvulla, ja kasvu on ollut keskimäärin noin 1 %:n vuodessa. Myönteinen kehitys on jatkunut myös 2020-luvulle siirryttäessä, ja kasvunäkymät tuoreimpien Tilastokeskuksen ennusteissa jatkuvat melko vahvana, jopa vuoteen 2040 asti.

Asukaslukukehitys 1-8 2025 on edelleen kasvussa, mikä on hyvä signaali kaupungin kehittymiselle. Elokuun lopussa Seinäjoen asukasluku on tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan **66 908**. Tässä on kasvua vuodenvaihteesta 297 henkeä. Tälle vuodelle ennakoidaan noin 0,75 %:n vuosikasvu, tasaisella kehityksellä jäädään hieman alle. Seinäjoen kaupunki on kasvanut joka ikisenä vuotena jo vuodesta 1960. Syntyvyyden ja kuolleisuuden muutos on jo ollut pidempään 0-tasolla myös Seinäjoella, mutta nettomuutto maan sisällä, ja tulevana vuosina etenkin kansainvälisyys, näkyvät myönteisesti kaupungin asukaskasvuluvuissa.

Kuvio. Asukasluvun kehitys 2017-2024 ja ennusteet 2025-2029.

Kasvunäkymät ovat yrittäjäkaupunkina ja tapahtumakaupunkina tunnetulla Seinäjoella edelleen vahvat. Tulevien vuosien asukasluvun kasvuksi ennakoidaan keskimäärin noin 1 %/vuosi, mikä merkitsisi sitä, että vuoden 2029 loppuun mennessä Seinäjoen asukasluku lähestyy 70 000 asukkaan rajapyykkiä ilman kuntaliitoksiäkin.

Kaupunkirakenteen kehittäminen kasvukaupungissa näkyy korkeassa investointitasossa ja rakentamisessa. Kaupunki on investoinut paljon mm. sivistyksen infraan (koulut, päiväkodit, liikuntapaikat) sekä Rovekseen (yritysalue). Asemanseutu on 2020-2030-luvun kärkenä. Vuonna 2026 kaupungin nettoinvestoinnit ovat merkittävät eli 33,5 milj. euroa. Investoinneista kerrotaan tarkemmin kappaleessa 9.2.

Seinäjoen elinvoimaisuus näkyy muutoinkin. Kaupunki on monella tavalla ollut julkisuudessa myönteisesti esillä myös vuonna 2025: Seinäjoen kaupunki valittiin jälleen Suomen yritysmuotoisimmaksi kaupungiksi EK:n kuntarankingissa, seitsemättä ker-

taa peräkkäin. Erinomainen kehitys elinkeinoelämässä on jatkunut, tämä näkyy mm. yli 100 %:n työpaikkaomavaraisuutena ja melko hyvässä työllisyyskehityksessä vaikeinakin aikoina, millä on myönteistä vaikutusta keskuskaupunkia laajemmin. Sen sijaan rakentamisen yleinen ahdinko Euroalueella ja Suomessa näkyy myös Seinäjoella: vaikka kaupunki jatkaa kasvuaan, rakentaminen on hidastunut merkittävästi tavanomaiseen nähden johtuen yleisestä taloustilanteesta. Yleisen talouden käänne merkinnee myös asuntokaupan ja rakentamisen elpymistä. Vuonna 2026 päivitetään kaupunkistrategia: todennäköisesti uudessakin strategiassa on yrittäjäyys vahvasti kärkenä, mutta toisaalta myös tasapainoisen talouden vahvempi mukaan ottaminen mahdollistaa kaupungin kasvun hallitusti.

Osaamisen vahvistuminen on yksi keskeisimmistä menestyksen ja kasvun edellytyksistä. Korkeakoulun opiskelijamäärät ovat kasvussa, ja uusia aloituspaikkoja on saatu Seinäjoelle. Myös kansainvälistyminen on kasvussa.

Kaupungin tilinpäätös vuosi 2024 oli kahtia jakautunut. Kaupunkikonserni on taloudellisesti hyvällä pohjalla, mutta emokaupungin käyttötaloudessa on parannettavaa. Kaupunkikonsernissa tilikauden ylijäämä (tulos) oli 11,9 milj. euroa ja emokaupungissa tulos alijäämäinen -2,9 milj. euroa. Tilinpäätös osoittaa, että Seinäjoen kaupunkikonsernin taseeseen kertynyt ylijäämä yli 125 miljoonaa euroa, mutta emokaupungissa taseeseen kertynyttä ylijäämä on vain 17,9 milj. euroa.

Jotta kaupungin talous mahdollistaa hallitun kasvun ja on kestäväällä pohjalla, tulopohjaa oli myös talouden sopeutustoimien rinnalla vahvistettava, siksi myös kunnallisveroa nostettiin vuonna 2025. Valtionosuusleikkaukset vuosille 2025-2027 ovat myös osasyynä veronkorotukseen. Vahvempi tulopohja kustannustietoisen uudistavan toiminnan rinnalla tukee strategista tavoitetta päästä 10 milj. euron vuotuisiin tuloksiin, mutta antaa myös mahdollisuutta nykyinvestointitason nostamiseen taloussuunnitelmavuosina vastaavalle tasolle vuosikatteen kanssa.

Kaupungin käyttötalouden vuotuinen kestävyysvaje on yhä noin 6 miljoonaa euroa. Rakenteellisella sopeutusohjelmalla tavoitellaan pysyviä taloudellisia vaikutuksia yhteensä vähintään 15 milj. euroa vuoteen 2028 mennessä. Sopeutusohjelma tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestäväää taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Keskeisenä tavoitteena ovat vaikuttavat palvelut, uudistumisen tiellä jatkaminen ja myös taloudellisen tehokkuuden lisääminen ja talouden sopeutustoimet. Hyvällä johtamisella, kustannustietoisuudella ja uutena myös tiedolla johtamisen systemaattisella lisäämisellä pyritään vaikuttamaan taloudelliseen tuloksen myönteiseen kehittymiseen toimialoilla.

Lainamäärä kaupunkikonsernissa noin 611 milj. euroa ja emokaupungissa noin 368 milj. euroa. Kaupungin suhteellisen korkea velkatilanne rajaa myös vieraan pääoman käyttömahdollisuuksia investointien rahoituskeinona. Kasvavan kaupungin investointitaso on yhä korkea suhteessa tulopohjaan. Rahoitusaseman vahvistamiseksi ja kaupungin strategian mukaisesti tasetta on kevennetty mm. sote-omaisuutta myymällä. Myös kerrostalorakentaminen tuo tulevinakin vuosina kaupungille velvoitepysäköintimaksuja, kun kaupunki osoittaa pysäköintitilat uudistuotannolle. Taseen keventämistä jatketaan myös tulevinakin vuosina mm. ei-strategisesti tärkeästä omaisuudesta luopumalla. Myynnit ovat tärkeitä omavaraisuuden vahvistamiseksi ja suhteellisen velkaantuneisuuden vähentämiseksi, minkä lisäksi myynneillä on myös kertaluonteisia myönteisiä tulosvaikutuksia.

Seinäjoen kaupungin vuoden 2025 muutetun talousarvion tilikauden tulos on ylijäämäinen noin 1,5 milj. euroa, kun se alkuperäisessä talousarviossa oli 2,5 milj. euroa. Tilinpäätösennuste (30.8.2025) kuluvalle vuodelle on noin 2,2 milj. euroa.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu taloutta vahvistavaksi siten, että toimintakate kasvaa enintään 2 %, vuosikate on yli 30 milj. euroa ja tulos 8,8 milj. euroa ylijäämäiseksi. Rakenteellinen sopeutus- ja tasapainottamisohjelma 2025-2028 osana talousarviota on laadittu tukemaan kaupungin kestävästä taloudenpitoa ja hallittua kasvua.

Datacenter-hanke on myönteisesti etenemässä, mutta sen vaikutuksia ei ole huomioitu vuoden 2026 talousarvioluvuissa. Toteutuessa siitä tulee yksi kaupungin merkittävimmistä yksityisen toimijan investoinneista.

2.3 Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kaupunginhallitus on antanut ohjeet talousarviolaadinnalle 12.5.2025 ja täydentänyt ohjeitaan 15.9.2025. Talousarvion valmistelijoiden tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen linjaukset talousarvion valmistelussa.

Tavoite on saada kaupungin talous kestäväälle pohjalle myös pidemmälle ajalle. Positiiviset taloustulokset, investointikyvykyys ja toisaalta velkamäärän vähentyminen ovat ydintä. Hyvien tulosten saamiseksi keskeistä on kyky uudistua, ja että ymmärretään hyvin myös toiminnan ja talouden kytkös. Tällöin pystytään palvelemaan kaupunkilaisia ja yrityksiä parhaalla mahdollisella tavalla myös tulevaisuudessa haasteellisessakin ympäristössä.

Vaikka epävarmuutta ja geopolittisia riskejä on poikkeuksellisen paljon, ennakoidaan yleisissä talousennusteissa vuoden 2026 olevan parempi kuin vuosi 2025. Yleisessä taloudessa on isoa epävarmuutta johtuen pääosin Venäjän sodasta Ukrainassa ja sen vuoksi Venäjälle asetetuista talouspakotteista ja niiden vaikutuksista, Israelin sotatoimista Gazan alueella sekä kiristyneestä geopolittisesta maailmantilanteesta. Suomessa palautuminen taantumasta on pitkittynyt ja tuleva näkymä on ai-noastaan matalan kasvun aikaa. Kuluttajien luottamus talouteen on yhä heikkoa. Rakentaminen ja asuntokauppa on kuitenkin toipumassa, mutta hitaasti. Rakennusala vajosi vuosina 2023-2024 matalasuhteeseen, jatkuen yhä. Korkojen lasku edistää asuntoalan ja rakentamisen elpymistä.

Inflaatio Euroalueella on taittunut noin 2 %:n tuntumaan. Suomessa ensi vuoden inflaatioksi ennakoidaan 1,4 %, mikä merkitsee ostovoiman kasvamista, kun samaan aikaan reaaliansiotaso on noin 2,2 %. Korkojen laskulla ennakoidaan olevan myönteistä vaikutusta ihmisten ostokäyttäytymiseen sekä yritysten investoimiseen.

Talouden isossa kuvassa näkyvät myös valtion erittäin suuret noin 10 miljardin euron sopeuttamistoimet ja ennakoitua suurempi sote-tasaus sekä valtionosuusindeksien jäädytys vuosille 2025-2027 näkyvät jo kuntien saamissa kuluvan vuoden valtionosuuksissa, mutta myös kuntien peruspalvelujen tulevassa rahoituspohjassa. Maan hallituksen tavoitteena on noin 1 miljardin euron lisäleikkaukset aiempien päätöstensä lisäksi. Syynä tähän ovat mm. valtion velkaantumisen kiihtyminen sekä kasvaneet lainanhoitokulut että voimakkaasti kasvavat puolustusmenot 2026-2029. Tulevaisuudessa sopeutustoimet näkyvät kuntien rahoituspohjissa hyvinkin suurina valtion tasapainottaessa omaa talouttaan. Mm. valtionosuuksista kunnille vähennettiin -75 milj. euroa v. 2026, josta Seinäjoelle vaikutus indeksileikkauksen ja normienpurkuun liittyvien ennakoleikkauksen kanssa lähes -1 milj. euroa nykytasoon. Kehysriiheyssä tehdyt merkittävät ansioverokevennykset (n. 1 mrd. €) toisaalta vähentävät verokertymää ja toisaalta niiden toivotaan lisäävän kulutusta ja talouskasvua.

Palkkoihin on varattu 4,0 % (valtakunnallinen neuvottelutulos noudattaa yleistä linjaa eli noin 7,8 % kolmelle vuodelle + 2 vuoden ajan lisäksi +0,8 % kunta-alalle). Yleisen ansiotason muutos samaan aikaan on 3,6 %.

Nykyinen kaupunkistrategia on vahvistettu 20.6.2022 ja voimassa vuoden 2029 loppuun. Kaupunkistrategia päivitetään alkuvuonna 2026. Kasvukaupunki haluaa olla mm. yrittäjyyden ykkönen, ja mukana tulee olemaan keskeisesti myös tasapainoisen talouden vaatimus. Hyvällä taloudenpidolla tuetaan kaupungin hallittua kasvua.

Seinäjoen kaupungin on pidettävä huolta taloutensa kestävydestä kaikkina aikoina, myös tämän vaikean ”välikauden 2024-2027” (matalan kasvun aikaan sopeutuminen, rakentamisen matalasuhdanteen pitkittyminen, valtion omat sopeutustoimet 2024-2027) yli on päästävä siten, että taseessa ylijäämät turvataan ja vahvistuvat, sillä valtio tuskin peruu säästötoimia, jotka näkyvät myös kuntien tulopohjassa.

Taantuman kääntyminen ainoastaan hauraaksi kasvuksi näyttää todennäköiseltä skenaariolta sekä Euroopassa että Suomessa. Näin ennakoi myös Suomen pankki syksyn talouskatsauksessaan.

Vuodesta 2026 ei tule kunnille helppoa. Tämä korostaa vaikuttavan toiminnan, tuloksenteonkin merkitystä sekä katsetta rahoituksenhallintaan. Tasetta on pidemmälläkin tähtäimellä kevennettävä, koska sote-uudistuksen jälkeen kuntien suhteellinen velkaantuneisuus on kasvanut merkittävästi. Myös uusille investoinneille tehdään näin enemmän tilaa.

Talousarviovalmistelun keskeisiä lähtökohtia talousarviovuodelle 2026:

- Taloutta vahvistetaan, ja se merkitsee myös sopeutustoimia.
- Toimintakatetavoite on enintään 1,5-2,0 %:n toimintakatteen lisäystä verrattuna vuoden 2025 muutettuun talousarvioon. Rakenteellinen sopeuttamis- ja tasapainottamisohjelmalla tavoitellaan noin 5 milj. euron sopeutustoimia vuodelle 2026. Lisätuloja tarvitaan kaikilla toimialueilla.
- Vuosikatetavoite on vähintään 30 milj. €. Vahva vuosikate luo pohjaa investointien rahoittamiselle ja velkaantumisen hillitsemiselle ja mahdollisuuksien mukaan velkamäärän pienentämiselle. Nettoinvestointitavoitteeksi on asetettu noin 33 milj. euroa. Vuosikate tulee kattaa nettoinvestoinneista vähintään 90 %.
- Tulostavoite on vähintään 7,7 milj. €, ja kaupunkikonsernin tulos tätä suurempi. Tulevina vuosina tavoitteena on vähintään 10 milj. euron vuotuinen tulos.
- Myyntiohjelmalla 2022-2029 tavoitellaan rahoitusaseman vahvistamista.
- Tavoitteet johdetaan kaupunkistrategiasta kuitenkin niin, että tasapainoisen talouden vaatimus on huomioitu.
- Talousarvion valmistelijoiden tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen linjaukset talousarvion valmistelussa ja pysyä annetussa kehyksessä. Tarvittaessa on sopeutettava toimintaa tai löydettävä lisätuloja ylityksen kattamiseksi.
- Ensi vuoden talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että veroperusteisiin ei tehdä muutoksia. Valtionosuudet vahvistetaan vuosittain ministeriössä, ja ne huomioidaan. Veroennusteet perustuvat kaupungin omaan arviointiin ja kunta-liiton ennusteisiin.

Vuoden 2026 talousarvio on strategian mukaisesti laadittu taloutta vahvistavaksi, ja se ottaa huomioon valtuuston hyväksymän rakenteellisen talouden sopeutusohjelman tavoitteet vuosille 2025-2028. Tavoitteena positiiviset tulokset, lainamäärän vähentäminen ja talouskehityksen kääntämiseksi pysyvämmiin kestävämmälle pohjalle. Tavoitteena on myös olla lähivuosien kuluessa myös parhaassa kolmanneksessa toimintakatevertailussa euroa/asukas Seinäjoen verrokkikaupunkeihin nähden. Se ei ole vielä toteutunut (tilinpäätös 2024: 2 684 euroa/asukas), mutta ko. tavoitteen eteen tehdään töitä, jotta se mahdollistuisi pian.

Vuoden 2026 talousarvion tulostavoitteena on noin 8,8 milj. euron ylijäämäinen tulos. Se on tässä yleisen talouden tilanteessa ja valtion kuntiin kohdistuvien säästötoimien keskellä hyvä lähtökohta vuodelle 2026. Kestävä talous edellyttää rakenteellisten sopeutustoimien viemistä käytäntöön ensi vuoden lisäksi suunnitelmavuosina 2027-2028. Ensi vuoden talousarviokehys on tiukka, ja onnistumisessa tarvitaan kaikkia toimialoja. Tervehdyttämistoimien ohella kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti on tärkeää, että myös vaikuttavuuteen, kehittämiseen ja uudella tavalla tekemiseenkin panostetaan. Myös digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään. Tavoitteet on johdettu kaupunkistrategiasta.

Kaupungin kasvu auttaa tavoitteeseen pääsemiseksi, muttei tarpeeksi. Seinäjoki kuuluu yhä kasvupotentiaaliltaan parhaaseen viidennekseen kaikkien kuntien vertailussa. Väkiluku kasvaa, kaupungin elinvoima on vahva, palvelut ovat toimivat ja kaupunki kehittyy. Myös työpaikkoja on hyvin tarjolla. Tältä osin kaupungin strategia toteutuu erinomaisesti. Sen sijaan kaupungin talous ei ole vielä tasapainossa, kun menot ovat kasvaneet viime vuosina kuluvaan vuoteen lukuun ottamatta liikaa suhteessa tuloihin, vaikkakin parempaan suuntaan on menty sitten vuoden 2019. Vuoden 2025 tuloksesta odotetaan ylijäämäistä, noin 2,2 milj. euroa, mutta se ei ole vielä riittävä velkaantumisen vähentämiseksi. Vuoden 2026 talousarviolaadinnalla on tulevan kannalta iso merkitys, jotta käyttötalous kantaa nykyistä vahvemmin ja jotta myös rahoituksen tunnusluvut vahvistuvat.

Tavoitteena on, että toimintakate saa kaupungin nykykasvulla kasvaa keskimäärin enintään 1,5-2 % vuodessa. Ensi vuonna toimintakatekasvu on 2,3 % ja oikaistuna 1,4 %. Em. toimintakateoikaisussa on huomioitu kertaluonteinen Kiinteistö Oy Seinäjoen yhteiskuntakiinteistöt yhtiöittämisen vaikutukset kaupungille ja vuokramenetykset ylläpitokuluineen niistä kiinteistöistä, joista Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialue on ilmoittanut (ennakkotieto syyskuu 2025), ettei se vuokraa enää vuonna 2026.

Talousarvio sisältää osana kaupungin myyntiohjelman 2022-2029 myös kertaluonteisia myyntejä, millä vahvistetaan kaupungin rahoitusasemaa.

Ensi vuoden talousarvio on laadittu lähtökohtaisesti siltä pohjalta, että kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentteja ei muuteta ja jatketaan käyttötalouden sopeutustoimia. Kuntien verotulojen ennakoidaan yleisesti kasvavan vuonna 2026, mutta riskejäkin on työllisyyskehityksen ja yleisen talouden epävarmuuden vuoksi, vaikka orastavaa käännettä onkin näkyvissä Valtiovarainministeriön, Suomen pankin ja rahalaitosten ennusteissa. Valtionosuuksissa on huomioitu nk. sote-tasauksen ja valtion säästötoimien vaikutukset 2025-2027, mikä on tehnyt vaikeammaksi rakentaa taloutta vahvistavaa talousarviota.

Kaupungin lainamäärä on 31.12.2024 asukasta kohti laskettuna 5 530 euroa. Konsernin lainamäärä on 9 179 euroa asukasta kohti. Talouden tasapainotustyö on aloi-

tettu 2019, jatkuen vuosina 2020-2025 ja talousarviovuonna 2026. Pidemmällä tähtäimellä rakenteelliset uudistukset osana tervehdyttämistoimia jatkuvat myös talousarvion suunnitelmavuosina 2027-2028. Vuosi 2029 ollaan jo vahvalla perustalla.

Osana vuoden 2025 talousarvion hyväksymistä hyväksytään myös vuoden 2028 loppuun ulottuva rakenteellinen sopeutusohjelma. Tavoite on toteuttaa vähintään 15 milj. euron talouden sopeutustoimet taloudellisesti kestäväällä tavalla. Jaksottamalla tasapainotustyö useammalle vuodelle, voidaan tehdä ko. työ hallitusti.

Henkilöstösuunnitelmaa hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle. Henkilötyövuosien kehitystä seurataan. Eläköitymisen enuste vuosina 2024-2028 (lähde: Kevan tilastot) on noin 70/vuosi.

Merkityksellistä on huolehtia myös riittävästä vakituisesta henkilöstöstä, riittävästä henkilöstömäärästä ja henkilöstön hyvinvoinnista, jotta sitouttaminen kaupunkiorganisaatioon myös tulevaisuutta ajatellen on mahdollista. Vakituisten henkilöstömäärän lisääntyminen suhteessa määräaikaiseen resurssiin antaa työyhteisöille vakautta, eikä resurssia valu hukkaan jatkuvaan vaihtuvan henkilöstön perehdyttämisen prosesseihin.

Uudistumiseenkin liittyen osallistavaa budjetointia jatketaan jo toista vuotta vakinaisena toimintana, ensimmäisen kerran osallistava budjetointi oli käytössä kaupungilla vuonna 2021. Kokemukset siitä ovat olleet hyviä. Osallistavan budjetoinnin vuotuinen kokonaisbudjetti 150 000 euroa/2 vuotta. Näin menetellään myös vuosina 2026 ja 2027. Osallistavalla budjetoinnilla mm. edistetään laajasti kuntalaisten hyvinvointia koko kaupungin alueella sekä mm. ydinkeskustan kehittämistä.

Prosentti taiteelle on huomioitu investointiohjelmassa.

Kestävän kehityksen edistämiseen panostetaan talousarviovuonna ja suunnitelma vuosina sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Kaupunki on sitoutunut hiilineutraalisuuden edistämiseen. Myös rakentamiskohteissa hyödynnetään nk. vihreää rahoitusta.

Kaupungin yleinen kehitys on jatkunut edelleen myönteisenä. Työllisyyskehitys on keski suurten ja suurten kaupunkien parhaimmistoa. Asukasluvun ennakoitaan jatkuvan noin 0,75-1,0 %:n vuotuista kasvuaan, painottuen aiempaa enemmän kansainväliseen kasvuun. Toimiva peruspalvelujen tuottamisjärjestelmä ja merkittävät panostukset kaupungin kehittämiseen ja koulutukseen ovat luoneet uutta pohjaa kaupungin kasvulle ja kehitykselle.

Kaupungin rooli yhtenä suomalaisena kasvu- ja maakuntakeskuksena on edelleen vahvistunut. Kaupunkiseutujen merkitys on tulevaisuudessa yhä tärkeämpää kuntien kehityksen eriytyessä. Trendinä on, että muuttoliike Suomessa keskittyy yhä vahvemmin keskuskaupunkeihin. Uusia yhteistyömuotoja yli kuntarajojen on tärkeää edistää: kuntien työllisyysalueet ovat oiva esimerkki uudistumisesta.

Ilman investointeja on mahdotonta rakentaa kaupungin tulevaisuutta ja ylläpitää kasvua ja vetovoimaa. Investointeja tarvitaan jatkossakin merkittävässä määrin, mutta niitä tullaan käyttötalouden tavoin tarkastelemaan talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina kriittisesti vaikuttavuus ja kaupungin kestävä talous huomioon. Mm. uimahallin laajennus uudiskohteena siirtyy taloussyistä tulevaisuuteen taloussuunnitelmavuosien loppupuolelle.

Turvallisuusasiat otetaan huomioon kunnissa hyvin vakavasti, mm. mahdollisten kyberhyökkäysten varalta. Varautumisharjoituksia pidetään säännöllisesti, ja ne on otettu huomioon ensi vuodenkin budjettia laadittaessa.

Lähtöolettamana on, että Seinäjoen kaupungin tuloksentekokyky on hyvä, palvelujen tuottavuus paranee ja että kasvumme kestää taloudellisesti 2020-luvun kasvun. Rakenteellinen sopeutusohjelma 2025-2028 osana talouden tasapainottamista tukee kaupungin talouden tunnuslukujen vahvistamista. Siihen huomiota. Kestävällä taloudenpidolla varmistetaan vaikuttavat kuntapalvelut ja investointikyvykkyyskin.

Tuloveroprosentti ja kiinteistöverot

Vuoden 2026 talousarvion valmistelussa lähdetään hyväksytyn raamivalmistelun mukaisesti siitä, että Seinäjoen tuloveroprosentti vuonna 2026 on sama kuin nyt eli 9,2 %.

Kiinteistöverotulot ovat entistä tärkeämmät ja vakaa tulolähde kaupungille. Kiinteistöveroihin ei esitetä muutoksia.

Kestävyyssvaje on sen verran merkittävä, että Seinäjoen kaupungin kasvu ei yksistään riitä. Verotuksen tasoa valmisteltaessa on otettu huomioon, että valtionosuudet pienenevät merkittävästi vuosina 2025-2027. Sen tähden kaupungin taloutta vahvistetaan merkittävin sopeutustoimin 2025-2028 etenkin menokehitykseen vaikuttamalla.

Valtionosuudet

Valtionosuudet sisältävät peruspalvelujen valtionosuudet, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet, kotikuntakorvaukset ja myös kuntien verotulotasauksen. Valtionosuudet tulee ottaa huomioon palvelujen määrää ja laatua mietittäessä.

Valtionosuudet ovat kunnan toiseksi tärkein tulonlähde, mutta sen suhteellinen osuus on vähenemässä, mikä nähdään kuluvan vuoden ja ensi vuoden talousarviossa sekä tulevana vuosina. Tämä laskeva kehitys merkitsee sitä, että tulevana vuosina kunnista pärjäävät parhaiten kasvavat kaupungit, joilla on hyvä yritysanta ja kasvun myötä myös hyvät verotulokertymät.

Te-uudistus mukaan lukien kotouudistus on huomioitu kaupungin valtionosuusrahoituksessa kaupungin vastuiden kasvaessa.

Kassahallinta

Kassanhallintapolitiikassa pyritään kaupungin vakavaraisuusaseman ja kassatilanteen vakaana pitämiseen, myös lisätuloja kassanhallinnassa etsitään maltillisella osake-, korko- ja rahastosijoittamisella, vuotuiset lisäsijoitukset ovat 3 milj. euroa, minkä lisäksi kaupungilla on määräaikaistalletuksia. Hyödynnetään joustavien rahoitusinstrumenttien, mm. kuntatodistusten käyttöä kassatilanteen turvaamisessa.

Maksutulot

Tulosalueiden on käytävä budjettia laatiessaan tarkoin läpi omat myynti- ja maksutulonsa ja tehtävä niihin kaikki mahdolliset tarkistukset tulojen lisäämiseksi, sillä menneinä vuosina kohonnut inflaatio on nostanut vuotuisia kuluja. Myös uusien tuottojen selvittäminen on tarpeen.

Lainanotto

Kaupungin velkakehitys on talouden näkökulmasta keskeinen huomion kohde. Velkaantuminen on jatkunut 2020-luvulla, tosin maltillisempaan kuin ennen vuotta 2020. Mukana on myös vuosia, jolloin velkamäärä on vähentynyt: näin on myös talousarviossa 2026 on tavoitteena. Velkaantumisen vähentäminen liittyy käyttötalouden lisäksi myös päätettävään investointitasoon. Rahoituksessa on näkyvissä korkojen nousu yleisen talouden muutosten vuoksi. Lainasalkusta on pitkäaikaisten lainojen osalta suojattuna strategian mukaisesti vähintään 50 %.

Investoinnit

Talousarvioon esitettävien investointiprojektien ja investointien kokonaismäärän tulee perustua valtuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan ja valtuuston hyväksymään kehykseen. Investoinneissa kaupungin taloudellinen tilanne otetaan huomioon ja priorisoitaessa investointikohteita taustalla ovat talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelman tasapainotukseen liittyvät kysymykset ja kaupungin velkakehitys.

Talonrakennusinvestoinneissa käytetään vaikuttavuuden arviointia (mm. tulot, hyötyvaikutukset, kiireellisyys, riskit) euromäärän rinnalla. Myös tietohallintoinvestointeihin, laitehankintoja lukuun ottamatta, on otettu käyttöön vaikuttavuusarviointi.

3. TALOUSARVIO-RAKENNE

Kuntalain 110 §:ssä on säädökset talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta.

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

*Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona kate-
taan.*

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytettävä talous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kuntalain 111 §:ssä säädetään veroperusteista seuraavaa:

Veroja koskevat päätökset

Viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Veroperusteet tulee ilmoittaa Verohallinnolle 17.11.2025 mennessä.

Taloussuunnittelu- ja kirjanpitojärjestelmän tavoitteena on:

- korostaa valtuuston päätösvaltaa toiminnan ja talouden suunnittelussa
- kytkeä talousarvio pitkän aikavälin taloussuunnitteluun
- osoittaa keinot kokonaistalouden tasapainottamiseksi
- sitoa toiminta ja talous yhteen
- antaa oikea kuva kunnan taloudesta
- osoittaa kunnan taloudellinen tuloksen muodostuminen sekä rahoitustarpeen kattamiskeinot ja
- parantaa vertailtavuutta muihin talousyksikköihin.

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää. Ensiksi niissä asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet. Toiseksi talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden osalta arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. Kolmanneksi talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää, palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettamista sekä niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointia käyttötalous- ja investointiosassa.

Toiminnan ja investointien pääomarahoitusta ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on **vuosikate**. Vuosikate ilmoittaa rahoitusylijämyksen sen jälkeen, kun käyttötalouden nettomenot ja rahoituksen nettomenot on rahoitettu. Vuosikate on se tulo-rahoituksen määrä, joka on käytettävissä investointeihin. Talous on tasapainossa, jos vuosikatteella voidaan rahoittaa investointien nettomenot.

Kuntaliitto on luonut seuraavat kriteerit tulo-rahoituksen riittävyyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:

1. Vahva talous

Vuosikate riittää investointien nettomenon ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.

3. Hyväksyttävän alarajalla oleva talous

Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien, mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen.

4. Heikkenevä talous

Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.

5. Kriisitalous

Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

4. SEINÄJOEN KAUPUNKISTRATEGIA 2022 - 2029

Kaupunginvaltuusto on 20.6.2022 hyväksynyt Seinäjoen kaupunkistrategian vuosille 2022-2029.

Taulukko. Seinäjoen kaupunkistrategian tavoitteet.

Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Vetovoimainen Seinäjoki	Palveleva Seinäjoki	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki
Yrittäjyyskaupunki 2.0	Uudistuva ja viihtyisä kaupunkikeskusta	Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelut	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki
Suomen ruokapääkaupunki, merkittävä teknologiateollisuuden keskittymä ja kansainvälisen liiketoiminnan kasvualusta	Kaupunki Suomen kasvukäytävällä	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Tasapainoinen talous
Kehittyvä tapahtuma-, ostos- ja kulttuurimatkailun kaupunki	Laadukas ja elinvoimainen asuinympäristö	Työllisyys	Kaupunkikonserni
Järjestö ja seurayhteistyö	Opiskelijalle paras kaupunki	Kotouttaminen	Digiälykäs kaupunki
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa			Seinäjoki kasvaa kestävästi ja elää ekoviisaasti
Maakunnallinen, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö			

Strategian mukaan kaupungin visio on:

Seinäjoki on valtakunnallinen kasvukeskus, jossa kaupunki, yrittäjät ja yhteisöt rakentavat osaavaa, innostavaa ja turvallista kaupunkia.

Kaupungin arvot ovat:

Tahto, rohkeus ja vastuullisuus

Strategiset valinnat ovat:

Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki

- yrittäjyyskaupunki 2.0
- arvostusta ja tukea seura- ja järjestötyölle
- hyvät palvelut asukkaille yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- menestystä maakunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä yhteistyöllä

Vetovoimainen Seinäjoki

- uudistuva ja viihtyisä kaupunkikeskusta
- kaupunki Suomen kasvukäytävällä
- laadukas ja elinvoimainen kaupunkiympäristö
- opiskelijalle paras kaupunki

Palveleva Seinäjoki

- sivistystä, kulttuuria ja hyvinvointia
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- vastuuta työllisyydestä
- kotouttamisen edistäminen

Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki

- hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki
- Kasvun ja investoinnit turvaava talous
- kaupunkikonsernin palvelut tukevat koko kaupungin onnistumista
- digiälykäs kaupunki
- Seinäjoki kasvaa kestävästi ja elää ekoviisaasti.

Hyväksytty kaupunkistrategia ohjaa toimialojen budjetointiprosessia ja tavoiteasetantaa sekä palveluissa että investoinneissa.

Tavoitteissa läpileikkaavana teemana on asiakaslähtöisyys ja vaikuttavuus, ja että asetetut tavoitteet ovat mitattavia ja johdettu kaupunkistrategiasta. Uusia tapoja toimia palveluissa edistetään kaikilla toimialoilla systemaattisesti.

Myös ympärillä oleva globaali muutos, mm. kehittynyt teknologia mahdollisuuksiin sekä kestävän kehityksen vaade haastavat kaupunkia uudistumaan.

Strategisten tavoitteiden rinnalla yleisen taloustilanteen epävarmuus yhdessä turvallisuuden kasvun Ukrainan sodan ja sitä seuranneiden Venäjä-pakotteiden myötä riittävä varautuminen on myöskin tärkeää.

Talousarviotavoitteiden määrää vähennetään ja kiinnitetään huomiota siihen, että ne on johdettu kaupunkistrategiasta. Tavoitteena on, että vuoden 2026 talousarviossa kaikilla palvelualueilla kaupunkistrategia näkyy mahdollisimman vahvasti tavoiteasetannassa ja konkreettisissa toiminnoissa, kun talousarviota toteutetaan.

Rakenteellisille sopeutustoimille 2025-2028 on tarve talouden vahvistamiseksi.

Kestävän kehityksen edistäminen

Seinäjoen kaupunki on kuulunut kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) jo sopimuskaudella 2008-2016 ja mukana on oltu myös sopimuskaudella 2017-2025. Sopimuksessa energiankulutusta on Seinäjoella sitouduttu vähentämään lähtötilanteen noin 80 000 MWh 7,5 %:sta eli noin 6000 MWh:aan vuoteen 2025 mennessä. Tähän tavoitteeseen sopimuskaudella on päästy.

Ohjelmakausi on vaihtumassa Julkisen alan energiatehokkuussopimukseksi (JETS) 2026 alusta alkaen. Uusi sopimuskausi on 2026-2035 ja kattaa kaksi jaksoa 2026-2030 (5 vuotta) sekä 2031-2035 (5 vuotta). Seinäjoki on liittynyt ”Kohti hiilineutraalia kuntaa” -verkostoon, eli on HINKU-kunta ja siinä yksi tärkeimmistä kriteereistä on kuulua tähän vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen. Sopimus osoittaa, että kunta pyrkii päästövähennyksiin eikä Suomen kaupunkeja ja kuntia veloiteta lainsäädännön tuomin määräyksin tekemään päästövähennyksiä, vaan niitä tehdään omaehtoisesti ja vapaaehtoisesti sitoutuen. Näin myös päästövähennyskeinot ovat kaupunkien itsensä valittavissa.

Kestävän kehityksen ohjelma tai ilmastostrategia tai CO₂ päästövähennysohjelma, millä nimellä haluaakaan asiakirjaa kutsua, kotoisammin meillä Ekoviisas Seinäjoki-ohjelma, on vuoden 2026 alussa päivittymässä. Tavoitteisiin pääsemiseksi Seinäjoella on tehtävä sekä ilmastonmuutosta hidastavia tekoja, sopeutettava toimintaamme ilmastonmuutokseen, että varauduttava erilaisiin ilmastonmuutoksen tuomiin ilmiöihin, kuten sään ääri-ilmiöihin. Näitä on saatu Seinäjoella lähivuosina kokea, niin hetkellisten rankkasateiden lisääntymisenä, kuin pitkinä hellejaksoina. Vuoden 2026 aikana kerätään haastatteluina näkyviin myös tehty CO₂-päästövähennystoimenpiteet toimialoittain, sekä osoitetaan mitä on meneillään sekä ne toimenpiteet, joihin ollaan ryhtymässä, mutta joiden tavoittelemisen on vasta alussa.

Seinäjoen kaupunki on laatinut myös tuleville vuosille erillistä energiansäästöohjelmaa, joka on myös päivittymässä ja sille haetaan uutta sisältöä. Työssä tulee olemaan mukana myös kaupunkikonserniin kuuluva Seinäjoen Energia Oy. Uusi JETS-sopimuskausi edellyttäisi, että kaupunki liittyyjänä myötävaikuttaisi mm. kau-

punkikonserniin kuuluvien energiayhtiön ja vuokrataloyhtiön liittymiseen niitä koskevaan toimenpideohjelmaan, jolloin tavoitteisiin saataisiin lisää kunnianhimoa ja lähestyttäisiin vahvemmin myös 2030 vuonna hämmöttävää hiilineutraaliustavoitetta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on toimitilojen osalta seurattu Seinäjoen energian tuottaman sähkön sekä kaukolämpötuotannon päästöjä. Seinäjoen kaupungin Seinäjoen Energia Oy:ltä kaupungille hankittu sähkö on 100 % vihreää päästötöntä sähköä, joten sen osalta tavoite on saavutettu ja tämä edesauttaa myös päästöjen vähennystä kokonaispäästöjen osalta. Kaupungin toimitiloista 86 % (1 380 608 m³ / 1 606 032 m³) lämmitetään kuitenkin kaukolämmöllä, joten kaukolämpötuotannon päästöt ovat merkittävässä osassa toimitilojen päästöissä.

Ajankohtaiset tuotannon päästöt ovat aina nähtävissä Energiategollisuus ry:n tuottamassa kaukolämmön päästölaskurissa. Hiilidioksidipäästöt ovat kyseisen päästölaskurin mukaan tippuneet 2019-2024 aikana 70 % ja samassa ajassa fossiilisten polttoaineiden käyttö kaukolämmössä on vähentynyt 80 %:sta 20 %:iin.

Pidemmän aikavälin laskurit laajemmin kaikista CO₂-päästöistä ovat nähtävillä Suomen ympäristökeskuksen portaalista (paastot.hiilineutraalisuomi.fi). Vuonna 2023 päästöjen määrä asukasta kohden on ollut Seinäjoella 5.5 tCO₂e, mikä on korkeampi kuin koko maan keskiarvo (4.9 tCO₂e / asukas). Vertailuvuodesta 2007 lähtien vuoteen 2023 asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet -51 %. Seinäjoen kokonaispäästöt ovat muuttuneet -13 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -41 %. Kun verrataan Seinäjoen päästökehitystä koko maan keskiarvoon (-43 %) tai kaupunkimaisten kuntien keskiarvoon (-49 %), kaupungin päästökehitys on ollut heikompaa.

Hankintapalveluissa on käynnissä modernit hankinnat -hanke, jolla tavoitellaan hankintojen vaikuttavuuden ja vastuullisuuden parantamista. Tähän mahtuu myös kestävä kehityksen teemat, joiden merkitys myös hankinnoissa edelleen kasvaa.

Myös tiedolla johtamista kehitetään edelleen. Siinä tullaan huomioimaan myös mm. hiilidioksidipäästöihin ja energiankulutukseen liittyvää dataa. Työn näkyväksi tekeminen on tärkeää ympäristöasioissa.

Seinäjoen kaupungilla on kotisivuillaan ”kestävä kehitys” -internet-osio. Seinäjoki kannustaa myös kaupunkilaisiaan samanlaisiin tekoihin, mitä kaupunki pyrkii itsekin tekemään.

Digiälykäs kaupunki ja tiedolla johtamisen edistäminen

Vuonna 2026 käynnistyy uusi digiohjelma kausi ja digiohjelmaan määriteltyjen kehittämiskohteiden toteuttaminen alkaa. Digiohjelma on koko kaupungin yhteinen kehittämissuunnitelma. Digiohjelma tekee näkyväksi digikehittämisen, joka sujuvoittaa kaupungin työntekijöiden, kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen arkea. Tavoitteena on tunnistaa rohkeasti uusia teknologisia ratkaisuja ja ottaa niitä käyttöön. Digikehittämisessä on olennaista, että teknologiaratkaisut tukevat aidosti organisaation tavoitteita, jolloin teknologia toimii tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Kaupunki jatkaa myös tiedolla johtamisen edistämistä tulevinä vuosina hyödyntämällä Power BI -ratkaisuja entistä systemaattisemmin.

Kaupunki on rakentanut pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti tietoperustaa, joka mahdollistaa tiedon älykkäämmän hyödyntämisen ja toimintamallien uudistamisen. Tietoa tuodaan Power BI-raporttien avulla näkyväksi sellaisessa muodossa,

jotta sitä voidaan hyödyntää kokonaisvaltaisesti. Raportointi tukee arjen päätöksentekoa, strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden seurantaan sekä auttaa toiminnan ja resursoinnin suunnittelussa.

Vuonna 2026 tullaan ottamaan tekoälyä käyttöön, laajennetaan Microsoft M365-palvelujen käyttöä, kehitetään sähköistä arkistointia ja modernisoidaan käyttäjä- ja käyttöoikeuksien hallintaa. Vuonna 2026 kehitetään mm. sivistyksen ja hyvinvoinnin sekä kaupunkiympäristön toimialan tietoperustaa ja Power BI-raportointia. Uudistukset mahdollistavat vaivattomamman tiedon hyödyntämisen päätöksenteossa ja lisäävät toiminnan läpinäkyvyyttä, vaikuttavuutta ja jatkuvaa parantamista kaupungin palveluiden tuottamiseksi.

TE-uudistus 2025

TE-palvelut ovat siirtyneet kuntien tehtäväksi ja valtion työ- ja elinkeinotoimistot eli TE-toimistot on lakkautettu ja niiden henkilöstö siirtynyt liikkeenluovutuksella kuntiin eri työllisyysalueille. Kyseessä on erittäin merkittävä uudistus. Työvoimapalveluista on tullut osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Valtio osoittaa ko. toimintaan ja kasvaneisiin vastuihin valtionosuutta. Suomeen on muodostunut uudistuksen myötä 45 työllisyysaluetta, jotka ovat vastuussa työvoimapalveluiden hallinnollisesta järjestämisestä. Seinäjoen kaupunki toimii näistä yhdessä vastuukuntana ja on järjestänyt työllisyyspalvelut 1.1.2025 lukien yhdessä Isonkyrön ja Ilmajoen kuntien kanssa.

Te-uudistuksella pyritään vastaamaan työllisyyden haasteisiin ja uudistamaan suomalaista työllisyydenhoitoa. Osaavan työvoiman saatavuus ja osaamisen vahvistaminen sekä kasvun edistäminen ovat keskeisiä tavoitteita, samalla kun pyritään vaikuttamaan työllisyysasteen nostamiseen ja työttömyysasteen laskemiseen ja työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen.

Kaupunkistrategian toteutumista seurataan systemaattisesti, tässä väliaikakatsausta siirryttäessä vuoteen 2026:

- Osana uuden kaupunkistrategian valmistelua on toteutettu toimintakautensa päättäneen valtuuston itsearviointi kaupunkistrategiasta:
 - Kaupungin onnistumisista nousi kärkeen yrittäjyyskaupunki. Yrittäjyysimagon vahvistumisen taustalla nähtiin mm. aktiivinen yhteistyö yrittäjäjärjestöjen kanssa, Into Seinäjoen toiminta sekä useat kansalliset arvioinnit, joissa Seinäjoki on menestynyt hyvin.
 - Talouden haasteet ovat olleet keskeisesti mukana talousseminaarien ja talouden rakenteellisen sopeutusohjelmien aiheina kuluneen valtuustokauden aikana, mikä osaltaan on ylläpitänyt talouden kriisitietoisuutta.
 - Kaupunkikeskustan strategisissa tavoitteissa jaettuna käsityksenä on huoli kaupunkikeskustan vetovoimasta ja elävyydestä. Tätä on edelleen vahvistanut asuntorakentamisen matalasuhdanne, joka on konkreettisesti nähtävissä kaupunkikeskustassa. Toisaalta on tunnistettu Aseman ensimmäisen vaiheen valmistuminen, jota pidetään strategiakauden yhtenä onnistumisista.
 - Kotoutuminen tuli myös esille arvioinnissa. On tiedostettu maahanmuuton merkitys kaupungin kasvutekijänä ja kotoutumisessa onnistuminen on nostettu vahvasti esille. Huolta kannettiin maahanmuuttajien suomen kielen osaamisen vahvistumisesta sekä heidän työllistymisestään. Maahanmuutto on toimintaympäristön muutok-

sessä muutostekijä, jota kaupunkistrategian valmistumisen ajankohdaksi ei vielä kyetty näkemään sen saavuttamassa laajuudessa. Tätä kuvaa se, että strategiassa ennakoitu maahanmuuttajien osuus kaupungin väestöstä toteutui jo noin (3) kolmen vuoden kuluessa ennustetun kahdeksan (8) vuoden sijasta.

- Hyvin vähän huomioita tai huolta kannettiin palveluista. Tämä kertoo siitä, ettei mikään palvelutuotannon alue ole valtuustokauden aikana kriisiytynyt tai että palvelut ovat toimivat. Huoli palveluista nousi enemmän esiin kaupungin talouden tasapainottamisvahteissa, joihin liittyvien toimien uskotaan heikentävän palveluita joiltain osin.
- Kaupunkistrategian uudistaminen tapahtuu valtuustokausittain: nykyistä kaupunkistrategiaa päivitetään par'aikaa, ja se hyväksytään valtuustossa alkuvuonna 2026.
- Nykyisen kaupunkistrategian kaudella on tapahtunut toimintaympäristössä muutoksia, joita ei ole strategiassa kaikilta osin kyetty ennakoimaan. Väestönkasvussa on päästy strategiassa ennakoituun kasvuun, mutta väestönkasvun perusta on muuttunut. Vuodesta 2024 alkaen on vahvistunut kehityskulku, jossa maahanmuutosta on tullut väestönkasvun keskeinen lähde ja kaupunki kansainvälistyy. Samanaikaisesti luonnollinen väestönkasvu on muuttunut jopa negatiiviseksi ja kotimaan sisäinen muuttoliike on ollut vain niukasti positiivinen.
- Kaupungille on tullut uusia tehtäviä, rahoitusvastuita ja palveluita, kun Te2025 ja Koto2025-lainsäädäntöuudistukset astuivat voimaan 2025 alusta. Kuntayhteistyössä on yhteistyö tiivistynyt erityisesti Isonkyrön ja Ilmajoen kanssa osana yhteisen työllisyysalueen muodostamista.
- Kaupunkistrategiassa asetettujen taloudellisten tavoitteiden seuranta ja merkitys on korostunut Suomen yleisen talouden ja sitä myöten myös Seinäjoen kaupungin talouden heikennyttyä. Strategian ohjaava vaikutus kohti talousarvion tavoitteita on tällöin korostunut ja siten ohjannut kaupungin toimintaa.
- Kulttuuri- ja arkkitehtuuri: Aaltokeskus Seinäjoelta on ehdolla Unescon maailmanperintökohteeksi.
- Seinäjoen kaupungin osallistavan budjetoinnin malli on nimetty asukasbudjetiksi. Konsepti toteutetaan kaksivuotisena prosessina, jossa asukkaatideoivat ja äänestävät. Budjetissa tälle on varattu 150 000 euron määräraha/2 vuotta. Hyvinvointia ja kaupunginosakeskusten huomioimista pidetään keskeisenä teemana. Uutena painotuksena asukasbudjettiin otetaan myös keskustan kehittäminen. Asukkaiden näkökulmasta osallistava budjetointi vahvistaa osallisuuden kokemusta ja luottamusta päätöksentekoa kohtaan. Osallistava budjetointi lisää ymmärrystä viranhaltijoille ja päättäjille siitä, millaisia toiveita asukkailla on asuinalueiden ja palveluiden kehittämiseen. Osallistava budjetointi toteutettiin vuosina 2021-2022 ensin pilottina, hyvien kokemusten myötä toiminta on vakinaistettu.
- Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa tehdään edunvalvontayhteistyötä.

- Kaupungissa on kasvava ammattikorkeakoulu (SeAMK) ja yliopistokeskus, mitkä tuovat myös kasvuun tarvittavaa osaavaa, korkeasti koulutettua työvoimaa. Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu investoi merkittävästi myös uusiin ammatillisen koulutuksen kampuksiin, joista Seinäjoella tulee Kirkkokadun kampus. Osaamisen saatavuus on alueen kilpailutekijöitä.
- Seinäjoen kaupungin yrittäjyyden ykköskaupunkiasema on jatkunut, tuoreimpana 1. sija vuodelta 2025 EK:n kuntarankingissa.
- Uusiutuvan energiatuotannon merkittävä lisääminen jatkuu Seinäjoen Energia Oy:n investointien ja tehtyjen toimintojen uudelleenjärjestelyjen myötä.

Kaupungin talouden tavoitteet on kirjattu kaupunkistrategiassa seuraavasti:

TAVOITE

Tasapainoinen talous mahdollistaa kasvavan kaupungin palvelut ja investoinnit.

Kaupunkikonsernin talous pysyy tasapainossa ja omistajaohjauksella tuetaan kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista.

TOIMENPITEET

Tasapainoinen talous saavutetaan hallitsemalla toimintamenoja, parantamalla palvelujen tuottavuutta ja mitoittamalla investointitaso tulorahoituksen mukaiseksi. Tulopohjaa vahvistetaan aktiivisella elinkeinopolitiikalla ja osaamisperustaa vahvistavilla tulevaisuusinvestoinneilla.

Hankinnat edistävät aitoa kumppanuutta alueen yritysten kanssa. Hankinnoissa huomioidaan taloudellisuus, kestävyys ja vastuullisuus. Hankintoja toteutetaan hankintojen strategisen toimenpideohjelman 2021-2025 mukaisesti.

Kaupunkikonsernin sisällä yhteistyötä tiivistetään kaupunkikonsernille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupunkikonsernin tiloja käytetään tehokkaasti ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioiden.

Kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistamisen on palveltava kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Omistuksesta voidaan luopua, mikäli omistaminen ei palvele näitä tavoitteita. Strateginen tuotantoinfra, verkosto ja kiinteistöt ovat kaupunkikonsernin omistuksessa.

Kaupunkikonsernin sisäisten palvelujen hinnan ja laadun pitää olla kilpailukykyisiä markkinoilta saataviin palveluihin. Kaupungin omistajuutta arvioidaan säännöllisesti.

Talouden tasapainon kehitystä seurataan liikennevaloin seuraavilla mittareilla:

- Toimintakatteen muutos-%: enintään 2 % vuodessa
- Investointien tulorahoitus (vuosikate/nettoinvestoinnit), %: väh. 100 %
- Konsernin investointien tulorahoitus (vuosikate/nettoinvestoinnit), %: väh. 100 %.
- Tilikauden tulos: vähintään 10 miljoonaa euroa

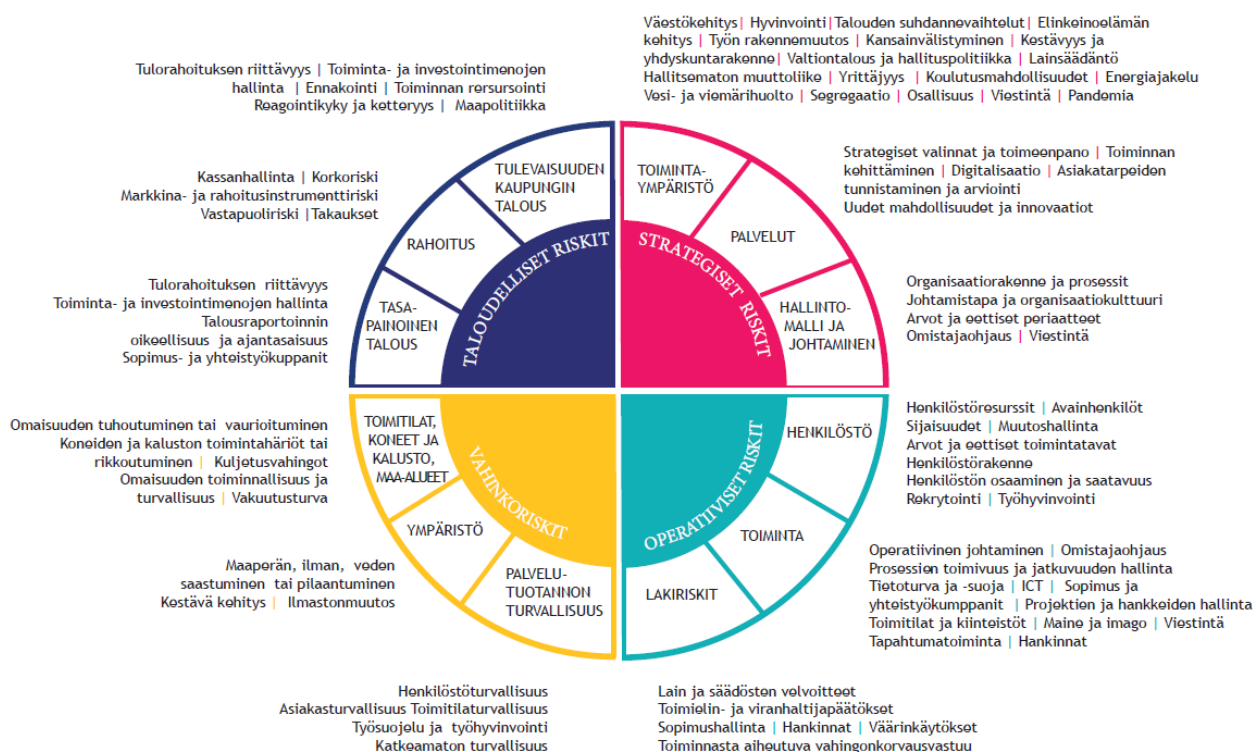

- *Omavaraisuusaste, %: vähintään 40 %*
- *Taseen kertynyt ylijäämä: vähintään 25 miljoonaa euroa*
- *Lainat ja vuokravastuut €/asukas: enintään 4 900 euroa*
- *Konsernitaseen kertynyt ylijäämä: vähintään 100 miljoonaa euroa*
- *Konsernin omavaraisuusaste, %: vähintään 40 %*
- *Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas: enintään 9 900 euroa.*

5. SEINÄJOEN KAUPUNGIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT

Riskienhallinnan tarkoituksena on tunnistaa organisaatioon vaikuttavia potentiaalisia tapahtumia ja pitää riskit riskinottohalukkuuden rajoissa, jotta voidaan olla kohutuullisen varmoja organisaation tavoitteiden toteutumisesta. Seinäjoen kaupungissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Alla olevassa kuvassa on esitetty Seinäjoen kaupungin riskiavaruus, johon on kerätty kaupungin olennaisia toimintoja ja asiakokonaisuuksia sekä toimintaympäristön tuomia vaikutuksia. Riskiavaruus toimii tukena riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa.

Kaupunginhallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan. Tavoitteita asetettaessa tulee varmistaa, että riskit otetaan asianmukaisesti huomioon. Toimialat varmistavat osaltaan, että riskienhallinta sisällytetään kaikkiin toimintoihin ja nimeävät riskienhallintaprosessista toimialallaan vastaavat ja riskienhallintaan valtuutetut tahot. Riskejä hallitaan Seinäjoen kaupungin jokaisella tulosalueella ja jokaisella on vastuu riskienhallinnasta. Riskienhallinta on osa Seinäjoen kaupungin hallintotapaa, johtajuutta, strategiaa, tavoitteita ja toimintoja.

Riskienhallinnan prosessin, selkeiden ohjeistusten ja tietojärjestelmän avulla saadaan ajantasaista tietoa ja raportointia Seinäjoen kaupungin merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallintatoimenpiteistä. Talousarvioprosessissa toimialat laativat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman, jossa kuvataan toimialan toimintaympäristö sekä riskienhallintaprosessin vastuut ja käytännön toteutus. Riskien ja mahdollisuuksien arvioinnin yhteydessä tunnistetaan tavoitteita uhkaavia riskejä,

arvioidaan niiden vaikutuksia ja laaditaan toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Merkittävimmät riskit ja hallintatoimenpiteet raportoidaan hallintosäännössä määritellyille lautakunnille ja edelleen kaupunginhallitukselle.

Strategiset riskit

Strategisten riskien riskitaso on hieman kohonnut viimeisen vuoden aikana. Toimintaympäristön muutokset ja epävarmuudet näkyvät Seinäjoen kaupungin strategisissa riskeissä.

Maahanmuutto on yhä vahvemmin Seinäjoen väestökasvun tekijä. Maahanmuuttajien kotoutuminen edellyttää kaupungin palveluiden, maahanmuuttajien neuvonnan ja ohjauksen, maahanmuuttajien osallisuutta ja yhteisöön kiinnittymistä tukevien toimintojen sekä yhteistyön kehittämistä muiden kotoutumista tukevien organisaatioiden kanssa.

Vuokra-asuntotilanne Seinäjoella on edelleen haastava ja erityisesti korostuu kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarve. Kaupungin tytäryhtiöllä Sevas Kodit Oy:llä on valmistumassa uudisrakennushankkeita, mutta näiden lisäksi tarvitaan laajemmin uusia kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja.

Merkittäväksi riskiksi on tunnistettu myös lukion opiskelupaikkojen riittävyys. Seinäjoen lukiossa on keskiarvoraja ja Nurmon lukioon hakeutuu aikaisempaa enemmän oppilaita. Ylistaron lukiossa taasen oppilasmäärät ovat laskusuunnassa. Oppilaspaikkojen lisäksi toiminnan kehittäminen jää puutteelliseksi tilahausteiden vuoksi. Lukioiden kehittämis- ja tilatarpeiden kartoittaminen on meneillään.

Taloudelliset riskit

Riskinä on, että heikko yleinen taloustilanne jatkuu sekä valtionosuuksiin tehdään leikkauksia. Lisäksi verotulojen ja työllisyystilanteen kehityksessä on epävarmuuksia. Taloudellisten riskien riskitaso on ollut kasvusuunnassa useamman vuoden ja Seinäjoen kaupungin merkittävimmät riskit liittyvätkin talouden tasapainoon ja velkamäärän korkeaan tasoon. Talouden toimintaympäristön muuttuessa on pidettävä entistä enemmän huolta kriisinsietokyvystä ja talouden riskienhallinnasta.

Seinäjoen kaupungilla on käynnissä merkittäviä talouden tasapainotustoimia. Rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla 2025-2028 tavoitellaan 15 miljoonan euron edestä pysyviä taloudellisia vaikutuksia. Sopeutusohjelma tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestävää taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Vaikutuksia tulee olemaan nähtävissä jo vuoden 2025 tilinpäätöksessä, mutta pääosin pysyviä vaikutuksia on nähtävillä vuosina 2026-2028. Rakenteellisen talouden sopeutusohjelman onnistumiseen tarvitaan hyvää ja vastuullista valmistelua ja vahvaa poliittista kompromissikykyä. Lisäksi on tehty erilaisia selvityksiä mm. sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla sekä laadittu myyntiohjelma vuosille 2022-2029. Tiedolla johtamiseen panostetaan, millä tavoitellaan lisää reaaliaikaisia välineitä myös arkipäivän talousjohtamiseen.

Operatiiviset riskit

Suurin osa tunnistetuista riskeistä on operatiivisia riskejä vaikkakin merkittävimmät riskit ovat luonteeltaan strategisia ja taloudellisia riskejä. Operatiivisissa riskeissä korostuvat henkilöstöön liittyvät riskit. Kaupungin toiminnot ja palvelut tuotetaan henkilöstön turvin, mikä korostaa riskejä liittyen mm. sijaistamiseen, henkilöstön

riittävyys, henkilöstövaihdoksiin, työhyvinvointiin ja rekrytointiin. Henkilöstöön liittyvien riskien riskitaso on kuitenkin maltillinen johtuen riskienhallintatoimenpiteistä. Vakituisten henkilöstön määrää on lisätty vakinaistamalla määräaikaista työsuhteita, resursseja on lisätty rekrytointiprosessiin sekä yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa kehitetään jatkuvasti.

Merkittävin operatiivinen riski Seinäjoen kaupungilla on sään ääri-ilmiöistä johtuvat ongelmat ja vahingot. Rankat sateet, tuulet ja muut sään ääri-ilmiöt lisääntyvät ja aiheuttavat tulvia sekä muita kunnossapitoa vaikeuttavia tekijöitä. Riskiä on mahdollista hallita hulevesiverkoston parantamisella ja kunnossapidolla sekä jo kaavoituksessa tulee huomioida mahdolliset hulevesijärjestelyt. Lisäksi varmistetaan, että henkilöstön hälytysjärjestelmät ovat kunnossa ja kalustoa sekä tarveaineita on riittävästi.

Vahinkoriskit

Kaupungin vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksin sekä vahinkorahaston avulla. Seinäjoen kaupungin vahinkoriskejä ei ole määritelty merkittäviksi.

6. TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELU

Talousarvion valmistelu on toteutettu siten, että työ käynnistettiin kevätkaudella 2025 kehysvalmistelulla.

Kehystä ja budjettikokonaisuutta on käsitelty kaupunginhallituksen talousseminaarissa toukokuussa, jossa oli mukana myös valtuuston puheenjohtajisto ja lautakuntien puheenjohtajat. Kehys vahvistettiin kaupunginhallituksessa 12.5.2025. Talousarviokehys esiteltiin valtuustolle kesäkuussa.

Talousseminaarin ja kehyksen vahvistamisen jälkeen budjetin valmistelutyö on tehty kaupunginjohtajan ja rahoitusjohtajan johdolla virkamiesvalmisteluna, jonka jälkeen lautakunnat ovat käsitelleet kesä- ja elokuussa omat talousarvioehdotuksensa. Talousarviokehyksestä ja kokonaisuudesta on pidetty vielä omat talousseminaarit syyskuussa sekä kaupunginhallitukselle että valtuustolle. Talousarviokehystä tarkistettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 15.9.2025.

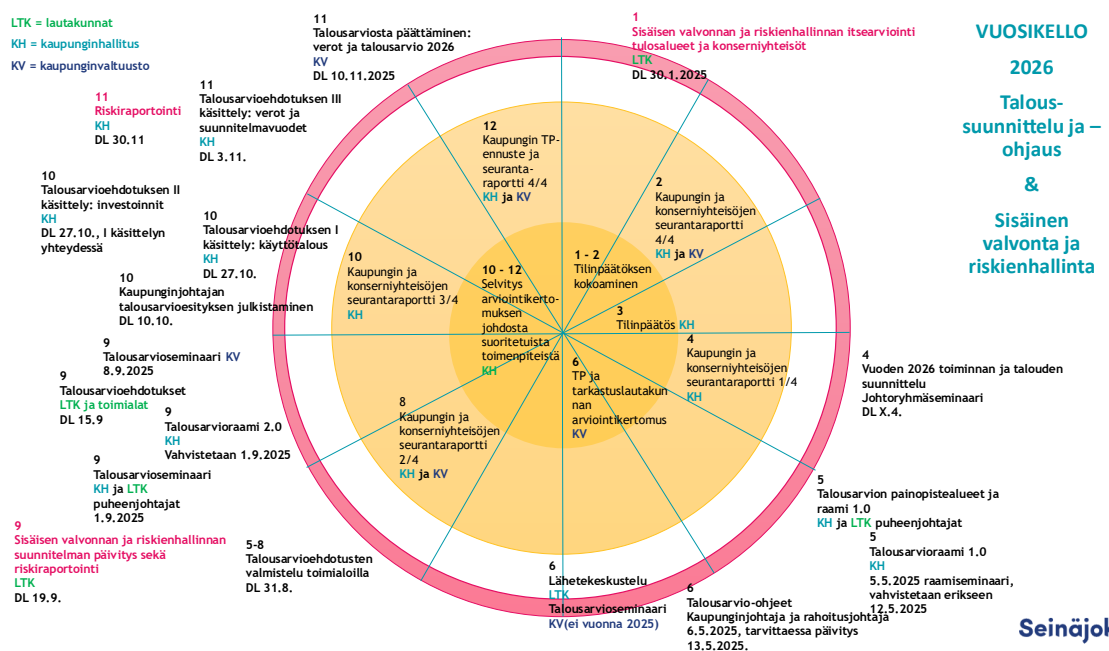
Talousarvioehdotus on valmisteltu yhdeksi kokonaisuudeksi ja se esitetään kaupunginjohtajan ehdotuksena kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esitetyissä talousarvioluvuissa on talousarviokirjan alkuosassa kaupungin toiminta, käyttötalous, investoinnit ja rahoitus sekä peruskaupungin että liikelaitoksen osalta huomioituna.

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus julkistetaan lokakuussa 10.10.2025 ja sen pohjalta kaupunginhallitus käsittelee talousarvioehdotuksen loka-marraskuun kokouksissaan (käyttötalous ja investoinnit 20.10. ja tarvittaessa 27.10.) sekä verot ja taloussuunnitelmavuodet 3.11.).

Valtuuston talousarviokäsittely on 10.11.2025. Veroperusteet vuodelle 2026 päätetään samassa valtuuston kokouksessa.

Kuvio. Talousarviovalmistelun vuosikello.

7. TALOUSSUUNNITELMA

Kaupungin taloussuunnitelman suunnittelujaanne ulottuu vuoteen 2029 ja se valmistellaan erikseen ja liitetään osaksi tätä talousarviokirjaa.

8. TALOUSARVIO

Talousarviossa on esitetty oheisena selvitykset tuloslaskelmaosasta, investointiosasta ja rahoitusosasta.

Talousarviokirjassa on jäljempänä lisäksi seuraavat kokonaisuudet:

- Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niitä vastaavat määrärahat tulosaluetasolla, joka on myös valtuustoon nähden sitova määrärahataso.
- Keskeisimpien tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.
- Yksityiskohtaiset talousarviomäärärahat kustannuspaikkatasolla seuraaville toimialoille:
 - Konsernipalvelut
 - Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
 - Kaupunkiympäristön toimiala
 - Elinvoiman ja työllisyyden toimiala
- Investoinnit

8.1 Tuloslaskelmaosa

Oheisena on esitetty kaupungin tuloslaskelmaosa.

Taulukko: Tuloslaskelmaosan TA2026 vertailu edellisiin vuosiin.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA, 1 000 €	TP-2024	TA-2025 muutettu	TP-2025 ennuste	TA-2026	Muutos-%	Muutos-€
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	26 672	28 490	27 840	29 991	7,7	2 151
Maksutuotot	7 222	8 398	8 398	8 484	1,0	86
Tuet ja avustukset	5 274	4 442	4 442	3 677	-17,2	-765
Muut toimintatuotot	44 915	40 186	40 181	37 671	-6,2	-2 510
Toimintatuotot yht.	84 083	81 517	80 861	79 822	-1,3	-1 039
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-114 993	-118 923	-117 657	-122 093	3,8	-4 436
Henkilöstösivukulut	-26 561	-27 078	-27 126	-27 679	2,0	-553
Palvelujen ostot	-51 035	-54 638	-54 729	-55 433	1,3	-704
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 352	-22 890	-22 640	-22 551	-0,4	89
Avustukset	-10 983	-16 067	-16 507	-15 903	-3,7	604
Muut toimintakulut	-37 908	-39 784	-40 033	-38 574	-3,6	1 459
Toimintakulut yht.	-262 833	-279 380	-278 692	-282 233	1,3	-3 541
TOIMINTAKATE	-178 750	-197 864	-197 831	-202 411	2,3	-4 580
Verotulot						
Kunnan tulovero	120 464	136 405	136 405	145 500	6,7	9 095
Kiinteistövero	31 049	32 450	32 450	32 500	0,2	50
Osuus yhteisöveron tuotosta	15 376	14 450	14 450	14 950	3,5	500
Valtionosuudet	24 049	31 299	31 299	34 390	9,9	3 091
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	7 714	6 225	6 225	5 828	-6,4	-397
Muut rahoitustuotot	9 404	9 230	9 230	7 830	-15,2	-1 400
Korkokulut	-11 092	-8 900	-8 500	-8 027	-5,6	473
Muut rahoituskulut	-182	-284	-284	-205	-27,8	79
VUOSIKATE	18 033	23 011	23 444	30 355	29,5	6 911
POISTOT	-21 006	-21 500	-21 250	-21 600	1,6	-350
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-2 973	1 511	2 194	8 755	299,0	6 561

Vuoden 2026 talousarviossa toimintakatekasvu muutettuun talousarvioon 2025 nähden on noin 2,3 %. Kun huomioidaan Kiinteistö Oy Seinäjoen yhteiskuntakiinteistöt yhtiöittämisen vaikutukset kaupungin talouteen. Lisäksi kun on huomioitu vuokra-menetykset ylläpitokuluineen niistä kiinteistöistä, joita Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialue ei vuokraa enää vuonna 2026 (ennakkotieto syyskuussa 2025), oikaistu vertailukelpoinen toimintakatekasvu on noin 1,4 % muutettuun talousarvioon 2025 nähden.

Vuoden 2026 tuloslaskelmaosasta lasketut keskeiset **tunnusluvut** ovat oheiset:

Tunnusluvut	TA-2026
Toimintatuotot/ Toimintamenot, %	28,3
Toimintakate €/ asukas	-2 988
Vuosikate/ Poistot, %	141,0
Vuosikate/asukas	446,0
Asukasmäärä 31.12.2026 (ennuste)	67 748

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Toimintatulot

Toimintatulojen määrä vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa on noin 79,8 milj. euroa, ja vähennystä vuoden 2025 muutettuun talousarvioon on 1,3 %.

Kaupunkiin on perustettu hanketoimisto elinvoimapalveluihin; tavoitteena on hankerahoituksen mahdollisimman hyvä hyödyntäminen ja toisaalta myös hyvä seuranta ja hanketulosten ja -kehittämisen tuominen näkyviin.

Pitkään matalasuhdanteessa olleen asunto- ja rakennusalan odotetaan elpyvän vuonna 2026, mikä vaikuttaa myönteisesti mm. maanmyyntituloihin.

Kaupunki keventää myös tulevana vuosina tasettaan myymällä mm. kiinteistöjä ja yhtiöitä, jotka eivät ole strategisesti niin tärkeitä ja jotka myymällä voidaan vahvistaa omavaraisuusastetta ja myös myyntivuoden tulosta. Samalla suhteellinen velkaantuneisuus pienenee. Osa myynneistä liittyy yhtiöittämisvelvoitteeseen, koska hyvinvointialueelle ei voi enää 1.1.2026 jälkeen vuokrata kiinteistöjä ilman yhtiötä.

Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy kertaluonteisia ylim. myyntituloja 1 milj. euroa: kyseeseen tulevat mm. kaupungin omistamia kiinteistöjen myynnit sekä mahdolliset muut yhtiömyynnit ja velvoitepysäköintikorvaukset.

Toimintamenot

Toimintamenojen määrä on vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa on noin 282,2 milj. euroa, ja lisäystä vuoden 2025 muutettuun talousarvioon on 1,3 %. Muutos ensi vuodelle on hyvin maltillinen: rakenteellinen talouden sopeutusohjelma näkyy myönteisesti toimialojen kustannuskehityksessä.

Isoimmat lisäykset toimialoista ovat sivistys- ja hyvinvointipalveluihin (muutos 1,9 %), jonka varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut ovat hyvin henkilöstöpainotteisia. Uudet valtakunnalliset virka- ja työehtosopimuskorotukset näkyvät kaikkien toimialojen henkilöstökuluissa. Elinvoima- ja työllisyyspalvelujen kustannuksissa näkyy vastuiden kasvaminen TE2025 ja Koto2025-uudistusten myötä.

Digiälykäs kaupunki edellyttää panostuksia it-palveluihin (tietohallinto) ja tiedolla johtamiseen: toisaalta tämä tuo myös tuottavuusmahdollisuuksia ja uusia toimintatapoja palveluihin ja tukipalveluihin. Osallistavaa budjetointia ja prosentti-taiteelle ja kulttuurille -ohjelmaa jatketaan vakinaisena toimintana. Kaupunki edistää kestävä kehitystä ja etsii ja toimeenpanee käytäntöön energian säästöratkaisuja myös vuonna 2026.

Lainanhoitokulujen vähentyminen näkyy korkokuluissa, mutta 0-korkojen aikaan on tuskin enää paluuta. Lainamäärä on yhä korkea.

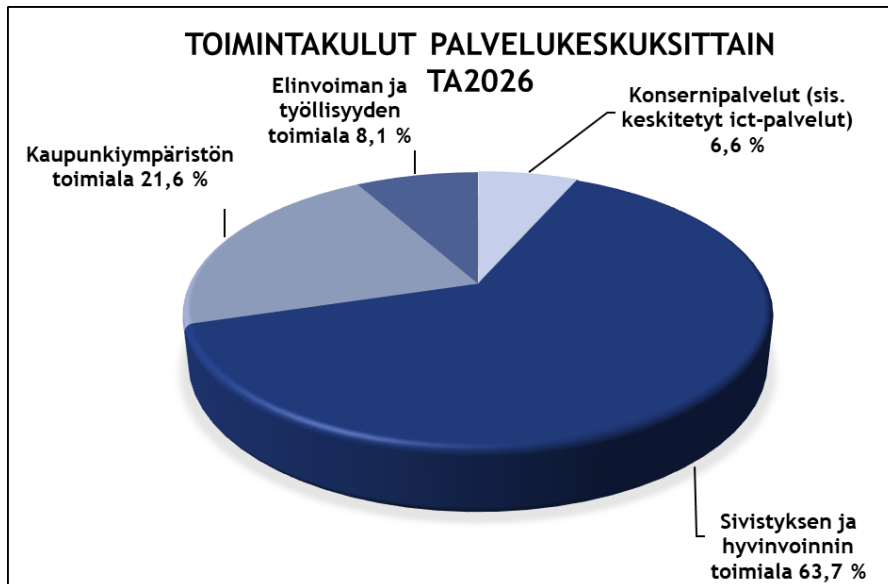
Toimintamenot palvelukeskuksittain

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut ovat yli 63 % kaupungin kaikista toimintamenoista elinvoiman ja työllisyyden suhteellinen osuus on kasvanut TE2025 ja Koto25-uudistusten myötä ja on noin 8 %.

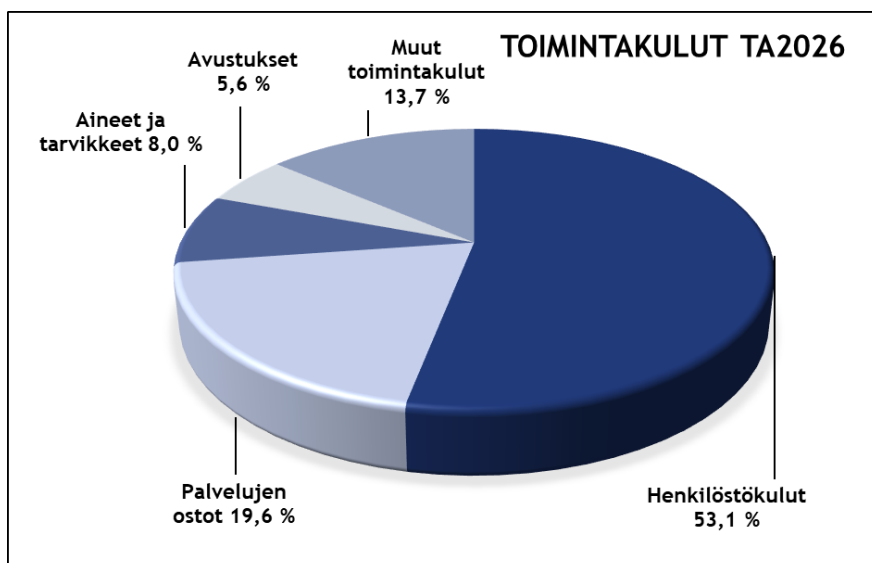
Taulukko ja kuvio. Toimintakulut TA2026 palvelukeskuksittain.

Toimintakulut TA2026, mukana sisäiset	1 000 €	%
Konsernipalvelut (sis. keskitetyt ict-palvelut)	18 601	6,6 %
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	179 879	63,7 %
Kaupunkiympäristön toimiala	60 868	21,6 %
Elinvoiman ja työllisyyden toimiala	22 876	8,1 %
Yhteensä	282 233	

Taulukko ja kuvio: Toimintakulut jakautuminen eri tiliryhmille, TA2026.

Toimintakulut TA2026	1 000 €	%
Henkilöstökulut	149 772	53,1 %
Palvelujen ostot	55 433	19,6 %
Aineet ja tarvikkeet	22 551	8,0 %
Avustukset	15 853	5,6 %
Muut toimintakulut	38 624	13,7 %
Yhteensä	282 233	

Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostavat noin 73 % kaupungin toimintamenoista ja se on noin 2,9 %-yksikköä enemmän kuin vuonna 2025. Muiden toimintakulujen, käytännössä sisäisten vuokrien ja kulujen suhteellinen osuus noin 13,7 %: tämä sisältää mm. sisäiset vuokrat sekä ruoka- ja siivouskulut. Kustannusten hillitsemiseksi on tärkeä luopua lähitulevaisuudessa niistä kiinteistöistä, joilla ei ole kaupungille strategista merkitystä tai jotka ovat muutoin toiminnan muuttuessa tarpeettomia. Emokaupungin ja kaupunkikonsernin tilat on oltava mahdollisimman tehokkaassa käytössä. Myös ruoka- ja siivouspalveluissa tuotteistaminen ja mahdollisimman kustannustehokas toiminta on tavoitteena, ja tässä työssä hyödynnetään vuonna 2024 valmistunutta tukipalvelut-selvitystä.

Henkilöstösuunnitelma talousarviovuodelle 2026

Seinäjoen kaupungin toiminta on hyvin pitkälle palvelutoimintaa, jonka merkittävien resurssi on henkilöstö. On merkityksellistä, että tätä resurssia koskevat suunnitelmat ovat kokonaisvaltaisia ja pitkällä aikaperspektiivillä laadittuja, huomioiden kaikki tiedossa olevat muutokset toimintaympäristössä. Oikea määrä oikeanlaisia ihmisiä oikeassa paikassa kaikilla organisaation tasoilla tuottaa kustannustehokkaimman tuloksen palveluiden toteutumisen sekä henkilöstön hyvinvoinnin kannalta.

Valmisteltaessa vuoden 2026 henkilöstösuunnitelmaa lähtökohtana ja toimialoille ohjeena on ollut, että kaikki uudet vakituiset palvelussuhteet (työ- ja virkasuhteiset) tulee perustella erityisen kriittisesti huolellisesti tarpeiden ja vaikuttavuuden näkökulmista. Tulosalueita pyydetty 13.6.2025 mennessä tekemään esityksensä perustettavista sekä lakkautettavista viroista ja toimista. Tulosalueiden esityksistä on laadittu yhteenveto, jonka pohjalta on käyty syventäviä keskusteluja toimialojen kanssa talousarvion valmistelun rinnalla ja siltä pohjalta esityksiä on joiltain osin karsittu ja muutettu. Palkkakustannusten kasvuun on talousarviossa varattu 4,0 %, mikä sisältää sopimuskorotukset.

Kaupungin henkilöstömäärä lukumääräisesti oli 31.12.2024 yhteensä 2 795 ilman työllistettyjä. Tästä vakinaisia oli 82,4 % eli 2 302 henkilöä. Vuoden 2026 henkilöstösuunnitelman esityksissä on yhteensä 12 uutta vakituista virkaa tai tointa ja kaksi määräaikaista virkaa. Lisäksi henkilöstösuunnitelmassa on yhteensä kahdeksan vakinaistamista ja 13 rakennemuutosta, joka tarkoittaa yhtä montaa uuden toimen perustamista ja lakkauttamista, jotta saavutetaan ajan tarpeisiin paremmin vastaavia toimia. Näiden lisäksi suunnitelma sisältää kaksi muuta viran/ toimen lakkauttamista.

Edelleen talouden tiukkana aikana, on kiinnitettävä erityistä huomiota osaavan työvoiman saatavuuteen ja osaamisen päivittämiseen samalla, kun panostetaan hyvään johtamiseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen.

Vuoden 2026 henkilöstösuunnitelmassa on uusia vakinaisia virkoja/toimia, vakinaistamisia ja rakennemuutoksia, joiden kustannusvaikutukset sivukuluineen ovat seuraavat:

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA 2026		Vuosikustannukset sivukuluineen *)
	Vakanssit	
Uudet vakituiset vakanssit	12	630 600 €
Uudet määräaikaiset vakanssit	2	100 000 €
Vakinaistaminen	8	ei uutta kustannusta (385 000 €)
Rakenteelliset muutokset		-70 100 €
Perustettavat rakenteellisen muutoksen yhteydessä	13	
Lakkautettavat rakenteellisen muutoksen yhteydessä	15	
YHTEENSÄ	50	660 500 € (+385 000 €)

*) vuosikustannukseen vuoden 2026 osalta vaikuttaa vakanssin täyttämisen ajan-
kohta. Näin ollen kustannus ei toteutune vielä 2026 täysimääräisenä.

Kustannusvaikutukset ovat yhteensä noin 660 500 euroa sivukuluineen vuodelle
2026.

Toimintakate

Toimintakate muodostuu käyttötalouden eli palvelutuotannon toimintatulojen ja -
menojen erotuksesta. Toimintakate kertoo siis sen, kuinka paljon verorahoituksella
(verotulot ja valtionosuudet) ja rahoitustuottojen ylijäämällä katetaan kaupungin
palvelutuotannosta.

Toimintakate on vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa noin -202,4 milj. euroa ja
asukasta kohden laskettuna noin -2 988 euroa/asukas. Toimintakatemuutos on noin
2,3 % verrattuna vuoden 2025 muutettuun talousarvioon.

Oikaistu vertailukelpoinen toimintakatekasvu on noin 1,4 %, kun huomioidaan Kiin-
teistö Oy Seinäjoen yhteiskuntakiinteistöt yhtiöittämisen vaikutukset ja vuokrame-
netykset ylläpitokuluineen niistä kiinteistöistä, joita Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointi-
alue ei vuokraa (ennakkotieto syyskuu 2025) enää vuonna 2026.

Tärkeää, että koko kaupungin tasolla kustannustietoisella otteella jatketaan, ja
priorisoidaan palveluja ja toisaalta mietitään myös palvelutason tasoa. Myös tulo-
puolta on tarkasteltava toimintakatteen vahvistamiseksi.

Rakenteellisen sopeutusohjelman 2025-2028 (ohjelman tavoitteet, ks. kpl 10) ta-
voitteena on koko kaupungin tasoisesti saavuttaa vuosina 2026-2028 enintään 1,5 %-
2 %:n kasvutaso. Tämä edellyttää toimintatapojen rohkeaa uudistamista, palveluta-
son osittaista alentamista ja rakenteellisia muutoksia esim. palveluverkkoratkai-
suina. Myös digitalisaation ja tiedolla johtamisen mahdollisuudet halutaan hyödyn-
tää prosessien ja palvelujen uudistamisessa. Kaupunkistrategiassa digiälykäs kau-
punki on mukana vahvana teemana uudistuvassa kaupungissa.

Osana rakenteellista talouden sopeuttamisohjelmaa, tehdyt kouluverkkoselvitysten
tulokset on tarkoitus viedä täytäntöön. Osa päätöksistä on tehty jo vuonna 2024.
Tulevat kouluverkkoa (useat alakoulut sekä Ylistaron lukio) koskevat päätökset on
tarkoitus tehdä vuoden 2026 aikana yhtenä kokonaisuutena.

Verotulot

Vuodesta 2026 odotetaan talousennusteiden mukaan vain matalan talouskasvun
vuotta, mikä heijastuu myös verotulokehitykseen. Vaikka yleisessä taloudessa on
nähtävissä orastavaa käännettä parempaan, geopoliittinen tilanne maailmalla ja

mm. Suomessakin näkyvä asuntomarkkinoiden hidas toipuminen ja rakennusalan pitkään jatkunut matalasuhdanne lisäävät epävarmuutta.

Valtionosuuskokonaisuudesta kuntien verokompensatioiden osuus erotetaan omalle momentille ja on osa valtionosuutta.

Kunnallisveron, yhteisöveron ja kiinteistöveron aikasarjat ja arviot vuodelle 2026 on esitetty seuraavissa taulukoissa. Arviot kunnallisverotuotosta perustuvat kunnan omiin arvioihin, tilitysten tämänhetkiseen tilanteeseen ja Kuntaliiton arvioihin.

Kunnallisverot

Kunnallisveroihin ei esitetä muutoksia. Kunnallisvero on ensi vuonna 9,2 %.

Taulukko: Kunnallisveron kehitys 2017-2024 ja arviot vuosille 2025-2026, Seinäjoen kaupunki.

KUNNALLISVERO	Verokertymä 1 000 €	Muutos-%
2014	203 926	7,5 veroprosentin korotus, +1,25 %-yksikköä, uusi veroprosentti 21,0 %.
2015	206 513	1,3 Kunnallisveroprosentti 21,00 %
2016	208 038	0,7 Kunnallisveroprosentti 21,00 %
2017	207 970	0
2018	208 304	1,7
2019	216 332	3,9 Tulorekisterin valtakunnalliset haasteet ja verokorttiuudistus vaikuttavat jaksotukseen ja osa vuoden 2019 kunnallisverotuloista siirtyi vuoteen 2020 ja osa ennakoista verokorttiuudistuksen myötä vuoteen 2021. Tilanne korjaantuu vuoden 2021 verotuksessa.
2020	226 354	4,6 Koronavuosi vei merkittävästi verotuloja. Osa vuoden 2019 verotuloista tilittyi vasta vuonna 2020 (verohallinnon tekniset haasteet v. 2019). Loppuvuonna yleinen talouskehitys kääntyi paremmaksi.
2021	231 654	1,6 Veroprosentti SJK 21,0 %, maan keskiarvo 20,02 %
2022	250 921	8,3 Yleinen talouden kasvu näkyy myös verotuloissa. Veroprosentti nykyinen 21,0 %, efektiivinen kunnallisveroaste 14,87 %.
2023	120 700	-48,3 Kunnallisveroon on hyvinvointialueuudistuksen vuoksi tehty verojen vähennys -12,64 %. Efektiivinen kunnallisveroaste on 6,34 %.
2024	120 464	-0,2 % Kunnallisvero 8,4 %. Efektiivinen kunnallisveroaste on 6,43 %.
Tpenn.2025	136 405	13,2 % Kunnallisvero 9,2 %. Muutos +0,8 %-yksikköä. Efektiivinen kunnallisveroaste
TA-2026	145 500	6,7 % Kunnallisvero (tulovero) 9,2 %. Ei muutosta veroasteeseen. Efektiivinen veroaste 7,43 %.

Kunnallisverotuotoksi arvioidaan 145,5 milj. euroa.

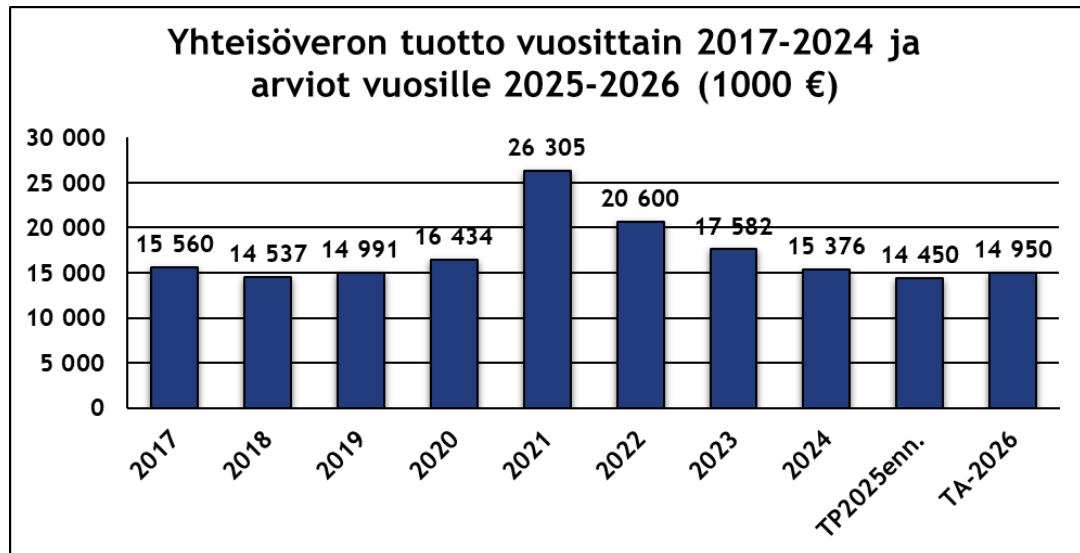
Yhteisöverot

Yhteisöverotuotoksi vuonna 2026 arvioidaan 14,95 milj. euroa.

Yritysten tuloskehitys on heikentynyt Suomessa viimeisen kahden vuoden aikana yleisen talouden heikentyessä. Tämä näkyy myös Seinäjoen kaupungin ensi vuoden yhteisöverontuotossa.

Taulukko: Yhteisöveron tuotto vuosina 2017-2024 ja arviot vuosille 2025 ja 2026, Seinäjoen kaupunki.

Kiinteistöverot

Kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2026.

Maapohjan (yleinen kiinteistövero) verotuksessa lakimuutos 1.1.2024 lukien alarajan nostamisesta 0,9 %:sta 1,3 %:iin ei vaikuta Seinäjoen ensi vuoden kiinteistöveroprosentteihin.

Kiinteistöverotuotto on ainoa vero, jossa kunta saa tuoton 100 %:sti. Kiinteistöverotuoton suhteellinen merkitys kunnissa kasvaa koko ajan.

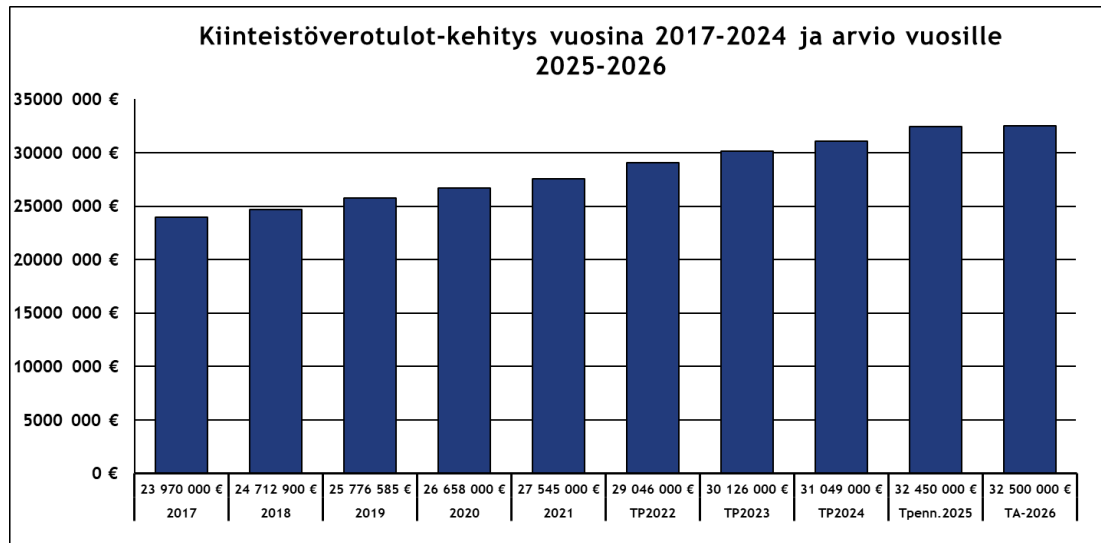
Taulukko: Kiinteistöveroprosentit 2026.

Kiinteistöverot veroprosentit	2025	2026
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,45	1,45
Vakituiset asuinrakennukset	0,60	0,60
Muut asuinrakennukset	1,65	1,65
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00
Rakentamattomat rakennuspaika	5,00	5,00
Voimalaitosrakennukset	3,10	3,10

Kiinteistöjä on noin 30 000.

Taulukko: Kiinteistöverokehitys 2017-2024 ja arvio vuosille 2025 ja 2026, Seinäjoen kaupunki

Kiinteistöverokertymän määräksi vuodelle 2026 arvioidaan 32,5 milj. euroa.

Kiinteistöverokehitys on ollut tasaisessa nousussa viimeisen kymmenen vuoden aikana, kasvu on kuitenkin hidastunut. Kiinteistöjen lukumäärä on Seinäjoella yli 30 000 kpl. Rakentamisen Seinäjoella odotetaan kaupungin kasvusta ja julkisista investoinneista huolimatta olevan merkittävästi heikommalla tasolla kuin hyvinä vuosina johtuen yleisen taloustilanteen hitaasta toipumisesta ja rakennusalan matalasuhdanteesta. Vuosiin 2023-2025 nähden odotetaan yleisessä taloudessa käännettä parempaan ja yhdessä Keskuspankkien ohjauskorkojen laskun myötä myös piristystä myös asuntokauppaan ja rakentamiseen.

Yritysten investoinnit ja rakentaminen ovat kaiken kaikkiaan hyvin merkittävä tekijä kaupungille ja sen kasvukehitykselle.

Riskinä on, että yleisen talouden heikentyminen ja asuntomarkkinoiden odottava tila näkyvät myös rakentamisen matalasuhdanteen jatkumisena myös vuonna 2025.

Taulukko. Kiinteisveron veropohja vuonna 2026.

Kiinteistöverojen veropohja 2026	
1 000 €	Verotusarvot
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1 398 369
Vakituiset asuinrakennukset	1 807 065
Muut asuinrakennukset	17 680
Yleishyödylliset yhteisöt	9 951
Rakentamattomat rakennuspaikat	7 805
Voimalaitosrakennukset	4 184

Arviolta noin 64 % vuotuisesta kiinteistöverotuotosta tulee yleisen kiinteistöveron piiriin kuuluvasta maapohjasta ja rakennuksista. Noin 34 % kiinteistöverotuotosta tulee vakituisista asuinrakennuksista. Arviot perustuvat kunnan omiin arvioihin vuotuisesta kehityksestä sekä Kuntaliiton arvioihin.

Valtionosuudet 2026

Kunnan valtionosuus valtion talousarvioesityksessä 2026 koostuu seuraavista:

- 1) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta
- 2) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta
- 3) verotulomenetysten korvauksista

Vuoden 2026 valtionosuusarviot sisältävät valtion sopeutustoimina -1 %:n indeksitaristuksen, sote-tasauksen ja ennakkolaskelmat kustannustenjaon muutoksista lakisääteisten tehtävämuutosten takia. Mahdolliset uudet kuntatehtävät valtio on ilmoittanut rahoittavansa täysmääräisesti.

Kaiken kaikkiaan Seinäjoen valtionosuuspohja on vähentynyt merkittävästi (n. 4 milj. €/ vuosi vuosina 2025-2027), mikä vaikuttaa hyvin merkittävästi kunnan tulevaankin rahoituspohjaan. Lasten ja nuorten määrä on ollut merkittävän suuri kaksi vuotta sitten ikäluokissa 7-17 vuotta, mikä näkyy myönteisesti Seinäjoen kaupungin ensi vuoden valtionosuuskehityksessä. Syntyvyys on kuitenkin laskussa. Ensi vuoden valtionosuudeksi ennakoitaan 34,4 milj. euroa sisältäen myös TE-uudistuksen ja perustoimeentulotuen rahoitusta.

Verotulojen suhteellinen merkitys kasvaa ja valtionosuuksien osuus tulopohjasta vähenee jo ensi vuodesta lukien. Silti valtionosuudet ovat jatkossakin merkittävä tulolähde Seinäjoen kaupungille. Myös kohdekohtaiset valtionavustukset investointien rahoitukseen on tärkeä tulolähde.

Kuntien nykyisen taloustilanteen haasteellisuuteen vaikuttaa se, että valtionosuuksia on leikattu merkittävästi koko 2010-luvun osana maamme julkisen talouden tasapainottamista.

Rahoitustulot ja -menot

Rahoitustulojen ja -menojen osalta voidaan todeta seuraavaa:

- Korkotuloja arvioidaan saatavan 5,8 milj. euroa. Korkotulot saadaan johdannais-suojauksista sekä muutamilta tytäryhtiöiltä muun muassa Seinäjoen Energialta. Seinäjoen Energia Oy:ltä saatava osinko on talousarviossa 6,0 milj. euroa. Tämän osingon lopullinen määrä ja mahdollinen lisäosinko päätetään yhtiön tuloksen selvittyä vuoden 2025 lopulla. Asiasta tehdään erillinen päätös yhtiön yhtiökokouksessa. Muita osinkotuloja arvioidaan saatavan mm. kaupungin sijoitusosakkeista.
- Korkomenojen määräksi arvioidaan noin 8,0 milj. euroa. Korkomenojen määrään vaikuttaa oleellisesti korkokehitys ja rahoituslaitosten korkomarginaalit antolainauksessa ja suojauksissa.
 - o Ohjauskorkojen nostot ja niitä seurannut yleisen korkotason nousu 2021-2024 on merkinnyt muutoksia myös rahoituksen hintaan. Keskuspankkien ohjauskorot ovat kääntyneet laskuun vuoden 2024 jälkipuoliskolta nykypäivään.
 - o Keskuspankkien ohjauskorkoja seuraavat viitekorot, kuten euribor-korot (3 kk, 6kk ja 12 kk) ovat asettuneet syyskuussa noin 2 %:iin, kun ne olivat vielä vuonna 2023 yli 4 %:ssa.
 - o Noin 2-3 %:n korkotasoa on pidetty pitkään todennäköisimpänä pidemälläkin tähtäimellä, tällä hetkellä pidetään mahdollisena, että korot ylittävät 3 %:n tason.

- Pitkät korot ovat olleet nousussa Saksan velkavivun käyttöönoton myötä kevästä 2025, myös puolustusmenoihin tehtävät investoinnit Euroopan maissa nostavat pidempää korkotasoa.
- Kaupungin talousarviotavoitteena on, että kaupungin vuotuisesti maksama keskimääräinen kokonaiskorko ei ylitä 2,5 %:n tasoa. Kaupungin koko lainasalkun pitkäaikaisista lainoista on strategian mukaisesti koko ajan suojattuna yli 50 %.

Vuosikate

Kun toimintakatteeseen lisätään verotulot ja valtionosuudet sekä otetaan huomioon rahoitustulot ja -menot, saadaan tuloslaskelman vuosikate. Vuosikate osoittaa sen, kuinka paljon palvelujen tuottamisen jälkeen kaupungin tulorahoituksesta jää investointien kattamiseen. Vuosikate on vuoden 2026 talousarviossa noin 30,4 milj. euroa, mikä tekee 446 euroa/asukas. Suunnitelman mukaiset poistot ovat noin 21,6 milj. euroa. Vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot kokonaan, prosentti on noin 141,0 % ja nettoinvestoinneista noin 87,3 %.

Tilikauden tulos

Talousarvion mukainen tilikauden tulos muodostuu siten, että vuosikatteesta vähennetään suunnitelman mukaiset poistot ja mahdolliset satunnaiset erät. Talousarvion osoittama tilikauden tulos on ylijäämäinen noin 8,8 milj. euroa, millä käytännössä saavutetaan talousarviovalmistelussa tavoitteeksi asetettu tulostavoite.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

Tilikauden ylijäämä on talousarviossa 8 754 800 euroa.

8.2 Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja valtuusto hyväksyy siinä määrärahat ja tuloarviot hankkeelle tai hankeryhmille.

Taulukko: Yhteenvedo talousarvion investointiosasta 2026, Seinäjoen kaupunki.

INVESTOINTIOSA	TP-2024	TA-2025	TA-2026	TA-2026
Kaupunki				muutos, %
Menot 1 000 €				
Pitkävaikutteiset menot (ohjelmistot/lisenssit)	239	567	906	59,8
Maa- ja vesialueet	2 180	900	900	0,0
Rakennukset	13 414	13 205	14 700	11,3
Kadunrakentaminen	10 786	8 437	7 345	-12,9
Puistorakentaminen	471	470	470	0,0
Liikuntapaikkarakentaminen	1 257	1 670	1 700	1,8
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	403	1 067	838	-21,5
Hulevesiviemärit	1 131	2 259	2 344	3,8
Koneet ja kalusto	3 708	4 394	3 423	-22,1
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	8 159	2 449	2 140	-12,6
MENOT YHTEENSÄ	41 748	35 418	34 767	-1,8
Tulot 1 000 €				
Pitkävaikutteiset menot	0	0	0	0,0
Maa- ja vesialueet	610	1 000	1 000	0,0
Rakennukset	7	0	0	0,0
Kadunrakentaminen	0	350	200	-42,9
Puistorakentaminen	0	0	0	0,0
Liikuntapaikkarakentaminen	227	400	0	-100,0
Muut kiint. rak. ja laitteet	0	0	0	0,0
Hulevesiviemärit	0	0	0	0,0
Koneet ja kalusto	9	0	0	0,0
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	40	100	100	0,0
TULOT YHTEENSÄ	893	1 850	1 300	-29,7
NETTOMENOT	40 855	33 568	33 467	-0,3

Kaupunki investoi myös ensi vuonna merkittävästi. Vuoden 2026 talousarviossa investointien kokonaismäärä on noin 34,8 milj. euroa. Tuloja on yhteensä 1,3 milj. euroa. **Nettoinvestointien määrä vuoden 2026 talousarviossa on ilman myyntivoittoja noin 33,5 milj. euroa.**

Taulukko: Yhteenvedo talonrakennusinvestoinneista vuonna 2026, sisältäen koko hankkeen ajan kustannusarviot.

Talonrakennusinvestoinnit 1 000 €	Kustannus- arvio	TA-2026
Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus	9 000	5 300
Varaus korjauskohteet		300
Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus	20 500	5 700
Törnävän kartano	1 300	80
Alakylän koulun laajennus	6 100	2 000
Törnävän museoalueen rakennukset	420	190
Torikeskuksen parkkihalli	300	200
Törnävänsaaren rakennukset	400	120
Niemistön puukoulun muutokset	300	300
Sähköautojen latauspisteet	700	100
Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen (proj ry 116)	1 200	450
Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennus	300	170
Marttilan koulun korjaukset	1 000	100
Nurmon koulukeskus	10 800	40
Taidemääräraha		100
MENOT YHTEENSÄ	52 320	15 150

Vuoden 2026 talonrakennuksen investointimääräraha on noin 15,2 milj. euroa.

Talonrakennuksen investointiohjelman suurimpia kohteita vuoden 2026 talousarvioesityksessä ovat:

- Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus (5,7 milj. euroa vuodelle 2026),
- Hyllykallion päiväkodin peruskorjaus ja laajennus (5,3 milj. euroa vuodelle 2026),
- Alakylän koulun laajennus (2,0 milj. euroa vuodelle 2026).

Talonrakennushankkeista on tehty vaikutustenarviot.

Vuoden 2026 suurimmat talonrakennusinvestoinnit ovat:

Kasperin palvelutalon laajennus ja peruskorjaus, 5 700 000 € (20,5 milj. €)

Kokonaishankkeen kolmantena ja viimeisenä vaiheena toteutettava koulun tilojen peruskorjaus ja laajennus. Osana hanketta entinen seurakunnan kerhorakennus muutetaan koulutiloiksi, ja vielä työmaa-ajan väistökäytössä oleva entinen hammas-hoitola- ja neuvolarakennus puretaan.

Keskeiset vaikutukset:

Peruskorjauksessa rakennuksen vikaantuneet ja riskilliset rakennusosat sekä talotekniikan järjestelmät uusitaan, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on kehitetty koulun toiminnallisia ratkaisuja yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakkoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus, 5 300 000 € (9,0 milj. €)

Päiväkodin kokonaishanke on käynnistymässä vuoden 2025 loppupuolella laajennusosan rakentamisella. Hanketta jatketaan päiväkodin peruskorjauksella 2026-2027.

Keskeiset vaikutukset:

Päiväkodin laajennus helpottaa Hyllykallion alueen päivähoitotilannetta ja keskittää palvelurakennetta. Peruskorjauksessa rakennuksen rakenteita ja talotekniikkaa päivitetään, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on tarkasteltu tilojen toiminnallisuutta varhaiskasvatuksen tarpeet huomioiden.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Päiväkodin laajennuksen hankesuunnittelu on käynnistynyt 2023. Tavoite on saada rakennustyöt alueella käyntiin syksyllä 2025. Hanketta jatketaan päiväkodin peruskorjauksella 2026-2027.

Alakylän koulun laajennus 2 000 000 € (6,1 milj. €)

Alakylän koulun entinen asuntola- ja luokkasiipi sekä puukoulu puretaan, ja korvaava laajennusosa rakennetaan. Lisäksi tehdään 2024 laaditun kuntotutkimuksen tulosten edellyttämät korjaukset muihin koulutiloihin.

Keskeiset vaikutukset:

Koulun tilantarve helpottuu. Purkujen, laajennusrakentamisen ja korjausten myötä koulun sisäilmasto-olosuhde ja energiatehokkuus paranee ja hiilijalanjälki pienenee, sekä kaupungin korjausvelka laskee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Yhdyskuntatekniikan investointien kokonaisbudjetti on noin 10,2 milj. euroa, joista merkittävimpiä kohteita vuodelle 2026 ovat:

- Tärkein tonttituotantokohde Kertunlaakson asuinalue Hevoskorventien länsipuolella. Projektiin sisältyy myös mittavia ojajärjestelyjä (502 800 euroa).
- Soukanjoen Holminkosken alueella aiemmin rakentamatta jäänyt Holminpolku rakennetaan nyt asuntotonttituotantoa varten (113 600 euroa).
- Nuppiväylän rakentaminen aloitetaan loppuvuodesta 2025 ja valmistuu vuoden 2026 aikana (420 000 euroa).
- Jalankulku- ja pyöräilyväyliä (480 600 euroa) rakennetaan Keikkoahteelle Niemistöön, Kivistöntielle, Tehtaantielle välille Biltema-Lidl sekä Simuna-Bulleri puistopyörätie.
- Kaupan toimijoiden rakennusprojekteihin liittyen rakennetaan kiertoliittymä Koskenalantielle (450 000 euroa) ja tehdään muutoksia Kivistöntien - Ruukintien risteysalueelle.
- Katusaneerausten (yht. 900 000 euroa) suurin kohde on Matti Visannin kujan uudistaminen 1 kortteliväliltä (200 000 euroa). Ylistaron ja Peräseinäjoen katusaneerauksiin on varattu molempiin 100 000 euroa, kohteet päätetään myöhemmin.

- Väyläviraston hankkeissa kaupunki on mukana Pajuluoman puhdistuksessa siltojen osalta (340 000 euroa) sekä kaupungin osuudella ”Tepon” liittymän järjestelyjen parantamisessa (200 000 euroa).
- Puistorakentamista, yht. 470 00 euroa.
- Hulevesiviemäriverkon rakentamiseen ja kunnostamiseen on varattu määrärahaa noin 2,3 milj. euroa.

Investointiohjelmassa on myös monivuotiset kohteet, joilla toteutetaan erilaisia suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitokohteita.

Muita merkittäviä investointeja vuonna 2026 ovat:

- maa-alueiden hankinta, 900 000 euroa
- liikuntapaikkarakentaminen, noin 1,7 milj. euroa
- koneet ja kalusteet, noin 3,4 milj. euroa.

Talousarvion sisältämistä investointikohteista on jäljempänä tässä talousarviokirjassa yksityiskohtainen erittely.

Kaupunkikonsernin investoinneista vuosittain merkittävimpiä ovat Seinäjoen Energia Oy-konsernin investoinnit. Vuonna 2026 investoidaan pääosin veden, sähkön ja lämmön verkostojen laajennuksiin sekä saneerauksiin. Seinäjoen Energia-konsernin tulevat investoinnit veden osalta (vesihuoltoverkoston uudisrakentaminen sekä saneerausinvestoinnit), Seiverkot Oy:n investoinnit (maakaapeliverkon rakentaminen ja investointeja ilmajohtoverkkoon sekä sähköenergiamittareihin).

Seinäjoella on meneillään jätevedenpuhdistamon hukkalämmön hyödyntämisen investointiprojekti. Jätevedenpuhdistuslaitoksen oheen rakennetaan kaukolämpöpumppu, joka tuottaa sekä lämpöä että kaukokylmää. Hanke on valmis vuodenvaihteessa 2025/2026.

Seinäjoen Energia on EPV Energian kautta mukana Tornion moottorivoimalaitosinvestoinnissa (4 moottoria, yhteisteho 40 MW) sekä Vaasan lämpövarastoinvestoinnissa (lämpötilan ja varastokapasiteetin nosto). Näiden hankkeiden suunniteltu käyttöönotto on vuoden 2026 aikana.

Muita merkittäviä kaupunkikonsernin investointeja ovat:

Sevas Kodit Oy on investoinut vuosina 2024-2026 uusiin opiskelija-asunto- ja vuokratalo-kohteisiin: Piirin alueelle valmistuu uusi vuokrakerrostalo ja Framin läheisyyteen Jouppilantielle opiskelijakerrostalo. Näiden hankkeiden kustannusarvio on noin 10 milj. euroa/kohde, arvioitu kohteiden luovutus 12/2025 ja asukkaiden käyttöön 1/2026.

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu on käynnistänyt Seinäjoen Kirkkokadun kampuksen rakentamisen elokuussa 2025 jatkuen vuodet 2026-2027. Uusi kampus on valmis vuoden 2027 loppuun mennessä. Hankkeen kustannusarvio on noin 28,8 milj. euroa.

8.3 Rahoitusosa

Rahoitusosa on keskeinen osa kaupungin talousarviota ja tilinpäätöstä. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan.

Talousarvioon on kuntalain mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Toiminnan rahoitus esitetään talousarvion rahoitusosassa, joka tulee olla talousarviossa tuloslaskelma- ja investointiosan lisäksi. Rahoitusosa on kaupungin kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Taulukko: Vuoden 2026 talousarvion rahoitusosa, Seinäjoen kaupunki.

RAHOITUSOSA, 1 000 €	TA-2026
Tulorahoitus	
Vuosikate	30 355
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	-5 005
Investoinnit	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-34 767
Rahoitusosuudet investointimenoihin	200
Käyttöomaisuuden myyntituotot	6 105
YHTEENSÄ	-3 112
Rahoitustoiminnan kassavirta	
Antolainauksen muutokset	
Antolainasaamisten lis. muille	
Antolainasaamisten lis. liikelait.	
Antolainasaamisten väh. muilta	6 153
Antolainasaamisten väh. liikelait.	
Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	46 181
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-49 222
Liikelaitoksen lainojen lisäys	
Liikelaitoksen lainojen vähennys	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Rahavarojen muutos	0
Rahoitusjäämä/Rahoitustarve	3 111
Vaikutus maksuvalmiuteen	0
Nettovelkaantuminen	-3 041

Rahoitusosan eri osien osalta voidaan todeta seuraavaa:

Tulorahoitus

Tulorahoituksen osatekijät esitetään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmaosassa. Rahoitusosaan otetaan vain vuosikate sekä satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen.

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinneilla tarkoitetaan rahoitusosassa käyttöomaisuuteen ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin käytettyjä varoja tilikauden aikana lukuun ottamatta pitkäaikaisia saamisia, jotka esitetään omana ryhmänään. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoitusosassa bruttomääräisinä investointiosan mukaisesti.

Vuosikate ja nettoinvestoinnit

Taulukko: Vuosikate ja nettoinvestoinnit ilman käyttöomaisuuden myyntituottoja - kehitys vuosina 2017-2026, Seinäjoen kaupunki.

Vuosi	Vuosikate	Nettoinvestoinnit, ilman käyttöomaisuuden myyntiä	Vuosikate -% Nettoinvestoinneista
2017	29 176 000,00	49 126 000,00	59,40
2018	14 474 530,28	40 900 000,00	35,39
2019	-249 000,00	45 101 000,00	
2020	38 103 598,00	35 801 561,00	106,43
2021	16 615 245,00	34 219 132,00	48,56
2022	40 844 526,00	36 860 861,00	110,81
2023	7 503 491,00	33 348 013,00	22,50
2024	18 033 000,00	36 565 100,00	49,32
Tpenn.2025	23 960 000,00	33 567 800,00	71,38
TA2026	30 354 800,00	34 767 200,00	87,31

Kuvio. Vuosikate, nettoinvestoinnit ja poistot vuosina 2017-2026, Seinäjoen kaupunki.

Edellä olevasta tarkastelusta nähdään vuosikatteen ja nettoinvestointien välinen vertailu, nettoinvestointien taso on jäänyt useimmiten vuosikatetta korkeammaksi. Lisää tasapainottamistoimia tarvitaan ensi vuoden ja myös taloussuunnitelmavuosina. Vuosikate kattaa ensi vuoden budjetissa poistot 141 %:sti, mikä on hyvä asia, mutta ainoastaan 87 %:sti nettoinvestoinneista, kun tavoite molemmissa on 100 %.

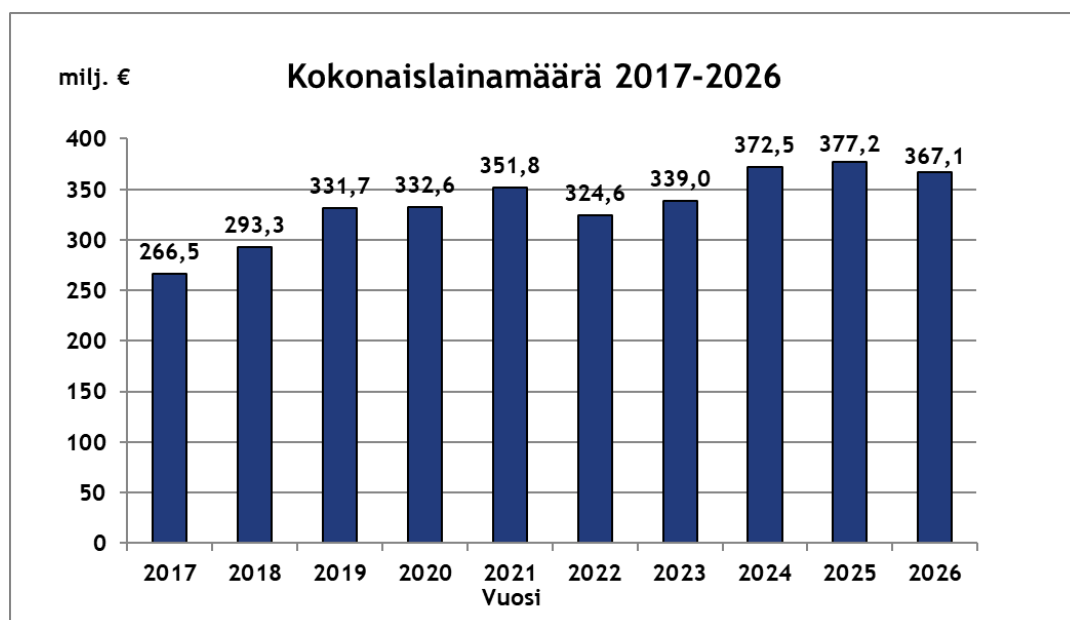
Pitkäaikaisten lainojen lisäys vuonna 2026 on noin 46,2 milj. euroa ja lainojen lyhennysten määrä 49,2 milj. euroa.

Ensi vuonna tehtävien investointien nettorahoitustarve vähenee noin 3,1 milj. euroa.

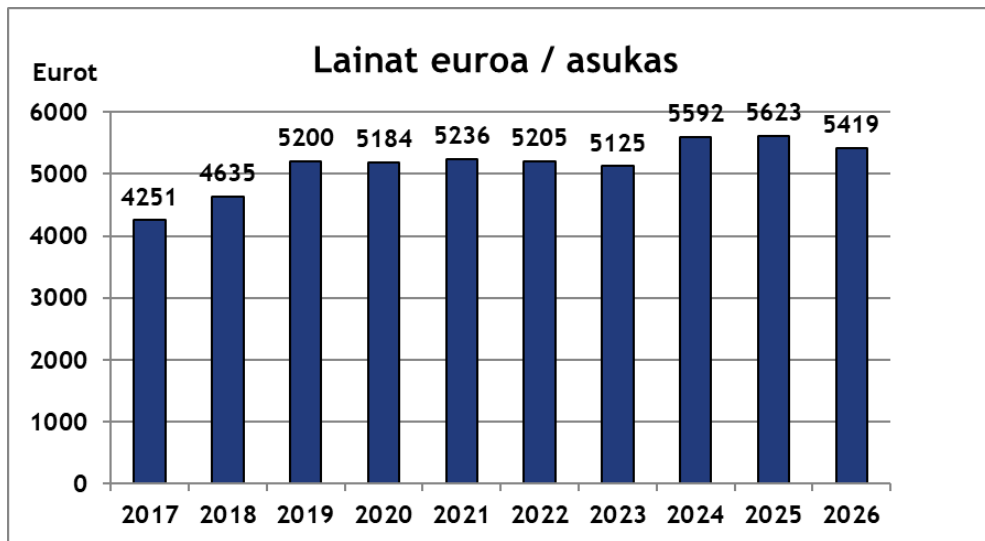
Taulukko: Seinäjoen kaupungin lainakannan kehitys vuosina 2017-2026.

Vuosi	1 000 €	Muutos	€/asukas
2017	266 509	29 662	4 251
2018	293 317	26 808	4 377
2019	331 700	38 383	5 199
2020	332 600	900	5 184
2021	339 800	7 200	5 236
2022	340 000	200	5 205
2023	339 000	-1 000	5 124
2024	372 500	33 500	5 592
2025	377 200	4 700	5 623
2026	367 100	-10 100	5 419

Kuvio. Kokonaislainamäärän kehitys vuosina 2017-2026, Seinäjoen kaupunki.

Kuvio. Lainamäärän kehitys asukasta kohti vuosina 2017-2026, Seinäjoen kaupunki.

Talousarvioehdotuksen mukaan kaupungin kokonaislainamäärä on vuoden 2026 lopussa noin 367,1 milj. euroa ja asukasta kohti 5 419 euroa/asukas. Kaupungin lainamäärä/asukas laskee ensi vuonna -204 euroa/asukas.

Lainamäärän kehitykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vieraan pääoman aiheuttama rasitus silti noussut oleellisesti viime vuosikymmenellä aina nykypäiviin.

Korkotaso oli vuosina 2022-2024 hyvin merkittävässä nousussa, yli 4 %-yksikköä kesästä 2022. Rahoitusmarkkinoilla keskuspankkien ohjauskorkojen nostot ja inflaation kasvu samoihin aikoihin näkyivät myös yleisessä korkotasossa tätä nostaen. Kesästä 2024 keskuspankit laskivat ensi kertaa moneen vuoteen Euroopassa ja USA:ssa ohjauskorkoja mm. inflaation laskiessa. Ohjauskorkojen nostoilla ja laskuilla suoraan vaikutetaan rahamarkkinoiden lyhyisiin ja pitkiin viitekorkoihin.

Vuonna 2025 Euribor-korot ovat laskeneet noin 2 %:iin. Rahamarkkinat ennakoivat vuoden 2026 aikana korkojen nousevan hieman nykytasosta. Korkojen nousun ennakoidaan jatkuvan tulevina vuosina ja pidemminkin tähtäimen korkotasoksi ennakoidaan 2,5-3,5 %:n välystä, mutta epävarmuustekijöitä on yhä paljon.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä esitetään, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kassalainojen enimmäismääräksi 125 milj. euroa.

Korkomenoihin on talousarviossa vuodelle 2026 varattu määrärahoja 8,0 milj. euroa. Korkoriskiltä suojautuminen on tärkeä osa kaupungin rahoitustointa.

9. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

9.1 Lähtökohdat talouden tasapainottamiselle

Seinäjoen kaupunki on laatinut vuonna 2020 tasapainottamisohjelman tuleville vuosille, ja se on voimassa myös ensi vuonna 2026 ja talouden suunnitelmavuosina 2027-2029. Rakenteellinen talouden sopeutusohjelma 2025-2028 tukee tätä tavoitetta. Tätä työtä on jatkettava määrätietoisesti. Tasapainoinen talous mahdollistaa kasvavan kaupungin palvelut ja investoinnit, todetaan kaupunkistrategiassa, joka hyväksyttiin 20.6.2022.

Kaupunkistrategia 2022-2029: ”Tasapainoinen talous saavutetaan hallitsemalla toimintamenoja, parantamalla palvelujen tuottavuutta ja mitoittamalla investointitaso tulorahoituksen mukaiseksi.” Avainlukuja kestävän talouden tunnusluvuissa ovat:

- Toimintakatteen muutos-%: enintään 2 % vuodessa. Rakenteellisen talouden sopeutusohjelman myötä tavoitetaso täsmentynyt: enintään 1,5-2,0 %.
 - Investointien tulorahoitus, %: vähintään 100 %, käytännössä tämä tarkoittaa vähintään **30 milj. euron** vuosikatetta ja samansuuruisia nettoinvestointeja.
 - Tilikauden tulos: vähintään **10 milj. euroa**.
- Em. toteutuessa myös velkamäärä vähenee.

Taseen kertynyt ylijäämätavoite on koko ajan vähintään 25 milj. euroa emokaupungin osalta ja kaupunkikonsernissa vähintään 100 milj. euroa. Tämä mittaa talouden kestävyttä pidemmälläkin ajalla.

Seinäjoen kaupunki on kasvanut viime vuosikymmeninä keskimäärin noin 1 %:n vuodessa, mutta kasvu on hieman hidastunut viime vuosina. Seinäjoki kasvaa edelleen merkittävästi, mikä antaa hyvät lähtökohdat siihen, että kaupunki voi olla menestyjien joukossa myös jatkossa, mutta se edellyttää jatkamista muutoksen tiellä nykyiseen talouskehitykseen. Tähän kaupunki voi itse omilla toimillaan vaikuttaa.

Lähtötilanne talouden tasapainottamiselle on heikentynyt vuosina 2023-2024 yleisen talouden kehittyessä heikosti ja toisaalta myös valtion sopeuttaessa samaan aikaan voimakkaasti omaa toimintaansa. Valtion sopeutustoimet merkitsevät mm. kaupungin valtionosuuksien merkittävää pienentymistä yhdessä ison sote-rahoitus-tasauksen vaikutusten kanssa. Tämä näkyy etenkin kaupungin tulopohjan heikentymisenä.

Ilman vuonna 2024 päätettyä kunnallisveronkorotusta ja valtuustossa marraskuussa 2024 hyväksyttyä 15 milj. euron rakenteellista talouden sopeutusohjelmaa vuosille 2025-2028 kaupungin hallittu kasvu olisi vaarantunut merkittävästi. Kaupungin taseessa kertynyttä ylijäämää on 17,9 milj. euroa vuoden 2024 lopussa, mikä tarvitsee vahvistumista. Kaupunkikonsernin taseessa vastaavana ajankohtana tilanne on merkittävästi parempi, ylijäämää yhteensä 125,5 milj. euroa. Kaupunki on tällä hetkellä ja ennusteiden mukaan yksi voimakkaimmin kasvavia kaupunkeja Suomessa, kasvu on yhä enemmän kansainvälistä kasvua. Kaupunki on investoinut viime vuosina (2017-2025) voimakkaasti noin 34-49 milj. euron vuositasolla, minkä odotetaan tuovan vastinetta panostukselle myös lisääntyvinä tuloina ja vaikuttavuuden lisääntymisenä.

Ongelma myös hyvinä vuosina on ollut tyypillinen kasvukaupungille, joka investoi voimakkaasti: investointien taso on ollut kaupungin vuosikatetta korkeampi. Tämä on merkinnyt velkaantumiskehityksessä negatiivista suuntaa tultaessa 2020-luvulle

sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Rahoitustilanne toistaiseksi kestää, koska kaupungille tulee myös tulovirtaa. Korkokulut ovat olleet korkealla vuosina 2023-2025, mikä korostaa hyvän tuloksenteen ja velkaantumiskehityksen vähentämisen merkitystä. Lainasalkussa pitkistä lainoista on suojattu strategian mukaisesti koko ajan yli 50 % korkoriskiltä suojautumiseksi.

Seinäjoki on kasvukaupunki, mutta sen toimintakatteen ja vuosikatteen kehitys on huolestuttava ja kaupungin talous on käyttötalouden osalta saatava kaupunkistrategian mukaisesti kestävämmälle pohjalle. Vuoden 2019 tilanne oli poikkeuksellisen heikko talouden näkökulmasta: toimintakate kasvoi yli 8 %, vuosikate oli heikko ja tuloskin -22,4 milj. euroa. Sitä edeltävä vuosikin oli tilinpäätöksessä alijäämäinen. Vuodesta 2020 alkaen talouskehitykseen on kiinnitetty erityistä huomiota ja tehty sopeuttamistoimia. Käytännössä tämä tarkoittaa, että oma käyttömenokehitys saadaan omin tervehdyttämistoimin vastaamaan nykyistä paremmin kaupungin tulopohjaa. Vuoden 2020 tulos oli merkittävän ylijäämäinen, mutta vuosi 2021 jälleen alijäämäinen. Vuoden 2022 tulos oli ylijäämäinen 16,3 milj. euroa myyntien kanssa ja ilman myyntejä ja alaskirjauksia 3,8 milj. euroa. Vuoden 2023 tilinpäätös oli oikaistunakin 3,5 milj. euroa alijäämäinen (oikaisussa huomioitu Aallokon alaskirjaukset -10 milj. euroa) ja ilman oikaisua yli 13 milj. euroa alijäämäinen. Vuosi 2024 päättyi -2,9 milj. euron alijäämäiseksi. Kuluvin vuoden 2025 tuloksesta ennakoidaan noin 2,2 milj. euroa ylijäämäistä, mutta tämä ei riitä vielä lainamäärän vähentymiseen. Käyttötaloudessa on yhä noin 6 milj. euroa kestävyysvajetta.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu siten, että vuosikate 30,4 milj. euroa katkaa poistot kokonaan, mutta ainoastaan 87 % nettoinvestoinneista. Vuoden 2026 tilikauden tulos on ylijäämäinen noin 8,8 milj. euroa, kun strateginen tavoite on vähintään 10 milj. euroa vuodessa.

Vuonna 2026 investoidaan aiempien vuosien tapaan merkittävästi: **nettoinvestoinnit ovat ensi vuonna noin 33,5 milj. euroa.** Vuoden 2025 nettoinvestoinnit sisältävät myös vuodelta 2025 siirtyvät, tiedossa olevat investoinnit. Kaupungin lainamäärä vähenee sekä määrässä ja että asukasta kohden.

Käytännössä vuoden 2026 talousarvio vahvistaa talouden kurssia kestävämpään suuntaan, vuosina 2026-2029 tavoitteena on talouden vahvistaminen siten että velkaantuminenkin vähenee asukaskohtaisesti, mutta myös määrällisesti, ja että kaupunki voi investoida kestävästi 30-35 milj. euroa/vuosi. Rahoituksen vahvistamiseksi kaupunki jatkaa strategiansa mukaisesti myös kiinteistöjen myyntiohjelmaa (2022-2029).

On tärkeää toisaalta turvata vuoden 2026 uudessa kuntarakenteessa kuntalaisten tarvitsemat kuntopalvelut ja infra sekä pitää huoli, ettei toimintakate 2,3 % ainaakaan heikkene. Vuosina 2026-2028 on tärkeitä viedä käytäntöön rakenteellisiakin sopeutustoimia sekä uudistuksia, jotta päästään pysyvämmiin tavoitellulle enintään 1,5-2 %:n toimintakate-tasolle.

Tiedetään ennakolta, että etenkin vuodet 2024-2027 ovat kunnille taloudellisesti poikkeuksellisen haastavia johtuen yleisen taloustilanteen epävarmuudesta ja matalavireestä orastavista kasvunäkymistä huolimatta, asuntoalan ja rakennusalaan toimimisen hitaudesta vallitsevasta matalasuhdanteesta sekä valtion 10 miljardin euron sopeutustoimista, jotka vaikuttavat kaikki kaupungin tulo- ja rahoitus pohjaan.

Yleisessä taloudessa vuosi 2024 oli yhä lähellä taantumavuotta (BKT-muutos vain 0,4 %), ja vuodesta 2025 ennakoitaan 0-kasvun tai hyvin matalan kasvun vuotta. Vuodelle 2026 ennakoitaan edellisvuosia parempaa, mutta silti vain orastavaa haurasta

kasvua, todettiin Valtionvarainministeriön ja Suomen pankin uusimmissa talousennusteissa. Valtionosuuksissa etenkin vuosina 2025-2027 näkyy merkittävässä määrin nk. sote-tasaus ja valtion säästötoimet nykytilanteeseen verrattuna, koska valtakunnallisesti sote-kustannukset ovat olleet voimakkaammassa kasvussa vuosina 2021-2022 kuin oli ennakoitu ja valtio sopeuttaessaan omaa toimintaansa leikkaa merkittävästi kunnille maksettavia valtionosuuksia.

TE-uudistus 2025 ja Koto2025-uudistus (työllisyys ja kotoutuminen) on huomioitu uudessa valtionosuusrahoituksessa, mutta vähintään saman verran kuluu uusien vastuiden hoitamiseen.

Talouden tasapainon näkökulmasta rakenteellinen kestävyysvaje näkyy jatkossakin sekä kunnissa, että hyvinvointialueilla: menot kasvavat tuloja nopeammin mm. väestön ikääntymisen myötä. Talouden toteutumiseen epävarmuutta tuo osaltaan Ukrainan sodan jatkuminen neljättä vuotta, Venäjä-pakotteet, Euroopan heikko talouskehitys, USA:n presidentin arvaamattomuus maailmanpolitiikassa, tullipolitiikan merkittävä muutos USA:n toimesta vastatulleineen, Lähi-idän kriisi ja Israelin sota-toimet Gazan alueella. Myös USA:n ja Kiina välit ovat kireät Taiwanin ja tulleihin liittyen. Myös turvallisuusasiat ovat nousseet julkisellakin sektorilla keskiöön, vaikkakin Nato-jäsenyys tuo vakautta myös Suomen talouden näkökulmasta.

Tarvitaan edelleen hyvää tavoiteasetantaa, määrätietoista rakenteellista uudistamista, mutta myös digitalisaation ja tiedolla johtamisen yhä suurempaa hyödyntämistä systemaattisesti vuonna 2022 hyväksytyn digiohjelman mukaisesti. Olennaista on vaikuttavuus ja kustannustehokkuus palveluissa, pohdittavaksi tulee myös energian säästäminen sekä palvelutason laskeminen joidenkin palvelujen osalta sekä hyvä johtaminen. Lisäksi tarvitaan emokaupungin tulopohjan vahvistumista ja investointien tason laskemista tulopohjan mahdollistamalle tasolle.

Kuvio. Vuosikate vuosina 2017-2026 ja suunnitelmavuodet 2027-2029 suhteessa strategian mukaiseen tavoitteeseen

Taloudellisen kehityksen kääntämiseksi kaupunkistrategiankin mukaisesti kestävä tasolle tarvitaan vähintään +10 milj. euron tilikauden tuloksia talousarvion suunnitelmakaudella, mikä tarkoittaa toteutuessaan myös velkaantumisen kääntymistä positiiviseen suuntaan. Samalla varmistetaan, että kuntalaisille palvelut kyetään

tuottamaan strategian mukaisesti mahdollisimman taloudellisesti, mutta laadukaina ja vaikuttavina, sekä investoimaankin. Jotta tämä on mahdollista, toimintakate (tuotot-menot ilman veroja ja valtionosuuksia) saa kasvaa enintään 1,5-2 % vuodessa, jotta saavutetaan nykyisen toimintakatetason sijasta vähintään verrokki-kaupunkien keskimääräinen taso, mikä oli vuonna 2024 reilut 200 euroa/asukas alempi kuin Seinäjoen kaupungissa. Vuosikatteen tulee samanaikaisesti olla yli 30 milj. euroa/vuosi ja nettoinvestoinnit pääsääntöisesti enintään samaa tasoa. Kaupunkikonsernina investointien tulorahoituksen riittävyys ja tuloksentekokyvykkyys palvelujen rinnalla korostuvat.

Kunnallisvero pidetään ensi vuonna entisellään (9,2 %), myöskään kiinteistöveroihin ei olla esittämässä muutoksia. Riittävän vahva tulopohja rakenteita sopeuttavan ja uudistavan toiminnan rinnalla tukee strategista tavoitetta yli 10 milj. euron vuotuisista tuloksista, mutta antaa tarvittaessa myös mahdollisuutta nykyinvestointitason nostamiseen suunnitelmavuosina vastaavalle tasolle vuosikatteen kasvun kanssa. Vuodet 2025-2026 on sen yleisessä taloudessa yhä sen verran vaikeita, että siinä vielä strategista tavoitetta talouden tasapainosta ei tulla täysmääräisesti saavuttamaan, mutta talouskurssi saadaan tulopohjaa vahvistamalla ja talouden sopeutus-toimin käännettyä jälleen ylijäämäiseksi.

Vuoden 2026 talousarvion keskeisenä tavoitteena on vaikuttavat palvelut, uudistumisen tiellä jatkaminen ja myös sopeuttaa, eli taloudellisen tehokkuuden lisääminen.

Talouden tasapainottamistoimia jatketaan vuosina 2025-2029 tavoitteena talouden tervehdyttäminen ja kaupungin kasvun tukeminen. Talousarviovuonna 2026 vietään rakenteellisen talouden sopeutusohjelman (2025-2028) mukaisesti myös rakenteellisia uudistuksia päätöksentekoon ja täytäntöön tavoitteena yli 15 milj. euron kestävät sopeutukset vuoden 2028 loppuun mennessä. Tällä ja kustannustietoisella, vaikuttavalla toiminnalla turvataan ylijäämäinen tulos sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Näin myös vuosista 2026-2029 tulee parempia talouden näkökulmasta. Tehtävä on vaikea, muttei mahdoton.

9.2. Talouden kolme skenaariota sekä rakenteellinen sopeuttamis- ja tasapainottamisohjelma vuosille 2025-2028

Vuoden 2021 talousarvion hyväksymisen yhteydessä esiteltiin kolme skenaariota Seinäjoen kaupungin talouden kehityksestä. Ne ovat yhä voimassa ja valittu paras skenaario on Seinäjoen tie kestävämpään talouteen.

Skenaario vuosille 2021-2029, nykyinen kehitys taloudessa jatkuu. Samalla kaupungin talous heikkenee ja velkamäärä kasvaa.

Kuvaus: Vuotuisesti toimintakate kasvaa noin 4-4,5 %, käytännössä viimeisten neljän ja puolen vuoden (1/2020-6/2025) keskimääräinen kasvu on ollut noin 3,5 %.

Tämä noin 4-5 %:n käyttötalousskasvu merkitsee ilman uusia vastuita noin 3 000 euroa/asukas toimintakatetta. Investoinnit ovat noin 33-35 milj. euroa tasolla. Edellytyksenä on, ettei mahdollinen taantuma pitkity. Tämä skenaario johtaa enintään 0-tuloksiin, todennäköisemmin rakenteellisen kestävyysvajeen myötä negatiivisiin -5 - -10 milj. euron vuotuisiin tuloksiin. Velkaantuminen jatkuu ja rahoitusriskit kasvavat.

Näköpiirissä on toimintakatteen kasvu jo kohtuunopeasti kohti 3 250-3 500

euroa/asukas. Valtion omat sopeutustoimet vähentävät kaupungin tulopohjaa 2025-2027, veropohjan kantavuuden merkitys korostuu. Ilman rakenteellisia talouden sopeutustoimia ajaututaan uusiin veronkorotuksiin, jottei jouduta kriisikunnaksi.

Asukasluvun kasvu jatkuu enintään 0,5-1,0 % -tasolla.

Skenaario -1 vuosille 2021-2029, nykytila heikkenee merkittävästi. Seurauksena kaupungin talouden kriisiytyminen.

Kuvaus:

Toimintakate heikkenee nopeasti yli 3 000 euroa/asukas tasolle ja vuotuisesti toimintakate kasvaa noin 6-8 %. Tulot eivät riitä menojen kattamiseen. Nettoinvestoinnit ovat noin 30-40 milj. euron tasolla, käytännössä syntyy painetta investointitason merkittävään alentamiseen käyttötalouden heiketessä. Yleinen talouskehitys ei kasvakaan, vaan taantuma pitkittyy.

Tämä skenaario johtaa todennäköisimmin ilman uusia veronkorotuksia -10 – -20 miljoonan euron vuotuisiin alijäämätuloksiin. Velkaantuminen jatkuu yhä voimakkaampana.

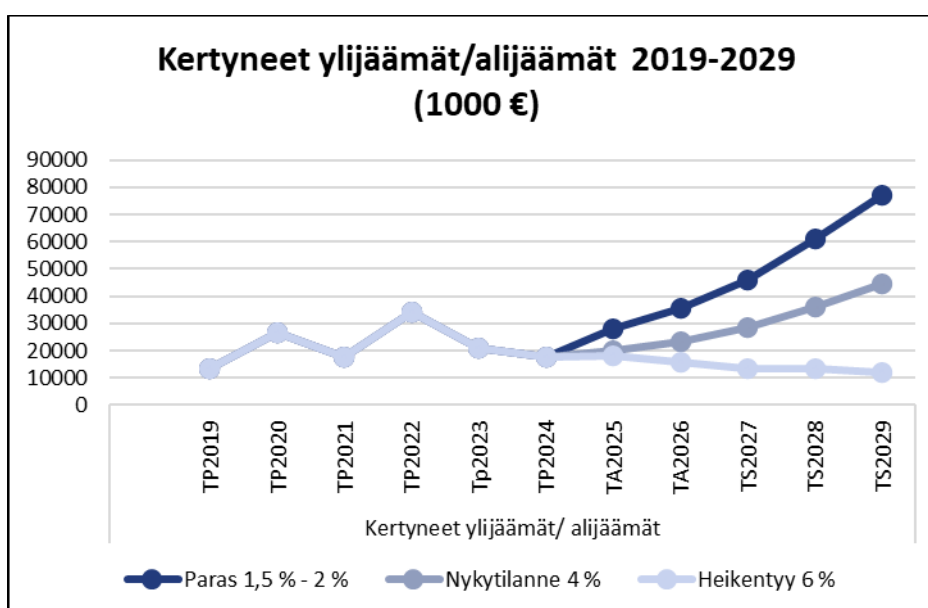
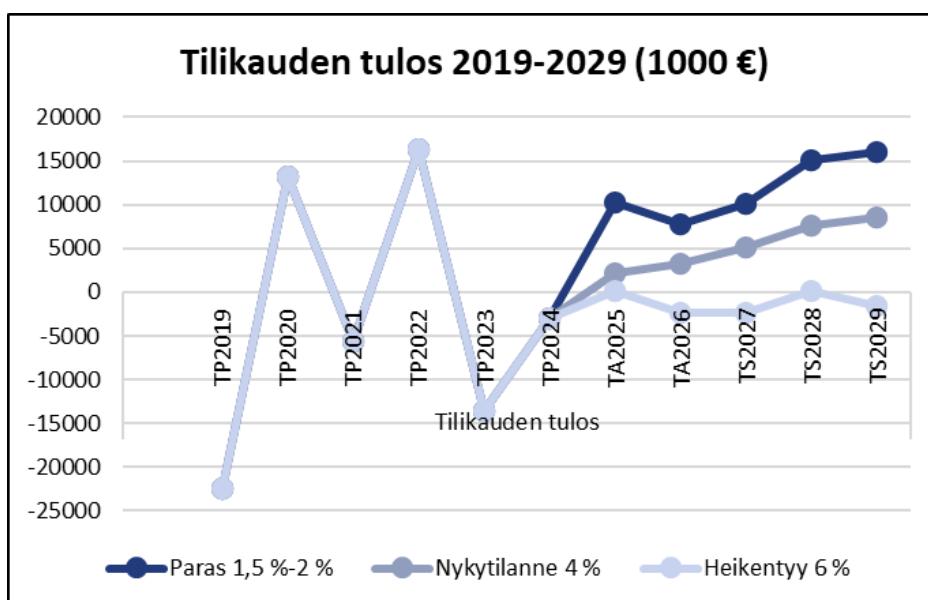
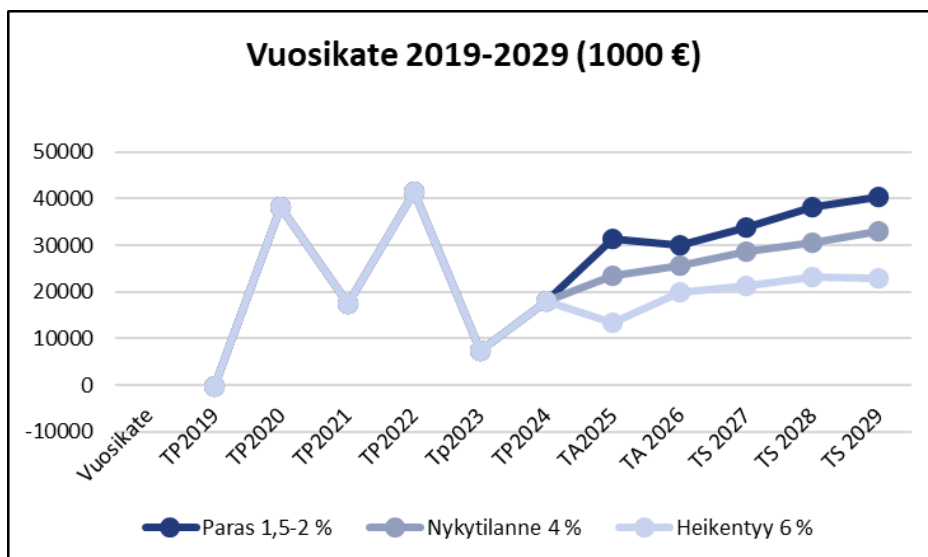
Näköpiirissä on toimintakatteen merkittävä negatiivinen kasvu yli 3 500 euroa/asukas tasolle, kun verrokkikaupunkien keskiarvo on noin 2 400 euroa/asukas tasolla. Alijäämää tämä tarkoittaa jo vuonna 2025 yli -10 milj. euroa, eikä sitä kyetä kattamaan seuraavina vuosina.

Ajaututaan väistämättä veronkorotuksiin, jottei jouduta kriisikunnaksi. Myös muita ratkaisuja sopeuttamiseksi joudutaan tekemään. Ilman rakenteellista sopeutusohjelmaa esimerkiksi kaupungin arvokkaimmastaikin omaisuudesta eli energialaitoksesta osa saatettaisiin joutua tulevaisuudessa myymään ilman, että se on todellisuudessa oma valinta.

Kasvu jatkuu, mutta maltillisemmalla 0,25-0,5 %-tasolla. Kaupungin kiinnostavuus todennäköisesti kuitenkin vähenee koko ajan, kun ollaan talouskriisissä ja joudutaan tekemään vuosittain isoja säästöjä palveluissa ja samalla nostamaan veroja, kun ei pystytä rakenteellisiin uudistuksiin.

Kuviot. Kolmen eri skenaarion kehityskulut 2019-2028. Ajalla 1/2020-6/2025 toimintakatekasvu on ollut keskimäärin 3,5-4 % ja parhaassa skenaariossa (tummansinillä) vuosina 2026-2028 enintään 1,5-2,0 %.

Osana vuoden 2021 talousarviota hyväksyttiin talouden tasapainottamisohjelma, joka on ollut voimassa vuosille 2021-2025. Rakenteellinen talouden sopeutusohjelma 2025-2028 hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2024. Hyväksytään, että ko. linjalla jatketaan myös vuosina 2026-2029 seuraavasti:

Paras skenaario vuosille 2021-2029, nykytilanne paranee ja talous saadaan kestävästi tasapainoon. Uudistumalla kaupunki kehittyy. Rakenteellisia talouden sopeutustoimia tarvitaan rinnalla.

Tavoitetaso, joka sisältää myös toimenpiteitä, hyväksytään seuraavasti:

- Vuotuinen +10 milj. euron tulos, parempikin, jos tulot kehittyvät hyvinä. Tämä pidentää mahdollisuuksia lykätä veronkorotuksia tai ettei veroja tarvitse nostaa nykyisestä. Myös velkaantuminen kääntyy laskuun ja on vastuidenkin kanssa alle 4 900 euroa/asukas jo taloussuunnitelmavuosien loppupuolella. Emokaupungin kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vuoden 2029 loppuun mennessä vähintään 60 milj. euroon. Kaupunkikonsernissa vastaavana ajankohtana kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vähintään 150 milj. euroon ja velkamäärä laskee alle 9 900 euroon/asukas vuokravastuutkin huomioon ottaen.
- Toimintakate kasvaa vuonna 2026 enintään noin 2,3 % (oikaistu vertailukelpoinen toimintakate 1,4 %) kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon nähden, mikä on oikeansuuntaista. Tämä parin vuoden onnistuminen ei riitä, vaan tästä on päästävä taloudellisesti kestävälle tasolle myös tulevina vuosina. Rakenteita sopeuttamalla ja toimintatapoja uudistamalla päästään käyttötaloudessa strategian mukaiselle tasolle osin jo vuonna 2026 ja kaikilta osin 2027-2029.
- Seinäjoen verrokkikaupunkeihin nähden tavoite on olla parhaassa kolmanneksessa toimintakatevertailussa euroa/asukas. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä toimintakate/asukas oli 2 684 euroa.
- Toiminta, tavoitteet ja seuranta perustuvat voimassa olevaan kaupunkistrategiaan 2022-2029: terveen ja tasapainoisen talouden vaatimus tulee olemaan myös uudessa vuonna 2026 päivitettävässä kaupunkistrategiassa keskeinen kulmakivi kaupungin menestymiselle. Tavoitteet viedään osaksi konkreettisia myös talousarviotavoitteina. Vaikuttavuus, kustannustietoisuus uudistuminen ovat arkipäivää ja tasapainottamistoimet on viety toiminnan tasolle. Palvelutasosta ja -määrästä on mahdollista tinkiä väliaikaisesti talouden tasapainottamiseksi.
- Kaupunki henkii 2020-luvulla edelläkävijyyttä, yrittäjämäisyyttä, rohkeutta uudistua sekä tarkastelee systemaattisesti palvelurakenteita. Digiälykkäänä kaupunkina digitalisaatiota hyödynnetään palveluissa ja palveluprosesseissa sekä tiedolla johtamisessa. Henkilöstö on mukana uudistamassa, hyvä johtaminen ja osaaminen näkyvät kaikessa tekemisessä. Henkilöstöohjelmaa ja -suunnitelmaa 2026-2029 hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle siten, että kokonaishenkilöstömäärä henkilötyövuosina voi myös vähentyä osana rakenteellisen sopeutusohjelman toimia vuoden 2025 tasosta vuosina 2026-2029.
- Nettoinvestoinnit ovat noin 30-33,5 milj. euron tasolla, kunnes on mahdollisuuksia jälleen panostaa enemmänkin. Mm. asemanseutu kehittyy ja sen kakkosvaiheeseen on tärkeää saada mukaan myös muuta ulkoista rahoitusta,

samoin kuin muihinkin investointeihin. Edunvalvonnan merkitys korostuu. Erikseen laaditaan päivitetty investointisuunnitelma vuoteen 2029 asti vai-
kuttavuusarvioineen osana tasapainotustoimia.

Rakenteellinen sopeutus- ja tasapainottamisohjelma tukemaan kaupungin kestä- vää taloudenpitoa ja hallittua kasvua

Rakenteellisen sopeutus- ja tasapainottamisohjelman 2025-2028 tavoitteena on ai-
kaansaada 2,5 % tuottavuus palveluissa ja tukipalveluissa. Em. tuottavuustavoite
vastaa noin 5 milj. euron vuotuista toimintakatteen vahvistamista. Tuottavuusta-
voitteen saavuttaminen tarkoittaa, että toimintakatteen kasvu on pääsääntöisesti
enintään 1,5 %. Toimintakatteen parantuminen heijastuu suoraan vuosikatteen vah-
vistumiseen. Rakenteellisella sopeutusohjelmalla tavoitellaan pysyviä taloudellisia
vaikutuksia yhteensä vähintään 15 milj. euroa vuoden 2028 loppuun mennessä.

Taulukko. Koonti Rakenteellisen talouden sopeutus- ja tasapainottamisohjelmasta,
valmistelutilanteesta syksyllä 2025.

Rakenteellinen sopeutus- ja tasapainotusohjelma 2025-2028

- **RAKSO on keskeisesti mukana vuoden 2026 budjettia
valmisteltaessa.**

**Kokonaisuus on budjetin laadintahetkellä 21,0 milj. euroa,
sis. yli 80 toimenpidekokonaisuutta, joilla on myös pysyviä
taloutta vahvistavia vaikutuksia:**

▪ Vuonna 2025	1,1 milj. euroa	(toteutunut, viety LTA2/2025-lukuihin)
▪ Vuonna 2026	4,6 milj. euroa	(mukana TA2026:ssa)
▪ Vuonna 2027	6,7 milj. euroa	
▪ Vuonna 2028	8,5 milj. euroa.	

Sopeutusohjelma tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestävästä taloudenpitoa kau-
punkstrategian tavoitteiden mukaisesti. Työhön sitoutetaan kaikki toimialat sekä
henkilöstö. Toimenpiteet on valmisteltu erikseen vuoden 2025 aikana, ja ko. ohjel-
maa päivitetään valittujen toimenpiteiden osalta tarvittaessa. Toimintamallina on
se, että tehdyt ehdotukset tuodaan taloustoimikunnan kautta lautakuntien kaupun-
ginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksentekoon. Näin myös poliittinen oh-
jaus on mukana valmistelussa. Tulevat kouluverkkoa koskevat päätökset on tarkoi-
tus tehdä yhtenä kokonaisuutena vuoden 2026 aikana.

Yhteistoimintamenettelyt eivät ole poissuljettuja rakenteellisen sopeuttamisohjel-
man toteuttamisen yhteydessä. Näin meneteltiin mm. vuonna 2025, kun varhaiskas-
vatuksen aluejohtamismalli uudistettiin. Kun rakenteita uudistetaan, silloin myös
henkilöstön määrää tarkastellaan ja tehtäviä uudelleenjärjestellään.

Rakenteellisen sopeutus- ja tasapainottamisohjelman toimeenpantavat vaikutukset
näkyvät soveltuvien osin jo ohjelman valmisteluvuonna 2025, mutta pääosin taloudel-
lisia pysyviä vaikutuksia aikaansaadaan täysmääräisesti vuosina 2026-2028.
Vuonna 2025 on osa päätetyistä toimenpiteistä viety jo täytäntöön, yhteensä 1,135
milj. euroa, ja ne ovat mukana valtuustossa hyväksytyssä, muutetussa talousarvi-
ossa 2025 (Lisätalousarvio 2/2025).

Vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu yhteensä noin 4,6 milj. euron talouden so-
peutustoimet.

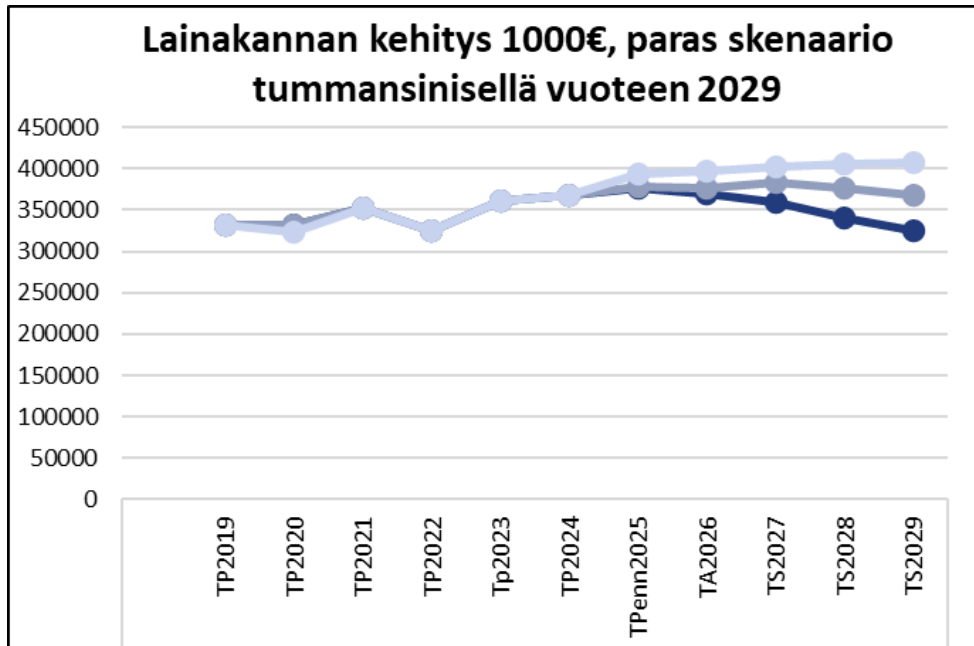
Valtuustokauden vaihduttua par'aikaa valmistellaan myös kaupunkistrategian päivitys vuosille 2026-2033, ja siinä tullaan keskittymään nykyisen kaupunkistrategian tavoin erityisellä painoarvolla tasapainoisen talouden vaatimuksiin osana kaupungin kestävää kasvua. Strategiatyö tukee osaltaan rakenteellisen sopeutusohjelman täytäntöönpanoa.

Taulukko. Parhaan skenaarion tuloslaskelma vuosille 2025-2028.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA						
1 000 €	TP-2024	TA-2025 muutettu	TA-2026	TS-2027	TS-2028	TS-2029
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	26 672	27 840	29 990	28 819	29 684	30 277
Maksutuotot	7 222	8 398	8 484	9 051	9 323	9 509
Tuet ja avustukset	5 274	4 442	3 677	3 957	4 036	4 117
Muut toimintatuotot	44 915	40 181	37 671	42 811	43 311	44 687
Toimintatuotot yht.	84 083	80 861	79 822	84 639	86 354	88 591
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-114 993	-119 157	-122 093	-123 711	-125 185	-128 941
Henkilöstösivukulut	-26 561	-27 126	-27 679	-27 239	-27 784	-28 339
Palvelujen ostot	-51 035	-54 729	-55 433	-56 358	-57 485	-58 635
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 352	-22 890	-22 551	-23 461	-23 930	-24 409
Avustukset	-10 983	-15 757	-15 853	-16 492	-16 822	-16 486
Muut toimintakulut	-37 908	-40 033	-38 624	-39 331	-40 118	-40 920
Toimintakulut yht.	-262 833	-279 692	-282 233	-286 592	-291 324	-297 730
TOIMINTAKATE	-178 750	-198 831	-202 411	-201 954	-204 970	-209 139
Verotulot						
Kunnan tulovero	120 464	137 405	145 500	151 453	156 141	161 224
Kiinteistövero	31 049	32 450	32 500	33 987	35 007	35 882
Osuus yhteisöveron tuotost	15 376	14 450	14 950	15 936	16 000	16 074
Valtionosuudet	24 049	31 195	34 390	30 236	30 840	31 457
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	7 714	6 225	5 828	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustuotot	9 404	9 230	7 830	6 300	6 300	6 300
Korkokulut	-11 092	-9 900	-8 027	-8 000	-7 000	-7 000
Muut rahoituskulut	-182	-284	-205	-250	-250	-300
VUOSIKATE	18 033	21 940	30 355	33 708	38 067	40 498
POISTOT	-21 006	-21 500	-21 600	-22 800	-23 000	-24 500
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-2 973	440	8 755	10 908	15 067	15 998

Kuvio. Lainakannan kehitys 2019-2029 ennuste parhaan skenaarion mukaisesti. Lainakanta pienenee vuoden 2029 loppuun mennessä alle 330 milj. euroon.

Talouden tasapainottamista tukee, että kaupungin kasvu jatkuu hyvänä, noin 1 %:n tasolla ja imago pysyy vahvana ja mahdollisesti vahvistuu. Kasvu tuo lisätuloja ja synergiaetuja palvelujen järjestämiseen. Kaupungilla on palvelut kunnossa, on varaa investoida ja enemmän mahdollisuuksia pärjätä tulevaisuudessa. Kaupungin kiinnostavuus myös vahvistuu, oli sitten kyseessä yritykset tai ihmiset. Ja kaupunkistrategiassa edellytetty tasapainoinen talous saadaan kestäväälle perustalle.

Seinäjoella on ollut rakenteelliseen kestävyysvajeen lisäksi kasvavaa painetta kunnallisveron nostamiseen, ja paine on kasvanut entisestään valtion sopeutustoimien myötä ja sitä seuranneiden valtionosuusleikkausten 2025-2027 myötä. Vuonna 2025 kunnallisverotulopohjaa vahvistettiin ja sen rinnalla päätettiin toteuttaa em. rakenteellinen talouden sopeutusohjelma vuosille 2025-2028.

Nykyistä vahvempi tulopohja kustannustietoisien uudistavan ja sopeuttavan toiminnan rinnalla mahdollistaa yleisen talouden elpymässä jo suunnitelmavuosina Seinäjoella vuosikatteen nostamisen nykyistä korkeammalle, yli 35 milj. euroon, ja ensi vuonna yhdessä sopeutustoimien kanssa ylijäämäisen +8,8 tuloksen hyvin vaikeassa yleisen talouden tilanteessa. Kaupungin oma taloutta vahvistava toiminta tukee myös strategista tavoitetta vähintään +10 milj. euron vuotuisista tuloksista, mutta myös mahdollisuutta nykyinvestointitason nostamiseen vastaavalle tasolle vuosikatteen kanssa.

Uusi kaupunkistrategia valmistellaan aina valtuustokauden vaihtuessa. Strategian tavoite tasapainoisesta taloudesta viedään käytäntöön erikseen määriteltynä konkreettisina toimina kaikilla toimialoilla, ja siten osaltaan vahvistetaan kasvukaupungin mahdollisuuksia, sekä panostusta laadukkaisiin ja vaikuttaviin palveluihin että toisaalta vaikuttavaan investoimiseen. Tarkastellaan myös kaupungin organisaatiota, miten se vastaa tulevaisuuden kehitysnäkymiin, ja miten toiminta on vaikuttavaa ja kustannustehokasta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Myyntiohjelma 2022-2029 tukee kaupungin rahoitusaseman vahvistamista.

Kaupunkikonsernin vuotuinen tulostavoite on, että se on pääsääntöisesti emokaupunkia vahvempi ja tuottaa omistajalle lisäarvoa. Tulostavoite kaupunkikonsernina on emokaupungin tavoin vähintään 10 milj. euroa vuosittain, ja että vuosikate katkaa yli 100 % poistoista ja merkittävän osan nettoinvestoinneista, ja että lainamäärä vähenee vuosittain, ja että taseen kertyneet ylijäämät ylittävät 150 milj. euroa vuoden 2029 loppuun mennessä.

Yhteinen missio on pitää yrittäjyyden ykkösenä tunnettu Seinäjoen kaupunki menestyjien joukossa ja kiinnostavana kaupunkina myös tulevaisuudessa.

10. TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027-2029

Taloussuunnitelma vuosille 2027-2029 on valmisteltu erikseen ja liitetty tähän asiakirjaan.

11. MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

Oheisena on taulukko, jossa on esitetty määrärahat ja tuloarviot valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto, Seinäjoen kaupunki.

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat
Sitovuustaso bruttomääräraha/ -tuloarvio

TA-2026 KÄYTTÖTALOUSOSA	MÄÄRÄRAHAT euroa	TULOARVIOT euroa
100 Vaalit	0	0
120 Tarkastustoimi	227 300	300
130 Yleishallinto	5 271 500	1 004 500
140 Hallintopalvelut	1 433 400	511 400
150 Henkilöstöpalvelut	2 656 500	113 700
160 Talouspalvelut	9 011 900	502 400
400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto	453 000	2 400
401 Opetuspalvelut	94 023 800	6 609 900
430 Varhaiskasvatus	60 049 200	2 644 300
510 Kirjastopalvelut	5 555 800	498 700
530 Kulttuuripalvelut	5 874 700	479 000
550 Museopalvelut	1 876 300	52 300
570 Liikuntapalvelut	8 933 200	1 398 600
590 Nuorisopalvelut	3 113 000	468 600
600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto	1 041 800	213 900
610 Toimitilat	32 307 800	46 432 200
620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut	2 308 400	7 635 300
630 Yhdyskuntatekniikka	18 161 500	3 275 300
650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus	1 316 300	107 900
660 Rakennusvalvonta	1 034 200	840 100
670 Ympäristönsuojelu	637 800	135 800
690 Ympäristöterveydenhuolto	4 060 100	3 343 400
700 Elinvoima ja kilpailukyky	5 420 500	1 966 900
710 Työllisyys	17 455 100	1 585 400
890 Rahoitus	10 000	
TULOSLASKELMAOSA		
Verotulot		192 950 000
Valtionosuudet		34 390 000
Korkotulot		5 828 000
Muut rahoitustulot		7 830 000
Korkomenot	8 027 400	
Muut rahoitusmenot	205 000	

INVESTOINTIOSA			
Muut pitkävaikutteiset menot	906 000		
Maa- ja vesialueet	900 000		1 000 000
Rakennukset	14 700 000		
Kadunrakentaminen	7 345 400		200 000
Puistorakentaminen	470 000		
Liikuntapaikkarakentaminen	1 700 000		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	838 000		
Hulevesiviemärit	2 344 400		
Koneet ja kalusto	3 423 300		
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	2 140 100		100 000
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys			
Antolainasaamisten vähennys			6 152 900
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			46 181 700
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	49 222 200		
Rahavarojen muutos			
Vaikutus maksuvalmiuteen			
TALOUSARVION LOPPUSUMMA	374 454 900		374 454 900
YHTEENSÄ			
KÄYTTÖTALOUSOSA	282 233 100		79 822 300
TULOSLASKELMAOSA	8 232 400		240 998 000
INVESTOINTIOSA	34 767 200		1 300 000
RAHOITUSOSA	49 222 200		52 334 600
TALOUSARVION LOPPUSUMMA	374 454 900		374 454 900
POISTOT	21 600 000		

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

HALLINTOKUNNAT

KÄYTTÖTALOUSOSA

Palvelukeskus KONSERNIPALVELUT

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	7 343 175	2 198 900	2 132 300	2 132 300	-3,0
Toimintamenot	-16 636 833	-19 432 700	-18 600 600	-18 600 600	-4,3
Netto (Toimintakate)	-9 293 658	-17 233 800	-16 468 300	-16 468 300	-4,4

Toimintaympäristöanalyysi

Vaikka epävarmuutta ja geopolittisia riskejä on poikkeuksellisen paljon, ennakoidaan yleisissä talousennusteissa vuoden 2026 olevan parempi kuin vuosi 2025. Yleisessä taloudessa on yhä isoa epävarmuutta johtuen pääosin Venäjän sodasta Ukrainassa ja sen vuoksi Venäjälle asetetuista talouspakotteista ja niiden vaikutuksista, Israelin sotatoimista Gazan alueella sekä kiristyneestä geopolittisesta maailmantilanteesta. Suomessa palautuminen taantumasta on pitkittynyt ja tuleva näkymä on ainoastaan matalan kasvun aikaa. Kuluttajien luottamus talouteen on yhä heikkoa. Rakentaminen ja asuntokauppa on kuitenkin toipumassa, mutta hitaasti. Koronaskuilla ja matalalla inflaatiotasolla ennakoidaan olevan myönteistä vaikutusta talouteen ja ihmisten ostokäyttäytymiseen sekä yritysten investoimiseen.

Myös USA:n uuden presidentin Donald Trumpin valtaannousu ja hänen toimiensa vaikea ennakoitavuus vaikuttavat globaalisti ja Euroopassa ylimääräistä epävarmuutta lisäävästi: levottomat ja röyhkeät valloituspuheet koskien Grönlantia, Panaman kanavaa sekä Kanadaa. Iraniin tehdyt iskut alkukesällä 2025 USA:n ja Israelin toimesta ovat herättäneet myös kasvavaa levottomuutta maailman turvallisuustilanteesta. Taloudessa negatiivinen ilmiö on USA:n uudet suojatullit mm. Meksikolle, Kanadalle ja Kiinalle sekä myös Euroopan unioni maille.

Talouden isossa kuvassa näkyvät myös valtion erittäin suuret noin 10 miljardin euron sopeuttamistoimet ja ennakoitua suurempi sote-tasaus sekä valtionosuusindeksien jäädytys vuosille 2025-2027 näkyvät jo kuntien saamissa kuluvan vuoden valtionosuuksissa, mutta myös kuntien peruspalvelujen tulevassa rahoituspohjassa.

Pidemmällä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja vakaata julkista taloudenpitoa. Merkittävä sopeuttamistarve on edessä julkisessa taloudessa sekä nykyisen hallituskauden aikana että seuraavankin.

Väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidas talouskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa. Kun myös tuloista noin puolet siirtyi hyvinvointialueille, mutta velat jäivät kuntiin, se merkitsee kunnissa suhteellisen velkaantuneisuuden kasvua, ellei tulopohjaa kyetä kunnissa vahvistamaan ja tekemään tarvittavia sopeutustoimia talouden vahvistamiseksi.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Kaupunkistrategia on hyväksytty 20.6.2022 ja se suuntaa kaupungin toimintaa. Strategia otetaan huomioon talousarvion tavoiteasetannassa.

Strategisia tavoitteita talouden tasapainon saamiseksi ovat kaupunkistrategiassa ja rakenteellisessa talouden sopeutusohjelmassa 2025-2028 mainitut enintään 1,5-2 %:n vuotuinen toimintakatemuutos, vuosikatteen tulee olla vähintään 30 milj. euroa ja kattaa nettoinvestoinnit mahd. täysmäärisesti velkaantumisenkin vähentämiseksi ja tuloksen noin 10 milj. euroa.

Yleisesti kaupungin taloudessa on rakenteellisten muutosten uudistamisen tarve, jotta talous on tasapainossa. Tietohallintopalveluilla on tärkeä rooli edistää muuttuvassa toimintaympäristössä kaupungin palveluiden uudistamista. Tiedolla johtamiseen panostetaan.

Kaupunkikonsernin yhtiöiden, yhteisöjen ja säätiöiden painoarvo kasvaa kaupungin toiminnassa. Tästä syystä omistajaohjauksen merkitys korostuu, jotta konsernin kokonaisuus tulee huomioiduksi.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Nykyinen kaupunkistrategia suuntaa kaupungin toimintaa 2020-luvun loppuun saakka. Tahto, rohkeus ja vastuullisuus näkyvät myös kasvukaupungin pitkän tähtäimen tavoitteissa ja siten myös toiminnassa. Strategiaa päivitetään tällä hetkellä: uudessakin strategiassa 2026-2033 tulee olemaan mukana tasapainoisen talouden vaatimus mukana.

Te-uudistus toteutui vuoden 2025 alusta; sen myötä kunnat saavat työllisyydenhoidon ja kotoutumisen palvelut vastuulleen. Seinäjoki toimii yhden työllisyydenhoidon järjestämisalueen vastuukuntana yhdessä Ilmajoen ja Isonkyrön kuntien kanssa. Tällä tulee olemaan merkittävä myönteinen vaikutus kaupungin elinvoima- ja elinkeinopolitiikkaan.

Talousarvion suunnitelmakaudella tervehdyttämistoimia sekä käyttötalouden että velkaantumisen hillitsemiseksi ja vähentämiseksi jatketaan. Valtuuston hyväksymällä rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla tavoitellaan vähintään 15 milj. € pysyviä sopeutustoimia vuoden 2028 loppuun mennessä. Terve talous mahdollistaa peruspalvelut, investointikyvykkyyden sekä kaupungin kasvun jatkumisen hallittuna.

Kaupunkikonsernin yhtiöiden, yhteisöjen ja säätiöiden painoarvo kasvaa kunnan toiminnassa. Tästä syystä omistajaohjauksen merkitys korostuu, jotta konsernin kokonaisuus tulee huomioiduksi. Kaupungin kiinteistöjen myyntiohjelma 2022-2029 vahvistaa kaupungin rahoitusasemaa sekä antaa tilaa uusille investoinneille.

Riskianalyysi

Kuntataloutta haastaa hyvinvointialueiden syntymisen yhteydessä toteutetut vero- ja valtionosuustasaukset, joiden vaikutukset kuntatalouteen näkyvät lähivuosinakin. Tällä ja valtion sopeutustoimilla on erittäin merkittävää vaikutusta kuntiin jäävien palvelujen valtionosuuksiin, valtionosuudet vähenevät odotettuaikin enemmän on jo tässä kohdin tiedossa. Nämä korostavat tulevana vuosina verotulokertymän

merkitystä aiempaa enemmän. Perustoimeentulon rahoituksessa kuntien rahoitusosuusvastuuta lisätään vuonna 2026.

Kun myös tuloista noin puolet siirtyi hyvinvointialueille, mutta velat jäivät kuntiin, se merkitsee kasvavaa riskiä siitä, että kunnissa suhteellinen velkaantuneisuus kasvaa ja omavaraisuusaste laskee. Kaupunki vuokraa hyvinvointialueelle vuodesta 2026 alkaen pela- ja sotetiloja lain edellyttämässä yhtiömuodossa, jolloin ko. yhtiöiden täytyy olla kannattavia. Ei ole täyttä varmuutta siitä, kuinka pitkään hyvinvointialue on vuokralla kaupungin tiloissa.

Vuoden 2025 alusta toteutettu Te-uudistus on hyvin merkittävä, ja se tuo kunnille uusien mahdollisuuksien myötä myös lisää riskiä kasvavista kuluista yleisen talouden heikentyessä.

Tärkeää, että myös investointikyvykkyydestä huolehditaan. Siksi käyttötaloudessa tulosten on oltava hyviä ja riittävän ylijäämäisiä, mutta myös tasetta on kevennettävä. Kaupungin kasvun ennakoidaan jatkuvan, mikä tuo lisää uusia mahdollisuuksia ja toisaalta myös kasvavaa vastuuta Seinäjoen kaupungille maakunnan kasvukeskuksena. Kansainvälisyys on kasvussa, mikä edellyttää huomion kohdentumista myös kotoutumistoimissa onnistumiseen.

Tulosalue 100 Vaalit

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	368 762	50 000	0	0	0,0
Toimintamenot	-529 973	-404 700	0	0	0,0
Netto (Toimintakate)	-161 211	-354 700	0	0	0,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Vaalit hoidetaan vaalilainsäädännön edellyttämällä tavalla. Ei vaaleja vuonna 2026.

Tulosalue 120 Tarkastustoimi

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	375	200	300	300	50,0
Toimintamenot	-203 437	-203 200	-227 300	-227 300	11,9
Netto (Toimintakate)	-203 062	-203 000	-227 000	-227 000	11,8

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tarkastustoimi vastaa tarkastuslautakunnan valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä sekä suorittaa sisäistä tarkastusta.

Tulosalue 130 Yleishallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	5 805 607	1 002 400	1 004 500	1 004 500	0,2
Toimintamenot	-5 445 916	-6 146 600	-5 271 500	-5 271 500	-14,2
Netto (Toimintakate)	359 691	-5 144 200	-4 267 000	-4 267 000	-17,1

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää päätösvaltaa kuntalain edellyttämällä tavalla. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenpidosta ja muista kuntalain edellyttämistä tehtävistä.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite		Päätöksentekokyvykyys ja vahva talous mahdollistaa kaupungin kehittymisen	
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Velkaantumisen ja toimintakatteen kasvun taittaminen. Talous on kestävällä tasolla.		Velkaantumiskehitys jatkuu kiihtyvänä, ellei vuosikate kata vähintään poistoja ja merkittävää osaa investoinneista. Käyttötaloudessa tuottavuuskehitys heikkenee, mikäli palvelut tuotetaan liian kalliina suhteessa tuloihin.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Toimintakate, muutos %, vertailukelpoinen	Toimintakate vahvistui 1,9 % (TP 2024)	Enintään 1,5-2,0 %:n vuotuinen toimintakatekasvu		○	
Emokaupungin velkamäärä euroa/asukas	5 530 €/as.	Enintään 4 900 €/as.		○	
Konsernin velkamäärä euroa/ asukas	9 179 €/as. (TP 2024)	Enintään 9 900 €/as.			

Tulosalue 140 Hallintopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	518 588	499 500	511 400	511 400	2,4
Toimintamenot	-1 326 448	-1 380 200	-1 433 400	-1 433 400	3,9
Netto (Toimintakate)	-807 860	-880 700	-922 000	-922 000	4,7

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on valtuuston ja kaupunginhallituksen asioiden valmistelu sekä päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano. Tulosalue tarjoaa kaupunkikonsernille yleishallinnon ja lakiasian palveluja sekä toimistopalveluja. Tulosalue huolehtii omistajapolitiikan- ja ohjauksen tehtävistä. Lisäksi tulosalue huolehtii vaalien toimittamisesta.

Maaseutupalvelujen tehtävänä on maaseudun elinvoimaisuuden säilyttäminen ja kehittäminen hoitamalla sille laissa säädettyt maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät. Seinäjoen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Seinäjoen lisäksi Lapua, Ilmajoki, Isokyrö ja Kuortane. Tiloja yhteistoiminta-alueella on 1679, josta 572 sijaitsee Seinäjoella.

Viljelijätukihallinnossa toimitaan EU:n ohjelmakausien mukaisessa toimintaympäristössä. Seinäjoen kaupungin maaseutupalvelut käsittelee ja maksaa maataloustukia EU:n ja valtion varoista noin 72,5 milj. euroa vuodessa, josta Seinäjoen kaupungin osuus 26 milj. euroa.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Laadukkaat palvelut, hyvän johtamisen kaupunki			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Päätösvalmistelun tavoitteena ovat laadukkaat palvelut ja asianhallinnan korkea taso.		Resurssien riittävyys. Riittävän osaamistason ylläpitäminen. Tietoturva- ja tietosuoja-riskit, erityisesti tekoälyä hyödynnettäessä.				
Omistajaohjauksen toteuttaminen kaupunkikonsernin kokonaisuutena huomioiden.		Kaupunkikonsernin kokonaisuuden sivuuttaminen, osatavoittaminen.				
Monistus-, postitus ja puhelinpalveluiden toteuttaminen määräaikoja noudattaen.		Henkilöstömäärän oikean mitoituksen arvioiminen.				
Maaseutupalveluiden tuottaminen lainsäädännön mukaisesti.		Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. useita eläköitymisiä lähiaikoina.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Määräajat kyetään pitämään.		Kyllä	Kyllä		○	
Tulosneuvottelut käydään keskeisimpien tytäryhtiöiden kanssa vähintään kerran vuodessa ja sovitaan tavoitteista.		Kyllä	Kyllä		○	

Tulosalue 150 Henkilöstöpalvelut

Tuloarvot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	105 443	139 800	113 700	113 700	-18,7
Toimintamenot	-2 621 832	-2 660 600	-2 656 500	-2 656 500	-0,2
Netto (Toimintakate)	-2 516 389	-2 520 800	-2 542 800	-2 542 800	0,9

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalvelut- tulosalueen tehtävänä on kaupungin ja kaupunkikonsernin henkilöstöpolitiikan koordinointi, keskitettyjen henkilöstöhallinnon palvelujen

tuottaminen, henkilöstösuunnittelu, henkilöstöjaoston asioiden valmistelu, esittely ja pöytäkirjanpitäminen. Tulosalueen tehtävä on virka- ja työehtosopimusten edellyttämä paikallinen neuvottelutoiminta ja sopiminen. Lisäksi tulosalueen tehtävänä on työsuojelun yhteistoiminnan järjestäminen, kehittäminen ja ylläpitäminen sekä työturvallisuuden koordinointi ja kehittäminen.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava henkilöstö tekee yhdessä työtä kuntalaisten parhaaksi hyvin johdetussa organisaatiossa			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Jokaisella Seinäjoen kaupungin esihenkilöllä on johtamiskoulutus.		Ei riittävästi osallistujia koulutusryhmään.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Uusi esihenkilökoulutusryhmä alkaa vuosittain.		kyllä	kyllä		☐	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Henkilöstön varhainen tukeminen on työpaikan jokapäiväistä toimintaa, jossa johtaminen on keskeisessä asemassa.			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Työkyvyttömyyskustannusten osuus alle 5 % palkkakustannuksista.		Työkyvyn tuessa epäonnistutaan.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Työkyvyttömyyskustannusten osuus alle 5 % palkkakustannuksista.		hieman yli 5 %	alle 5 %		☐	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki.	Strateginen tavoite	Seinäjoen kaupungilla on tekemisen meininki. Jokaisella työntekijällä on mahdollisuus ilmaista itseään, tuoda esiin asiantuntijuuttaan ja kehittää omaa osaamistaan			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
NPS yli 10		Työn kuormitus kasvaa kohtuuttomasti johtuen riittämättömästä osaavasta henkilöstöstä (saatavuusongelmat/ taloudelliset rajoitukset)				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
NPS yli 10		11	10		○	

Tulosalue 160 Talouspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	544 400	507 000	502 400	502 400	-0,9
Toimintamenot	-6 509 227	-8 637 400	-9 011 900	-9 011 900	4,3
Netto (Toimintakate)	-5 964 827	-8 130 400	-8 509 500	-8 509 500	4,7

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Talouspalvelujen taloushallinto tuottaa kaupungin taloushallintopalvelut. Palvelua tuotetaan myös tytäryhtiöille ja kuntayhtymille. Päävastuina ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluprosessi, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, kaupungin

rahoitus ja talouteen liittyvä riskien hallinta, osallistuminen omistajapolitiikkaan sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus.

Talouspalvelujen tietohallinto hoitaa kaupungin tietohallinnon ja tietotekniikan kehittämis- ja järjestämistehtävät sekä niihin liittyvät palvelu- ja laatutason määrittämisen. Tietohallinto edistää digitalisaatiota ja sen hyödyntämistä, valmistelee siihen liittyviä strategisia suunnitelmia sekä huolehtii lakisäätteistä viranomaistehtävistään voimassa olevan talousarvion puitteissa.

Talouspalvelujen hankintapalvelu edistää kaupunkiorganisaation strategisten tavoitteiden toteutumista. Hankintapalvelujen tehtävänä on tuottaa erilaisia palvelu- ja tavarahankintoja kaupungin eri toimialoille, kaupunkikonsernille ja Seinäjoen Seudun hankintarenkaalle. Hankintojen keskeisessä asemassa ovat julkisten varojen käytön avoimuus ja kestävyys sekä hankintojen vaikuttavuus ja hankinnoille asetetut vastuullisuustavoitteet.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Vahva talous mahdollistaa kaupungin kehittymisen		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Kaupungin käyttötalous on tasapainossa. (koko kaupungin tavoite).		Kaupungin talous ei ole tasapainossa, ja sen myötä mm. kaupungin kehittyminen ja palvelut tulevaisuudessa vaarantuvat. Mikäli kumulatiiviset ylijäämät menetetään, talous kriisiytyy.			
Lainasalkun rahoitus on kilpailukykyistä ja riittävästi suojattu.		Kaupungin velkaantuminen lisääntyy ja siten rahoituksellinenkin riski kasvaa.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Vuosikate kattaa poistot ja tilikauden tulos.	Vuosikate kattoi poistoista 86 %, tulos oli alijäämäinen -2,9 milj. €. (TP2024)	Vuosikate kattaa poistot, tulos ylijäämäinen		○	
Lainasalkun korkotaso ja lainojen suojausaste.	2,57 %. Lainoista on suojattu 97,0 % (TP 2024)	Lainasalkun korkotaso marginaalin kanssa on keskimäärin enintään 2,5 %. Lainoista on suojattu väh. 50 %.		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Digitaalinen kaupunki		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Kaupunki hyödyntää digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia kehittää toimintaa, prosesseja ja parantaa palveluita.		Kaupunki ei hyödynnä riittävästi digitalisaation mahdollisuuksia uudistumisessa. Toteutetuilla toimenpiteillä ei saavuteta parannuksia toimintaan.			
ICT-palvelut tuotetaan laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti.		Palvelutuotannossa esiintyy häiriöitä tai laadullisia puutteita. Palvelujen laatu heikkenee, tuottavuus alenee ja syntyy ylimääräisiä kustannuksia.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Digiprojektien vaikuttavuus ja tavoitteiden saavuttaminen (loppuarviointi)	...	Vähintään 80 % digiprojekteissa saavutetaan asetetut tavoitteet		○	

Vastuullisuusehtoja sisältävien hankintojen määrä	3,8	Asiakastyytyväisyys on vähintään 3,5/4.		☐	
Hankintojen suunnitelmallisuusaste (osuus hankinnoista, jotka perustuvat ennakoivaan hankintasuunnitelmaan)	87 %	Ratkaistaan vähintään 80 %:sti, luvatus palvelutason mukaisesti.		☐	

Strateginen valinta		Strateginen tavoite		Yrittäjyyskaupunki 2.0	
Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki					
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Hankinnoissa toteutuu avoimuus. Hankinnat toteutetaan suunnitelmallisesti. Hankinnat saavuttavat asetetut vaikuttavuus- ja vastuullisuustavoitteet.		Hankintojen ennakoiva suunnitelmallisuus ei toteudu. Erityisesti vaativissa ja strategisissa hankinnoissa osaamisen puute organisaatiossa voi heikentää kaupungin kykyä saavuttaa asetetut vaikuttavuus- ja vastuullisuustavoitteet.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Yritysvaikutusten arviointi mukana kaikissa yli kansallisen kynnyksarvon ylittävissä hankinnoissa		Kyllä	Kyllä		☐
Vastuullisuusehtoja sisältävien hankintojen määrä		4 kpl	+10 % /vuosi		☐
Hankintojen suunnitelmallisuusaste (osuus hankinnoista, jotka perustuvat ennakoivaan hankintasuunnitelmaan)		Ei mitattu	> 80 %		☐

Palvelukeskus SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	10 942 478	10 930 300	12 153 800	12 153 800	11,2
Toimintamenot	-174 052 410	-175 702 500	-179 879 000	-179 879 000	2,4
Netto (Toimintakate)	-163 109 932	-164 772 200	-167 725 200	-167 725 200	1,8

Toimintaympäristöanalyysi

Sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistus on luonut uudentyyppiset yhdyspintarakenteet, joissa sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan rooli ja tehtävä nykyisessä peruskunnassa korostuu. Hyvien toimintamallien vakiinnuttaminen sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan palveluiden ja hyvinvointialueelle siirtyvien palveluiden välille on kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta kriittinen menestystekijä.

Seinäjoen kaupungin väkiluku kasvaa edelleen. Peruskoulun yläluokkalaisten määrän ennustetaan vielä kasvavan muutaman vuoden ajan. Koulutuspalveluiden osalta suurin kasvu on lukioikäisten määrässä. Perusopetuksen alakoululaisten ikäluokat ovat alkaneet pienentyä, joka haastaa tulevaisuudessa kouluverkkoa.

Seinäjoen kaupungin keskeisiin haasteisiin, kuten lasten ja nuorten yksinäisyys, koulupoissaolot ja perheiden arjen haasteet, voidaan vaikuttavasti puuttua ainoastaan monialaisella yhteistyöllä. On luotava uusia toimintamalleja ja vahvistettava jo hyväksi todettuja. Lisäksi on tunnistettava, että digitaaliset palvelut tulevat osaksi kaikkien toimialojen toimintaa tarjoten sujuvampia palveluita sekä prosesseja. Maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen toimialan eri sektoreilla vahvistaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Sivistyksen ja hyvinvoinnin ohjelmassa on määritelty toiminnan visio, toimintatavat ja strategiset painopisteet. Viime vuosina jatkuneen erityisen tuen palvelutarpeen kasvun ja maahanmuuton lisääntymisen vuoksi tuen henkilöstöresurssia vahvistetaan. Nuorten tuen tarve, pahoinvointi, yksinäisyys ja mielenterveyspalveluiden tarve on kasvanut. Nuorisopalveluissa toimintaa sopeutetaan muuttuviin tarpeisiin muuttamalla toimintatapoja ja työmuotoja. Nuorisopalveluiden jalkautuva nuorisotyö kohtaa nuoria kauppakeskuksissa, kaduilla ja asuinalueilla. Koko toimialaa läpileikkaavana teemana on lapsiystävällisen kunnan toimintojen edistäminen.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Sivistyksen ja hyvinvoinnin kehittämistoiminta perustuu kaupunkistrategiaan ja sitä konkretisoiviin toimenpideohjelmiin, jotka palvelevat määriteltyjen yhteisten tavoitteiden saavuttamista. Toimialan kehittämisessä huomioidaan hallitusohjelman strategiset painopistealueet ja hyödynnetään niiden mahdollistama rahoitus. Talousarviovuonna 2026 suurimmat rakennuskohteet ovat Lintuviidan koulun

remontti ja Hyllykallion päiväkodin remontti. Lisäksi varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ja lukion tilatarpeista tehdyn selvitysten mukaan lähdetään toteuttamaan kouluverkkoon suunnitelmallisia uudistuksia.

Riskianalyysi

Tuen tarve osalla lapsia ja nuoria on niin suurta, ettei olemassa olevilla toimintamuodoilla pystytä vastaamaan kaikkeen tuen tarpeeseen. Osaavaa ja ammattitaitoista henkilöstöä saatavuudessa on toimialoittain eroja. Ammattitaitoisista ja pätevistä sijaisista on edelleen pulaa. Psykososiaalisten palvelujen saatavuutta saattaa vaihtelee, kun palvelut ovat siirtyminen hyvinvointialueelle, minkä takia osa toiminnasta ei toteudu lasten ja nuorten arkiympäristössä.

Kiinteistöjen ylläpitoon tulee kiinnittää huomiota ja varmistaa toimivat tilat sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla.

Henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista on n. 60 %, joten palkankorotusten merkitys talousarvion laadinnassa on merkittävä. Inflaation aiheuttama yleinen hintatason nousu tuo haastetta varsinkin kiinteistökulujen ja kuljetuskustannusten budjetointiin. Hankerahoituksen turvaaminen on tärkeää, koska valtionavustuksilla saadaan katettua suurin osa hankkeiden kustannuksista.

Tulosalue 400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	1 076 832	1 900	2 400	2 400	26,3
Toimintamenot	-2 129 729	-495 900	-453 000	-453 000	-8,7
Netto (Toimintakate)	-1 052 897	-494 000	-450 600	-450 600	-8,8

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Toimialan hallinnon tehtävänä on huolehtia sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan kokonaisuuden toiminnasta, ohjauksesta, talouden seurannasta ja eri tulosalueiden yhteisten asioiden hoitamisesta.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite		Laadukkaat ja sujuvat palvelut		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Tasapainoinen käyttötalous.		Tilanteet, joita ei voi ennakoida.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Osavuosisikatsaus.		...	Pysytään talousarviossa		○	
Kuukausiseuranta ja käsittely toimialan johtoryhmässä.		Seurataan kuukausittain	Seurataan kuukausittain		○	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Joustavat ja laadukkaat asiakaspalvelut		Henkilöstön pitkät poissaolot			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Asiakaspalautteet ja henkilöstökyselyt		...	Hyväksi koettu palvelu ja kyselyissä tavoitetaso 4		○

Tulosalue 401 Opetuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	4 213 157	5 426 300	6 609 900	6 609 900	21,8
Toimintamenot	-88 692 574	-90 924 000	-94 023 800	-94 023 800	3,4
Netto (Toimintakate)	-84 479 417	-85 497 700	-87 413 900	-87 413 900	2,2

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on vastata tietojen ja taitojen opettamisesta lapsille ja nuorille, huolehtia yhteistyössä huoltajien kanssa heidän kasvustaan ja kehityksestään ja järjestää riittävät kasvun ja oppimisen tuen palvelut oppivelvollisille perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Edelleen tehtävänä on edistää yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja henkistä kehittymistä mahdollistamalla elinikäisen oppimisen ja aktiivisen kansalaisuuden perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja vapaassa sivistystyössä. Opetuspalveluiden tulosityksiköitä ohjaavat tulosalueen yhteiset strategiset linjaukset sekä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Lukutaidon kehittäminen		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Perusopetuksen tärkeimpänä tehtävänä on huolehtia, että oppilaat saavat riittävät valmiudet elämää varten. Lukutaito on keskeisin asia. PISA-tulokset osoittavat selkeää laskua viimeisen viiden vuoden aikana.		Peruskoulujen toimintaympäristö (luokkakoot, oppimisen tuki, pätevä henkilöstö) vaativat riittäviä taloudellisia resursseja. Henkilöstön työkyky ja johtaminen.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Valtakunnalliset äidinkielen testit 6. ja 9. luokalle, tulosten läpikäynti ja tarvittavien toimenpiteiden suunnittelu.	Ei ole	Peruskoulun oppilailla on riittävä lukutaito.		○	
Oppimisen tuen tuntiresurssit uuden lainsäädännön toimeenpanoon ovat riittävät.	2 721	2 721		○	
S2-opetuksen tuntiresurssi.	101	125		○	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Jatkuva oppiminen ja kansainvälistyvä koulukulttuuri				
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit					
Lukioiden tehtävänä on antaa opiskelijoilleen yleinen jatko-opintokelpoisuus ja tarjota opiskelijoilleen elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä valmiudet elinikäiseen opiskeluun. Opiskelijoille mahdollistetaan yksilöllisiä opinto-ohjelmia yhteistyössä muiden oppilaitosten ja työelämän kanssa kansainvälisyys huomioiden. Monikielisten ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden huomioiminen. Lukiokoulutuksen vetovoimaisuudesta huolehtiminen.		Tilahaasteet ja resurssien riittävyys oppilasmäärien kasvaessa.					
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo			
Perusopetuksesta lukiokoulutukseen hakeutuvien määrä		51 %	50 %		○		
Lukiokoulutuksesta valmistuvien määrä		98 %	100 %		○		
Kansainvälisten, pitkäkestoisten opiskelijaliikkuvuuksien määrä ja kansainvälisten opiskelijoiden määrä opetuspalveluissa		100 opiskelijaa	150		○		

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen, johtamisosaamisen vahvistaminen, turvallisista työolosuhteista huolehtiminen.			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Varhaisen tuen prosessien vahvistaminen ja sairauspoissaloiden ehkäisy, syykoodien tunnistaminen		Ajantasaisten tietojen saaminen järjestelmiin, liian myöhäinen puuttuminen havaittuihin ongelmiin				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Työterveyden työpaikkaselvitykset		Toimintasuunnitelman mukaiset tarkastukset tehtynä	Tarkastuksissa esiin tulleiden asioiden systemaattisempi käsittely ja vaikutusten arviointi		○	
Henkilöstökyselyn tulokset johtamiseen ja vuorovaikutukseen liittyen		Vastausprosentti 32	Vastausprosentti 80 % ja tuloksista johdettavat konkreettiset toimenpiteet		○	
Työhyvinvointikyselyn vastausprosentti		545 hlöä	800 hlöä		○	
Sairauspoissapäivien määrä ka.		Ka 4,36	4		○	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Sivistystä, kulttuuria ja hyvinvointia							
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit								
Seinäjoen kansalaisopisto tukee kaupunkilaisten osallisuutta, aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä järjestämällä sivistyspalveluja sekä tapahtumia koko kaupungin alueella. Seinäjoen kansalaisopiston tavoitteena on järjestää eri aihealueiden opetusta monipuolisesti ja joustavasti asiakaspalautteen sekä paikallisen sivistystarpeen pohjalta. Vapaan sivistystyön ja kansalaisopistotoiminnan kehittäminen sekä kansallisesti että kansainvälisesti ja pedagoginen kehittäminen osana opetuspalveluita.		Valtionosuustuntien väheneminen, Asiakasmaksujen korottaminen ja sitä saavutettavuuden väheneminen, Toiminnan jatkuvuus koko Seinäjoen alueella, Kansallisten ja kansainvälisten sidosryhmäresurssien ennakoimattomuus								
Mittari/mittarit							Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Toimintaan osallistuvien asiakkaiden lukumäärä (netto / osallistujamäärä)							7 202/12 393	8 000/12 000		○
Kokonaistuntimäärä (valtionosuus / yhteensä)							19 932/31 000	20 000/31 000		○
Tuntiopettajien lukumäärä (päätoiminen henkilöstö)		356 (23)	360 (24)		○					

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Perusopetuksen oppilasmäärä	7 153	7 038	6 894
Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä	1 336	1534	1 534
Kansalaisopiston opiskelijamäärä	12 393	12 393	11 900

Tulosalue 430 Varhaiskasvatus

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	2 677 388	2 608 800	2 644 300	2 644 300	1,4
Toimintamenot	-58 776 465	-59 227 200	-60 049 200	-60 049 200	1,4
Netto (Toimintakate)	-56 099 077	-56 618 400	-57 404 900	-57 404 900	1,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus järjestää varhaiskasvatusta ja esiopetusta joko omana toimintana tai osin myös palvelusetelillä. Varhaiskasvatustoimintaa on saatavilla tietyin ehdoin myös ympärivuorokautisesti vuorohoitopäiväkodissa. Erityisopetuksen piiriin kuuluvien lapsien hoito ja esiopetus toteutetaan päiväkotiryhmissä. Varhaiskasvatus toimii lapsiperheiden palveluverkostossa (mm. perhekeskustyyssä) varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ammatillisin keinoin.

Strateginen valinta	Hyvä johtaminen ja tasapainoinen talous	Strateginen tavoite		Toiminnan tehokkuuden lisääminen ja rakson tavoitteiden saavuttaminen	
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden varhaiskasvatus: varhaiskasvatuksen toiminnan tehokkuus ja rakson toteuttaminen		Tavoitteet eivät toteudu hallitusti ja sopeuttamistoimiin joudutaan kesken toimintavuoden			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Yksikkökohtaiset hoitopäivien hinnat (toimintapv mukaan laskettuna) eivät saa nousta verrattuna tp 2024		perhepäivähoito 62,65 e päiväkoti 53,89 e ryhmis 56,40 e	hoitopäivien tuotantohinnat eivät saa nousta		○
Yksiköiden kapasiteetti tehokkaasti käytössä: lasten tarpeet/henkilökuntamitoitus - tiedolla johtamisen lisääminen - olemassa olevan datan analysointi ja hyödyntäminen palvelutuotantoon - Kesäajasta tehdään erillinen analyysi ja toimenpidesuositukset jatkoon v.2025 kokemusten perusteella		joka päivä lapsia poissa 0,5-1,5 ryhmää/päiväkoti	täyttöasteen nostaminen 105 %		○

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Strateginen tavoite	varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen rooli vahvasti ennalta ehkäisevänä toimintana lapsille		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus lasten kehittymisen, kasvun ja oppimispotentiaalin maksimointi. Toimintatavan kehittäminen vastaamaan juuri muuttunutta oppimisen tuen lainsäädäntöä.		Pelkästään vakan ja esiopetuksen keinoin tehtävä työ ei ole kaikkien lasten kannalta riittävää ja verkostotyö ei toimi. Henkilöstön ammatillinen osaaminen ja mahdollisuudet tunnistaa syrjäytymisen riskin uhanalaiset lapset ja perhekeskustyö lasten ja perheiden hyväksi.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
eri tukitoimien piirissä ja tarpeessa olevat lapset		Nykyisellä rakenteella toimitaan enemmänkin korjaavasti nyt noin 400 lasta tehostetun tai erityisen tuen piirissä (pääöstä)	Yleisen tuen ja ryhmäkohtaisen tuen vahvistaminen siten että hallintopäätöksiä voidaan vähentää 10 % nykyisestä		○

Strateginen valinta	vetovoimainen varhaiskasvatus: Hyvän tekemisen varhaiskasvatus	Strateginen tavoite	Henkilökunnan osaaminen asiakkaiden käytössä. Onnistuneet rekryt. Turvalliset ja terveelliset työolosuhteet.			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
työntekijäresurssit lasten tarpeet huomioiden tasapuolinen koko kaupungissa, lasten kasvu- ja oppimisympäristö ja työntekijöiden työolosuhteet		jos tavoite ei onnistu, lasten eriarvoiset palvelut				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
toteutetaan tilasuunnitelmaa mahdollistaen kaikille lapsille sama vakan ja esiopetuksen infra		vielä vanhoja ja pieniä tiloja käytössä	kaikille samanlaatuiset kasvu- ja oppimisympäristöt ja työolosuhteet		○	
henkilökunta täyttää ammatilliset säädösvaatimukset		95 %	...		○	
työntekijät vakituksia		...	...		○	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Lapsia varhaiskasvatuksessa	2 860	2 850	2 900
Esiopetusta saavia	576	603	605

Tulosalue 510 Kirjastopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	536 932	495 700	498 700	498 700	0,6
Toimintamenot	-5 224 532	-5 533 600	-5 555 800	-5 555 800	0,4
Netto (Toimintakate)	-4 687 600	-5 037 900	-5 057 100	-5 057 100	0,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kirjasto on sivistyksen ja hyvinvoinnin peruspalvelu. Kirjasto edistää yhdenvertaisuutta ja osallisuutta lukutaitojen, tiedonsaannin, elinikäisen oppimisen ja yhteisöllisyyden avulla. Kirjasto seuraa aikaa ja uudistuu. Kirjasto kehittää sosiaalista, kulttuurista, taloudellista ja ekologista kestävyttä. Kirjasto tarjoaa monipuolisia aineistoja ja palveluja asiakkaiden tarpeisiin. Kirjastopalveluja kehitetään muuttuvia palveluja vastaaviksi.

Kirjaston tehtävänä on: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492).

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Sivistystä, kulttuuria ja hyvinvointia		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Monipuolisten lukutaitojen ja lukuharrastuksen edistäminen eri ikäryhmissä		Resurssien riittämättömyys estää yhteistyösopimuksen päivittämisen, uusien hankkeiden aloittamisen ja käyttäjäkoulutusten toteuttamisen			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösopimus on päivitetty		...	kyllä		○
Lukutaitoa edistävät uudet hankkeet (lkm)		...	1		○
Monipuolisten lukutaitojen koulutusten osallistujamäärä		7 700	8 000		○

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Erityisryhmien tarpeiden tunnistaminen ja palvelujen kehittäminen		Kirjaston hyvinvointiroolia ei tunnisteta tarpeeksi hyvin, asiakkaita ei osallisteta palvelujen kehittämiseen riittävästi				
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo			
Erityisryhmille (mm. nuoret, ikääntyneet, maahanmuuttajat) suunnatut uudet tai päivitettyt palvelut	...	3		○		
Kirjallisuus-, kulttuuri- ym. tapahtumien osallistujamäärä	10 900	12 000		○		
Digiopastuksiin osallistuneiden määrä	1 490	1 600		○		

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Fyysiset kirjastokäynnit / asukas	7,7	7,5	8
Lainausta / asukas	25,2	25	25,3
Tapahtumiin osallistujat / 1000 asukasta	164	220	200
Kirjastoaineistokulut / asukas	7,9	8	8
Lainaajia % asukkaista	36	...	37

Tulosalue 530 Kulttuuripalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	545 746	498 200	479 000	479 000	-3,9
Toimintamenot	-5 807 361	-5 839 600	-5 874 700	-5 874 700	0,6
Netto (Toimintakate)	-5 261 615	-5 341 400	-5 395 700	-5 395 700	1,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kulttuuripalvelut vaikuttaa arvaamattoman suuresti. Pidämme huolen siitä, että tarjoamme yllätyksellisiä kulttuurikokemuksia kaupunkilaisille kaikissa heidän elämänvaiheissaan. Luomme mahdollisuuksia toteuttaa monipuolisesti taidetta ja kulttuuria kaupungissamme. Tuomme esiin kulttuurin vahvuuden erilaisia, myös

vaikeita, asioita käsiteltäessä. Tuemme moniäänisyyttä kaupungissamme. Kulttuuripalvelut on osa hyvinvointipalveluita. Kulttuuripalvelut toimii niin kotikaupungissa, alueellisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin. Vahvistamme yhteistä kulttuurista peruskalliota. Tuomme pysyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä muuttuvaan maailmaan. Luomme tilaa kulttuurille ja happirikasta maaperää asukkaiden kasvulle - olemmehan avaruuden kulttuuripääkaupunki.

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön kaupunki	Strateginen tavoite	Kehittyvä tapahtuma-, ostos- ja kulttuurimatkailun kaupunki
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Taide- ja kulttuurikeskus Kalevan Navetta on haluttu kokous- ja käyntikohde, joka tunnetaan kaupungin helmimiljöönä.	Maailmalla tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat ihmisten kulutuskäyttäytymiseen ja rajoittavat taide- ja kulttuuritapahtumien / -sisältöjen kysyntää. Alueen vetovoiman heikentyminen.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo
Kalevan Navetan yleisötilaisuuksien määrä	230	250	☐
Taidehallin kävijämäärä	14 100	20 000	☐
Kalevan Navetan vuokratilojen asiakkuuksien määrä	100	120	☐

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Laadukas ja elinvoimainen asuin ympäristö
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Seinäjoki tuottaa ja edistää julkista taidetta julkisen taiteen periaateohjelman mukaisesti. Julkisen taiteen periaateohjelma on erottamaton osa kaupunkikehittämistä ja hyvän arkiympäristön rakentumista. Julkista taidetta tuotetaan Seinäjoella kestävästi.	Yleinen taloudellinen taantuma, jolloin rakentaminen vähenee.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo
KEM-taidemaksu käytössä tai suunnitteilla uusilla alueilla	1	1	☐
Seinäjoen julkisen taiteen huoltokirja käytössä.	0	1	☐

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Sivistystä, hyvinvointia, kulttuuria
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Kulttuuripalvelut edistää yleisötyön toimintatapoja ja tavoittelee rohkeasti uusia yleisöjä. Kehitämme aitoja kumppanuuksia markkinoinnissa, yhteistyössä ja kansainvälisyydessä.	Viestintä ei ole riittävän saavutettavaa. Emme löydä kumppanikilpailuasetelman vuoksi meille sopivia/halukkaita kumppaneita.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo
Yhteistyökumppanuuksien ja -sopimusten määrä	6	8	☐
Yleisötyöhön (kulttuurikasvatussuunnitelmat, K65 toiminta, Taidehallin yleisötyö) osallistuneiden asiakkaiden määrä	14 550	15 000	☐
Kansainväliset yhteistyökumppanuudet	2	3	☐

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Kulttuurikasvatussuunnitelmaan osallistuvien lasten ja nuorten määrä	10 500	10 500	10 500
Taidehallin näyttelykävijät	14 700	20 000	20 000
Kalevan Navetan Hugo-salin tilavuokra asiakkuuksien määrä	90	200	120
Ikääntyvien K65-kulttuuritoiminnan kontaktien määrä	1 614	1 650	1 700

Tulosalue 550 Museopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	163 763	71 100	52 300	52 300	-26,4
Toimintamenot	-1 754 771	-1 876 700	-1 876 300	-1 876 300	0,0
Netto (Toimintakate)	-1 591 008	-1 805 600	-1 824 000	-1 824 000	1,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Seinäjoen kaupungin museopalvelut tuottaa ja kehittää Seinäjoen museoiden palveluja. Seinäjoen museot toimii Seinäjoen kaupunginmuseona ja Etelä-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona, jonka tallennus- ja toiminta-alueeksi on määritelty koko Etelä-Pohjanmaan maakunta. Museon toimipisteitä ovat Etelä-Pohjanmaan museo, Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museo, Peräseinäjoen riihimuseo ja Sairaalamuseo. Museon tavoitteena on edistää eteläpohjalaisen kulttuuriperinnön ja siihen liittyvän tiedon säilymistä, tutkimusta ja hyödyntämistä sekä saatavuutta ja käyttöä vuorovaikutuksessa yhteisöjensä kanssa. Museo ylläpitää ja vahvistaa ymmärrystä alueen kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä. Se tarjoaa tietoa ja elämyksiä eri medioin. Museotoimintaan liitettäviä avainsanoja ovat myös yhteisöllisyys, historiallinen jatkuvuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kehittyvä tapahtuma, ostos- ja kulttuurimatkailun kaupunki			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Varmistetaan museopalveluiden pysyvien työ-, arkisto- ja yleisötyön tilojen saaminen Tammikampukselle, kaupungin keskustan elävöittämiseksi sekä ajantasaisten ja laadukkaiden palvelujen toteuttamiseksi. Käynnistetään varsinainen toteutus ja sisältöjen suunnittelu. Luodaan yhteistyö- ja toimintakonsepti Tammikampuksesta ja keskustan kulttuurilaitoksista muodostetun Kulttuuritähden toimintojen ja roolien vahvistamiseksi.		Kaupungin muut investoinnit ohittavat museon tarpeet. Resurssien riittämättömyys ja säästöpainheet heikentävät asianmukaisten ja nykyaikaisten museaalisten olosuhteiden erityisvaatimusten huomioon ottamisen. Kulttuuritähti-konseptiin sitoutuminen ja toteuttaminen eivät onnistu muiden toimintojen ohella.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Tammikampus-toteutussuunnitelmat laadittu		Aloitettu	Kyllä		○	
Tammikampus-museosuunnitelmat laadittu		Aloitettu	Kyllä		○	
Kulttuuritähti-konseptointi käynnistetty		...	Kyllä		○	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Sivistystä, kulttuuria ja hyvinvointia			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Laaditaan yleisötyön kokonaissuunnitelma ja viedään se käytäntöön. Kehitetään sen mukaan ja eri tiimien asiantuntijuutta hyödyntäen museon toimipisteistä saavutettava, asiakaslähtöinen, eri kohderyhmiä kiinnostava ja palveleva, hyvinvointia edistävä sekä monipuolista museotoimintaa tarjoava kokonaisuus.		Resurssien riittämättömyys ja henkilökunnan ajan puute vaikeuttavat ideointia, suunnittelua ja uuden toteuttamista. Museon ulkopuoliset tekijät vaikuttavat heikentävästi henkilökunnan kehittämismahdollisuuksiin.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Yleisötyön kokonaissuunnitelma laadittu		Valmistelu	Kyllä		○	
Kokonaissuunnitelmaa pilotoitu		...	2		○	
Tukipalvelu-, kokoelma-, yleisötyön ja aluetyön tiimien yhteistyömallinnuksia pilotoitu		...	2		○	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Sivistystä, kulttuuria ja hyvinvointia			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Varmistetaan kulttuuriperinnön tallennus, säilyminen ja käytettävyys museon palvelutuotannon perustana vahvistamalla perustyötä, käynnistämällä Kokoelmakeskuksen konkreettinen suunnittelu Törnävälle tai muualle ja päivittämällä kokoelmapoliittinen ohjelma.		Epäasialliset tilat heikentävät kulttuuriperinnön tulevaisuutta. Resurssien vähäisyys, kokoelmatilojen muutot, yllättävät vesi- ja muut katastrofit siirtävät työn painopistettä kehittämisestä tuhojen torjuntaan. Kaupungin muut investoinnit ajavat museon tarpeiden - kokoelmakeskuksen - edelle.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Kokoelmakeskuksen tila- ja arkkitehtisuunnitelma luonnosteltu		...	Kyllä		☐	
Kokoelmakeskuksen toteutussuunnitelma luonnosteltu		...	Kyllä		☐	
Kokoelmapoliittinen ohjelma päivitetty		Tehty	Kyllä		☐	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Museorakennukset: kunnostukset (rakennusta/vuosi)	6	4	4
Yleisötyö: kävijämäärä EPM, SK, SAM	17 031	15 000	15 000
Yleisötyö: kävijämäärä muualla järjestetyt	26 756	10 000	10 000
Yleisötyö: pysyvät ja vaihtuvat näyttelyt	16	14	14
Yleisötyö: tapahtumatuotanto (opastukset, tapahtumat, tilaisuudet, työpajat) (ryhmää/vuosi)	473	300	300
Kokoelmat: luettelointi Collecte (obj/vuosi)	140	400	400
Kokoelmat: TAKO/nykydokumentointi (kokonaisuutta/vuosi)	1	3	3
Aluetyö: lausunnot (kpl/vuosi)	230	150	200
Aluetyö: asiantuntijapalvelut (tietopalvelu, neuvontakäynnit, kommentoinnit) (asiaa/vuosi)	334	300	300
Aluetyö: tiedontallennus muinaisjäännösrekisteri, KIOSKI (päivitettyjä ja uusia kohteita/vuosi)	557	400	400

Tulosalue 570 Liikuntapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	1 302 891	1 412 800	1 398 600	1 398 600	-1,0
Toimintamenot	-8 800 537	-8 771 100	-8 933 200	-8 933 200	1,8
Netto (Toimintakate)	-7 497 646	-7 358 300	-7 534 600	-7 534 600	2,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Liikuntapalvelut luovat vetovoimaisia asukaslähtöisiä urheilu- ja liikuntaympäristöjä, jotka mahdollistavat monipuolisten liikuntapalveluiden ja - tapahtumien tuottamisen nyt ja tulevaisuudessa. Liikuntapalvelut vastaavat hallinnassaan olevista tiloista ja liikuntapaikkojen hoidosta, kunnossapidosta ja olosuhteiden kehittämisestä osaavan henkilöstön voimin. Laadukkaat ja hyvin hoidetut liikuntaolosuhteet ja -palvelut luovat perustan toiminnallemme ja kannustavat asukkaita liikunta-aktiivisuuteen. Hyvin suunnitellut ja hoidetut liikuntaympäristöt parantavat hyvinvointia.

Liikuntapalvelut tukevat liikuntaseurojen ja yhdistysten tekemää vapaaehtoistyötä ja tekee laajaa ja osallistavaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista liikuntatiloissa ja rakennetuissa liikuntaympäristöissä yhdenvertaisesti.		Talousarvion tiukkuus ja säästötoimet heikentävät yhdenvertaisten palveluiden saavutettavuutta.				
Arjen fyysinen aktiivinen fyysisyys lisääntyy kaikissa ikäluokissa.		Yleinen kustannusten nousu vaikuttaa palveluiden hinnoittelua nostavasti (lämmitys, sähkö, palkat)				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Liikunta-aktiivisuuskysely		1	1		○	
Liikuntaryhmiin osallistuneiden määrä /viikko		1 400	1 450		○	
Asukkaiden vaikuttaminen itseä koskeviin asioihin/osallisuus		toteutuu	toteutuu		○	

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite	Arvostusta ja tukea seurayhteistyölle				
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit					
Liikuntaseurojen ja -yhdistysten kanssa tehdään pitkäjänteistä strategiatyötä liikunnan ja liikkumisen eteen mm. Seuraparlamentin ja foorumeiden muodossa.		Osallistumisaktiivisuus vapaaehtoistyössä vähenee, harrastaminen muuttuu kalliimmaksi ja harrastajien määrä vähenee. Liikunnan merkitys arkityössä vähentynyt. Lajien tarpeiden vastakkain asettelu.					
Liikuntapalvelut tukee harrastamisen ja tekemisen mahdollisuuksia tarjoamalla alustan eri toimijoille tuottaa toimintaa, toimimalla laajan toimijaverkoston kanssa yhteistyössä sekä avustamalla liikuntaseuroja taloudellisesti toiminta-avustusten muodossa tuottamaan palveluita.		Taloudelliset resurssit heikkenevät, jolloin ei pystytä avustamaan ja tukemaan seuratoimintaa niiden vaatimalla tavalla.					
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo			
Aktiivisesti toimivat liikuntaseurat		55	60				○

Avustuksiin varattu määräraha	155 000	170 000		○	
Pääsarjaseurat	7	8		○	

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Laadukas ja elinvoimainen asuinympäristö			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Liikuntapalvelut on laatinut liikuntapaikkarakentamisen suunnitelman sekä lähiliikuntapaikkasuunnitelman, joita päivitetään ja toteutetaan suunnitelmallisesti. Lisätään aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia liikuntapaikkoja sekä luonnon saavutettavuutta		Taloudellisten resurssien väheneminen Liikunta-alueiden hoitoon ja kunnossapitoon varatut henkilöresurssit ovat riittämättömät kun uusia liikunta-alueita rakennetaan, mutta henkilöstöresurssit ei lisäännä samaa tahtia				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Liikuntapaikkojen ja -alueiden määrä		Koko Seinäjoen kattava liikuntapaikka-verkosto	Koko Seinäjoen kattava liikuntapaikka-verkosto, nykyinen taso		○	
Liikuntatapahtumat Seinäjoella (kansalliset ja kansainväliset)		7 (15 yhteensä)	7 (16)		○	
Seurojen järjestämät ottelut (lisäksi leirit ja turnaukset)		1 600 (3 500)	1 700 (3 600)		○	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	1 200 000	1 400 500	1 400 500
Seurojen järjestämät ottelut (leirit ja turnaukset)	1 500 (3 400)	1 600 (3 500)	1 700 (3 600)
Liikuntapalveluiden ohjatut ryhmät, kävijämäärät (kerrat)	1 400 hlö/vko (38 vkoa)	1 450 hlö/vko	1 460 hlö/vko

Tulosalue 590 Nuorisopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	425 769	415 500	468 600	468 600	12,8
Toimintamenot	-2 866 441	-3 034 400	-3 113 000	-3 113 000	2,6
Netto (Toimintakate)	-2 440 672	-2 618 900	-2 644 400	-2 644 400	1,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Nuorisopalveluiden tavoitteena on luoda edellytyksiä tuloksekkaalle nuorisotoiminnalle. Nuorten kasvun tukeminen on kaiken toiminnan perusta. Nuorisotyötä ja nuorisopolitiikka toteutetaan yhteistyössä nuorten, järjestöjen ja

viranomaisten kanssa. Nuorisopalvelut on mukana nuorten elämässä monissa yhteyksissä; nuorisotiloilla, kouluilla, harrastuksissa ja tapahtumissa sekä sosiaalisessa mediassa. Meille nuorisopalveluissa on tärkeää nuorten ääni, aktiivisuus ja elinolot.

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite	Arvostusta ja tukea seura- ja järjestötyölle			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Nuorisojärjestöjen ja toimintaryhmien avustuksiin varattu määräraha kasvaa.		Talousarvion tiukkuus ja säästöjen tarve koskettaa myös strategista tavoitetta.				
Yhdistyksien kanssa tehtävä hankeyhteistyö tiivistyy.		Sopivien hankerahoitusten vähäisyys.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Nuorisoyhdistyksien avustuksiin varattu määräraha		48 000	60 000		☐	
Ulkopuolisen rahoituksen määrä kpl / €		...	...		☐	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Koulujen kanssa tehtävä yhteisöllinen työ lisääntyy ja on säännöllistä.		Projektirahoituksen määräaikaisuus.				
Etsivän nuorisotyön palveluohjaus on tuloksellista ja nuorten keskuudessa tunnettua.		Asiakasmäärien kasvu ja asiakkaille räätälöidyt palvelut eivät ole riittäviä.				
Nuorten Tolkun toiminta kohdentuu nuoriin, jotka ovat erityisen haastavassa elämäntilanteessa.		Toimintatuki vähenee.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Koulunuorisotyön henkilöresurssi		1	3		☐	
Etsivässä nuorisotyössä tavoitetut nuoret		320	320		☐	
Nuorten Tolkun toimintaan osallistuneiden nuorten määrä		60	60		☐	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Sivistystä, kulttuuria ja hyvinvointia			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Lapsille ja nuorille tuotetaan laadukkaita harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia.		Yhdistyksien toiminta vähenee.				
Nuorisotilojen toiminta on aktiivista eri kaupunginosissa.		Nuorisotilojen ohjausresurssi vähenee				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Yhdistyksien ja harrastusryhmien toiminnan tukeminen, avustuksien saajat yhteensä.		27	30		○	
Nuorisotilojen toimintapäivät		1 133	1 200		○	

Palvelukeskus KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	62 418 647	64 158 000	61 983 900	61 983 900	-3,4
Toimintamenot	-58 325 380	-60 737 100	-60 867 900	-60 867 900	0,2
Netto (Toimintakate)	4 093 267	3 420 900	1 116 000	1 116 000	-67,4

Toimintaympäristöanalyysi

Maailmantilanne on epävarma niin talouden kuin sotilaallisten kriisienkin suhteen. Seinäjoenkin on otettava huomioon yllättävät globaalit riskit ja kyettävä toimimaan kaikissa olosuhteissa. Seinäjoen asukkaille tärkeimpiä ovat turvallisuus ja arjen sujuvuus. Hyvät palvelut, kulttuurin ja liikunnan mahdollisuudet sekä kaupunki- ja luontoympäristön monipuolisuus ovat asuin ympäristön laatutekijöitä. Asuinalueiden ja ennen kaikkea kaupunkikeskustan viihtyisyys ovat avainasemassa kaupungin kasvussa ja menestyksessä.

Kaupungin väkiluku jatkaa kasvuaan noin prosentilla vuodessa. Suurinta väkiluvun kasvu on kaupunkikeskustassa. Kasvu aiheuttaa painetta palvelurakenteelle ja sitä myöten myös kaupungin investointitasolle. Ikäihmisten määrä on myös kasvussa, joka tulee huomioida tulevaisuuden asuntotuotannossa ja palvelurakentamisen määrässä. Myös yksinasuminen on Seinäjoella kasvava trendi. Maahanmuutto, monikulttuurisuus ja kotouttaminen on tulevana vuosina isossa roolissa kaupungin kehityksessä.

Kestävää kehitystä edistävät ratkaisut ja digitalisaatio uudistavat voimakkaasti yritystoimintaa ja ihmisten arkea. Mahdolliset data- ja energiavarastot muuttavat energian käyttöä ja varastointia, sekä mahdollistavat tuotetun uusiutuvan energian käytön paikallisesti.

Ilmastomuutoksen ja lämpenemisen myötä sademäärät tulevat kasvamaan ja tämä vuoksi tarvitaan entistä innovatiivisempia hulevesien hallintaratkaisuja etenkin tiiviissä kaupunkiympäristössä.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Kaupunkiympäristön toimialan kehittämistoiminta perustuu kaupunkistrategiaan ja sitä konkretisoiviin toimenpideohjelmiin, jotka palvelevat määriteltyjen yhteisten tavoitteiden saavuttamista.

Yritysyhteistyötä kehitämme edelleen ja vastaamme 24 tunnin kuluessa yrittäjien palvelupyyntöihin.

Hankinnoista viestimme avoimesti ja hankintakalenteria sekä erilaisia hankintamuotoja kehitämme aktiivisesti.

Tarjoamme monipuolisesti erilaiseen yritystoimintaan sopivia yritysalueita kaupungin eri osissa. Niiden vetovoimaan ja viihtyisyyteen sekä kevyen liikenteen väyliin panostetaan. Tulevaisuuden tonttitarjonta varmistetaan ennakoivasti.

Kehitämme myös vihreää teollisuusaluetta, jossa korostuvat ekologisuus ja kierrätys.

Kestävää kehitystä edistäviä ratkaisuja ja digitalisaatiota viedään eteenpäin kaupungin eri ohjelmien mukaisesti. Hyödynnämme ennakkoluulottomasti tekoälyn tuomat mahdollisuudet.

Keskustaa tiivistetään entisestään mahdollistamalla täydennysrakentaminen nykyisin tehottomasti rakennetuilla alueilla. Keskustan tiivistämisessä huomioidaan myös puistojen ja viheralueiden lisäys. Asema-alueen rakentumista osana ydinkeskustaa jatketaan. Alueen seuraavien vaiheiden suunnittelu käynnistetään yritysveltoisina ja niissä korostuvat asumisen ohella erilaisia palveluita tuottavat investoinnit (esim. tapahtumakeskus, hotelli) sekä asema-aluetta työpaikka-alueena tukevat ratkaisut. Huhtalan alueella on mahdollista toteuttaa valtakunnallisesti merkittäviä aluerakentamiskohteita, joissa on edelläkävijyyttä edustavia asumisratkaisuja.

Vihreän siirtymän edistämiseksi painotamme uusiutuvien polttoaineiden käyttöä ja pyrimme hankkimaan vähäpäästöisiä tai päästöttömiä ajoneuvoja. Kestävällä, vähähiilisellä rakentamisella pyrimme resurssiviisaasti tuottamaan pitkäikäistä, energiatehokasta, mahdollisimman vähän huoltoa ja korjausta vaativaa rakennuskantaa sekä infran rakenteita.

Aalto-keskuksen ja sen ympäristön arvon säilyttävään ylläpitoon ja kehittämiseen panostetaan. Aalto-keskuksen rakennusten, Kansalaistorin ja muiden ympäröivien alueiden käyttöä ja elävöittämistä edistetään sekä matkailua palvelevasti, että suojeluarvot huomioiden.

Osallisuutta edistämme edelleen kaupungin osallisuusmallin mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut ovat hyvin saatavilla ja saavutettavissa, sekä järjestetty kustannustehokkaasti.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Seinäjoen Kaupungin omaa maaomaisuutta hyödynnetään tehokkaalla kaavoituksella. Omistuksessa olevia metsiä hoidetaan kaupungin metsäohjelman linjausten mukaisesti. Suunnitelmakaudella laaditaan metsäsuunnitelman tietojen pohjalta hiilinielulaskelmat ja skenaariot eri hoitotoimenpiteiden vaikutuksesta puuston kestäväan kasvuun, hiilinielun kehittymiseen sekä puunmyyntituloon.

Ydinkeskustassa yhteen sovitetaan kaikki liikkumismuodot ja sinne on helppo tulla. Pohjan kaupunginosa yhdistyy ydinkeskustaan ratapihan alikulun avulla.

Kaupunkikeskustassa kehitetään tapahtuma-alustoja ja lisätään aktiviteetteja kaiken ikäisille. Lakeudenpuistosta rakennetaan kaupunkikeskustan vihreä, kaupunkilaisia aktivoiva keidas. Tapahtumien ja asukkaiden aktiivisuuden edistäminen on osa kaupunkisuunnittelua.

Investointien toteuttaminen on edunvalvonnan kohteena. Yhdessä valtion toimijoiden kanssa huomioidaan sujuva liittyminen kaupungin katuverkolta. Kaupunki edistää pääväylien varteen tulevien ja kaupunginosakeskuksia yhdistävien kevyenliikenteen väylien toteuttamista yhteistyössä valtion aluehallinnon toimijoiden kanssa.

Asuntopolitiikassa varmistetaan määrällisesti riittävä ja laadullisesti korkeatasoinen, monipuolinen ja hinnaltaan kohtuullinen asuntotuotanto. Asuntotuotannossa huomioidaan kaupungistumisesta, ikärakenteen muutoksesta ja kehityksestä aiheutuvat asuntojen kokoa koskevat muutostarpeet sekä kunnan omistuksen ja ohjauksen piiriin kuuluvan asuntorakentamisen, palveluasumisen ja erityisryhmien tarpeet.

Asuinalueilla panostetaan lähiympäristön viihtyvyyteen, yhteisöllisyyteen ja esteettömien liikuntaympäristöjen rakentamiseen. Julkinen taide huomioidaan luonnollisena osana kaupunkikehittämistä.

Seinäjoen kaupunki sitoutuu henkilöstön jatkuvan osaamisen kehittämiseen. Henkilöstön kouluttautumista tuetaan vahvasti. Hyvän johtamisen taitoja vahvistetaan ja jokaisella esihenkilöllä on mahdollisuus kehittää omia johtamistaitojaan. Tavoitteena on, että kaikilla toimialan esihenkilöillä on johtamiskoulutus.

Riskianalyysi

24 tunnin vasteaika palveluissa on haastava nykyisillä resursseilla. Viran- tai toimenhaltijan poissaolon ajaksi on vaikea saada järjestettyä täysipäiväistä sijaista. Osaavan henkilökunnan saaminen kuntasektorille alkaa olla haastavaa, varsinkin osalle erikoisaloista.

Yritysalueita löytyy jo nyt eri tarpeisiin, mutta lähellä kaupunkikeskustaa olevista isommista logistiikkatonteista alkaa olla pulaa ja parhaille laajennusalueille on hakeutumassa myös muuta maankäyttöä. Uuden lunastuslain voimaantulon vaikutukset maanhankintaan konkretisoituvat suunnitelmakaudella. Uusi laki saattaa muuttaa merkittävästi maanomistajien halukkuutta solmia vapaaehtoisia kaappoja.

Kaupungin talouden kehitys nykyisessä maailmantilanteessa ja sen myötä mahdolliset määrärahakarsinnat voivat vaarantaa muiden painopistealueiden toteutumisen. Talouden tilanne ja korkotaso pitävät edelleen rakentamista matalasuhdanteessa. Tämä tuo haasteen myös kaupungin väkiluvun kasvulle.

Tulosalue 600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	222 997	250 700	213 900	213 900	-14,7
Toimintamenot	-967 770	-1 032 700	-1 041 800	-1 041 800	0,9
Netto (Toimintakate)	-744 773	-782 000	-827 900	-827 900	5,9

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kaupunkiympäristötoimiala luo ja turvaa kuntalaisille toimivan, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön järjestämällä maankäyttö-, yhdyskuntatekniikka- ja toimitilapalvelut sekä rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja

ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävät valtuuston osoittamat resurssit huomioon ottaen.

Kaupunkiympäristön hallinto toimii toimialan sisäisten toimisto- ja talouspalveluiden toteuttajana. Kunnallinen pysäköinninvalvonta on myös järjestetty hallinnon tulosalueelle omaksi tulosityksikönsä tehtävään pysäköijien opastaminen neuvomalla, puuttamalla virhepysäköintiin huomautuksin sekä pysäköintivirhemaksuin.

Voimassa olevasta strategiasta nostetaan painopisteiksi vuodelle 2026 kestävä kehitystä edistäviä ratkaisujen ja digitalisaation edistäminen kaupungin eri ohjelmien mukaisesti. Hyödynnämme ennakkoluulottomasti tekoälyn tuomat mahdollisuudet. Pyrimme edistämään myös uusien kohtuuhintaisten asuntotuotantojen aloitusta.

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Opiskelijalle paras kaupunki		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Asuntopoliittisen ohjelman toteuttamisella on varmistettu määrällisesti riittävä ja laadullisesti korkeatasoinen sekä kohtuuhintainen asuntotuotanto. Erityisasumisen tarpeet on huomioitu asuntotuotannossa. Keskitetyissä hallinnon palveluissa vastataan 24 tunnin kuluessa asukkaiden ja yritysten palvelupyyntöihin.		Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA):n tehtävät jatkossa. Vireä opiskelijakaupunki on vetovoimatekijä. Opiskelijoiden asunnontarpeen huomiointi päätöksenteossa. Toimialarajat, henkilöstö- ja osaamisresurssit vaikeuttavat tavoitteen toteutumista. Uutena riskinostona vakuutusprosessi, jossa kaikki yhteydenotot tulee välittää eteenpäin vastuuvakuutusyhtiöllemme			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Uusien kohtuuhintaisten kohteiden määrä		0	1		○

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Opiskelijalle paras kaupunki			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Kaupunki tukee opiskelijoiden harjoittelua. Kaupunki lisää harjoittelijoiden määrää kaupunkikonsernissa.		Ohjaamisen osaamisresurssien rajallisuus.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Liiketalouden opiskelijaharjoittelijat /v		0	1		○	

Strateginen valinta	Yrittäjyyskaupunki 2.0	Strateginen tavoite	Kalajärven alueen ja sen palvelutason arviointi			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Kalajärven alueen palvelutason arviointi ja määrittely yhdessä sidosryhmien kanssa. Selvityksessä pyritään selkiyttämään kaupunkiorganisaation vastuutahot ja -alueet. Kaupunkiympäristö koordinoi selvitystä. Kalajärven ympärivuotisen toiminnan edistäminen on tavoitteen keskiössä.		Halut ja tavoitteet alueen matkailutoiminnan kehittämiseksi voivat muodostua käytettävissä olevaan talousarvioon nähden laajoiksi. Yhteisen tavoitteen alueen kehittämisen ja painopisteen suhteen voi olla haasteellista. Kalajärven alue alustana erilaisille palvelutarjonnalle, jotka tukevat toisiaan.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Vastuutaho- ja alueselvityksen laatiminen		0	2		○	
Yrittäjä- ja asiakaspalautekysely		1	1		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Henkilöstöllä motivaatio tehdä työtään yhdessä turvallisesti, terveellisesti ja tuottavasti. Henkilöstölle annetaan sovitusti oikeassa suhteessa vastuuta työtehtäviin.		Yhteistyön tiivistämisen ja monipuolisen osaamisen haasteet. Työtilojen hajanaisuus vaatii yhteydenpitoa yhteenkuuluvuuden varmistamiseksi.				
Henkilöstö työskentelee asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden parhaaksi hyvin johdetussa yksikössä. Henkilöstö kokee olevansa työnsä hallitseva osaaja työssä, joka on mielekästä, palkitsevaa ja elämänhallintaa tukevaa.		Työtapojen uudistamisen haasteet: yhteistyön menetelmät, mm. somen ja digitalisaation käyttöönotto. Työntekijöitä ei kannusteta ja ohjata hakeutumaan koulutuksiin. Käytännössä työn tavoitteet, määrä ja aikasidonnaisuus ohjaavat työssäoloa.				
Työntekijöillä kokemus yhdenvertaisuudesta, vastuullisesta toiminnasta ja kuuntelevasta ja arvostavasta yhteisöstä. Turvallinen ja avoin työympäristö kannustaa työntekijöitä kokeilukulttuuriin ja oman työnsä kehittämiseen.		Työntekijät eivät kokisi avoimuutta tai kohtelua ja sääntöjä yhdenvertaisiksi. Vanhat toimintatavat, tehtävärajaukset ja -kuvaukset eivät kannusta kokeiluihin.				
Osaava henkilöstö tekee yhdessä työtä kuntalaisten parhaaksi hyvin johdetussa organisaatiossa. Henkilöstö kokee työnsä mielekkääksi, palkitsevaksi ja elämänhallintaa tukevaksi.		Yhteydenpidon menetelmät kuntalaisiin, mm. somekanavien käyttöönoton aktiivisuus. Tehtäväkokonaisuuksien aikasidonnaisuus.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Kehityskeskustelut 1 x v		86	100		○	
Työtehtävien mielekkyys, henk. kyselytulos		4,5	4,5		○	
NPS (koko toimiala)		50	80		○	
Koulutustilaisuuskertaa/henkilö		2,66	3		○	
Osastopalaverit 1 x kk		90 %	100 %		○	
Osallistuminen osastopalavereihin		80 %	100 %		○	
Mahdollisuus käyttää tietoja ja taitoja monipuolisesti, henk. kyselytulos		4,4	4,4		○	
Esihenkilöiden toiminta koetaan puolueettomaksi ja oikeudenmukaiseksi, henk. kyselytulos		3,8	5		○	
Voimavarat muutoksien ja uusien haasteiden kohtaamiseen, henk. kyselytulos		4,2	4,5		○	
Mahdollisuus kehittää omaa osaamista, henk. kyselytulos		4,4	4,4		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Hyvä tekeminen muodostuu Seinäjoella osaavan henkilöstön yhdessä tekemästä turvallisesta, terveellisestä ja tuottavasta työstä.		Yhteistyön tiivistämisen haasteet ja työtilojen hajanaisuus.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
HV-laskuaineisto valmistuu kevästä ja on oikeellista. Hulevesilaskut saadaan lähtemään viimeistään 6/2026 asiakkaille.		Toteutui osin syksyllä	Kaikki laskut lähtevät 6/2026		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kasvun ja investoinnit turvaava talous		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Talouden tasapainoa hallitaan oikealla budjetoinnilla. Toimintatuottojen, myyntilaskutuksen, pitäminen ajan tasalla ja oikea jaksottaminen antavat raportointiin oikeaa tietoa. Kulujen tarkempi seuranta ja reagointi uhkaaviin ylityksiin.		Virheellinen ja epärealistinen budjetointi. Määrärahakarsinnat ja sopeutustoimet, ja niiden toteuttaminen käytännössä, mm. yhteinen näkemys päätöksenteossa. Reagointi karsinnoista ja sopeutustoimista aiheutuviin palautteisiin.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Käyttötalous, toimintatuotot		103,9 %	100 %		○
Käyttötalous, toimintakulut		98,4 %	100 %		○
Investointien toteutuminen, menot		95,2 %	<100 %		○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Yrittäjä- ja asiakaspalautekysely, Kalajärvi	1	...	2
Talousarvion toteutuminen, käyttötalous	104 % / 98 %	100 % / 100 %	100 % / 100 %
Talousarvion toteutuminen, investoinnit	95,2	< 100 %	< 100 %
Henkilöstökysely, NPS	50	...	80
Henkilöstökysely: -mahdollisuus käyttää tietoja ja taitoja monipuolisesti	4,4	...	4,4
Henkilöstökysely: -mahdollisuus kehittää omaa osaamista	4,4	...	4,4
Kehityskeskustelut 1 x v	86 %	...	100 %
Koulutustilaisuuskerrat/henk. /vuosi	2,66	...	3
Pysäköintivirhemaksut/oikaisuvaatimukset niistä kpl/v	...	...	...

Tulosalue 610 Toimitilat

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	49 823 395	49 618 100	46 432 200	46 432 200	-6,4
Toimintamenot	-32 124 092	-32 863 500	-32 307 800	-32 307 800	-1,7
Netto (Toimintakate)	17 699 303	16 754 600	14 124 400	14 124 400	-15,7

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Toimitilat suunnittelee, tuottaa, hallinnoi ja ylläpitää kaupungin palvelurakenteeseen tarvittavia tiloja sekä muuta kaupungin omistukseen kuuluvaa rakennuskantaa. Lisäksi tulosalue tuottaa kaupungin sisäiset ruoka- ja siivouspalvelut. Toiminnan keskeisiä painopisteitä ovat toimitilojen terveellisyys, turvallisuus, toimivuus ja tehokkuus sekä rakennusomaisuuden arvon säilyttävä korjausvelan hallinta. Ylläpito ja siivous pyritään tuottamaan kestävän kehityksen ja elinkaari-taloudellisuuden näkökulmista kaikissa olosuhteissa asiakaslähtöisesti, laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti. Ruokapalvelut tuottavat

Seinä-joen kaupungin asukkaille ravitsemuksellisesti täysipainoisia aterioita. Palvelu tuotetaan taloudellisesti, tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti, ottaen huomioon kasvavan kaupungin palvelutuotannon turvaaminen.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki				
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit					
Kiinteistö/toimitilastrategian käyttöönotto		Henkilöresurssi- ja aikapula					
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo			
Vahvistetaan vuosittain seurattavat tavoitteet ja mittarit		Strategian valmistelu aloitettu	Seurantatavat ja lähtöarvot määriteltä		○		
Valmistellaan strategian ensimmäinen vuosiototeumaraportti TP 2026 yhteyteen		Strategian valmistelu aloitettu	Valmisteltu ja esitelty		○		

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Seinäjoki kasvaa kestävästi ja elää ekoviisaasti			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Rakennuskannan energiatehokkuus paranee ja hiilijalanjälki pienenee		Määräraha- ja henkilöresurssipula				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Rakennusten lämpötilakorjattu lämmönkulutus pienenee		Määritetty TP 2025	2 % alle nykyarvon		○	
Rakennusten sähkönkulutus pienenee		Määritetty TP 2025	2 % alle nykyarvon		○	
Ötjylämmityskohteita korvataan muulla lämmitysmuodolla		Jäljellä n. 10 kohdetta	Toteutetaan 1 hanke		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kasvun ja investoinnit turvaava talous		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Rakennuskannan korjausvelka ei kasva.		Määrärahakehys ei riitä kattamaan rakennusten normaalin kuluman aiheuttamaa korjausvelan kasvua.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Korjausvelka miljoonaa euroa		Määritetty TP 2025	< nykyarvo		○
Rakennuskohtaisten pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) laadintaa jatketaan		Laadinta käynnissä	Laadittuna 50 kohdetta		○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kasvun ja investoinnit turvaava talous			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Yksikkökustannustaso kiinteistönhoidossa ja siivous- ja ruokapalveluissa ei kasva alan indeksia voimakkaammin. Rakennuttamisen asiantuntijapalvelua tuotetaan kilpailukykyiseen hintaan.		Palvelutason säilyttäminen tavoitetasolla kiristyvässä taloudessa.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Siivouspalvelun kustannus €/m2		Määritetty TP 2025	muutos alle alan indeksin		○	

Kiinteistönhoidon kustannus €/m ²	Määritetty TP 2025	muutos alle alan indeksin		○	
Koululounaan hinta	Määritetty TP 2025	muutos alle alan indeksin		○	
Omana työnä tuotetun rakennuttamispalvelun kustannus % projektien kokonaiskustannuksista	2,44 % (TP 2024)	Alle 3 %			

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Rakennuksia hallinnassa yhteensä kpl	633	...	...
Suorassa omistuksessa oleva pinta-ala yhteensä brt-m ²	393 000	...	...
Rakennuskannan poistosalkku rakennusta kpl	64	...	...
Ulkoa kaupungin käyttöön vuokrattu pinta-ala h-m ²	25 000	...	...
Ulos vuokrattu pinta-ala h-m ²	73 000	...	...
Lämmitysenergian kulutus yhteensä kWh/v	47 253 930	...	...
Sähkön kulutus yhteensä kWh/v	27 170 338	...	...
Ylläpitopalvelujen rakennusten palvelupyynnöt kpl/v	5 890	6 350	6 200
Kiinteistönhoidon piirissä oleva ala h-m ²	416 461	415 537	425 500
Siivottavat neliöt h-m ²	198 690	189 994	190 769
Koululounaat kpl/vuosi	1 373 431	1 657 908	1 669 248
Päiväkotilounaat kpl/vuosi	645 626	772 200	759 880

Tulosalue 620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	4 896 198	6 664 500	7 635 300	7 635 300	14,6
Toimintamenot	-2 079 976	-2 210 000	-2 308 400	-2 308 400	4,5
Netto (Toimintakate)	2 816 222	4 454 500	5 326 900	5 326 900	19,6

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tarkoituksena on luoda edellytykset toimivan, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön muodostumiselle ja turvata riittävä ja monipuolinen tonttivaranto maanhankinnan painopistealueilla. Tulosalue tuottaa ja ylläpitää ajantasaista paikkatietoaineistoa ja hoitaa osaltaan viiveettömän kiinteistönmuodostuksen yrityksille ja asukkaille tonttien myynnin ja rakentamisen tarpeisiin sekä tuottaa tarvittavat mittauspalvelut rakentamisen tueksi.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kasvun ja investoinnit turvaava talous
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Kaupungin maapolitiikka on johdonmukaista, tasapuolista ja avointa. Raakamaata hankitaan ennakoivasti tulevaisuuden asumis- ja yritystarpeisiin varautuen.		Lunastuslain muutos tuli voimaan elokuussa 2025. Nähtäväksi jää kuinka uusi lunastuskorvaus (markkinahinta +25 %) vaikuttaa vapaaehtosiin kauppoihin.	

Maankäyttösopimuksin edistetään kaavamuutoshankkeita.	Kaupunki epäonnistuu maapolitiikassa ja raakamaan hinta nousee merkittävästi. Huonon sopimuspolitiikan vuoksi kaupunki menettää merkittävästi tuloja.				
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Raakamaan hankinta 40 ha (viiden vuoden keskiarvo)	69	40		○	

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Laadukas ja elinvoimainen asuinympäristö		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Tonttien myynti ja vuokraus asumiseen		Tonttitarjonta ja asiakkaiden tarpeet eivät kohtaa			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
AO-erillispientalotontit /lkm.		26	40		○
AK/AR - asuinkerrostalo- ja rivitalotontit / lkm.		6	6		○

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite	Yrittäjyyskaupunki 2.0		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Kaupungilla on tarjolla riittävästi ja monipuolisesti erilaiseen yritystoimintaan sopivia tontteja kaupungin eri osissa.		Tonttitarjonta ja yritystoiminnan tarpeet eivät kohtaa.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Myydään/vuokrataan vähintään 7 KL+T+TY-tonttia		4	7		○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Henkilöstö kokee työnsä mielekkääksi, palkitsevaksi ja elämänhallintaa tukevaksi. Jokaisella työntekijällä on mahdollisuus ilmaista itseään, tuoda esille asiantuntijuuttaan ja kehittää omaa osaamistaan.		Esihenkilöillä ei ole riittävästi aikaa keskittyä substanssiasioiden ohella henkilöstön tukemiseen.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Henkilöstökyselyn NPS-indeksi yli 10		90	>10		○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
6202 Maa- ja metsätilat	...	...	...
Taimikon hoito ha/v	38,1	150	150
Istutetut metsätaimet, kpl	69 490	68 220	70 000
6204 Mittauspalvelut	...	...	...
Ilmakuvaukset (drone-lennot ja viistokuvaus) ha/v	1260	600 ha	600 ha
Rakennuspaikan sijainnin merkinnät	109	100	100
Sijaintikatselmukset	132	100	100
Tontinmittaukset	27	90	50
Karttalehtiruutuja (1 ruutu = 25 ha)	875	60	60
6205 Kiinteistötoimi	...	...	...
Neuvoteltujen kiinteistökauppojen lkm. ⁽¹⁾	43	65	50
Laaditut tonttijaot ja tonttijaon muutokset lkm.	86	70	70
Kiinteistötoimitukset ⁽²⁾	64	90	90
Yleisten alueiden lohkomisen lkm.	40	60	60
Kiinteistörekisterinpitäjän päätökset ⁽³⁾	20	70	40
Neuvoteltujen haltuunottosopimusten lkm.	26	25	25
Katualuekorvaussopimukset	26	15	25
Tukipalvelupyynnöt lkm.	391	600	600
Paikkatietoprojektit	14	10	10
Karttatilaukset	196	400	200
Kiinteistökauppojen tallennukset järjestelmään	606	700	600
Osoitepäätökset	68	100	100

Lisätiedot: (*)

6202 Maa- ja metsätilat

⁽¹⁾ Tuleva istutetun metsämaan pinta-ala vuonna 2025 noin 35,5 ha

6204 Mittauspalvelut

⁽¹⁾ tavoitteena saada kaikkien aloitettujen rakennushankkeiden sijaintikatselmukset suoritettua samana vuonna

⁽²⁾ tavoitteena saada vuoden 2024 aikana vähintään 60 karttalehtiruutua tarkistettua (ruutu/25 ha = 1500 ha)

6205 Kiinteistötoimi

⁽¹⁾ Sisältää kaikki myynnit ja ostot (tonttikaupat ja raakamaakaupat)

⁽²⁾ Kiinteistötoimitukset: Tontin -ja tilan lohkomiset, kiinteistönmääritykset, rasitetoimitukset, tilusvaihdot ja tontin halkomiset pois lukien yleisen alueen lohkomiset.

⁽³⁾ Kiinteistörekisterinpitäjän päätökset: Kiinteistön tunnusmuutos ja laadunmuutos, kiinteistöjen yhdistäminen, rasitteita koskevien määräysten muutos päätöksellä ynnä muut rekisterinpitäjän päätökset.

Tulosalue 630 Yhdyskuntatekniikka

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	3 461 508	3 280 200	3 275 300	3 275 300	-0,1
Toimintamenot	-16 732 289	-18 098 300	-18 161 500	-18 161 500	0,3
Netto (Toimintakate)	-13 270 781	-14 818 100	-14 886 200	-14 886 200	0,5

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan tulosalue tuottaa eri tulosyksiköille asetetut tehtävät nykyaikaisia toimintatapoja käyttäen taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti yhteistyössä kaupungin muun organisaation sekä vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa.

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Turvallisen, laadukkaan ja viihtyisän kaupunkiympäristön luominen ja ylläpito vallitsevien normien, standardien ja laatuluokitusten mukaisesti. Kestävien liikkumismuotojen olosuhteiden parantaminen.		Valtion avustusten väheneminen Puhtaiden käyttövoimien hintataso Yleinen taloustilanne Poikkeuksellisten sääolosuhteiden lisääntyminen ja kunnossapidon määrärahojen riittävyys				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Kevyen liikenteen väylien pääyhteyksien parannustyöt		Ei	Kyllä		○	
Käyttövoimaltaan puhtaiden ajoneuvojen osuuden kasvattaminen		9 %	12 %		○	
Uusien leikkipaikkojen määrän lisääminen		104 kpl	105 kpl		○	

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite		Yrittäjyyskaupunki 2.0	
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Yhdyskuntatekniikan palvelujen tuottaminen asiakaspalvelulähtöisesti. Kehittää asiakaspalvelua käyttäjäystävällisempään suuntaan. Luoda uusia toimintatapoja viestintään.		Haastavat asiakkaat Henkilöstöresurssit Työntekijöiden asennoituminen			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Yhteistyökysely kaupungin henkilöstölle		1 kpl/v	1kpl/v		○
Palautepalvelun keskimääräinen vastausaika		3 työpäivää	2 työpäivää		○
Jalankulku- ja pyöräilyväylien käyttäjämäärien mitta		Kyllä	Kyllä		○
Vuositaisen kaupunkiliikenteen matkusta- ja tyytyväisyyskyselyn toteuttaminen yhteistyössä liikennöitsijän kanssa		Kyllä	Kyllä		○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki	
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit		
Suunnittelun, rakentamisen, kunnossapidon, kone- ja kuljetuskeskuksen sekä puistotoimen tehtävien toteutus budjetin määrärahojen puitteissa kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Mahdollistaa turvallinen ja terveellinen työympäristö sekä kehittää työturvallisuuskulttuuria. Kehittyä ja mukautua digitalisaation sekä toimintaympäristön muutoksissa.		Sään ääri-ilmiöt Poikkeusolot Määrärahat Henkilöstön sopeutuminen muutoksiin Henkilöstön välinpitämätön suhtautuminen työturvallisuusriskeihin		
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo
Toteutuneen investointihankkeen asukastyytyväisyyskysely		Ei	Kyllä	☐
WPro-työtaturmailmoitusten lukumäärä		9 kpl/v	0 kpl	☐
NPS luku		50	55	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Käyttövoimaltaan puhtaiden ajoneuvojen osuuden kasvattaminen	9 %	9 %	12 %
Uusien leikkipaikkojen määrän lisääminen	102	103	105
Yhteistyökysely kaupungin henkilöstölle	1 kysely/vuosi	1 kysely/vuosi	1 kysely/vuosi
Palautepalvelun keskimääräinen vastausaika	3 työpäivää	3 työpäivää	2 työpäivää
WPro-työtaturmailmoitusten lukumäärä	9 työtaturmaa	0 työtaturmaa	0 työtaturmaa
Vuosittaisen kaupunkiliikenteen matkustajatytyväisyyskyselyn toteuttaminen yhteistyössä liikennöitsijän kanssa	1 kysely/vuosi	1 kysely/vuosi	1 kysely/vuosi
NPS luku	50	...	55

Tulosalue **650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus**

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	25 480	100 400	107 900	107 900	7,5
Toimintamenot	-1 195 261	-1 120 000	-1 316 300	-1 316 300	17,5
Netto (Toimintakate)	-1 169 781	-1 019 600	-1 208 400	-1 208 400	18,5

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen tehtävänä on luoda maankäytön suunnittelun kautta mahdollisuudet toimivan, terveellisen ja viihtyisän sekä esteettisesti tasokkaan elinympäristön muodostamiselle. Suunnittelulla turvataan erityisesti laadukas ja riittävä asuntotonttivaranto sekä työpaikka- ja keskustarakentamisen edellytykset.

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite		Kehittyvä kaupunki		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Kaavoilla ja muulla luvituksella osoitetaan tarpeelliset tontit; kaavavaranto riittävä		Resurssien kohdistaminen oikein				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Kaavavarantoa tarkkaillaan asuinrakennusten, teollisuustonttien ja liikerakennusten osalta		Viime vuosina pieni osa hankkeista on viivästynyt	Kaavavaranto säilyy tai kasvaa/ k-m2 tai tonttia kpl		○	

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Laadukas ja elinvoimainen asuinympäristö		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Toimiva ja esteettisesti tasokas ympäristö, joka on rakenteeltaan selkeä ja helposti hahmotettava. Erityishuomio on kaupunkikeskustan elävyyden kehittämisessä. Erityisryhmien asumisen kehittämisellä (esimerkiksi vanhennevä väestö) pyritään pitkän tähtäimen kokonaistaloudellisuuteen.		Lyhytnäköiset ratkaisut ja ”pikavoitot” johtavat pitkällä aikavälillä yhteiskunnan kuluja kasvamiseen. Kaikki tahot olisi sitoutettava koko yhteiskunnan kannalta pitkällä tähtäimellä parhaisiin ratkaisuihin.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Keskustan asukasmäärä ja työpaikkamäärä		Työpaikat ja asukasmäärä kasvavat	Asukasmäärän ja työpaikkamäärän kasvaminen 5 % vuodessa		○

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupunki Suomen kasvukäytävällä		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Taloudellinen ja ekologinen sekä tehokas kaupunkirakenne, joka pohjautuu resurssien tehokkaaseen hyödyntämiseen. Kaupungin ominaispiirteitä ja maantieteellistä asemaa sekä vahvuuksia hyödynnetään ja kehitetään.		Muiden toimijoiden sitouttaminen ja esimerkiksi valtion rahoituksen ja tuen saaminen. Hankkeet vaativat usein myös kaupungin ulkopuolisten organisaatioiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja vaikuttamista.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Keskustan elinvoimaluku, yrittäjien ja asukkaiden mielipidetiedustelut	Erittäin hyvä arvio kyselyissä mutta keskustan elinvoimaluku huono	Pysytään edelleen arviointien kärjessä, keskustan elinvoimaluvun parantaminen, tavoite 2026 1,45		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite		Digiälykäs kaupunki		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Seinäjoki on eturintamassa kehitettäessä kaavoituksen digitaalisia ratkaisuja ja lainsäädäntöä.		Eri järjestelmien yhteensopivuus ja yhteismitallisuuden puute				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Osallistutaan kaavojen ja paikkatietojen digitalisoinnin kehittämiseen yhteistyössä muiden kaupunkien ja valtion kanssa sekä kaupungin eri organisaatiotahojen kanssa (esim. rakennusvalvonta ja paikkatieto)		Kaupunki on vahvasti mukana digitalisaatiossa	Asema ja yleiskaavat saadaan digitalisoitua ja kaikki kaavat tehdään vuoteen 2028 mennessä tietomalli-pohjaisesti		☐	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Kaupunkikeskustan elinvoimaluku	...	...	1,45

Tulosalue 660 Rakennusvalvonta

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	685 689	824 000	840 100	840 100	2,0
Toimintamenot	-958 448	-1 037 700	-1 034 200	-1 034 200	-0,3
Netto (Toimintakate)	-272 759	-213 700	-194 100	-194 100	-9,2

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta suorittaa rakentamisen lakisääteisiä viranomaistehtäviä; valvonta-, neuvonta- ja ohjaustyötä. Lupamenettelyn ja työmaa-aikaisen valvonnan avulla varmistaa, että kulloinkin voimassa olevia lakeja ja määräyksiä noudatetaan.

Strateginen valinta	Rohkeus Digiälykäs kaupunki	Strateginen tavoite	Rakennusvalvonnan toiminta on sähköistä ja palvelujen saaminen ei ole paikkasidonnaista.
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Seinäjoen rakennusvalvonta kehittää edelleen digitaalista osaamistaan ja palveluita rohkeasti. Viranomaispalveluissa, rakennusvalvonnan yksikössä työhön vaikutti uuden rakentamislain voimaan astuminen vuoden 2025 alusta. Rakennusjärjestyksen uusiminen on käynnistetty vuonna 2025, tavoite saada uusi rakennusjärjestys voimaan 1.1.2026.			

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (Ryhti) hankkeeseen liittyneet testaukset menossa yhdessä lupajärjestelmän toimittajan kanssa. Rakennusvalvonta haki hanke- avustusta vuoden 2025 kesäkuun haussa, sähköiseen naapurien kuulemiseen suomi.fi sivuston kautta. Rakennusvalvonnan päätöskuulutusten automatisointi otetaan käyttöön vuoden 2025 syksyllä.					
Toimintaympäristön muuttaminen rakentamislain mukaiseksi	Henkilökunnan kouluttaminen/perehdyttäminen uuden lain mukaisiin muutoksiin. Organisaatiorakenteen tarkastelu vastaamaan muuttunutta tilannetta, jossa lupamäärien vähentyminen vaikuttaa työtehtävien sisältöihin.				
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
keskimääräinen lupahakemusten käsittelyaika	17	15		○	
rakentamisluvan käsittelyaika	17	15		○	
rakentamislain muutokset	12 htv			○	
asiakastytytyväisyyskysely	linkki kyselyyn lupapäätös- viestissä	aloitusko- kouksen asialistalle			

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Rakentamisluvat (rakennuslupa)	(261)	220	220
- uudet asuinrakennukset			
- uudet liike- ja teollisuusrakennukset			
- muut luvat (laajennukset ja korjaukset)			

Tulosalue **670 Ympäristönsuojelu**

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	140 398	111 500	135 800	135 800	21,8
Toimintamenot	-450 591	-471 500	-637 800	-637 800	35,3
Netto (Toimintakate)	-310 193	-360 000	-502 000	-502 000	39,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu hoitaa kunnalle laissa erikseen määrättyjä ympäristönsuojelutehtäviä. Tehtävänä on toimia ympäristönsuojelun edistäjänä ja kehittäjänä sekä toimia mm. ympäristönsuojelulain, jätelain, maastoliikennelain, vesilain ja maa-aineslain lupa- ja valvontaviranomaisena siltä osin, kun tehtävät on kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle laissa määritelty. Ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupa-asiaintautakunta.

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupunki Suomen kasvukäytävällä			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Käsitellään vireille tulevat luvat ja ilmoitukset viivytyksettä ja laadukkaasti.		Käsittelyaika on pitkä käsittelijästä riippumattomista syistä, kuten kuulutusten pidentynyt aika 30 + 7 päivää lainsäädännön muutoksesta johtuen. Käsittelyaika voi pidentää vähäinen henkilöstömäärä ja mahdolliset pidemmät sairauslomien. Laadun ylläpitämisen riskinä on liian vähäiset henkilöstön koulutusmahdollisuudet.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Lupien ja ilmoitusten käsittelyaika		3,7 kk	3,5 kk		☐	
Päätösten pysyvyys oikeusasteissa		päätökset ennallaan	päätökset ennallaan		☐	
Ympäristönsuojelulain mukaiset luvat ja ilmoitukset vireille sähköisesti		60 %	80 %		☐	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Noudattaa ja ylläpitää lautakunnan hyväksymää lupa- ja ilmoitusvelvollisten toimintojen valvontasuunnitelmaa, tarttua ripeästi kuntalaisten ilmoituksiin ympäristöhaitoista sekä seurata kaupunkimme ilmanlaatua, jotta asukkaat voivat elää turvallisessa ja terveellisessä ympäristössä.		Henkilöstöresurssien riittävyys tarkastuksien tekemiseen. Liian vähäinen valvonta saattaa aiheuttaa mm. kemikaaliriskejä ympäristöön. Ilmanlaadun heikentyessä toimialalla ei reagoida esim. katupölyn vähentämistoimenpitein kehotuksestamme huolimatta. Rajallinen henkilöstöresurssi vaikuttaa myös ilmoitusten käsittelyaikaan ja erityisesti niistä seuranneiden toimenpiteiden eteenpäin saattamiseen.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröinti- sekä muun lainsäädännön valvonta- ja tarkastuskäynnit vuodessa		102	80		○	
Ilmanlaadunmittaustoiminta: Päiviä, jolloin ilman pölypitoisuudet ylittävät terveyden suojelemiseksi annetun raja-arvon 50 µg/m3		8	enintään 5		○	
Reagointiaika kuntalaisten ilmoituksiin		24 h	24 h		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Seinäjoki kasvaa kestävästi ja elää ekoviisaasti		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Toimitaan ympäristönsuojelun edistäjänä ja kehittäjänä kaupungissamme sekä tuetaan kaupungin Hinku-työtä* asiantuntijuudellamme ja hanketyöllä. Tunnistetaan kestävä kehityksen työhön kohdistuvat kuntalaisten tarpeet ja toiveet.		Edistämisen- ja kehittämistehtävät edellyttävät riittävää henkilöstöresurssointia, sillä ympäristönsuojelun eri lakien edellyttämät viranomaistehtävät vievät nykyresurssit. Myös hanketyö ja hankkeiden hallinnointi vievät aikaa, jota ei ole. Jos ilmastonmuutokseen ei pystytä varautua tai tehdä sen edellyttämiä sopeutustoimia, myös taloudelliset riskit ovat merkittäviä. Erilaiset hankkeet ovat olleet näissä apuna, sillä nykyresurssilla ei pysty tarvittaviin toimenpiteisiin.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Seurataan Hinku-kriteerien täyttymistä *Hinku =kohti hiilineutraalia kuntaa, sitouduttu vähentämään CO2 päästöjä vuoden 2007 tasosta 80 % vuoteen 2030.		Täyttyvät osittain	kriteerit täyttyvät		

Kestävää kehitystä ja ympäristönsuojelua koskevien tiedotteiden tai juttujen määrä/vuosi	30	20		○	
Kestävän kehityksen hanke tai hankkeessa mukanaolo edistämässä tavoitteita	4	3		○	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Lupien ja ilmoitusten käsittelyaika	3,7 kk	3,5 kk	3,5 kk
Ympäristöluvat ja -ilmoitukset vireille sähköisesti	60 %	80 %	80 %
Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröinti- sekä muun lainsäädännön valvonta- ja tarkastuskäynnit vuodessa	102	80	80
Ilmanlaadunmittaustoiminta: Päiviä, jolloin ilman pölypitoisuudet ylittävät terveyden suojelemiseksi annetun raja-arvon 50 µg/m ³	8	5	5
Kestävää kehitystä ja ympäristönsuojelua koskevien tiedotteiden tai juttujen määrä/vuosi	30	25	20
Kestävän kehityksen hanke tai hankkeessa mukanaolo edistämässä tavoitteita	4	3	3
Reagointiaika kuntalaisten ilmoituksiin	24 h	24 h	24 h

Tulosalue 690 Ympäristöterveydenhuolto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	3 409 856	3 308 600	3 343 400	3 343 400	1,1
Toimintamenot	-4 063 826	-3 903 400	-4 060 100	-4 060 100	4,0
Netto (Toimintakate)	-653 970	-594 800	-716 700	-716 700	20,5

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palveluiden järjestäminen.

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Yleisen terveysvalvonnan painopiste on ennaltaehkäisevässä valvonnassa						
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Suunnitelmallisen elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain valvonnan määrä 300 h/htv		280	300		○	

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Eläinlääkäripalveluja on saatavilla koko alueella		Valtakunnallinen eläinlääkärivaje			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Kaikki kaupungineläinlääkärinvirat on täytetty		16	16		○
Ylimääräisiä päivystyksiä on enintään 4 kpl/htv/v		1,2	4		○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Suunnitelmallisen elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain valvonnan määrä 300 h/htv	280	300	300
Kaikki kaupungineläinlääkärivirat on täytetty	16	16	16
Ylimääräisiä päivystyksiä on enintään 4 kpl/virka/v	1,2	4	4

Palvelukeskus ELINVOIMAN JA TYÖLLISYYDEN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	2 989 043	4 229 400	3 552 300	3 552 300	-16,0
Toimintamenot	-13 565 324	-23 499 100	-22 875 600	-22 875 600	-2,7
Netto (Toimintakate)	-10 576 281	-19 269 700	-19 323 300	-19 323 300	0,3

Toimintaympäristöanalyysi

Seinäjoen kasvun ja työvoiman saatavuuden turvaamiseksi Seinäjoen on onnistuttava työllisyyden hoidossa ja kotoutumisen tukemisessa. Tämä on erityisen tärkeää, jos talouden suhdanne kääntyy vahvistuvaksi ja työvoiman kysyntä kasvaa.

Seinäjoen veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi toimiala edistää yritysten TKI-toiminnan vahvistumista sekä aluekehitysrahoitusta suuntaamalla, että aktiivista korkeakoulupoliittista vaikuttamista toteuttamalla.

Seinäjoen kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta tuetaan keskustatapahtumia tukemalla sekä Keskustorin toimintaa aktivoimalla.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen on tärkeässä osassa kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Toimialalla on kaupunkistrategian laadinnassa ja seurannassa merkittävä vastuu. Uuden kaupunkistrategian seuranta aktivoidaan mm. tarkastuslautakunnan edellyttämällä tavalla.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Elinvoiman ja työllisyyden toimiala ja tehtävät ovat taloussuunnitelmakaudella hyvin keskeisellä tavalla tukemassa Seinäjoen kaupungin kasvua yhtenä Suomen kasvukeskuksista. Toimialan sisäisen yhteistyön on uusilla työllisyyden ja kotoutumisen tehtäväalueilla oltava saumatonta ja jatkuvasti uudistuvaa. Toimiala on myös vahvasti riippuvainen kaupunkikonsernin sisäisestä yhteistyöstä, jonka myös tulee olla kaikin puolin toimivaa.

Riskianalyysi

Työllisyyden toimialue on vahvasti suhdanneriippuvaista. Heikentyvä työllisyys lisää työllisyyden haasteita ja kaupungin työttömyysturvatehtävään liittyviä maksuja. Vahvistuva työllisyys taas edellyttää huomion kiinnittämistä kaupungin vetovoimaan ja tunnettavuuteen.

Valtio on kunnan kotoutumistehtävän mahdollistaja valtionosuuksien merkittävän roolin takia. Valtion kuntatalouteen ja erityisesti kotoutumistehtävän toteuttamiseen liittyvät leikkaukset ovat riskitekijä, joka vaikeuttaa olennaisesti kaupungin mahdollisuuksia onnistuneeseen kotoutumistehtävän hoitoon.

Tulosalue **700 Elinvoima**

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	1 438 044	1 814 400	1 966 900	1 966 900	8,4
Toimintamenot	-5 154 372	-5 117 000	-5 420 500	-5 420 500	5,9
Netto (Toimintakate)	-3 716 328	-3 302 600	-3 453 600	-3 453 600	4,6

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Elinvoiman tulosalue toteuttaa kaupunkistrategiaa edistämällä osaamista, kaupungin asukkaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia. Tulosalue vahvistaa elinvoimaa myös toteuttamalla avointa tiedottamista sekä tukemalla kaupungin eri alueiden aktiivista kehittämistyötä. Tulosalue tukee kaupungin kilpailukykyä ja vetovoimaa edistämällä kaupungin strategista ja innovatiivista toimintaa, hankeosaamista, kaupungin edunvalvontaa, kaupunkimarkkinointia, tapahtumakaupunkina kehittymistä sekä kansainvälistymistä ja kotoutumista.

Vuonna 2026 ajankohtaista on päivitetyn kaupunkistrategian jalkauttaminen ja asetettujen mittareiden seuranta, jossa elinvoiman tulosalueella on keskeinen rooli.

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Opiskelijalle paras kaupunki			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Osaamisen ja osaamisympäristön vahvistaminen yliopisto- ja korkeakoulutoimintaan kohdistuvien panostuksin ja yhteistyö Seinäjoen korkeakoulutoimijoiden ja -yhteisön kanssa. TKI-toiminta edistää kaupungin ja yritysten kasvua ja vahvistaa työllisyyttä.		Kaupungilla tai korkeakoulutoimijoilla ei ole osaamispanostuksiin ei ole riittäviä taloudellisia resursseja. TKI-toiminta ei kehity alueen keskeisillä toimialoilla.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Maisteritason koulutusohjelmien määrä.		4-5	6-8		○	
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 25-vuotta täyttäneistä.		10,0 % (v. 2023)	11 %		○	
Yritysten korkeakoulutoimintaan osoittama TKI-rahoitus.		n. 0,75 M€	1,4 M€			

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kehittyvä tapahtumakaupunki			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Seinäjoella järjestettävillä tapahtumilla on hyvät edellytykset kasvaa ja kehittyä.		Kaupunkisuunnittelussa ei huomioida tapahtuma-alustoja ja kehitetä tapahtumainfraa, joka hankaloittaa tapahtumanjärjestämistä ja Seinäjoen vetovoima tapahtumakaupunkina hiipuu.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Seinäjoen tapahtumatutkimus 2026		Tapahtumien aluetaloudelliset vaikutukset 25 milj. (2022)	Tapahtumien aluetaloudelliset vaikutukset 26 milj.		○	

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite	Menestystä maakunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä yhteistyöllä		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Kaupunki toimii aktiivisena strategisesti merkittävissä kv-verkostoissa, jotka mahdollistavat myös EU-hankevalmisteluihin pääsyn.		Ei tahtotilaa kv-verkostoitumiseen, mikä heijastuu hankaluutena päästä mukaan EU-hankevalmisteluihin.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
KV-verkostot, joissa kaupunki on mukana		0	1-2		○

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupunki Suomen kasvukäytävällä				
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit					
Seinäjoen identiteettiä ja brändiä vahvistetaan tavoitteellisella markkinointi- ja viestintätyöllä.		Imagohaitat. Viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuus oikeissa kohderyhmissä					
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo			
Viestinnän ja markkinoinnin tavoitavuutta ja sisällön kiinnostavuutta indikoiva seuraajien määrä kaupungin päätileillä sosiaalisessa mediassa.		45 000	52 000		○		
Vetovoimaisuutta lisäävät kampanjat		3	4		○		

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Asukkaiden hyvinvointia edistetään yhdessä eri toimijoiden kanssa vaikuttavin keinoin, jotka on kirjattu valtuustokausittain laadittavaan hyvinvointisuunnitelmaan.		Valitut keinot eivät ole vaikuttavia tai tavoita asukkaita. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet eivät toteudu.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Hyvinvointisuunnitelma valmistuminen		...	Hyvinvointisuunnitelma valmistuu		○	

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kotoutumisen edistäminen			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Haavoittuvassa asemassa olevien ikäihmisten kotoutumisen edistäminen kunnassa. Säännöllisen ryhmätoiminnan aloittaminen kotoutumispalveluissa. Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ennaltaehkäisevää toimintaa. Maahanmuuttajaväestön vaikuttamistoimielimen/ neuvoston toiminnan käynnistäminen.		Kotoutumista ei tapahdu, mikä johtaa kohderyhmän poismuuttoon tai syrjäytymiseen. Ryhmätoiminta ei vakinaistu. Yksinäisyys ja syrjäytyminen kasvaa ikääntyvillä kotoutujilla.				
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo			
Kotoutumisohjelman toimintamuodot vakiintuvat osaksi kaupungin toimintaa.	...	Toimintamuodot vakiintuneet.		☐		
Ryhmätoiminnan pilotti syksyllä 2025 aloitetaan 8 kerran ryhmätoiminnalla.	...	Ryhmätoiminta vakinaistuu osaksi kotoutumispalveluiden työmuotoa.		☐		
Maahanmuuttajien vaikuttamistoimielin.	Seinäjoella ei ole maahanmuuttajien vaikuttamistoimielintä.	Vaikuttamistoimielimen toiminta käynnistyy.		☐		

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026
Panostukset osaamiseen (ml. yliopistotoiminta, Epanet-professuurit, osuudet tutkimus- ja koulutushankkeissa, innovaatioekosysteemi), tuhatta €	1 180	1 168	1 197
Panostukset ja maksuosuudet kaupunginosien ja kylien elinvoimaan, osallisuustyöhön ja yhteisöihin (pl. kuituverkko-osuudet), tuhatta €	271	329	320
Kotoutumistehtävän toteuttaminen, henkilöstömäärä	10,5	15,5	18,5

Tulosalue 710 Työllisyys

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2024	TA + MUUT. 2025	TAE 2026	TA 2026	Muutos-% 2025/2026
Toimintatulot	1 550 999	2 415 000	1 585 400	1 585 400	-34,4
Toimintamenot	-8 410 951	-18 382 100	-17 455 100	-17 455 100	-5,0
Netto (Toimintakate)	-6 859 952	-15 967 100	-15 869 700	-15 869 700	-0,6

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Työllisyyden tulosalue toteuttaa kaupunkistrategiaa edistämällä työllisyyttä, kehittämällä osaamista ja edistämällä yrittäjyyttä. Tulosalue järjestää ja tuottaa toiminta-alueellaan julkisia työvoima- ja yrityspalveluja sekä muita työllisyyden

kehittämispalveluja. Asiakkaita ovat työtä etsivät kuntalaiset sekä työntekijöitä etsivät työnantajat.

Strateginen valinta	Palveleva Seinäjoki	Strateginen tavoite	Vastuu työllisyydestä			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Tuetaan työikäisten työllisyyttä vaikuttavalla työnvälityksellä ja erilaisilla asiakaslähtöisillä palveluilla.		Tehtävä on liian laaja, jos talouden ja työllisyyden matalasuhdanne pitkittyy.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo		
Suurten kaupunkien (c21) matalin työttömyys		matalin	matalin		○	
Laaja työttömyys, %-osuus työvoimasta		11,8	alle 10		○	
Virta 3 kk työttömyyteen, %		42,3	alle 40		○	

Strateginen valinta	Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Strateginen tavoite	Hyvät palvelut työikäisille		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Laaja palveluvalikoima työllisyyden, yrittäjyyden ja osaamisen kehittämisen ympäristöissä		Yhteistyöhön ei ole riittäviä resursseja			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Yhteiset hankkeet		2	3		○
Työllisyysohjelman laadinta		ei	on		○

Strateginen valinta	Vetovoimainen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Opiskelijalle paras kaupunki		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Työikäisten osaamisen kehittämisen tuki		Koulutuspalvelujen laadun ja määrän lasku			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Työhakijat, joilla korkein tutkinto perusaste		804	alle 750		○
Työikäisten, 18-64-vuotiaiden määrä		39 341	yli 40 000		○

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisö

Etelä-Pohjanmaan Ravikatsomo Oy

Kaupungin omistusosuus % 54,40

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	90 %	100 %		○	
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○	
Riittävä maksuvalmius	Siirtyvä vastikerahoituslaskelma ylijäämäinen	+ 47 109 €	+55 000 €		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	173 053	163 372	164 492	+ 1 120
Liikevoitto/-tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	9 326	22 872	24 729	+ 1 857
Ulkoiset lainat 31.12.	652 231	597 416	542 601	-54 815
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	300 000	300 000	300 000	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö**Into Seinäjoki Oy****Kaupungin omistusosuus %** 89,15**Toimiala**

Inton toiminta-ajatuksena on yritystoiminnan ja sen edellytysten vahvistaminen. Toiminta-ajatustaan yhtiö toteuttaa palveluillaan alkaville, toimiville ja kaupunkiin sijoittuville yrityksille sekä kehittämällä kaupunkia yritysten toimintaympäristöä.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Yritysten kasvu ja kansainvälistyminen	Kontaktoitujen yritysten määrä, kpl	1 920	1 600		○	
Erinomainen yritysilmapiiri	Suomen yrittäjien kuntabarometrin sijoitus Yritysten suositteluindeksi	1. sija +90	1. sija +70		○	
Sijoittumisehdotukset	Potentiaalisille maakunnan ulkopuolelta tuleville sijoittujille tehty sijoittumisehdotukset	106	100		○	
Laadukkaat toimitilapalvelut	Toimitilojen vuokrausaste	98	90		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	10 300 000	9 500 000	10 000 000	+500 000
Liikevoitto/-tappio	535 000	100 00	50 000	-50 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	590 000	100 00	100 000	0
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Seinäjoen Animwest
Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma 2024	Tavoite- taso 2026	Toteuma 2026		
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	85 %	95 %		○	
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○	
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	59 424 €	75 000 €		○	
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla	...	...		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	504 655	494 245	505 000	+10 755
Liikevoitto/-tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	35	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	1 762 249	1 521 987	1 316 725	+205 262
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	200 000*	200 000*	160 000	-40 000
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:	*Seinäjoen kaupunki on tehnyt yhtiöön pääomasijoituksen 2020, jolla vakautettiin yhtiön alkuvaiheessa tulleet tappiot. Sijoituksen palauttaminen sovittu 2026-2030 väliselle ajanjaksolle.			

Tytäryhteisö

Kiinteistö Oy Seinäjoen Palvelutalot

Kaupungin omistusosuus % 96,50

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100 %	100 %		○	
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○	
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	+2 054 486 €	+1 200 000 €		○	
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla	...	...		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	4 055 499	4 632 651	4 679 278	+46 627
Liikevoitto/-tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	4 046	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	27 210 889	25 105 670	23 000 455	-2 105 215
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	15 600 000	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:	Kärjen uuden koulun valmistuminen 2024 lokakuussa.			

Tytäryhteisö**Kiinteistö Oy Seinäjoen Ruokatalo**

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma 2024	Tavoite- taso 2026	Toteuma 2026		
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100 %	100 %		○	
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○	
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	824 303 €	880 000 €		○	
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla	...	...		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	850 081	1 058 051	1 056 021	+2 030
Liikevoitto/-tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-23591,30	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	5 744 828	5 068 966	4 393 104	-675 862
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö

Lakeuden Vesi Oy

Kaupungin omistusosuus % 62,70

Toimiala Talousveden tuotanto ja jakelu

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Tyytyväinen asiakas, laatu	Talousveden laatuvaatimukset	100 %	100 %		○	
Häiriötön tuotanto ja jakelu	Ennakoimattomat katkokset	0 kpl	0 kpl		○	
Talous, tuotantomäärä	Toimitettu vesimäärä	6,12	> 6		○	
Talous, hävikki	Laskuttamaton vesimäärä	1,5 %	< 2 %		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	2 915 473	2 650 000	2 900 000	+250 000
Liikevoitto/-tappio	308 772	188 000	222 000	+34 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	320 856	150 000	178 000	+28 000
Ulkoiset lainat 31.12.	1 750 000	1 250 000	750 000	-500 000
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	1 160 540	380 000	450 000	+70 000
Merkittävimmät investoinnit:	Turbiinilaitoksen rakentaminen			

Tytäryhteisö

SeiLab Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Elintarvike- ja ympäristölaboratorio

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Operatiivinen kannattavuus	Liiketulosprosentti	-13 %	1,7 %		○	
Yhtiön taloudellisen kantokyvyn kehittyminen	Käyttökate	-8,4 %	5,6 %		○	
Asiakkuuksien kehitys	Näytemäärän muutos	...	>0 %		○	
Asiakkuuksien kehitys	Analyysimäärän muutos	...	>0 %		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	2 551 869	3 704 616	3 933 703	229 087
Liikevoitto/-tappio	-340 782	111 131	68 077	-43 054
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-339 504	88 903	69 231	+19 672
Ulkoiset lainat 31.12.	100 000	100 000	100 000	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	214 358	200 000	450 000	-250 000
Nettoinvestoinnit	17 487	0	250 000	-250 000
Merkittävimmät investoinnit:	Laboratoriojärjestelmä			

Tytäryhteisö

Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy

Kaupungin omistusosuus % 65,55

Toimiala Korkeakoulutus

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Toiminnallinen taso pidetään laadukkaana	Opiskelijatytytyväisyyskyselyn tulos Suomessa	3	1		○	
Aloittaneiden määrän lisääminen	Paikan vastaanottaneiden määrät	1 866	Vertailutasoa korkeampi		○	
Kansainvälisyyden vahvistaminen	Kansainvälisten opiskelijoiden lukumäärä	722	Vertailutasoa korkeampi		○	
Hankkeisiin ja TKI-toimintaan panostaminen	TKI-toiminnan ulkoisen rahoituksen volyymi miljoonaa euroa	6,3	6,8		○	
Turvataan korkeakoulutetun työvoiman saatavuus	Valmistuvien lukumäärä (AMK ja YAMK yhteensä), josta YAMK	1 099 177	1 075 150		○	
SeAMKin hallittu kasvu ja hyvä taloudenpito	Tilikauden tulos	2 060 180,82 €	Tulos plussalla		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	39 934 024	41 271 700	40 810 200	-461 500
Liikevoitto/-tappio	1 161 306	-188 500	-140 900	+47 600
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	3 065 197	-134 500	62 700	+197 200
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	340 000	295 000	350 000	+55 000
Merkittävimmät investoinnit:	Oppimis- ja tutkimusympäristöihin sekä ICT-toimintoon tehtävät investoinnit.			

Tytäryhteisö**Seinäjoen Energia -konserni**

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Sähkön, lämmön ja veden hankinta, jakelu sekä tuotanto

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Kannattavuus/Kaikki pääliiketoiminnot ovat taloudellisesti kannattavia	Konsernin liikevoitto-%	19,2 %	yli 10 %		○	
Vakavaraisuus/Kyky tuottaa omistajajhyötyä vähintään 8-10 M€/vuosi	Konsernin omavaraisuusaste	36,7 %	40 %		○	
Asiakashinnat liiketoiminnoissa yhteensä halvimmassa neljänneksessä	Hintavertailutilasto/ Omakotiliitto	Toteutui	Toteutuu		○	
Luovutaan pääosin fossiilisten polttoaineiden käytöstä sähkön ja lämmön tuotannossa 2030 mennessä	Sähkön ja lämmön hiilidioksidivapaan tuotannon (sis. hankinnan) osuus	Sähkö 84 % Lämpö 79 %	Sähkö 86 % Lämpö 85 %		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	120 355 394	113 671 000	112 100 000	-1 571 000
Liikevoitto/-tappio	23 078 282	10 823 000	11 000 000	+177 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	18 926 041	10 129 000	10 000 000	+129 000
Ulkoiset lainat 31.12.	30 400 002	23 657 146	12 228 576	-11 428 570
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	53 526 346	51 158 012	45 161 034	-5 996 978
Nettoinvestoinnit	12 894 826	15 692 000	16 000 000	+308 000
Merkittävimmät investoinnit:	Verkostojen laajennus- ja saneerausinvestoinnit sekä sijoitukset energiantuotantoon			

Tytäryhteisö

Seinäjoen kaupunginteatteri Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Teatteri

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma 2024	Tavoite- taso 2026	Toteuma 2026		
Taloustilanteen vakauttaminen	Tilikauden voitto/tappio	-106 515	50 000		○	
Täyttöasteen säilyttäminen	Täyttöaste, %	63 %	63 %		○	
Henkilöstökulujen kasvun hillintä	Henkilöstökulut	3 600 000	3 600 000		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	1 593 989	1 539 083	1 300 000	-239 083
Liikevoitto/-tappio	-130 934	753	50 000	+49 246
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-106 514	753	50 000	+49 246
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö

Seinäjoen Työterveys Oy

Kaupungin omistusosuus % 60,60

Toimiala Työterveys

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
KL 1 55 % Kelakorvattavasta toiminnasta	KL1 osuus Kelakorvattavasta toiminnasta	53 %	55 %		○	
Asiakastyytyväisyyskysely	Tyytyväisyys tth:n toimintaan	7,3	8		○	
Terveystarkastusten toteutuminen	Toimintasuunnitelma seurantapalaverit	Toteutuneet sovitusti	Toteutuu sovitun mukaisesti		○	
Henkilöstön tyytyväisyys	NPS	1,9	yli 1		○	
Henkilöstön osaaminen	Henkilöstön pätevyys	81 %	yli 90 %		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	7 428 206	6 373 830	6 655 200	+281 370
Liikevoitto/-tappio	229 836	538	464	-72
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	184 406	538	580	+42
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	400 000	0	-400 000
Merkittävimmät investoinnit:	Ei merkittäviä investointeja			

Tytäryhteisö

Seinäjoki Areena Oy

Kaupungin omistusosuus % 94,50

Toimiala Kiinteistöjen hallinta ja vuokraus

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Isot tapahtumat	Määrä kpl	39	45		○	
Pienet tapahtumat	Määrä kpl	253	260		○	
Liikuntavuorot A-halli	Käyttötunnit	1 039	1 050		○	
Liikuntavuorot B-halli	Käyttötunnit	3 349	3 500		○	
Käyttötalous	Käyttökate	+30 000	+10 000		○	
Asiakastyytyväisyys	Kyselyt ja palautteet	Hyvä	Hyvä		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	1 130 095	1 119 000	1 137 758	+18 758
Liikevoitto/-tappio	40 601	4 726	15 934	+11 208
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	194 456	117 182	71 106	-46 076
Ulkoiset lainat 31.12.	6 826 666	5 940 000	5 400 000	-540 000
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	180 000	80 000	-100 000
Merkittävimmät investoinnit:	Kaukojäähdytys A-halliin 50 000 euroa, keittiökalusteiden uusimoinen n. 30 000 euroa.			
Huom! Jäähallin tuotot ja kulut jääneet luvuista pois vuodesta 2025 alkaen.				

Tytäryhteisö

Seipark Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Maksullinen pysäköinti

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Liikevaihto	€	1,54 milj.	2,0 milj.		○	
Liikevoitto (-tappio)	€	-351,5 t€	-550 t€		○	
Toimintajäämä ennen lainanlyhennyksiä (ilman poistoja)	€	+254 t€	+50 t€		○	
Lyhytaikapysäköinnit keskustassa per pv, kasvu	kpl	1 674 kpl	1 675 kpl		○	
P-Asema, liikevaihto	€	0	500 t€		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	1 544 302	2 085 000	2 000 000	-85 000
Liikevoitto/-tappio	-351 645	-537 000	-550 000	-13 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-398 619	-570 000	-600 000	-30 000
Ulkoiset lainat 31.12.	6 893 342	5 000 010	4 706 678	-293 332
	(emo)	(emo)	(emo)	-150 000
	5 000 000	4 850 000	4 700 000	
	(tytär)	(tytär)	(tytär)	
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	281 766	100 000	100 000	0
Merkittävimmät investoinnit:	Kalustoinvestointeja tasaisesti eri kohteisiin.			

Tytäryhteisö

Sevas Kodit Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Asuntojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma		
		2024	2026	2026		
Käyttöaste	Taloudellisen ja toiminnallisen käyttöasteen keskiarvo	95,23	95		○	
Asukastyytyväisyys	NPS luku	27	30		○	
Henkilöstötyytyväisyys	Neljän TYHY muuttujan keskiarvo (Humbol)	92,1	93		○	
Asiakastyytyväisyys	Palveltujen asiakkaiden NPS	68	70		○	
Uudiskohde 2026-27	Yhden uudiskohteen käynnistäminen	1	1		○	

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS TA 2025/2026
Liikevaihto	23 643 391	25 168 003	25 721 699	+553 696
Liikevoitto/-tappio	2 435 403	2 600 000	3 300 000	+700 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	684 342	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	89 991 928	98 204 894	93 706 845	-4 498 049
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	6 209 952	5 780 417	4 979 138	-801 279
Nettoinvestoinnit	14 863 962	0	5 000 000	+5 000 000
Merkittävimmät investoinnit:	Uusia kohteita ei ole näillä näkymin lähdössä rakentumaan. Mikäli lähtee, niin investointi on noin 10 meur. 2026 kiinteistöjen korjausinvestoinnit ovat noin 5 meur.			

TULOSALUEET JA KUSTANNUSPAIKAT

TOIMINTATULOT

TOIMINTAMENOT

TOIMINTAKATE

120 TARKASTUSTOIMI	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
1201 TARKASTUSTOIMI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-203	-227	-227
Toimintakate (Netto)	-203	-227	-227

120 TARKASTUSTOIMI	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-203	-227	-227
Toimintakate (Netto)	-203	-227	-227

130 YLEISHALLINTO	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
1301 KAUPUNGINVALTUUSTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-319	-326	-326
Toimintakate (Netto)	-319	-326	-326

130 YLEISHALLINTO	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
1302 KAUPUNGINHALLITUS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 000	1 000	1 000
Toimintamenot	-3 740	-3 295	-3 295
Toimintakate (Netto)	-2 739	-2 295	-2 295

130 YLEISHALLINTO	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
1303 TOIMIKUNNAT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-19	-15	-15
Toimintakate (Netto)	-19	-15	-15

130 YLEISHALLINTO	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
1304 MUU YLEISHALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-1 715	-1 440	-1 440
Toimintakate (Netto)	-1 715	-1 440	-1 440

130 YLEISHALLINTO
1308 TÖRNÄVÄN KARTANO

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	2	4	4
Toimintamenot	-137	-151	-151
Toimintakate (Netto)	-135	-147	-147

130 YLEISHALLINTO
1309 VIERAANVARAISUUS

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-61	-45	-45
Toimintakate (Netto)	-61	-45	-45

130 YLEISHALLINTO
YHTEENSÄ

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 002	1 005	1 005
Toimintamenot	-5 991	-5 272	-5 272
Toimintakate (Netto)	-4 988	-4 267	-4 267

140 HALLINTOPALVELUT
1411 PÄÄTÖSVALMISTELU

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	62	62	62
Toimintamenot	-635	-632	-632
Toimintakate (Netto)	-574	-570	-570

140 HALLINTOPALVELUT
1412 PUHELINPALVELUT

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	106	101	101
Toimintamenot	-106	-101	-101
Toimintakate (Netto)	0	0	0

140 HALLINTOPALVELUT
1413 MONISTUSPALVELUT

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	30	27	27
Toimintamenot	-139	-146	-146
Toimintakate (Netto)	-108	-120	-120

140 HALLINTOPALVELUT
1481 MAASEUTUTOIMI

TA 2025

TAE 2026

TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	302	322	322
Toimintamenot	-501	-554	-554
Toimintakate (Netto)	-199	-232	-232

140 HALLINTOPALVELUT
YHTEENSÄ

TA 2025

TAE 2026

TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	500	511	511
Toimintamenot	-1 380	-1 433	-1 433
Toimintakate (Netto)	-881	-922	-922

150 HENKILÖSTÖPALVELUT
1501 HENKILÖSTÖHALLINTO

TA 2025

TAE 2026

TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	70	58	58
Toimintamenot	-1 487	-1 608	-1 608
Toimintakate (Netto)	-1 418	-1 550	-1 550

150 HENKILÖSTÖPALVELUT
1502 TYÖHYVINVOINTIPALVELUT

TA 2025

TAE 2026

TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	70	56	56
Toimintamenot	-1 173	-1 049	-1 049
Toimintakate (Netto)	-1 103	-993	-993

150 HENKILÖSTÖPALVELUT
YHTEENSÄ

TA 2025

TAE 2026

TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	140	114	114
Toimintamenot	-2 661	-2 657	-2 657
Toimintakate (Netto)	-2 521	-2 543	-2 543

160 TALOUSPALVELUT
1611 TALOUSHALLINTO

TA 2025

TAE 2026

TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	146	150	150
Toimintamenot	-1 499	-1 538	-1 538
Toimintakate (Netto)	-1 353	-1 388	-1 388

160 TALOUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
1651 TIETOHALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	339	330	330
Toimintamenot	-6 460	-6 808	-6 808
Toimintakate (Netto)	-6 120	-6 478	-6 478

160 TALOUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
1681 HANKINTAPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	22	22	22
Toimintamenot	-679	-666	-666
Toimintakate (Netto)	-657	-644	-644

160 TALOUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	507	502	502
Toimintamenot	-8 637	-9 012	-9 012
Toimintakate (Netto)	-8 130	-8 510	-8 510

400 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4001 HALLINTO, SIVISTYS JA HYVINVOINTI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-496	-453	-453
Toimintakate (Netto)	-494	-451	-451

400 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-496	-453	-453
Toimintakate (Netto)	-494	-451	-451

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4002 KOULUTOIMEN PROJEKTIT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 123	927	927
Toimintamenot	-1 247	-1 027	-1 027
Toimintakate (Netto)	-123	-101	-101

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4100 OPETUSTOIMEN HALLINTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-593	-639	-639
Toimintakate (Netto)	-593	-639	-639
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4101 ALAKYLÄN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9	10	10
Toimintamenot	-1 968	-2 085	-2 085
Toimintakate (Netto)	-1 959	-2 075	-2 075
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4102 JOUPIN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-1 294	-1 360	-1 360
Toimintakate (Netto)	-1 289	-1 355	-1 355
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4103 KIVISTÖN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9	8	8
Toimintamenot	-1 841	-1 915	-1 915
Toimintakate (Netto)	-1 832	-1 906	-1 906
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4104 MARTTILAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	18	18	18
Toimintamenot	-3 781	-3 859	-3 859
Toimintakate (Netto)	-3 763	-3 841	-3 841
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4105 NIEMISTÖN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-1 210	-1 289	-1 289
Toimintakate (Netto)	-1 204	-1 284	-1 284

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4106 POHJAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	8	7	7
Toimintamenot	-1 579	-1 654	-1 654
Toimintakate (Netto)	-1 571	-1 647	-1 647

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4107 TOUKOLANPUISTON KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-855	-872	-872
Toimintakate (Netto)	-850	-867	-867

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4108 LINTUVIIDAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	11	11	11
Toimintamenot	-1 840	-1 938	-1 938
Toimintakate (Netto)	-1 829	-1 927	-1 927

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4109 TÖRNÄVÄN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	8	8	8
Toimintamenot	-1 981	-2 279	-2 279
Toimintakate (Netto)	-1 973	-2 271	-2 271

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4110 KÄRJEN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	10	10	10
Toimintamenot	-2 788	-3 008	-3 008
Toimintakate (Netto)	-2 778	-2 998	-2 998

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4111 PAJULUOMAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	7	7	7
Toimintamenot	-2 155	-2 274	-2 274
Toimintakate (Netto)	-2 149	-2 267	-2 267

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4112 ALAVIITALAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	3	3
Toimintamenot	-729	-762	-762
Toimintakate (Netto)	-726	-759	-759
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4116 HYLLYKALLION KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	13	15	15
Toimintamenot	-2 711	-2 779	-2 779
Toimintakate (Netto)	-2 698	-2 764	-2 764
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4117 VALKIAVUOREN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	11	12	12
Toimintamenot	-2 828	-2 947	-2 947
Toimintakate (Netto)	-2 817	-2 935	-2 935
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4118 KESKI-NURMON KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6	6	6
Toimintamenot	-1 355	-1 417	-1 417
Toimintakate (Netto)	-1 350	-1 412	-1 412
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4119 KOURAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-407	-416	-416
Toimintakate (Netto)	-407	-415	-415
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4120 TANELINRANNAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	11	12	12
Toimintamenot	-3 127	-3 259	-3 259
Toimintakate (Netto)	-3 116	-3 247	-3 247

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4121 ASEMAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-482	-468	-468
Toimintakate (Netto)	-481	-467	-467
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4122 HALKOSAAREN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	4	4
Toimintamenot	-1 271	-1 306	-1 306
Toimintakate (Netto)	-1 269	-1 302	-1 302
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4124 KIRJA-MATIN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	8	8	8
Toimintamenot	-1 705	-1 770	-1 770
Toimintakate (Netto)	-1 697	-1 762	-1 762
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4126 TOPPARLAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-758	-757	-757
Toimintakate (Netto)	-757	-756	-756
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4127 TOIVOLANRANNAN YHTENÄISKOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	13	13	13
Toimintamenot	-3 411	-3 496	-3 496
Toimintakate (Netto)	-3 399	-3 483	-3 483
 401 OPETUSPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4128 SEINÄJOEN LYSEO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	26	26	26
Toimintamenot	-5 368	-6 006	-6 006
Toimintakate (Netto)	-5 342	-5 980	-5 980

401 OPETUSPALVELUT TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4129 SEINÄJOEN YHTEISKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	17	18	18
Toimintamenot	-5 145	-5 643	-5 643
Toimintakate (Netto)	-5 128	-5 625	-5 625

401 OPETUSPALVELUT TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4130 NURMON YLÄKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	16	17	17
Toimintamenot	-5 700	-5 895	-5 895
Toimintakate (Netto)	-5 684	-5 878	-5 878

401 OPETUSPALVELUT TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4131 YLISTARON YLÄKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	8	10	10
Toimintamenot	-2 575	-2 797	-2 797
Toimintakate (Netto)	-2 567	-2 787	-2 787

401 OPETUSPALVELUT TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4132 PERUSKOULUJEN YHTEISET MENOT

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	992	1 311	1 311
Toimintamenot	-3 380	-3 177	-3 177
Toimintakate (Netto)	-2 387	-1 866	-1 866

401 OPETUSPALVELUT TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4133 PRUUKIN YHTENÄISKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	17	14	14
Toimintamenot	-4 383	-4 476	-4 476
Toimintakate (Netto)	-4 366	-4 462	-4 462

401 OPETUSPALVELUT TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4134 KERTUNLAAKSON KOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3	3	3
Toimintamenot	-1 521	-1 700	-1 700
Toimintakate (Netto)	-1 517	-1 696	-1 696

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4201 RUUTIPUISTON KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	340	341	341
Toimintamenot	-999	-991	-991
Toimintakate (Netto)	-659	-650	-650
401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4202 NIITTYVILLAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	105	105	105
Toimintamenot	-1 275	-1 291	-1 291
Toimintakate (Netto)	-1 170	-1 186	-1 186
401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4206 KOULUL.AAMU- JA ILTAPÄIV.TOIM.			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	334	333	333
Toimintamenot	-1 015	-976	-976
Toimintakate (Netto)	-682	-643	-643
401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4207 ERITYISHUOLTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	374	1 019	1 019
Toimintamenot	-1 016	-904	-904
Toimintakate (Netto)	-642	115	115
401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4208 S-LUOKAT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	799	1 094	1 094
Toimintamenot	-936	-936	-936
Toimintakate (Netto)	-137	158	158
401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4801 SEINÄJOEN LUKIO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	205	207	207
Toimintamenot	-8 261	-8 046	-8 046
Toimintakate (Netto)	-8 056	-7 839	-7 839

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4802 NURMON LUKIO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	12	12	12
Toimintamenot	-2 709	-2 822	-2 822
Toimintakate (Netto)	-2 697	-2 810	-2 810

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4803 YLISTARON LUKIO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-948	-903	-903
Toimintakate (Netto)	-946	-900	-900

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4804 LUKIOIDEN YHTEISET MENOT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-81	-169	-169
Toimintakate (Netto)	-81	-169	-169

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4901 KANSALAI SOPISTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	892	1 001	1 001
Toimintamenot	-3 700	-3 717	-3 717
Toimintakate (Netto)	-2 808	-2 717	-2 717

401 OPETUSPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	5 426	6 610	6 610
Toimintamenot	-90 924	-94 024	-94 024
Toimintakate (Netto)	-85 498	-87 414	-87 414

430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4301 VARHAISKASVATUKSEN HALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	164	73	73
Toimintamenot	-940	-1 138	-1 138
Toimintakate (Netto)	-776	-1 065	-1 065

430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4302 VARHAISKASVATUKSEN HANKKEET			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	151	174	174
Toimintamenot	-137	-250	-250
Toimintakate (Netto)	15	-76	-76
430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4422 HYLLYKALLION PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	69	92	92
Toimintamenot	-1 828	-1 843	-1 843
Toimintakate (Netto)	-1 760	-1 751	-1 751
430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4423 JOUPIN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	47	67	67
Toimintamenot	-1 845	-1 946	-1 946
Toimintakate (Netto)	-1 798	-1 879	-1 879
430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4424 KATAJALAAKSON PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	33	27	27
Toimintamenot	-1 450	-1 478	-1 478
Toimintakate (Netto)	-1 417	-1 451	-1 451
430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4425 KULTAVUOREN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	57	91	91
Toimintamenot	-1 797	-2 231	-2 231
Toimintakate (Netto)	-1 740	-2 140	-2 140
430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4426 TENAVAKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	65	89	89
Toimintamenot	-1 540	-1 470	-1 470
Toimintakate (Netto)	-1 475	-1 382	-1 382

430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4427 KAPERNAUMIN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	34	49	49
Toimintamenot	-1 140	-1 105	-1 105
Toimintakate (Netto)	-1 106	-1 056	-1 056
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4462 MARTTILAN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	37	40	40
Toimintamenot	-1 010	-1 015	-1 015
Toimintakate (Netto)	-973	-975	-975
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4463 TIKKUVUOREN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	204	210	210
Toimintamenot	-3 250	-3 258	-3 258
Toimintakate (Netto)	-3 046	-3 048	-3 048
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4464 PÄIVÄKOTI SAIMA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	37	31	31
Toimintamenot	-1 122	-1 141	-1 141
Toimintakate (Netto)	-1 086	-1 111	-1 111
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4466 NIEMISTÖN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	112	135	135
Toimintamenot	-2 317	-2 373	-2 373
Toimintakate (Netto)	-2 204	-2 237	-2 237
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4493 PAPPILANTIEN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	50	47	47
Toimintamenot	-834	-859	-859
Toimintakate (Netto)	-784	-812	-812

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4494 LINNUNRADAN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	167	48	48
Toimintamenot	-2 541	-2 714	-2 714
Toimintakate (Netto)	-2 374	-2 666	-2 666

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4496 PAJULUOMAN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	242	114	114
Toimintamenot	-1 857	-2 318	-2 318
Toimintakate (Netto)	-1 616	-2 204	-2 204

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4544 ONNIMANNIN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	15	56	56
Toimintamenot	-1 040	-1 768	-1 768
Toimintakate (Netto)	-1 025	-1 713	-1 713

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4572 HONKAKYLÄN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	29	33	33
Toimintamenot	-732	-797	-797
Toimintakate (Netto)	-702	-764	-764

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4573 TÄHTI PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	146	215	215
Toimintamenot	-3 065	-3 423	-3 423
Toimintakate (Netto)	-2 920	-3 208	-3 208

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4581 KERTUNLAAKSON PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	150	170	170
Toimintamenot	-2 242	-2 633	-2 633
Toimintakate (Netto)	-2 093	-2 462	-2 462

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4583 TANELINRANNAN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	95	171	171
Toimintamenot	-2 402	-2 509	-2 509
Toimintakate (Netto)	-2 307	-2 338	-2 338

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4585 VÄINÖLÄN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	80	43	43
Toimintamenot	-972	-1 054	-1 054
Toimintakate (Netto)	-892	-1 011	-1 011

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4586 TAIKA PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	95	90	90
Toimintamenot	-4 004	-4 148	-4 148
Toimintakate (Netto)	-3 909	-4 059	-4 059

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4587 OTSONTÄHTI PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	65	103	103
Toimintamenot	-1 322	-1 388	-1 388
Toimintakate (Netto)	-1 257	-1 285	-1 285

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4622 KOURAN RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	10	10	10
Toimintamenot	-167	-164	-164
Toimintakate (Netto)	-157	-154	-154

430 VARHAISKASVATUS TA 2025 TAE 2026 TA 2026
4641 KESKI-NURMON PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	50	60	60
Toimintamenot	-1 073	-1 072	-1 072
Toimintakate (Netto)	-1 024	-1 012	-1 012

430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4642 KESKUSPUISTON PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	82	82	82
Toimintamenot	-1 783	-1 813	-1 813
Toimintakate (Netto)	-1 701	-1 731	-1 731
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4644 PIKKUMETSÄN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	59	59	59
Toimintamenot	-1 670	-1 761	-1 761
Toimintakate (Netto)	-1 612	-1 702	-1 702
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4646 REKITIEN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	20	20	20
Toimintamenot	-405	-418	-418
Toimintakate (Netto)	-386	-398	-398
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4647 SATULINNAN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	77	77	77
Toimintamenot	-1 881	-1 979	-1 979
Toimintakate (Netto)	-1 804	-1 901	-1 901
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4651 PIKKUMETSÄN ESKARIVISKARIT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	19	21	21
Toimintamenot	-648	-657	-657
Toimintakate (Netto)	-630	-636	-636
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4701 PERHEPÄIVÄHOITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	63	80	80
Toimintamenot	-1 669	-1 588	-1 588
Toimintakate (Netto)	-1 606	-1 508	-1 508

430 VARHAISKASVATUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
4711 LASTEN KOTIHOIDONTUKI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-2 430	-2 311	-2 311
Toimintakate (Netto)	-2 430	-2 311	-2 311
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4712 LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUKI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-43	-69	-69
Toimintakate (Netto)	-43	-69	-69
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4713 MUUT PÄIVÄHOITOPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	70	70
Toimintamenot	-151	-160	-160
Toimintakate (Netto)	-150	-90	-90
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
4714 PALVELUSETELIT/PÄIVÄHOITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-5 050	-5 200	-5 200
Toimintakate (Netto)	-5 050	-5 200	-5 200
 430 VARHAISKASVATUS	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2 524	2 644	2 644
Toimintamenot	-56 358	-60 049	-60 049
Toimintakate (Netto)	-53 834	-57 405	-57 405
 510 KIRJASTOPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
5101 PÄÄKIRJASTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	69	69	69
Toimintamenot	-1 254	-1 260	-1 260
Toimintakate (Netto)	-1 185	-1 191	-1 191

510 KIRJASTOPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5102 KIRJASTOAUTOPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	6	6
Toimintamenot	-64	-58	-58
Toimintakate (Netto)	-59	-52	-52
 510 KIRJASTOPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
5103 LÄHIPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	12	15	15
Toimintamenot	-527	-542	-542
Toimintakate (Netto)	-515	-527	-527
 510 KIRJASTOPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
5104 YHTEISET PALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	63	67	67
Toimintamenot	-3 342	-3 355	-3 355
Toimintakate (Netto)	-3 279	-3 288	-3 288
 510 KIRJASTOPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
5109 KIRJASTON PROJEKTIT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	51	43	43
Toimintamenot	-51	-43	-43
Toimintakate (Netto)	0	0	0
 510 KIRJASTOPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
5110 EEPOS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	97	101	101
Toimintamenot	-97	-100	-100
Toimintakate (Netto)	0	0	0
 510 KIRJASTOPALVELUT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
5111 VALTAKUNNALLINEN ERITYISTEHTÄVÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	199	199	199
Toimintamenot	-199	-198	-198
Toimintakate (Netto)	0	1	1

510 KIRJASTOPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	496	499	499
Toimintamenot	-5 534	-5 556	-5 556
Toimintakate (Netto)	-5 038	-5 057	-5 057

530 KULTTUURIPALVELUT 5301 KULTTUURIPALVELUIDEN HALLINTO	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	37	1	1
Toimintamenot	-412	-375	-375
Toimintakate (Netto)	-374	-374	-374

530 KULTTUURIPALVELUT 5302 TAIDEHALLI	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	67	114	114
Toimintamenot	-670	-681	-681
Toimintakate (Netto)	-603	-567	-567

530 KULTTUURIPALVELUT 5304 TÖRNÄVÄNSAARI	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	2	2
Toimintamenot	-65	-67	-67
Toimintakate (Netto)	-64	-65	-65

530 KULTTUURIPALVELUT 5305 LOUHIMO	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	265	253	253
Toimintamenot	-686	-697	-697
Toimintakate (Netto)	-421	-444	-444

530 KULTTUURIPALVELUT 5306 AVUSTUKSET	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-3 542	-3 572	-3 572
Toimintakate (Netto)	-3 542	-3 572	-3 572

530 KULTTUURIPALVELUT
5307 YHTEISÖ
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	128	109	109
Toimintamenot	-466	-483	-483
Toimintakate (Netto)	-338	-374	-374

530 KULTTUURIPALVELUT
YHTEENSÄ
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	498	479	479
Toimintamenot	-5 840	-5 875	-5 875
Toimintakate (Netto)	-5 341	-5 396	-5 396

550 MUSEOPALVELUT
5501 HALLINTO JA TUKIPALVELUT
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	6	7	7
Toimintamenot	-1 066	-1 082	-1 082
Toimintakate (Netto)	-1 060	-1 075	-1 075

550 MUSEOPALVELUT
5502 MUSEOKAUPPA JA KAHVIO
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	8	8	8
Toimintamenot	-8	-8	-8
Toimintakate (Netto)	0	0	0

550 MUSEOPALVELUT
5503 YLEISÖTYÖ
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	20	21	21
Toimintamenot	-362	-367	-367
Toimintakate (Netto)	-342	-346	-346

550 MUSEOPALVELUT
5504 KOKOELMAT
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	6	6	6
Toimintamenot	-223	-240	-240
Toimintakate (Netto)	-217	-233	-233

550 MUSEOPALVELUT
5505 MAAKUNNALLINEN TOIMINTA

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	30	10	10
Toimintamenot	-217	-180	-180
Toimintakate (Netto)	-187	-169	-169

550 MUSEOPALVELUT
YHTEENSÄ

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	71	52	52
Toimintamenot	-1 877	-1 876	-1 876
Toimintakate (Netto)	-1 806	-1 824	-1 824

570 LIIKUNTAPALVELUT
5701 LIIKUNTAPALVELUIDEN HALLINTO

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	19	20	20
Toimintamenot	-871	-842	-842
Toimintakate (Netto)	-852	-822	-822

570 LIIKUNTAPALVELUT
5702 LIIKUNNANOJHAUSPALVELUT

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	81	86	86
Toimintamenot	-309	-330	-330
Toimintakate (Netto)	-228	-244	-244

570 LIIKUNTAPALVELUT
5703 UIMAHALLI-URHEILUTALO

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	689	673	673
Toimintamenot	-2 896	-2 937	-2 937
Toimintakate (Netto)	-2 207	-2 264	-2 264

570 LIIKUNTAPALVELUT
5704 NURMOHALLI

TA 2025 TAE 2026 TA 2026

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	116	116	116
Toimintamenot	-609	-591	-591
Toimintakate (Netto)	-493	-475	-475

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5705 YLISTARON LIIKUNTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	36	25	25
Toimintamenot	-417	-379	-379
Toimintakate (Netto)	-382	-354	-354
570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5706 PERÄSEINÄJOEN LIIKUNTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	47	59	59
Toimintamenot	-695	-690	-690
Toimintakate (Netto)	-648	-631	-631
570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5707 REITIT JA HIIHTOLADUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-390	-405	-405
Toimintakate (Netto)	-386	-401	-401
570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5708 JÄÄURHEILUKESKUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	344	334	334
Toimintamenot	-1 313	-1 472	-1 472
Toimintakate (Netto)	-969	-1 137	-1 137
570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5709 ULKOLIIKUNTA-ALUEET			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	77	82	82
Toimintamenot	-978	-987	-987
Toimintakate (Netto)	-901	-905	-905
570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5715 OSAKEYHTIÖIDEN HALLIT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-223	-221	-221
Toimintakate (Netto)	-223	-221	-221

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5717 LIIKUNTA, HANKKEET			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-70	-80	-80
Toimintakate (Netto)	-70	-80	-80

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 413	1 399	1 399
Toimintamenot	-8 771	-8 933	-8 933
Toimintakate (Netto)	-7 358	-7 535	-7 535

590 NUORISOPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5901 NUORISOPALVELUIDEN HALLINTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-288	-291	-291
Toimintakate (Netto)	-287	-290	-290

590 NUORISOPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5902 NUORISOTILAT JA -TOIMINTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	80	118	118
Toimintamenot	-1 943	-2 065	-2 065
Toimintakate (Netto)	-1 864	-1 948	-1 948

590 NUORISOPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5904 LEIRIKESKUKSET			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	37	37	37
Toimintamenot	-203	-192	-192
Toimintakate (Netto)	-165	-155	-155

590 NUORISOPALVELUT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
5905 ETSIVÄ NUORISOTYÖ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	182	167	167
Toimintamenot	-321	-327	-327
Toimintakate (Netto)	-139	-160	-160

590 NUORISOPALVELUT
5906 NUORISOPALVELUIDEN HANKKEET
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	116	146	146
Toimintamenot	-280	-238	-238
Toimintakate (Netto)	-164	-91	-91

590 NUORISOPALVELUT
YHTEENSÄ
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	416	469	469
Toimintamenot	-3 034	-3 113	-3 113
Toimintakate (Netto)	-2 619	-2 644	-2 644

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO
6001 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLTK
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-44	-47	-47
Toimintakate (Netto)	-44	-47	-47

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO
6011 HALLINTO, KAUPUNKIYMPÄRISTÖ
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3	3	3
Toimintamenot	-677	-704	-704
Toimintakate (Netto)	-674	-701	-701

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO
6012 ASUNTOTOIMI
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-56	-55	-55
Toimintakate (Netto)	-56	-55	-55

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO
6013 PYSÄKÖINNINVALVONTA
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	239	201	201
Toimintamenot	-163	-113	-113
Toimintakate (Netto)	76	88	88

**600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO
6015 LÖYTÖELÄINPALVELUT**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	9	10	10
Toimintamenot	-50	-86	-86
Toimintakate (Netto)	-40	-76	-76

**600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO
6021 LUPA-ASIANLAUTAKUNTA**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-44	-37	-37
Toimintakate (Netto)	-44	-37	-37

**600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO
YHTEENSÄ**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	251	214	214
Toimintamenot	-1 033	-1 042	-1 042
Toimintakate (Netto)	-782	-828	-828

**610 TOIMITILAT
6101 SUUNNITTELU**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	7	7	7
Toimintamenot	-332	-155	-155
Toimintakate (Netto)	-325	-148	-148

**610 TOIMITILAT
6102 RAKENNUUTTAMINEN**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	23	21	21
Toimintamenot	-38	-38	-38
Toimintakate (Netto)	-15	-17	-17

**610 TOIMITILAT
6103 ISÄNNÖINTI**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	33 644	29 810	29 810
Toimintamenot	-10 317	-9 289	-9 289
Toimintakate (Netto)	23 328	20 522	20 522

610 TOIMITILAT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6111 KÄYTTÄJÄPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	18	36	36
Toimintamenot	-1 472	-1 567	-1 567
Toimintakate (Netto)	-1 454	-1 530	-1 530
 610 TOIMITILAT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6112 TEKNINEN VALVONTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	24	3	3
Toimintamenot	-906	-980	-980
Toimintakate (Netto)	-882	-977	-977
 610 TOIMITILAT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6113 KIINTEISTÖNHOITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	153	282	282
Toimintamenot	-2 602	-2 553	-2 553
Toimintakate (Netto)	-2 450	-2 271	-2 271
 610 TOIMITILAT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6114 KUNNOSSAPITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	4	4
Toimintamenot	-1 604	-1 707	-1 707
Toimintakate (Netto)	-1 600	-1 702	-1 702
 610 TOIMITILAT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6121 SIIVOUSPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4 124	4 146	4 146
Toimintamenot	-3 868	-3 853	-3 853
Toimintakate (Netto)	256	292	292
 610 TOIMITILAT	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6122 RUOKAPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	11 620	12 121	12 121
Toimintamenot	-10 972	-11 410	-11 410
Toimintakate (Netto)	649	711	711

610 TOIMITILAT	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6123 HALLINTO RUOKA-SIIVOUS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	2	3	3
Toimintamenot	-753	-757	-757
Toimintakate (Netto)	-751	-755	-755

610 TOIMITILAT YHTEENSÄ	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	49 618	46 432	46 432
Toimintamenot	-32 864	-32 308	-32 308
Toimintakate (Netto)	16 755	14 124	14 124

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6201 KIINTEISTÖHALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	701	351	351
Toimintamenot	-60	-55	-55
Toimintakate (Netto)	641	296	296

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6202 MAA- JA METSÄTILAT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3 600	4 650	4 650
Toimintamenot	-297	-301	-301
Toimintakate (Netto)	3 303	4 349	4 349

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6203 TONTTIEN MYYNTI JA VUOKRAUS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	2 130	2 400	2 400
Toimintamenot	-39	-36	-36
Toimintakate (Netto)	2 091	2 364	2 364

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6204 MITTAUSPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	62	62	62
Toimintamenot	-557	-636	-636
Toimintakate (Netto)	-495	-574	-574

**620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU
6205 KIINTEISTÖTOIMI**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	132	132	132
Toimintamenot	-743	-744	-744
Toimintakate (Netto)	-611	-612	-612

**620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU
6206 PAIKKATIENTOPALVELUT**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	40	40	40
Toimintamenot	-514	-536	-536
Toimintakate (Netto)	-475	-496	-496

**620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU
YHTEENSÄ**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	6 665	7 635	7 635
Toimintamenot	-2 210	-2 308	-2 308
Toimintakate (Netto)	4 455	5 327	5 327

**630 YHDYSKUNTATEKNIikka
6311 SUUNNITTELU**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	47	48	48
Toimintamenot	-136	-137	-137
Toimintakate (Netto)	-89	-89	-89

**630 YHDYSKUNTATEKNIikka
6321 RAKENTAMINEN**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	4	5	5
Toimintamenot	-213	-219	-219
Toimintakate (Netto)	-209	-214	-214

**630 YHDYSKUNTATEKNIikka
6341 LASK. TYÖT, KUNNALLISTEKNIikka**
TA 2025 TAE 2026 TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	250	250	250
Toimintamenot	-175	-168	-168
Toimintakate (Netto)	75	82	82

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6342 LASK. TYÖT, SEINÄJOEN VESI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	420	400	400
Toimintamenot	-297	-264	-264
Toimintakate (Netto)	123	136	136
630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6361 LÄJITYSTOIMINTA JA JÄTEHUOLTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	71	31	31
Toimintamenot	-41	-43	-43
Toimintakate (Netto)	31	-13	-13
630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6381 KADUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	72	63	63
Toimintamenot	-2 585	-2 693	-2 693
Toimintakate (Netto)	-2 512	-2 631	-2 631
630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6382 YKSITYISTEIDEN HOITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	6	6
Toimintamenot	-560	-605	-605
Toimintakate (Netto)	-556	-599	-599
630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6391 KUNNOSSAPIDON HALLINTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	31	34	34
Toimintamenot	-473	-482	-482
Toimintakate (Netto)	-442	-448	-448
630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6392 HULEVESIVERKOSTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	750	750	750
Toimintamenot	-234	-248	-248
Toimintakate (Netto)	516	502	502

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6393 PUHTAANAPITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	90	130	130
Toimintamenot	-99	-88	-88
Toimintakate (Netto)	-9	42	42
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6394 KATUJEN KUNNOSTUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	15	15
Toimintamenot	-1 109	-1 170	-1 170
Toimintakate (Netto)	-1 094	-1 154	-1 154
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6395 ULKOVALAISTUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-4 730	-4 770	-4 770
Toimintakate (Netto)	-4 730	-4 770	-4 770
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6396 MUU TOIMINTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	5	5
Toimintamenot	-302	-337	-337
Toimintakate (Netto)	-299	-332	-332
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6397 LASK. TYÖT, KUNNOSSAPITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	110	50	50
Toimintamenot	-96	-65	-65
Toimintakate (Netto)	14	-15	-15
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6421 KONEKESKUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	301	385	385
Toimintamenot	-616	-612	-612
Toimintakate (Netto)	-315	-227	-227

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6422 PIENKALUSTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	75	75	75
Toimintamenot	-111	-108	-108
Toimintakate (Netto)	-36	-33	-33
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6423 KORJAUSPAJA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	75	76	76
Toimintamenot	-203	-205	-205
Toimintakate (Netto)	-127	-130	-130
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6424 HUOLTOKORJAAMO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	201	201	201
Toimintamenot	-260	-214	-214
Toimintakate (Netto)	-59	-13	-13
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6441 KULJETUSKESKUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	252	253	253
Toimintamenot	-753	-723	-723
Toimintakate (Netto)	-501	-470	-470
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6442 PALVELULIIKENNE			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-278	-252	-252
Toimintakate (Netto)	-278	-252	-252
 630 YHDYSKUNTATEKNIikka	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
6443 KAUPUNKILIIKENNE			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	400	400	400
Toimintamenot	-2 587	-2 471	-2 471
Toimintakate (Netto)	-2 187	-2 071	-2 071

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6451 VARASTOPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	97	86	86
Toimintamenot	-338	-310	-310
Toimintakate (Netto)	-240	-225	-225

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6461 PUISTOTOIMEN HALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3	7	7
Toimintamenot	-403	-414	-414
Toimintakate (Netto)	-400	-407	-407

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6462 VIHERALUEIDEN KUNNOSSAPITO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3	3	3
Toimintamenot	-1 497	-1 559	-1 559
Toimintakate (Netto)	-1 494	-1 556	-1 556

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6465 LASK. TYÖT, PUISTOTOIMI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-4	-4	-4
Toimintakate (Netto)	0	0	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3 280	3 275	3 275
Toimintamenot	-18 098	-18 162	-18 162
Toimintakate (Netto)	-14 818	-14 886	-14 886

650 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOITUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
6501 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOITUS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	100	108	108
Toimintamenot	-1 120	-1 316	-1 316
Toimintakate (Netto)	-1 020	-1 208	-1 208

650 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOITUS YHTEENSÄ	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	100	108	108
Toimintamenot	-1 120	-1 316	-1 316
Toimintakate (Netto)	-1 020	-1 208	-1 208

660 RAKENNUSVALVONTA 6601 RAKENNUSVALVONTA	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	824	840	840
Toimintamenot	-1 038	-1 034	-1 034
Toimintakate (Netto)	-214	-194	-194

660 RAKENNUSVALVONTA YHTEENSÄ	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	824	840	840
Toimintamenot	-1 038	-1 034	-1 034
Toimintakate (Netto)	-214	-194	-194

670 YMPÄRISTÖNSUOJELU 6701 YMPÄRISTÖN SUOJELU	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	112	136	136
Toimintamenot	-472	-638	-638
Toimintakate (Netto)	-360	-502	-502

670 YMPÄRISTÖNSUOJELU YHTEENSÄ	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	112	136	136
Toimintamenot	-472	-638	-638
Toimintakate (Netto)	-360	-502	-502

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 6901 YLEINEN TERVEYSVALVONTA	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	956	906	906
Toimintamenot	-1 158	-1 254	-1 254
Toimintakate (Netto)	-203	-347	-347

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO TA 2025 TAE 2026 TA 2026
6903 HALLINTO, YMPÄRISTÖTERVEYS

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	318	152	152
Toimintamenot	-496	-290	-290
Toimintakate (Netto)	-178	-138	-138

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO TA 2025 TAE 2026 TA 2026
6904 VALVONTAELÄNLÄÄKÄRIT

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	336	336
Toimintamenot	0	-343	-343
Toimintakate (Netto)	0	-7	-7

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO TA 2025 TAE 2026 TA 2026
6905 ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	1 949	1 949
Toimintamenot	0	-2 173	-2 173
Toimintakate (Netto)	0	-225	-225

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO TA 2025 TAE 2026 TA 2026
YHTEENSÄ

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 273	3 343	3 343
Toimintamenot	-1 654	-4 060	-4 060
Toimintakate (Netto)	-381	-717	-717

700 ELINVOIMA TA 2025 TAE 2026 TA 2026
7101 STRATEGIATYÖ

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	1	1
Toimintamenot	-334	-334	-334
Toimintakate (Netto)	-334	-334	-334

700 ELINVOIMA TA 2025 TAE 2026 TA 2026
7151 ALUEKEHITYS JA KORKEAKOULUYHTEISTYÖ

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	11	11
Toimintamenot	-1 701	-1 851	-1 851
Toimintakate (Netto)	-1 701	-1 840	-1 840

700 ELINVOIMA	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
7161 HANKEPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	35	28	28
Toimintamenot	-90	-103	-103
Toimintakate (Netto)	-55	-75	-75
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7201 MARKKINOINTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	9	9
Toimintamenot	-426	-413	-413
Toimintakate (Netto)	-411	-404	-404
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7251 VIESTINTÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	1	1
Toimintamenot	-129	-136	-136
Toimintakate (Netto)	-129	-135	-135
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7301 KANSAINVÄLISET ASIAT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-101	-98	-98
Toimintakate (Netto)	-101	-98	-98
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7302 KANSAINVÄLINEN KAUPUNKIYHTEISTYÖ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-16	-12	-12
Toimintakate (Netto)	-16	-12	-12
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7303 MAAHANMUUTTOPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-154	-167	-167
Toimintakate (Netto)	-153	-166	-166

700 ELINVOIMA	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
7304 KOTOUTUMISPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 630	1 782	1 782
Toimintamenot	-250	-337	-337
Toimintakate (Netto)	1 380	1 445	1 445
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7401 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	55	6	6
Toimintamenot	-261	-280	-280
Toimintakate (Netto)	-206	-274	-274
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7402 OSALLISUUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	49	49
Toimintamenot	-252	-272	-272
Toimintakate (Netto)	-251	-223	-223
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7403 TOIMINTOJEN TALO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	75	78	78
Toimintamenot	-1 043	-1 069	-1 069
Toimintakate (Netto)	-968	-991	-991
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
7601 TAPAHTUMAT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-359	-348	-348
Toimintakate (Netto)	-357	-347	-347
 700 ELINVOIMA	 TA 2025	 TAE 2026	 TA 2026
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 814	1 967	1 967
Toimintamenot	-5 117	-5 421	-5 421
Toimintakate (Netto)	-3 303	-3 454	-3 454

710 TYÖLLISYYS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
7701 TYÖLLISYYSPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 176	237	237
Toimintamenot	-3 379	-2 129	-2 129
Toimintakate (Netto)	-2 203	-1 892	-1 892

710 TYÖLLISYYS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
7702 TYÖPAJATOIMINTA			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-729	-729	-729
Toimintakate (Netto)	-729	-729	-729

710 TYÖLLISYYS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
7703 TYÖTTÖMYYSETUDET			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-6 730	-6 500	-6 500
Toimintakate (Netto)	-6 730	-6 500	-6 500

710 TYÖLLISYYS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
7704 TYÖLLISYYSALUE			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 239	1 349	1 349
Toimintamenot	-7 545	-8 097	-8 097
Toimintakate (Netto)	-6 306	-6 749	-6 749

710 TYÖLLISYYS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2 415	1 585	1 585
Toimintamenot	-18 382	-17 455	-17 455
Toimintakate (Netto)	-15 967	-15 870	-15 870

890 RAHOITUS	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
8901 RAHOITUS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-9	-10	-10
Toimintakate (Netto)	-9	-10	-10

890 RAHOITUS YHTEENSÄ	TA 2025	TAE 2026	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-9	-10	-10
Toimintakate (Netto)	-9	-10	-10

INVESTOINNIT

PROJEKTEITTAIN

INVESTOINTIOSA				TA 2026	TA 2026
Kp	PROJRY	PROJ.		MENOT	TULOT
KONSERNIPALVELUT					
1302	KAUPUNGINHALLITUS				
	119	1001	Ki Oy Seinäjoen Palvelutalot	1 640 500	
	119	1038	Ki Oy Seinäjoen Ruokatalo	330 000	
	119	1045	Eelan laajennus	44 600	
	119	1047	Animwest	125 000	
	119	1023	Asunto-osakkeet		100 000
1651	TIETOHALLINTO				
	118	1008	Tietohallinnon hankinnat/laitteet	1 811 600	
	100	1007	Tietohallinnon hankinnat/ohjelmistot	855 100	
	100	1060	Lisenssit	50 900	
KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ				4 857 700	100 000
SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA					
PERUSOPETUS					
4105	NIEMISTÖN KOULU				
	118	5408	Niemistön puukoulun kalustaminen	40 000	
4108	LINTUVIIDAN KOULU				
	118	5328	Lintuviidan koulun ensikertainen kalustaminen	260 000	
4132	PERUSKOULUJEN YHTEISET MENOT				
	118	4013	Koulujen kalusteet	302 000	
	118	5027	Koulujen AV-laitteet	139 200	
	118	5028	Koulujen käsityölaitteet	23 600	
	118	5029	Koulujen muut yhteiset	121 900	
	118	5327	Koulupihojen pihavälineet	50 000	
VARHAISKASVATUS					
4466	NIEMISTÖN PÄIVÄKOTI				

116	5471	Aurinkokatos	30 000
4494		LINNUNRADAN PÄIVÄKOTI	
116	5032	Linnunradan päiväkodin piha-alue (pk 3.vaihe)	10 000
4496		PAJULUOMAN PÄIVÄKOTI	
116	5472	Esiopetuksen kahden ryhmän katoksen alle aitaus	20 000
4544		ONNIMANNIN PÄIVÄKOTI	
116	5054	Kiipeilyteline ja pohjatyöt	25 000
4585		VÄINÖLÄN PÄIVÄKOTI	
116	5473	Piha-alue	10 000
4642		KESKUSPUISTON PÄIVÄKOTI	
116	5413	Keskuspuiston päiväkodin piha	30 000
4647		SATULINNAN PÄIVÄKOTI	
116	5414	Satulinnan päiväkodin metsäretkipaikka (wc, nuotiopaikka)	10 000
5101		KIRJASTO	
118	5474	Kirjaston kalusto (esitystekniikka, infonäytöt, aistihuone)	50 000
118	5475	Kuulutusjärjestelmä	30 000
5103		LÄHIPALVELUT	
118	5476	Työtilakuutio 1kpl	10 000
		LIIKUNTAPALVELUT	
5703		UIMAHALLI-URHEILUTALO	
118	5405	Liikunta- ja uimahallien kalusto	100 000
5707		REITIT JA HIIHTOLADUT	
115	4019	Reittien kehittäminen	70 000
5708		JÄÄURHEILUKESKUS	
115	5403	Ison tekojään viimeistelytyöt	100 000
115	5477	Jäähalli 2 jäähdytyskoneisto	560 000

5709	ULKOLIIKUNTA-ALUEET			
115	4021	Lähiliikuntapaikkarakentaminen	100 000	
115	6472	Jouppilanvuoren alueen kehittäminen	20 000	
115	4145	Jalkapallostadionin tekonurmi	550 000	
115	5478	Nurmon pesäpallokenttä	250 000	
118	5479	Kelaleikkuri	40 000	
115	5481	Asukasbudjetti liikuntatoimen hankkeet (Kiipeilyseinä Kirmaus-halli, ulkokuntosali Kärki/Pajuluoma)	50 000	
5902	NUORISOTILAT JA -TOIMINTA			
118	5482	Niemistön nuorisotilan kalusto	10 000	
SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA YHTEENSÄ			3 011 700	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA				
6103	ISÄNNÖINTI			
111	5156	Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus	5 300 000	
111	6618	Varaus korjauskohteet	300 000	
111	6685	Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus	5 700 000	
111	6779	Törnävän kartano	80 000	
111	5000	Alakylän koulun laajennus	2 000 000	
111	5002	Törnävän museoalueen rakennukset	190 000	
111	5049	Torikeskuksen parkkihalli	200 000	
111	6616	Törnävänsaaren rakennukset	120 000	
111	5334	Niemistön puukoulun muutokset	300 000	
111	5157	Sähköauton lataukset	100 000	
116	5338	Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen	450 000	
111	5469	Leirintäalueen vastaanottorakennus	170 000	
111	6856	Marttilan koulun korjaukset	100 000	
111	5393	Nurmon koulukeskus	40 000	
111	5151	Taidemääräraha	100 000	
116	5461	Asukasbudjetin leikkivälineiden asennus (vaijeriliuku Halkosaareen ja Tanelinrantaan)	30 000	
6122	RUOKAPALVELUT			
118	5529	Ruoankuljetusvaunut Alvariina	15 000	
116	5524	Yhdistelmäuunit 2kpl Tanelinrannan keittiö	30 000	

116	5525	Yhdistelmäuuni täyskorkea Kultavuoren pk	18 000	
116	5526	Astianpesukone Niemistön koulun keittiö	15 000	
118	5530	Siivouskoneet kokonaishankintana	15 000	
116	5527	Tunneliastianpesukone ja astianpalautuslinjasto	70 000	
116	5528	Massansiirtopumppu 2 keskuskeittiö Alvariina	90 000	
6202	MAA-JA METSÄTILAT			
110	6012	Maa-alueiden hankinta	900 000	
110	6012	Maa-alueiden myynti		1 000 000
6204	MITTAUSPALVELUT			
118	5483	Monikamerajärjestelmä droneen	20 000	
6311	SUUNNITTELU			
118	5484	GPS-laite	25 000	
6381	KADUT			
Uusi kunnallistekniikka				
113	5487	Soukanjoen asuinalue (Holmipolun ympäristö)	113 600	
113	5488	Kertunlaakson asuinalue	502 800	
Teollisuusalueiden kunnallistekniikka				
113	5457	Nuppiväylän loppuosa	420 000	
113	5489	Kivalterinkatu (Motonet)	78 000	
113	5347	Flinkinsuoran alku ja Koniojantie	260 000	
113	5470	JTF-sähkörekkapysäköintialueen viimeistelyt	50 000	200 000
Jalankulku- ja pyöräilyväylät				
113	5491	Keikkoahteelle kl-väylä	143 000	
113	5113	Kivistöntien jkpp Kototiehen saakka	67 600	
113	5492	Simuna-Bulleri puistopyörätie	90 400	
113	5493	Tehtaantielle jkpp väli Biltema-Lidl	54 600	
113	5426	Nurmon kirkon kohdan jkpp	125 000	
Muu uusi kunnallistekniikka				
113	5494	Kärrääjänkadun kääntöpaikka	50 000	
113	5495	Koskenalantien kiertoliittymä ja Vuoromyllynkatu	450 000	
113	5496	Tammikujan jkpp ja Kivistöntien risteysalue	93 300	

Saneerauskohteet			
113	5429	Valurintie	54 600
113	6955	Pahkaviita	117 000
113	5497	Keskustan kadun/Matti Visanninkujan uudistaminen (1kortteliväli)	200 000
113	5498	Papinpolku	54 600
113	5499	Rovastinpolku	58 500
113	5434	Tarhatie	64 200
113	5500	Kaskiviita jkpp kuivatuksen parantaminen	46 800
113	5501	Jouppilanvuorenrinne	61 400
Muut kohteet			
113	5502	Pajuluoman sillat	340 000
113	5458	Kiikun kalatien lupahakemusmaksu	20 000
113	5503	Jalankulun ja pyöräilyn opasteet	40 000
113	6769	Keskustan pysäköintilaitosten opastus	160 000
113	5504	Sedun pysäköintialue, kaupungin osuus	100 000
113	5505	Kaupungin osuus vt 19 Isokoskentie- Keskinurmontie	200 000
Monivuotiset kohteet			
113	6013	Katujen kestopäällysteet	900 000
113	6026	Teollisuusalueiden kunnallistekniikka	150 000
113	6551	Katujen routavauriokorjaukset	250 000
113	6172	Pyöräilyn olosuhteiden parantaminen	40 000
113	6045	Raittien kunnostaminen	120 000
117	6104	Hulevesien hallinta	200 000
113	6977	Liikenteenjakajien uusiminen	60 000
113	6048	Siltojen kunnostaminen	70 000
113	6896	Kaupungin osuus yksityisteihin	150 000
113	5064	Kaupungin osuus valtion teiden suunnitteluhankkeissa	100 000
113	5065	v. 2027 ja myöhempien investointien suunnitteluraha	50 000
113	6051	Liikennevalojen muutostyöt	50 000
113	6848	Vesipostien rakentaminen	50 000
113	6054	Joukkoliikenteen rakentaminen	100 000
113	6053	Katualueiden viherkaistat	100 000
113	6052	Kouluympäristöjen liikenneturvallisuuden parantaminen	60 000
* sis.as.budj. Tanelinrannan suojatie			
113	6061	Haltuunottokorvaukset	30 000
113	6063	Pienet liikennejärjestelyt	150 000
113	6064	Edellisen vuoden keskeneräiset työt	150 000

113	6978	Tieliikennelain aih. liikennemerkkien muutostyöt	15 000
113	5067	Mäki-Pohdon alueen kehittäminen	15 000
113	5135	Peräseinäjoen investointikohteet	100 000
113	5351	Ylistaron investointikohteet	100 000
113	6066	Keskustan kehittäminen	300 000
113	6844	Aseman seudun kehittäminen	100 000
113	5124	Julkisen taiteen prosenttiosuus	100 000
113	5063	Tapahtuma-alueiden kehittäminen	20 000
6392	HULEVESIVERKOSTON HOITO		
117	5507	Soukanjoen asuinalue hulev (Holmipolun ympäristö)	74 400
117	5508	Kertunlaakson asuinalue hulev	693 200
Teollisuusalueet hulev			
117	5436	Nuppiväylän loppuosa	290 000
117	5509	Kivalterinkatu (Motonet)	36 000
117	5373	Flinkinsuoran alku ja Koniojantie	180 000
Jalankulku- ja pyöräilyväylät hulev			
117	5510	Keikkoahteelle kl-väylä	36 000
117	5511	Kivistöntien jkpp Kototiehen saakka	74 400
117	5512	Simuna-Bulleri puistopyörätie	48 000
117	5513	Tehtaantielle jkpp väli Biltema-Lidl	14 400
117	5443	Nurmon kirkon kohdan jkpp	20 000
Muu uusi kunnalistekniikka hulev			
117	5514	Koskenalantien kiertoliittymä ja Vuoromylynkatu	90 000
117	5515	Tammikujan jkpp ja Kivistöntien risteysalue	24 000
Saneerauskohteet hulev			
117	5447	Valurintie	36 600
117	6992	Pahkaviita	77 400
117	5516	Keskustan kadun/Matti Visanninkujan uudistaminen (1kortteliväli)	50 000
117	5517	Papinpolku	36 600
117	5518	Rovastinpolku	38 700
117	5433	Tarhatie	25 400
117	5519	Kaskiviita jkpp kuivatuksen parantaminen	22 800
117	5520	Jouppilanvuorenrinne	26 500

117	5138	Tuomikadun rummun uusiminen	60 000	
Muut hulev				
117	5521	Sedun pysäköintialue, kaupungin osuus	40 000	
117	5522	Solanon hulevesijärjestelyt	50 000	
117	5523	Hulevesijärjestelyt Kaarantie,Kylmätie,Sorvitie	100 000	
6421	KONEKESKUS			
118	5485	Pesulaitteisto kuorma-autoon, 2 kpl	150 000	
118	6356	Pyöräkuormaja	150 000	
6422	PIENKALUSTO			
118	5486	Varautumisvälineistö	30 000	
6461	PUISTOTOIMEN HALLINTO			
118	6107	Ruohonleikkuri	30 000	
114	6110	Vanhojen puistojen peruskorjaus	180 000	
114	6114	Kalajärven matkailualue	20 000	
114	6757	Uusien puistojen rakentaminen	220 000	
114	6942	Puistoraittien rakentaminen	50 000	
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA YHTEENSÄ			26 897 800	1 200 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			34 767 200	1 300 000

INVESTOINTIEN VAIKUTTAVUUS

TALONRAKENNUKSEN INVESTOINTIOHJELMA TA 2026

Kustannusvaraukset vuodelle 2026. Koko hankkeen kustannusarvio suluissa.

Kasperin palvelutalon laajennus ja peruskorjaus, 5 700 000 € (20,5 M€)

Kokonaishankkeen kolmantena ja viimeisenä vaiheena totutettava koulun tilojen peruskorjaus ja laajennus. Osana hanketta entinen seurakunnan kerhorakennus muutetaan koulutiloiksi, ja vielä työmaa-ajan väistökäytössä oleva entinen hammashoitola- ja neuvolarakennus puretaan.

Keskeiset vaikutukset:

Peruskorjauksessa rakennuksen vikaantuneet ja riskilliset rakennusosat sekä talotekniikan järjestelmät uusitaan, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on kehitetty koulun toiminnallisia ratkaisuja yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Törnävän kartano, 80 000 € (1,3 M€)

Törnävän kartanon toimintaa on kehitetty aktiivisesti vuosien 2022-2025 aikana. Korjaus- ja parannustyöt jatkuvat laaditun PTS-suunnitelman mukaisesti. Vuodelle 2026 on alustavasti suunniteltu rakennuksen talotekniikan uudistamisen loppuun saattaminen sekä vesikaton ja kellotornin korjaukset. Kartanon kunnostusrahoitusta on taloussuunnitelmassa esitetty jatkettavaksi 40 000 euron vuosittaisella määrärahavarauksella vuosille 2027-2028.

Keskeiset vaikutukset:

Historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävän miljöö ja rakennuksen arvo säilyy ja käytettävyys paranee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Modernien teknisten järjestelmien sovittaminen arvorakennukseen vaatii huolellista suunnittelua. Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Alakylän koulun laajennus 2 000 000 € (6,1 M€)

Alakylän koulun entinen asuntola- ja luokkasiipi sekä puukoulu puretaan, ja korvaava laajennusosa rakennetaan. Lisäksi tehdään 2024 laaditun kuntotutkimuksen tulosten edellyttämät korjaukset muihin koulutiloihin.

Keskeiset vaikutukset:

Koulun tilantarve helpottuu. Purkujen, laajennusrakentamisen ja korjausten myötä koulun sisäilmasto-olosuhteet ja energiatehokkuus paranevat ja hiilijalanjälki pienenee, sekä kaupungin korjausvelka laskee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Törnävän museoalueen rakennukset, 190 000 € (0,6 M€)

Museoalueen rakennuksia kunnostetaan erikseen laadittavan tarveselvityksen mukaan.

Keskeiset vaikutukset:

Rakennetun kulttuuriperinnön arvo säilyy ja käytettävyys paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Torikeskuksen parkkihalli, 200 000 € (0,2 M€)

Torikeskuksen kehittämishankkeen mahdollisesti käynnistyessä kaupungin omistaman parkkihallin osuuden kansirakenteet ja tekniset ratkaisut tulee uusiksi tai kunnostaa.

Keskeiset vaikutukset:

Korjausvelka pienenee. Toiminnalliset ratkaisut voidaan tarkastella uudestaan ja sopeuttaa korttelin kehityshankkeeseen.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Törnävänsaaren rakennukset, 120 000 (0,3 M€)

Törnävänsaaren kehittämisryhmän investointivaraus, käytettäväksi alueen toimintaedellytysten parantamiseen. Vuosille 2025-2026 määrärahatasoa on korotettu saaren huoltorakennuksen peruskorjausta varten.

Keskeiset vaikutukset:

Alueen ja rakennusten käytettävyys tapahtuma-alustana paranevat ja monipuolistuu.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Toivotut toimenpiteet ovat määrärahaa suuremmat. Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus, 5 300 000 € (9,0 M€)

Päiväkodin kokonaishanke on käynnistymässä vuoden 2025 loppupuolella laajennusosan rakentamisella. Hanketta jatketaan päiväkodin peruskorjauksella 2026-2027.

Keskeiset vaikutukset:

Päiväkodin laajennus helpottaa Hyllykallion alueen päivähoitotilannetta ja keskitää palvelurakennetta. Peruskorjauksessa rakennuksen rakenteita ja talotekniikkaa päivitetään, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on tarkasteltu tilojen toiminnallisuutta varhaiskasvatuksen tarpeet huomioiden.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Niemistön puukoulun muutokset, 300 000 € (0,3 M€)

Puukoulun tilat muokataan yhteiskäyttöisiksi kerho- ja koulutiloiksi.

Keskeiset vaikutukset:

Historiallisesti ja kyläkuvalisestl merkittävän rakennuksen arvo säilyy ja käytettävyys paranee. Niemistön alueen palvelutaso paranee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Marttilan koulun korjaukset, 100 000 (1,0 M€)

Marttilan koulun kuntotutkimusten osoittamia korjauksia. Hanke on jaksotettu kahdelle kesätauolle vuosille 2025 ja 2026.

Keskeiset vaikutukset:

Rakennuksen korjausvelka pienenee. Käyttöturvallisuus ja sisäilmaolosuhte paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjausten edetessä saattaa vielä ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennuksen uusiminen, 170 000 (0,3 M€)

Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennus on tullut käyttöikänsä päähän. Uuden rakennuksen rakentaminen on käynnistymässä syksyllä 2025.

Keskeiset vaikutukset:

Korjausvelka pienenee. Seinäjoen leirintäalueen palvelu- ja työskentelyolosuhteet paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Hankkeen urakkatarjoukset ylittävät kustannusarvion. Hanke ei valmistu ajoissa leirintäkauden alkuun.

Nurmon koulukeskus, 40 000 (10,8 M€)

Nurmon yläasteen ja lukion rakennuksiin teetetään vuoden 2026 aikana kuntotutkimus. Rakentamisen määrärahat on alustavasti esitetty taloussuunnitelmaan vuosille 2028-2030.

Keskeiset vaikutukset:

Korjausvelka pienenee. Koulukeskuksen toiminnalliset ratkaisut paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Laadittavat kuntoselvitykset paljastavat ennakoitua laajempaa tai kiireellisempää korjaustarvetta.

Varaus investointiluonteisiin pienkorjauksiin, 300 000 €

Kaupungin rakennuskannassa nousee vuosittain esiin investointiluonteisia tarpeita, joita ei ole osattu ennakoida talousarvion laadinnassa. Investointitarpeen laukaisijana voi olla yllätyksellinen vikaantuminen tai käyttäjän toiminnassa tapahtuva perusteltu muutos. Näihin tarpeisiin on joustavaa varata kokonaismääräraha, jonka käytöstä päättää toimitilat-tulosalueen johtaja toiminta- ja hankintasääntöjen päätösvaltarajausten mukaisesti.

Keskeiset vaikutukset

Toimintapa luo joustavuutta kiireellisten korjaus- ja muutosrakentamisinvestointien päätöksentekoon, ja vähentää käyttötalouden kunnossapitomäärärahojen käyttöä investointiluonteiseen rakentamiseen.

Sähköauton lataukset, 100 000 € (0,7 M€)

Julkisten rakennusten yhteyteen tulee lakisääteisesti tuottaa tietty määrä sähköautojen latauspisteitä tai varauksia. Tuotanto on käynnistynyt 2023, ja se jatkuu vielä vuonna 2026.

Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen, 450 000 € (1,2 M€)

Kaupungilla nykyisin käytössä olevan työajanseuranta- ja kulunvalvontajärjestelmä Esmikon tuki on päättymässä. Kaupunki on kilpailuttamassa uudet järjestelmät. Muutoksen yhteydessä rakennusten kulunvalvonta ja henkilöstön työajanseurantajärjestelmät eriytetään omiksi järjestelmikseen.

TALOUSSUUNNITELMA 2027-2029

Talonrakennuksen taloussuunnitelman 2027-2029 kokonaisbudjetti on 46,38 M€, jakautuen vuosittaisesti 15,35, 12,56 ja 18,47 M€. Suunnitelmavuosien suurimpia rakennushankkeita ovat Kasperin palvelutalon peruskorjauksen ja laajennuksen loppuun saattaminen (yhteensä 20,5 M€ 2022-2027, josta 2,5 M€ vuodelle 2027), Keskuskatu 32 talousrakennuksen ja musiikkiopiston tilojen peruskorjaukset osaksi Tammikampus -kokonaisuutta (12,5 M€, 2027-2029), Hyllykallion päiväkodin laajennus ja korjaukset (9 M€, 2025-2027) sekä Alakylän koulun laajennus ja peruskorjaus (6,1 M€, 2025-2027).

Suunnitelmakauden loppupuolelle sijoittuu myös aloitusmäärärahavaraudet uuden uimahallin rakentamiselle (32 M€), Seinäjoen lukion tilaratkaisuille (7,8 M€) sekä Nurmmon koulukeskuksen tilaratkaisuille (10,8 M€). Näiden osalta tarve- ja hankesuunnittelu on kesken, ja hankkeiden määrärahat ja jaksotus tulevat tarkentumaan tulevien talousarvioiden laadinnoissa.

TALOUSSUUNNITTELMA
VUOSILLE 2027 - 2029

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027-2029

1. YLEINEN TALOUSKEHITYS

Yleisessä taloudessa on isoja epävarmuuksia. Etenkin geopolitiikka varjostaa talouden kehitystä. Venäjän sota (alkoi 24.2.2022) Ukrainassa jatkuu yhä ja sitä seuranneet pakotteet seurannaisvaikutuksineen on merkittävä vaikuttava tekijä yleiseen talouteen. Vuonna 2022 Euroopan Unionin, ja yleensäkin Euroopan muiden maiden ja Yhdysvaltojen asettamat taloudelliset pakotteet Ukrainan sodan aloittamisen vuoksi Venäjää ja Valko-Venäjää kohtaan jäänevät voimaan myös ensi vuonna, ja ehkä pidempäänkin.

Geopoliittinen turvattomuus on kasvanut merkittävästi. Suomen turvallisuusasemaa vahvisti Suomen liittyminen sotilasliitto Natoon, mutta geopolitiittinen tilanne on maailmassa kiristynyt. Venäjän sota jatkuu yhä ja sitä seuranneet pakotteet on yhä merkittävä vaikuttava tekijä yleiseen talouteen. Lähi-idän kriisi on lisännyt turvattomuutta laajemminkin. Myös USA:n presidentin Donald Trumpin toimien vaikea ennakoitavuus vaikuttavat globaalisti ja Euroopassa ylimääräistä epävarmuutta lisäävästi.

Taloudessa negatiivinen ilmiö on USA:n uudet suojatullit Meksikolle, Kanadalle ja Kiinalle sekä myös Euroopan unioni maille (15 % 7.8.2025 lukien pysyvänä, lisäksi USA:han vietävän metallin, alumiinin ja kuparin tullit ovat 50 % sekä lisätilaukset USA:sta tulevasta energiasta ja puolustusteollisuudesta) sekä lukuisille muille maailman valtioille. Tämän seurauksena on monen valtion suunnasta asetettu vastatullit USA:lle ja nk. kauppasota on käynnissä etenkin kahden talouden suurvallan eli Kiinan ja USA:n välillä, mutta tullien tulo heijastuu koko maailman talouteen sitä heikentäen.

Euroalueen kasvuksi ennakoidaan 1,4 % vuonna 2027, USA:ssa 2,1 % ja maailmantaloudessa 3,3 % ja Kiinassa yli 4 %. Kiinan arvioita ei pidetä täysin luotettavana. Epävarmuutta on yhä arvioissa poikkeuksellisen paljon. Inflaatio Euroalueella on taittunut n. 2 %:n tuntumaan. Vihreitä investointeja suositaan Euroalueella. Myös turvallisuuden ja puolustusinvestointeihin panostetaan aiempaa enemmän.

Vaikka talouteen ja työllisyyteen käännettä parempaan ennakoidaan, tuleva näkymä on Suomessa ainoastaan matalan kasvun aikaa. Suomen talouden kehitys on ollut viime vuosina selvästi heikompaa kuin euroalueella keskimäärin. Valtiovarainministeriö (VM) ennakoi Suomen BKT:ksi vuonna 2027 1,7 prosenttia, sitä seuraavina kahtena vuotena 1,6 prosenttia. Kuluttajien luottamus talouteen on yhä heikkoa, vaikka ostovoima on kasvanut korkojen laskun ja reaaliansiokehitystä matalamman inflaation myötä. Rakentaminen ja asuntokauppa on toipumassa, mutta hitaasti. Rakennusala vajosi vuosina 2023-2025 matalasuhdanteeseen, jatkuen yhä. Korkojen lasku edistää myös asuntoalan ja rakentamisen elpymistä.

Julkisten toimijoiden on syytä varautua ennakoilta matalamman talouskasvun aikaan. Talousennusteissa Suomen talouskehityksestä on tuoreiden (VM, Suomen Pankki, rahoituslaitokset, syyskuu 2024) ennusteiden mukaan uhkaa taantumien pitkittymiselle ja riskiä työttömyyden kasvuksi. Toisaalta on orastavaa käännettä näkyvissä. Suomen pankki arvioi ensi vuodelle haurasta kasvua syksyn talousennusteissaan.

Suomessa **bruttokansantuotteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2025-2029 seuraavasti (Lähde: VM, taloudellinen katsaus syyskuu 2025, julkisen talouden suunnitelma):

2025	1,0 %
2026	1,4 %
2027	1,7 %
2028	1,6 %
2029	1,6 %

Inflaatiokehityksen (kuluttajahinnat, muutos-%) ennustetaan Suomessa toteutuvan, esitetyn mukaisesti vuoteen 2029 asti, mukana vuoden 2025 toteutuma:

2025	0,4 %
2026	1,4 %
2027	1,9 %
2028	2,0 %
2029	2,0 %

Inflaation hidastuminen ja korkojen aleneminen vahvistavat ostovoimaa ja yksityisen kulutuksen kasvua. Investointeja lisäävät myös energiasiirtymään ja turvallisuuteen liittyvät hankkeet.

Hyvänä tasona yleisen talouden kehityksen kannalta pidetään keskimäärin 2 %:n inflaatiota. Ansiotason nousuksi Suomessa ennakoidaan vuodelle 2027 3,0 %.

Työllisyysasteen (15-64-vuotiaat) ennustetaan kehittyvän 2025-2029 seuraavasti:

2025	71,5 %
2026	71,8 %
2027	72,6 %
2028	73,3 %
2029	74,2 %

Tilastokeskuksen seuraaman (vertailukelpoinen muiden Euroopan maiden työttömyyslukujen kanssa) **työttömyysasteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2025-2029 seuraavasti:

2025	9,4 %
2026	9,0 %
2027	8,4 %
2028	7,9 %
2029	7,6 %

Talouden elpyminen näkyy työttömyysennusteissa. Neljän vuoden aikataarkastelulla eli vuoden 2029 loppuun mennessä työttömyysaste laskee 7,6 prosenttiin. Yhteiskunnan eriytymisestä puolestaan kertoo se, että pitkäaikaistyöttömyys on yhä korkealla ja toisaalta osaajista on pulaa.

Talouden kokonaiskuvassa vaikuttaa tulevaisuudessa se, että julkisessa taloudessa (valtio, hyvinvointialueet ja kunnat) vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino, mikä johtaa velkaantumisen kasvuun. Merkittävä sopeutustarve on edessä julkisessa taloudessa. Suomella oli jo ennen koronavirusta ja Ukrainan sotaa tuntuva julkisen talouden kestävyysvaje, joka johtuu mm. väestön ikääntymisestä.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen talous- ja finanssipolitiikan lähtökohtana on turvata hyvinvointiyhteiskunta myös tuleville sukupolville. Finanssipolitiikan tavoit-

teenä on vahvistaa julkista taloutta ja kääntää Suomen velkaantumiskehitys. Valtiovarainministeriön arvion mukaan julkisyhteisöjen menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino on mittava eikä julkisen talouden rahoitus ole kestävällä pohjalla pitkällä aikavälillä.

Julkisen talouden velkasuhteen vakauttaminen hallituskauden loppuun mennessä on hallituksen keskeisin finanssipoliittinen tavoite. Hallituksen talouspolitiikan painopisteitä ovat turvallisuus, taloudellinen vakaus, työllisyys, talouskasvu sekä hyvinvointipalvelujen turvaaminen. Hallituksen tavoitteena on vakauttaa julkisen talouden velkasuhde vuoteen 2029 mennessä. Hallitus on päättänyt julkista taloutta vahvistavista toimista myös siksi, että EU:n liiallisen alijäämän menettely vältetään. Pidemmän aikavälin tavoitteena on tasapainottaa julkinen talous ja kääntää velkasuhde laskuun muiden Pohjoismaiden tasolle.

Tavoitteiden saavuttamiseksi hallitus on päättänyt hallitusohjelmassa julkista taloutta 10 miljardilla eurolla vahvistavasta toimenpidekokonaisuudesta, joka sisältää sekä säästötoimia että työllisyyttä lisääviä rakennepoliittisia toimia. Näillä on merkittäviä vaikutuksia kuntatalouteen, mm. n. 250-300 milj. euron vuotuiset valtionosuusvähennykset vuosina 2025-2027, myös työllisyyden ja kotoutumisen rahoitusta on tarkistettu alaspäin. Seinäjoelle pelkästään valtionosuusvähennykset merkitsevät noin -4 milj. €/vuosi. Hallitus pyrkii tukemaan Suomen kasvua vaalikauden aikana toteutettavalla määräaikaikaisella 4 miljardin euron investointiohjelmalla. Valtionosuus uudistus on vireillä vuodelle 2027.

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuitenkin kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina, arvioi VM. Epätasapaino helpottaa hiekan 2020-luvun lopulla, kun valtionosuuksien määräaikaikaiset vähennykset poistuvat. Negatiivinen toiminnan ja investointien rahavirta näkyy kuntien lainakannassa, joka kasvaa. Laskennallinen pysyvä paine veroprosentin korotukseen kunnissa on välillä 0,3 %-yksikköä -1,7 %-yksikköä vuosina 2025-2029. Kovin veronkorotuspaine kohdistuu vuoteen 2027. Negatiivisten vuosikatteen kuntien lukumäärä on merkittävässä kasvussa.

Edellisessä kappaleessa mainittu VM:n arvio (syyskuu 2025) kuntien tulevasta talouskehityksestä näkyy: Kunnissa on laajasti käynnissä talouden sopeutustoimia ja osalla myös veronkorotuksia, ennakoit myös Kuntaliiton talousbarometri syyskuussa 2025. Hyvinvointialueilla tilanne on pääsääntöisesti taloudellisesti hyvin haastava.

Julkisessa taloudessa toiminnan voimakkaampaa uudistamista ja tehostamista, koska muutoin tulot eivät riitä menojen kattamiseen valtiolla, hyvinvointialueilla ja kunnissa. Kestävyysvaje on sen verran suuri. Kuntien talouden ennusteisiin sisältyy yleisten talousennusteiden tavoin edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta.

Eriytymiskehitys on johtanut kuntien toiminnan ja talouden näkökulmasta hyvin erisuuntaisiin ja -asteisiin muutospaineisiin. Suurissa ja kasvavissa kunnissa investointipaineet ovat kovat, kun taas pienenevien lapsi- ja nuorisokäluokkien kunnissa varhaiskasvatuksen ja koulutuspalveluiden tarve laskee ja haasteena on sopeuttaa sekä palveluverkkoa että toimintaa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta, todetaan Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelmassa jo vuonna 2023. Eriytymiskehitys vain kiihtyy tulevaisuudessa.

Väestön ikääntyminen luo kestävyysvajetta. Tulojen ja menojen epätasapaino julkisella sektorilla korostaa palvelutarpeen ennakoivan suunnittelun ja investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Eriytymiskehitys näkyy myös kuntien edellytyksissä järjestää lakisääteisiä palveluita. Eritoten kasvukaupungit investoivat, mikä haastaa lisäksi nii-

den rahoitusta. Ongelmat työvoiman saatavuudessa, kaupungistuminen sekä syntyvyyden pieneneminen edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja niin kunnissa kuin valtakunnallisestikin. Esimerkkinä tästä voidaan nähdä vuodesta 2025 voimaan astunut TE-uudistus ja Koto-uudistus, jotka ovat merkittäviä muutoksia aiempaan. Kunnat ovat jatkossa (45 työllisyysaluetta) vastuussa työllisyydenhoidosta valtion sijasta.

Julkisen talouden ennusteen merkittävimmät riskit liittyvät Euroopan ja Suomen yleisen talouskehityksen epävarmuuteen. Taloudellisten riskien toteutuminen saattaa viivästyttää talouden elpymistä. Myös työllisyyskehitykseen ja julkisen talouden velkaantumisen jatkumiseen sillä olisi negatiivisia vaikutuksia. Pidemmällä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja vakaata julkista taloudenpitoa rakennepolitiikan keinoin.

Talousennusteet perustuvat oletukselle, että Venäjän hyökkäyssodan vaikutus talouteen pysyy nykyisellä tasolla. Myös Lähi-idän konfliktin kuin myös kiristyneet jännitteet Kiinan ja USA:n välillä ja niissä tapahtuvien uusien käänteiden vaikutuksia Suomen ja Euroopan talouteen on vaikea ennakoida.

2. SEINÄJOEN KAUPUNGIN KEHITYS

Vuoden 2026 talousarvio ja taloussuunnitelma 2027-2029 on laadittu siten, että talous on tasapainossa ja talouden keskeiset tunnusluvut vahvistuvat talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosina. Kaupungin kasvun ja vetovoiman uskotaan jatkuvan.

Talousarviovuoden onnistuminen ja erityisesti tulevien vuosien talouden kestävyys vaativat valmiutta uusiutua ja tehdä rakenteellisiakin muutoksia.

Taloudellisen tehokkuuden lisääminen on tärkeä tekijä talouden tasapainon saavuttamiseksi. Rakenteita ja palvelutasoa on rohjettava tarkastella sekä priorisoida mihin panostetaan ja milloin riittää vähempikin. Selvitysten tuloksia mm. kouluverkon suhteen on vietävä käytäntöön ja jatkettava muutoinkin hyvin alkaneen uudistumisen tiellä. Tasetta myös kevennetään mm. kaupungin ei-strategisesti tärkeitä kiinteistöjä tai omaisuutta myymällä.

Suurta vetoapua kunnillekaan ei ole odotettavissa yleisestä talouden kasvusta talouden suunnitelmavuosina. Moni kunta myy kiinteistöjä ja yhtiöitä rahoitusasemaa vahvistaakseen veronkorotusten rinnalla.

Seinäjoen hyvän kehityksen jatkumisen kannalta on tärkeää, että tasapainottamistavoitteista pidetään kiinni myös suunnitelmavuosina ja että tarvittavat toimet tehdään ajoissa. Toiminnan on oltava vaikuttavaa ja kustannustehokasta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Valtionosuudet ovat Seinäjoella vuonna 2025 ja kahtena sitä seuraavana vuonna valtion säästötoimien ja sote-tasauksen myötä noin 4 milj. euroa tavanomaista pienemmät. Valtionosuudet ovat kunnan toiseksi tärkein tulonlähde, mutta sen suhteellinen osuus on vähenemässä, nähdään vuoden 2026 talousarviossa ja tulevina vuosina. Tämä kehitys merkitsee sitä, että tulevina vuosina kunnista pärjäävät parhaiten kasvavat kaupungit, joilla on hyvä yrityskanta ja kasvun myötä myös hyvät verotulokertymät. Seinäjoen kaupungin kestävyysvaje on 6 milj. euroa ilman valtionosuusvähenemääkin. Tämä kaikki korostaa kaupungin omien toimien merkitystä ja sen rinnalla nykyistä vahvemman tulopohjan merkitystä. Epävarmuutta on poikkeuksellisen paljon geopolitiikassa, mikä heijastuu myös talouteen. Vaikka käännettä on yleisessä taloudessa ilmassa, se ei poista oman toiminnan tehostamisen välttämättömyyttä.

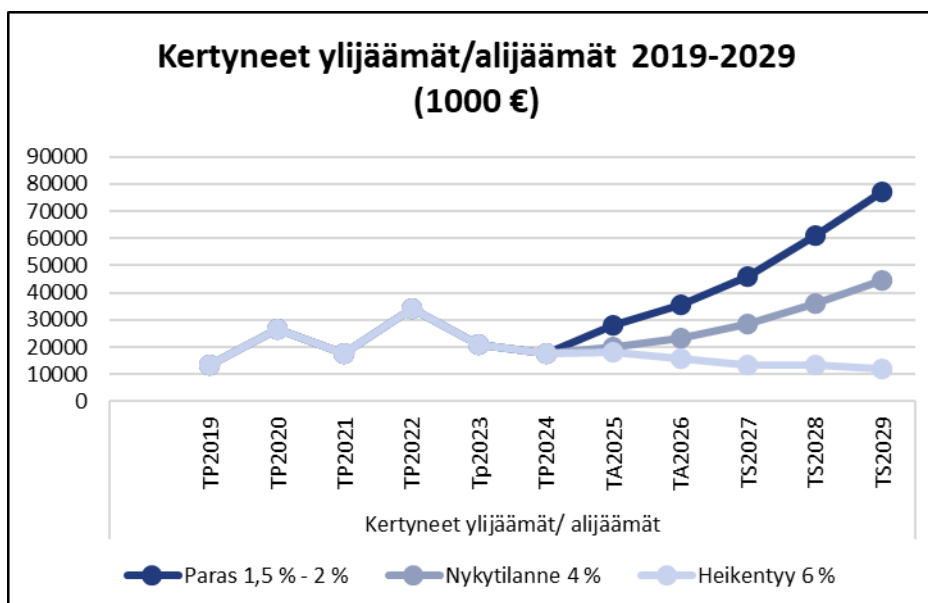
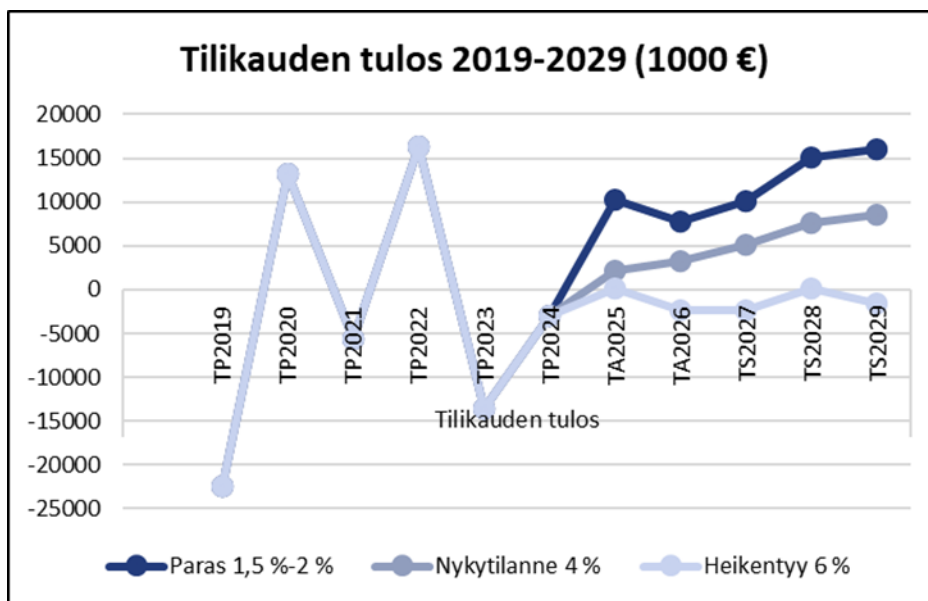
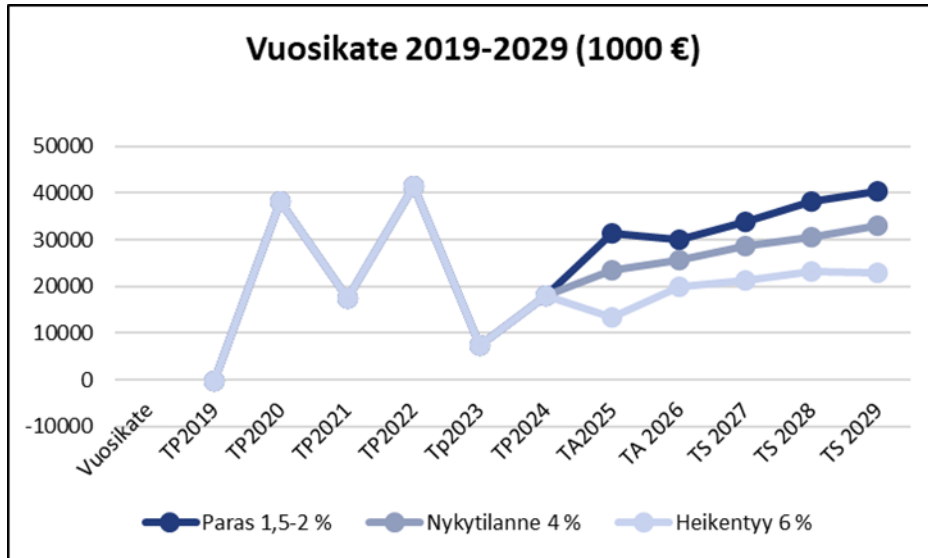
Vuoden 2021 talousarvion hyväksymisen yhteydessä esiteltiin kolme skenaariota Seinäjoen kaupungin talouden kehityksestä. Ne ovat yhä voimassa ja valittu paras skenaario on Seinäjoen tie kestävämpään talouteen. Talouden tasapainottamiseen tähtäävä rakenteellinen talouden sopeutusohjelma (Rakso) vuosille 2025-2028 hyväksyttiin osana vuoden 2025 talousarvioehdotusta. Tasapainottamistoimia jatketaan taloussuunnitelmavuosina 2026-2028 tavoitteena vähintään 15 milj. euron kestävät sopeutustoimet vuoden 2028 loppuun mennessä.

Hyvällä taloudenpidolla ja ennakkoinnilla turvataan kuntalaisten tarvitsemat kuntapalvelut ja infra myös tulevina vuosina.

Taloussuunnitelmavuosina 2027-2029 kaupungin talouden vahvistaminen näkyy vuosikatkeissa ja tilikauden tuloksissa, edellyttäen että rakenteellisissa uudistuksissa onnistutaan. Myös lainamäärän kasvu taittuu ja kääntyy laskuun.

Kuvio. Kolmen eri skenaarion kehityskulut 2019-2029:

Osana vuoden 2021 talousarviota hyväksyttiin talouden tasapainottamisohjelma, joka on ollut voimassa vuosille 2021-2025. Rakenteellinen talouden sopeutusohjelma 2025-2028 hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2024. Hyväksytään, että ko. linjalla jatketaan myös vuosina 2026-2029 seuraavasti:

Paras skenaario vuosille 2021-2029, nykytilanne paranee ja talous saadaan kestävästi tasapainoon. Uudistumalla kaupunki kehittyy. Rakenteellisia talouden sopeutustoimia tarvitaan rinnalla.

Tavoitetaso, joka sisältää myös toimenpiteitä, hyväksytään seuraavasti:

- Vuotuinen +10 milj. euron tulos, parempikin, jos tulot kehittyvät hyvinä. Tämä pidentää mahdollisuuksia lykätä veronkorotuksia tai ettei veroja tarvitse nostaa nykyisestä. Myös velkaantuminen kääntyy laskuun ja on vastuidenkin kanssa alle 4 900 euroa/asukas jo taloussuunnitelmavuosien loppupuolella. Emokaupungin kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vuoden 2029 loppuun mennessä vähintään 60 milj. euroon. Kaupunkikonsernissa vastaavana ajankohtana kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vähintään 150 milj. euroon ja velkamäärä laskee alle 9 900 euroon/asukas vuokravastuutkin huomioituna.
- Toimintakate kasvaa vuonna 2026 enintään noin 2,3 % (oikaistu vertailukelpoinen toimintakate 1,4 %) kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon nähden, mikä on oikeansuuntaista. Tämä parin vuoden onnistuminen ei riitä, vaan tästä on päästävä taloudellisesti kestävälle tasolle myös tulevana vuosina. Rakenteita sopeuttamalla ja toimintatapoja uudistamalla päästään käyttötaloudessa strategian mukaiselle tasolle osin jo vuonna 2026 ja kaikilta osin 2027-2029.
- Seinäjoen verrokkikaupunkeihin nähden tavoite on olla parhaassa kolmanneksessa toimintakatevertailussa euroa/asukas. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä toimintakate/asukas oli 2 684 euroa.
- Toiminta, tavoitteet ja seuranta perustuvat voimassa olevaan kaupunkistrategiaan 2022-2029: terveen ja tasapainoisen talouden vaatimus tulee olemaan myös uudessa vuonna 2026 päivitettävässä kaupunkistrategiassa keskeinen kulmakivi kaupungin menestymiselle. Tavoitteet viedään osaksi konkretiaa myös talousarviotavoitteina. Vaikuttavuus, kustannustietoisuus ja uudistuminen ovat arkipäivää ja tasapainottamistoimet on viety toiminnan tasolle. Palvelutasosta ja -määrästä on mahdollista tinkiä väliaikaisesti talouden tasapainottamiseksi.
- Kaupunki henkii 2020-luvulla edelläkävijyyttä, yrittäjämäisyyttä, rohkeutta uudistua sekä tarkastelee systemaattisesti palvelurakenteita. Digiälykkäänä kaupunkina digitalisaatiota hyödynnetään palveluissa ja palveluprosesseissa sekä tiedolla johtamisessa. Henkilöstö on mukana uudistamassa, hyvä johtaminen ja osaaminen näkyvät kaikessa tekemisessä. Henkilöstöohjelmaa ja -suunnitelmaa 2026-2029 hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle siten, että kokonaishenkilöstömäärä henkilötöy vuosina voi myös vähentyä osana rakenteellisen sopeutusohjelman toimia vuoden 2025 tasosta vuosina 2026-2029.
- Nettoinvestoinnit ovat noin 30-33,5 milj. euron tasolla, kunnes on mahdollisuuksia jälleen panostaa enemmänkin. Mm. asemanseutu kehittyy ja sen kaksosvaiheeseen on tärkeää saada mukaan myös muuta ulkoista rahoitusta, sa-

moin kuin muihinkin investointeihin. Edunvalvonnan merkitys korostuu. Eriksen laaditaan päivitetty investointisuunnitelma vuoteen 2029 asti vaikuttavuuksarvioineen osana tasapainotustoimia.

Rakenteellinen sopeutus- ja tasapainottamisohjelma tukemaan kaupungin kestävää taloudenpitoa ja hallittua kasvua

Rakenteellisen sopeutus- ja tasapainottamisohjelman 2025-2028 tavoitteena on aikaansaada 2,5 % tuottavuus palveluissa ja tukipalveluissa. Em. tuottavuustavoite vastaa noin 5 milj. euron vuotuista toimintakatteen vahvistamista. Tuottavuustavoitteen saavuttaminen tarkoittaa, että toimintakatteen kasvu on pääsääntöisesti enintään 1,5 %. Toimintakatteen parantuminen heijastuu suoraan vuosikatteen vahvistumiseen. Rakenteellisella sopeutusohjelmalla tavoitellaan pysyviä taloudellisia vaikutuksia yhteensä vähintään 15 milj. euroa vuoden 2028 loppuun mennessä.

Taulukko. Koonti Rakenteellisen talouden sopeutus- ja tasapainottamisohjelmasta, valmistelutilanteesta syksyllä 2025.

Rakenteellinen sopeutus- ja tasapainotusohjelma 2025-2028

- RAKSO on keskeisesti mukana vuoden 2026 budjettia valmisteltaessa.

Kokonaisuus on budjetin laadintahetkellä 21,0 milj. euroa, sis. yli 80 toimenpidekokonaisuutta, joilla on myös pysyviä taloutta vahvistavia vaikutuksia:

▪ Vuonna 2025	1,1 milj. euroa	(toteutunut, viety LTA2/2025-lukuihin)
▪ Vuonna 2026	4,6 milj. euroa	(mukana TA2026:ssa)
▪ Vuonna 2027	6,7 milj. euroa	
▪ Vuonna 2028	8,5 milj. euroa.	

Sopeutusohjelma tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestäväää taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Työhön sitoutetaan kaikki toimialat sekä henkilöstö. Toimenpiteet on valmisteltu erikseen vuoden 2025 aikana, ja ko. ohjelmaa päivitetään valittujen toimenpiteiden osalta tarvittaessa. Toimintamallina on se, että tehdyt ehdotukset tuodaan taloustoimikunnan kautta lautakuntien kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksentekoon. Näin myös poliittinen ohjaus on mukana valmistelussa. Tulevat kouluverkkoa koskevat päätökset on tarkoitus tehdä yhtenä kokonaisuutena vuoden 2026 aikana.

Yhteistoimintamenettelyt eivät ole poissuljettuja rakenteellisen sopeuttamisohjelman toteuttamisen yhteydessä. Näin meneteltiin mm. vuonna 2025, kun varhaiskasvatuksen aluejohtamismalli uudistettiin. Kun rakenteita uudistetaan, silloin myös henkilöstön määrää tarkastellaan ja tehtäviä uudelleenjärjestellään.

Rakenteellisen sopeutus- ja tasapainottamisohjelman toimeenpantavat vaikutukset näkyvät soveltuvien osien ohjelman valmisteluvuonna 2025, mutta pääosin taloudellisia pysyviä vaikutuksia aikaansaadaan täysmääräisesti vuosina 2026-2028.

Vuonna 2025 on osa päätetyistä toimenpiteistä viety jo täytäntöön, yhteensä 1,135 milj. euroa, ja ne ovat mukana valtuustossa hyväksytyssä, muutetussa talousarviossa 2025 (Lisätalousarvio 2/2025).

Vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu yhteensä noin 4,6 milj. euron talouden sopeutustoimet.

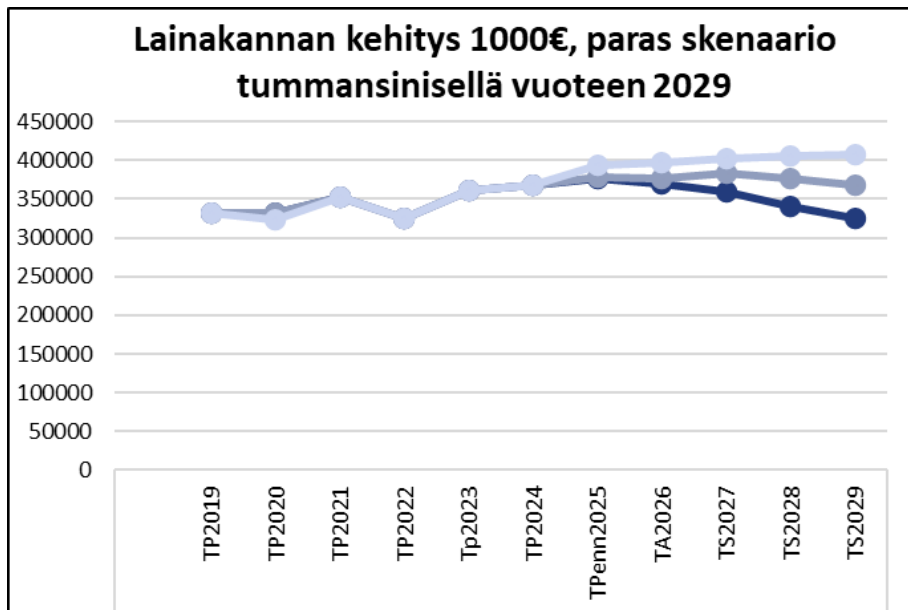
Valtuustokauden vaihduttua par'aikaa valmistellaan myös kaupunkistrategian päivitys vuosille 2026-2033, ja siinä tullaan keskittymään nykyisen kaupunkistrategian tavoin erityisellä painoarvolla tasapainoisen talouden vaatimuksiin osana kaupungin kestävää kasvua. Strategiatyö tukee osaltaan rakenteellisen sopeutusohjelman täytäntöönpanoa.

Taulukko. Parhaan skenaarion tuloslaskelma vuosille 2025-2028.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA						
1 000 €	TP-2024	TA-2025 muutettu	TA-2026	TS-2027	TS-2028	TS-2029
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	26 672	27 840	29 990	28 819	29 684	30 277
Maksutuotot	7 222	8 398	8 484	9 051	9 323	9 509
Tuet ja avustukset	5 274	4 442	3 677	3 957	4 036	4 117
Muut toimintatuotot	44 915	40 181	37 671	42 811	43 311	44 687
Toimintatuotot yht.	84 083	80 861	79 822	84 639	86 354	88 591
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-114 993	-119 157	-122 093	-123 711	-125 185	-128 941
Henkilöstösivukulut	-26 561	-27 126	-27 679	-27 239	-27 784	-28 339
Palvelujen ostot	-51 035	-54 729	-55 433	-56 358	-57 485	-58 635
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 352	-22 890	-22 551	-23 461	-23 930	-24 409
Avustukset	-10 983	-15 757	-15 853	-16 492	-16 822	-16 486
Muut toimintakulut	-37 908	-40 033	-38 624	-39 331	-40 118	-40 920
Toimintakulut yht.	-262 833	-279 692	-282 233	-286 592	-291 324	-297 730
TOIMINTAKATE	-178 750	-198 831	-202 411	-201 954	-204 970	-209 139
Verotulot						
Kunnan tulovero	120 464	137 405	145 500	151 453	156 141	161 224
Kiinteistövero	31 049	32 450	32 500	33 987	35 007	35 882
Osuus yhteisöveron tuotost	15 376	14 450	14 950	15 936	16 000	16 074
Valtionosuudet	24 049	31 195	34 390	30 236	30 840	31 457
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	7 714	6 225	5 828	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustuotot	9 404	9 230	7 830	6 300	6 300	6 300
Korkokulut	-11 092	-9 900	-8 027	-8 000	-7 000	-7 000
Muut rahoituskulut	-182	-284	-205	-250	-250	-300
VUOSIKATE	18 033	21 940	30 355	33 708	38 067	40 498
POISTOT	-21 006	-21 500	-21 600	-22 800	-23 000	-24 500
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-2 973	440	8 755	10 908	15 067	15 998

Kuvio. Lainakannan kehitys 2019-2029 ennuste parhaan skenaarion mukaisesti. Lainakanta pienenee vuoden 2029 loppuun mennessä alle 330 milj. euroon.

Talouden tasapainottamista tukee, että kaupungin kasvu jatkuu hyvänä, noin 1 %:n tasolla ja imago pysyy vahvana ja mahdollisesti vahvistuu. Kasvu tuo lisätuloja ja synergiaetuja palvelujen järjestämiseen. Kaupungilla on palvelut kunnossa, on varaa investoida ja enemmän mahdollisuuksia pärjätä tulevaisuudessa. Kaupungin kiinnostavuus myös vahvistuu, oli sitten kyseessä yritykset tai ihmiset. Ja kaupunkistrategiassa edellytetty tasapainoinen talous saadaan kestäväälle perustalle.

Seinäjoella on ollut rakenteelliseen kestävyysvajeen lisäksi kasvavaa painetta kunnallisveron nostamiseen, ja paine on kasvanut entisestään valtion sopeutustoimien myötä ja sitä seuranneiden valtionosuusleikkausten 2025-2027 myötä. Vuonna 2025 kunnallisverotulopohjaa vahvistettiin ja sen rinnalla päätettiin toteuttaa em. rakenteellinen talouden sopeutusohjelma vuosille 2025-2028.

Nykyistä vahvempi tulopohja kustannustietoisien uudistavan ja sopeuttavan toiminnan rinnalla mahdollistaa yleisen talouden elpyessä jo suunnitelmavuosina Seinäjoella vuosikatteen nostamisen nykyistä korkeammalle, yli 35 milj. euroon, ja ensi vuonna yhdessä sopeutustoimien kanssa ylijäämäisen +8,9 tuloksen hyvin vaikeassa yleisen talouden tilanteessa. Kaupungin oma taloutta vahvistava toiminta tukee myös strategista tavoitetta vähintään +10 milj. euron vuotuisista tuloksista, mutta myös mahdollisuutta nykyinvestointitason nostamiseen vastaavalle tasolle vuosikatteen kanssa.

Uusi kaupunkistrategia valmistellaan aina valtuustokauden vaihtuessa. Strategian tavoite tasapainoisesta taloudesta viedään käytäntöön erikseen määriteltynä konkreettisinä toimina kaikilla toimialoilla, ja siten osaltaan vahvistetaan kasvukaupungin mahdollisuuksia, sekä panostusta laadukkaisiin ja vaikuttaviin palveluihin että toisaalta vaikuttavaan investoimiseen. Tarkastellaan myös kaupungin organisaatiota, miten se vastaa tulevaisuuden kehitysnäkymiin, ja miten toiminta on vaikuttavaa ja kustannustehokasta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Myyntiohjelma 2022-2029 tukee kaupungin rahoitusaseman vahvistamista.

Kaupunkikonsernin vuotuinen tulostavoite on, että se on pääsääntöisesti emokaupunkia vahvempi ja tuottaa omistajalle lisäarvoa. Tulostavoite kaupunkikonsernina on emokaupungin tavoin vähintään 10 milj. euroa vuosittain, ja että vuosikate kattaa yli

100 % poistoista ja merkittävän osan nettoinvestoinneista, ja että lainamäärä vähennee vuosittain, ja että taseen kertyneet ylijäämät ylittävät 150 milj. euroa vuoden 2029 loppuun mennessä.

Yhteinen missio on pitää yrittäjyyden ykkösenä tunnettu Seinäjoen kaupunki menestyjien joukossa ja kiinnostavana kaupunkina myös tulevaisuudessa.

Kuntien uusista tehtävistä merkittävin on vuoden 2025 alussa alkava kunnallinen työllisyydenhoito, jossa valtiolta kunnille siirtyi kokonaisuudessaan järjestämisvastuu työllisyyspalveluista. Myös Koto 2025 tehtävä annettiin kunnille. TE2025- ja Koto2025-uudistusten myötä työllisyys- ja kotoutumispalveluista tulee osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Valtio osoittaa ko. toimintaan ja kasvaneisiin vastuihin valtionosuutta. Suomeen muodostetaan 45 työllisyysaluetta, jotka ovat vastuussa työllisyyspalveluiden hallinnollisesta järjestämisestä. Seinäjoen kaupunki toimii näistä yhdessä vastuukuntana ja järjestää ko. palvelut 1.1.2025 lukien yhdessä Isonkyrön ja Ilmajoen kuntien kanssa. TE-uudistuksella pyritään vastaamaan työllisyyden haasteisiin ja uudistamaan työllisyydenhoitoa.

Seinäjoen kaupungin asukasluku on kehittynyt myönteisesti 2010-luvulla, ja kasvu on ollut keskimäärin noin 1 %:n vuodessa. Myönteinen kehitys on jatkunut myös 2020-luvulle siirryttäessä, ja kasvunäkymät tuoreimpien Tilastokeskuksen ennusteissa jatkuvat melko vahvana, jopa vuoteen 2040 asti.

Asukaslukukehitys 1-8 2025 on edelleen kasvussa, mikä on hyvä signaali kaupungin kehittymiselle. Elokuun lopussa Seinäjoen asukasluku on tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan **66 908**. Tässä on kasvua vuodenvaihteesta 297 henkeä. Tälle vuodelle ennakoitaan noin 0,75 %:n vuosikasvua, tasaisella kehityksellä jäädään hieman alle. Seinäjoen kaupunki on kasvanut joka ikisenä vuotena jo vuodesta 1960. Syntyvyyden ja kuolleisuuden muutos on jo ollut pidempään 0-tasolla myös Seinäjoella, mutta nettomuutto maan sisällä, ja tulevana vuosina etenkin kansainvälisyys, näkyvät myönteisesti kaupungin asukaskasvuluvuissa. Kaupunkirakenteen kehittäminen kasvukaupungissa näkyy korkeassa investointitasossa ja rakentamisessa. Kaupunki on investoinut paljon mm. sivistyksen infraan (koulut, päiväkodit, liikuntapaikat) sekä Rovekseen (yritysalue). Asemanseutu on 2020-2030-luvun kärkenä.

Vuoden 2029 loppuun mennessä Seinäjoen asukasluku lähestyy 70 000 asukkaan rajapyykkiä ilman kuntaliitoksiakin. Tilastokeskuksen kasvuennusteiden mukaan kasvu jatkuu 2045 vuoteen saakka ja kaupunki on koko ajan 16. suurimman kaupungin joukossa.

Asukasluvun ennakoitaan kasvavan seuraavasti vuosina 2025-2029, mukana vuoden 2024 toteutuma:

Asukasluvun kehitys		%
31.12.2024	66 611	1,0
31.12.2025	67 077	0,7
31.12.2026	67 748	1,0
31.12.2027	68 426	1,0
31.12.2028	69 110	1,0
31.12.2029	69 801	1,0

Kaupungistuminen ja mm. Seinäjoen hyvä sijainti pääradan varrella tukee kaupungin kasvukehitystä. Uudenlaisista osajista, etenkin kansainvälisistä osajista odotetaan

olevan pulaa jo lähitulevaisuudessa, minkä tähden Seinäjoella on tärkeää panostaa myös osaamisen vahvistamiseen.

Seinäjoen elinvoimaisuus näkyy muutoinkin. Kaupunki on monella tavalla ollut julkisuudessa myönteisesti esillä myös vuonna 2025: Seinäjoen kaupunki valittiin jälleen Suomen yritysmyönteisimmäksi kaupungiksi EK:n kuntarankingissa, seitsemättä kertaa peräkkäin. Erinomainen kehitys elinkeinoelämässä on jatkunut, tämä näkyy mm. yli 100 %:n työpaikkaomavaraisuutena ja melko hyvässä työllisyyskehityksessä vaikeinakin aikoina, millä on myönteistä vaikutusta keskuskaupunkia laajemmin. Yleisen talouden käänne merkinnee myös asuntokaupan ja rakentamisen elpymistä.

Vuonna 2026 päivitetään kaupunkistrategia: todennäköisesti uudessakin strategiassa on yrittäjyys vahvasti kärkenä, mutta toisaalta myös tasapainoisen talouden vahvempi mukaan ottaminen mahdollistaa kaupungin kasvun hallitusti.

3. SEINÄJOEN KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2029

Kaupunginvaltuusto on 20.6.2022 hyväksynyt Seinäjoen kaupunkistrategian vuosille 2022-2029.

Taulukko. Seinäjoen kaupunkistrategian tavoitteet.

Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki	Vetovoimainen Seinäjoki	Palveleva Seinäjoki	Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki
Yrittäjyyskaupunki 2.0	Uudistuva ja viihtyisä kaupunkikeskusta	Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelut	Hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki
Suomen ruokapääkaupunki, merkittävä teknologiateollisuuden keskittymä ja kansainvälisen liiketoiminnan kasvualusta	Kaupunki Suomen kasvukäytävällä	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Tasapainoinen talous
Kehittyvä tapahtuma-, ostos- ja kulttuurimatkaileun kaupunki	Laadukas ja elinvoimainen asuinympäristö	Työllisyys	Kaupunkikonserni
Järjestö ja seurayhteistyö	Opiskelijalle paras kaupunki	Kotouttaminen	Digiälykäs kaupunki
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa			Seinäjoki kasvaa kestävästi ja elää ekoviisaasti
Maakunnallinen, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö			

Strategian mukaan kaupungin visio on:

Seinäjoki on valtakunnallinen kasvukeskus, jossa kaupunki, yrittäjät ja yhteisöt rakentavat osaavaa, innostavaa ja turvallista kaupunkia.

Kaupungin arvot ovat:

Tahto, rohkeus ja vastuullisuus

Strategiset valinnat ovat:

Yrittäjyyden ja yhteistyön Seinäjoki

- yrittäjyyskaupunki 2.0
- arvostusta ja tukea seura- ja järjestötyölle
- hyvät palvelut asukkaille yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- menestystä maakunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä yhteistyöllä

Vetovoimainen Seinäjoki

- uudistuva ja viihtyisä kaupunkikeskusta
- kaupunki Suomen kasvukäytävällä
- laadukas ja elinvoimainen kaupunkiympäristö
- opiskelijalle paras kaupunki

Palveleva Seinäjoki

- sivistystä, kulttuuria ja hyvinvointia
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- vastuuta työllisyydestä
- kotouttamisen edistäminen

Hyvän johtamisen ja tasapainoisen talouden Seinäjoki

- hyvän tekemisen ja johtamisen Seinäjoki
- Kasvun ja investoinnit turvaava talous
- kaupunkikonsernin palvelut tukevat koko kaupungin onnistumista
- digiälykäs kaupunki
- Seinäjoki kasvaa kestävästi ja elää ekoviisaasti

Hyväksytty kaupunkistrategia ohjaa toimialojen budjetointiprosessia ja tavoiteasetantaa sekä palveluissa että investoinneissa.

Tavoitteissa läpileikkaavana teemana on asiakaslähtöisyys ja vaikuttavuus, ja että asetetut tavoitteet ovat mitattavia ja johdettu kaupunkistrategiasta. Uusia tapoja toimia palveluissa edistetään kaikilla toimialoilla systemaattisesti.

Myös ympärillä oleva globaali muutos, mm. kehittynyt teknologia mahdollisuuksiin sekä kestävän kehityksen vaade haastavat kaupunkia uudistumaan.

Strategisten tavoitteiden rinnalla yleisen taloustilanteen epävarmuus yhdessä turvallisuuden kasvun Ukrainan sodan ja sitä seuranneiden Venäjä-pakotteiden myötä riittävä varautuminen on myös tärkeää.

Talousarviotavoitteiden määrää vähennetään ja kiinnitetään huomiota siihen, että ne on johdettu kaupunkistrategiasta. Tavoitteena on, että vuoden 2026 talousarviossa kaikilla palvelualueilla kaupunkistrategia näkyy mahdollisimman vahvasti tavoiteasetannassa ja konkreettisissa toimissa, kun talousarviota toteutetaan.

Rakenteellisille sopeutustoimille 2025-2028 on tarve talouden vahvistamiseksi.

Kestävän kehityksen edistäminen

Seinäjoen kaupunki on kuulunut kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) jo sopimuskaudella 2008-2016 ja mukana on oltu myös sopimuskaudella 2017-2025. Sopimuksessa energiankulutusta on Seinäjoella sitouduttu vähentämään lähtötilanteen noin 80 000 MWh 7,5 %:sta eli noin 6 000 MWh:a vuoteen 2025 mennessä. Tähän tavoitteeseen sopimuskaudella on päästy.

Ohjelmakausi on vaihtumassa Julkisen alan energiatehokkuussopimukseksi (JETS) 2026 alusta alkaen. Uusi sopimuskausi on 2026-2035 ja kattaa kaksi jaksoa 2026-2030 (5 vuotta) sekä 2031-2035 (5 vuotta). Seinäjoki on liittynyt ”Kohti hiilineutraalia kuntaa” -verkostoon, eli on HINKU-kunta ja siinä yksi tärkeimmistä kriteereistä on kuulua tähän vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen. Sopimus osoittaa, että kunta pyrkii päästövähennyksiin eikä Suomen kaupunkeja ja kuntia velvoiteta lainsäädännön tuomin määräyksiin tekemään päästövähennyksiä, vaan niitä tehdään omaehtoisesti ja vapaaehtoisesti sitoutuen. Näin myös päästövähennyskeinot ovat kaupunkien itsensä valittavissa.

Kestävän kehityksen ohjelma tai ilmastostrategia tai CO2 päästövähennysohjelma, millä nimellä haluaakaan asiakirjaa kutsua, kotoisammin meillä Ekoviisas Seinäjoki -ohjelma, on vuoden 2026 alussa päivittymässä. Tavoitteisiin pääsemiseksi Seinäjoella on tehtävä sekä ilmastonmuutosta hidastavia tekoja, sopeutettava toimintaamme ilmastonmuutokseen, että varauduttava erilaisiin ilmastonmuutoksen tuomiin ilmiöihin, kuten sään ääri-ilmiöihin. Näitä on saatu Seinäjoella lähivuosina kokea, niin hetkellisten rankkasateiden lisääntymisenä, kuin pitkinä hellejaksoinakin. Vuoden 2026 aikana kerätään haastatteluin näkyviin myös tehdyt CO2-päästövähennystoimenpiteet toimialoittain, sekä osoitetaan mitä on meneillään sekä ne toimenpiteet, joihin ollaan ryhtymässä, mutta joiden tavoittelemisen on vasta alussa.

Seinäjoen kaupunki on laatinut myös tuleville vuosille erillistä energiansäästöohjelmaa, joka on myös päivittymässä ja sille haetaan uutta sisältöä. Työssä tulee olemaan mukana myös kaupunkikonserniin kuuluva Seinäjoen Energia Oy. Uusi JETS-sopimuskausi edellyttäisi, että kaupunki liittytään myötävaikuttaisi mm. kaupunkikonserniin kuuluvien energiayhtiön ja vuokratiloyhtiön liittymiseen niitä koskevaan toimenpideohjelmaan, jolloin tavoitteisiin saataisiin lisää kunnianhimoa ja lähestyttäisiin vahvemmin myös 2030 vuonna hämmäyttävää hiilineutraaliustavoitetta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on toimitilojen osalta seurattu Seinäjoen energian tuottaman sähkön sekä kaukolämpötuotannon päästöjä. Seinäjoen kaupungin Seinäjoen Energia Oy:ltä kaupungille hankittu sähkö on 100 % vihreää päästötöntä sähköä, joten sen osalta tavoite on saavutettu ja tämä edesauttaa myös päästöjen vähennystä kokonaispäästöjen osalta. Kaupungin toimitiloista 86 % (1 380 608 m³ / 1 606 032 m³) lämmitetään kuitenkin kaukolämmöllä, joten kaukolämmöntuotannon päästöt ovat merkittävässä osassa toimitilojen päästöissä.

Ajankohtaiset tuotannon päästöt ovat aina nähtävissä Energiategollisuus ry:n tuottamassa kaukolämmön päästölaskurissa. Hiilidioksidipäästöt ovat kyseisen päästölaskurin mukaan tippuneet 2019-2024 aikana 70 % ja samassa ajassa fossiilisten polttoaineiden käyttö kaukolämmössä on vähentynyt 80 %:sta 20 %:iin.

Pidemmän aikavälin laskurit laajemmin kaikista CO₂-päästöistä ovat nähtävillä Suomen ympäristökeskuksen portaalista (paastot.hiilineutraalisuomi.fi). Vuonna 2023 päästöjen määrä asukasta kohden on ollut Seinäjoella 5.5 tCO₂e, mikä on korkeampi kuin koko maan keskiarvo (4.9 tCO₂e / asukas). Vertailuvuodesta 2007 lähtien vuoteen 2023 asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet -51 %. Seinäjoen kokonaispäästöt ovat muuttuneet -13 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -41 %. Kun verrataan Seinäjoen päästökehitystä koko maan keskiarvoon (-43 %) tai kaupunkimaisten kuntien keskiarvoon (-49 %), kaupungin päästökehitys on ollut heikompaa.

Hankintapalveluissa on käynnissä modernit hankinnat -hanke, jolla tavoitellaan hankintojen vaikuttavuuden ja vastuullisuuden parantamista. Tähän mahtuu myös kestävän kehityksen teemat, joiden merkitys myös hankinnoissa edelleen kasvaa.

Myös tiedolla johtamista kehitetään edelleen. Siinä tullaan huomioimaan myös mm. hiilidioksidipäästöihin ja energiankulutukseen liittyvää dataa. Työn näkyväksi tekeminen on tärkeää ympäristöasioissa.

Seinäjoen kaupungilla on kotisivuillaan ”kestävä kehitys” -internet-osio. Seinäjoki kannustaa myös kaupunkilaisiaan samanlaisiin tekoihin, mitä kaupunki pyrkii itsekin tekemään.

Digiälykäs kaupunki ja tiedolla johtamisen edistäminen

Vuonna 2026 käynnistyy uusi digiohjelma kausi ja digiohjelmaan määriteltyjen kehittämiskohteiden toteuttaminen alkaa. Digiohjelma on koko kaupungin yhteinen kehittämissuunnitelma. Digiohjelma tekee näkyväksi digikehittämisen, joka sujuvoittaa kaupungin työntekijöiden, kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen arkea. Tavoitteena on tunnistaa rohkeasti uusia teknologisia ratkaisuja ja ottaa niitä käyttöön. Digikehittämisessä on olennaista, että teknologiaratkaisut tukevat aidosti organisaation tavoitteita, jolloin teknologia toimii tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Kaupunki jatkaa myös tiedolla johtamisen edistämistä tulevana vuosina hyödyntämällä Power BI -ratkaisuja entistä systemaattisemmin.

Kaupunki on rakentanut pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti tietoperustaa, joka mahdollistaa tiedon älykkäämmän hyödyntämisen ja toimintamallien uudistamisen. Tietoa tuodaan Power BI-raporttien avulla näkyväksi sellaisessa muodossa, jotta sitä voidaan hyödyntää kokonaisvaltaisesti. Raportointi tukee arjen päätöksentekoa, strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta sekä auttaa toiminnan ja resurssien suunnittelussa.

Vuonna 2026 tullaan ottamaan tekoälyä käyttöön, laajennetaan Microsoft M365-palvelujen käyttöä, kehitetään sähköistä arkistointia ja modernisoidaan käyttäjä- ja

käyttöoikeuksien hallintaa. Vuonna 2026 kehitetään mm. sivistyksen ja hyvinvoinnin sekä kaupunkiympäristön toimialan tietoperustaa ja Power BI-raportointia. Uudistukset mahdollistavat vaivattomamman tiedon hyödyntämisen päätöksenteossa ja lisäävät toiminnan läpinäkyvyyttä, vaikuttavuutta ja jatkuvaa parantamista kaupungin palveluiden tuottamiseksi.

TE-uudistus 2025

TE-palvelut ovat siirtyneet kuntien tehtäväksi ja valtion työ- ja elinkeinotoimistot eli TE-toimistot on lakkautettu ja niiden henkilöstö siirtynyt liikkeenluovutuksella kuntiin eri työllisyysalueille. Kyseessä on erittäin merkittävä uudistus. Työvoimapalveluista on tullut osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Valtio osoittaa ko. toimintaan ja kasvaneisiin vastuihin valtionosuutta. Suomeen on muodostunut uudistuksen myötä 45 työllisyysaluetta, jotka ovat vastuussa työvoimapalveluiden hallinnollisesta järjestämisestä. Seinäjoen kaupunki toimii näistä yhdessä vastuukuntana ja on järjestänyt työllisyyspalvelut 1.1.2025 lukien yhdessä Isonkyrön ja Ilmajoen kuntien kanssa.

Te-uudistuksella pyritään vastaamaan työllisyyden haasteisiin ja uudistamaan suomalaista työllisyydenhoitoa. Osaavan työvoiman saatavuus ja osaamisen vahvistaminen sekä kasvun edistäminen ovat keskeisiä tavoitteita, samalla kun pyritään vaikuttamaan työllisyysasteen nostamiseen ja työttömyysasteen laskemiseen ja työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen.

Kaupunkistrategian toteutumista seurataan systemaattisesti, tässä väliaikakatsausta siirryttäessä vuoteen 2026:

- Osana uuden kaupunkistrategian valmistelua on toteutettu toimintakautensa päättäneen valtuuston itsearviointi kaupunkistrategiasta:
 - Kaupungin onnistumisista nousi kärkeeseen yrittäjyyskaupunki. Yrittäjyysimagon vahvistumisen taustalla nähtiin mm. aktiivinen yhteistyö yrittäjäjärjestöjen kanssa, Into Seinäjoen toiminta sekä useat kansalliset arvioinnit, joissa Seinäjoki on menestynyt hyvin.
 - Talouden haasteet ovat olleet keskeisesti mukana talousseminaarien ja talouden rakenteellisen sopeutusohjelmien aiheina kuluneen valtuustokauden aikana, mikä osaltaan on ylläpitänyt talouden kriisitietoisuutta.
 - Kaupunkikeskustan strategisissa tavoitteissa jaettuna käsityksenä on huoli kaupunkikeskustan vetovoimasta ja elävyydestä. Tätä on edelleen vahvistanut asuntorakentamisen matalasuhdanne, joka on konkreettisesti nähtävissä kaupunkikeskustassa. Toisaalta on tunnistettu Aseman ensimmäisen vaiheen valmistuminen, jota pidetään strategiakauden yhtenä onnistumisista.
 - Kotoutuminen tuli myös esille arvioinnissa. On tiedostettu maahanmuuton merkitys kaupungin kasvutekijänä ja kotoutumisessa onnistuminen on nostettu vahvasti esille. Huolta kannettiin maahanmuuttajien suomen kielen osaamisen vahvistumisesta sekä heidän työllistymisestään. Maahanmuutto on toimintaympäristön muutoksessa muutostekijä, jota kaupunkistrategian valmistumisen ajankohtana ei vielä kyetty näkemään sen saavuttamassa laajuudessa. Tätä kuvaa se, että strategiassa ennakoitu maahanmuuttajien osuus kaupungin väestöstä toteutui jo noin (3) kolmen vuoden kuluessa ennustetun kahdeksan (8) vuoden sijasta.
 - Hyvin vähän huomioita tai huolta kannettiin palveluista. Tämä kertoo siitä, ettei mikään palvelutuotannon alue ole valtuustokauden

aikana kriisiytynyt tai että palvelut ovat toimivat. Huoli palveluista nousi enemmän esiin kaupungin talouden tasapainottamisvaateissa, joihin liittyvien toimien uskotaan heikentävän palveluita joiltain osin.

- Kaupunkistrategian uudistaminen tapahtuu valtuustokausittain: nykyistä kaupunkistrategiaa päivitetään par’ aikaa, ja se hyväksytään valtuustossa alkuvuonna 2026.
- Nykyisen kaupunkistrategian kaudella on tapahtunut toimintaympäristössä muutoksia, joita ei ole strategiassa kaikilta osin kyetty ennakoimaan. Väestönkasvussa on päästy strategiassa ennakoituun kasvuun, mutta väestönkasvun perusta on muuttunut. Vuodesta 2024 alkaen on vahvistunut kehityskulku, jossa maahanmuutosta on tullut väestönkasvun keskeinen lähde ja kaupunki kansainvälistyy. Samanaikaisesti luonnollinen väestönkasvu on muuttunut jopa negatiiviseksi ja kotimaan sisäinen muuttoliike on ollut vain niukasti positiivinen.
- Kaupungille on tullut uusia tehtäviä, rahoitusvastuita ja palveluita, kun Te2025 ja Koto2025-lainsäädäntöuudistukset astuivat voimaan 2025 alusta. Kuntayhteistyössä on yhteistyö tiivistynyt erityisesti Isonkyrön ja Ilmajoen kanssa osana yhteisen työllisyysalueen muodostamista.
- Kaupunkistrategiassa asetettujen taloudellisen tavoitteiden seuranta ja merkitys on korostunut Suomen yleisen talouden ja sitä myöten myös Seinäjoen kaupungin talouden heikennyttyä. Strategian ohjaava vaikutus kohti talousarvion tavoitteita on tällöin korostunut ja siten ohjannut kaupungin toimintaa.
- Kulttuuri- ja arkkitehtuuri: Aaltokeskus Seinäjoelta on ehdolla Unescon maailmanperintökohteeksi.
- Seinäjoen kaupungin osallistavan budjetoinnin malli on nimetty asukasbudjetiksi. Konsepti toteutetaan kaksivuotisena prosessina, jossa asukkaat ideoivat ja äänestävät. Budjetissa tälle on varattu 150 000 euron määräraha/2 vuotta. Hyvinvointia ja kaupunginosakeskusten huomioimista pidetään keskeisenä teemana. Uutena painotuksena asukasbudjettiin otetaan myös keskustan kehittäminen. Asukkaiden näkökulmasta osallistava budjetointi vahvistaa osallisuuden kokemusta ja luottamusta päätöksentekoa kohtaan. Osallistava budjetointi lisää ymmärrystä viranhaltijoille ja päättäjille siitä, millaisia toiveita asukkailla on asuinalueiden ja palveluiden kehittämiseen. Osallistava budjetointi toteutettiin vuosina 2021-2022 ensin pilottina, hyvien kokemusten myötä toiminta on vakinaistettu.
- Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa tehdään edunvalvontayhteistyötä.
- Kaupungissa on kasvava ammattikorkeakoulu (SeAMK) ja yliopistokeskus, mitkä tuovat myös kasvuun tarvittavaa osaavaa, korkeasti koulutettua työvoimaa. Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu investoi merkittävästi myös uusiin ammatillisen koulutuksen kampuksiin, joista Seinäjoella tulee Kirkkokadun kampus. Osaamisen saatavuus on alueen kilpailutekijöitä.
- Seinäjoen kaupungin yrittäjyyden ykköskaupunkiasema on jatkunut, tuoreimpana 1. sija vuodelta 2025 EK:n kuntarankingissa.

- Uusiutuvan energiatuotannon merkittävä lisääminen jatkuu Seinäjoen Energia Oy:n investointien ja tehtyjen toimintojen uudelleenjärjestelyjen myötä.

Kaupungin talouden tavoitteet on kirjattu kaupunkistrategiassa seuraavasti:

TAVOITE

Tasapainoinen talous mahdollistaa kasvavan kaupungin palvelut ja investoinnit.

Kaupunkikonsernin talous pysyy tasapainossa ja omistajaohjauksella tuetaan kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista.

TOIMENPITEET

Tasapainoinen talous saavutetaan hallitsemalla toimintamenoja, parantamalla palvelujen tuottavuutta ja mitoittamalla investointitaso tulorahoituksen mukaiseksi. Tulopohjaa vahvistetaan aktiivisella elinkeinopolitiikalla ja osaamisperustaa vahvistavilla tulevaisuusinvestoinneilla.

Hankinnat edistävät aitoa kumppanuutta alueen yritysten kanssa. Hankinnoissa huomioidaan taloudellisuus, kestävyys ja vastuullisuus. Hankintoja toteutetaan hankintojen strategisen toimenpideohjelman 2021-2025 mukaisesti.

Kaupunkikonsernin sisällä yhteistyötä tiivistetään kaupunkikonsernille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupunkikonsernin tiloja käytetään tehokkaasti ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioiden.

Kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistamisen on palveltava kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Omistuksesta voidaan luopua, mikäli omistaminen ei palvele näitä tavoitteita. Strateginen tuotantoinfra, verkosto ja kiinteistöt ovat kaupunkikonsernin omistuksessa.

Kaupunkikonsernin sisäisten palvelujen hinnan ja laadun pitää olla kilpailukykyisiä markkinoilta saataviin palveluihin. Kaupungin omistajuutta arvioidaan säännöllisesti.

Talouden tasapainon kehitystä seurataan liikennevaloin seuraavilla mittareilla:

- Toimintakatteen muutos-%: enintään 2 % vuodessa
- Investointien tulorahoitus (vuosikate/nettoinvestoinnit), %: väh. 100 %
- Konsernin investointien tulorahoitus (vuosikate/nettoinvestoinnit), %: väh. 100 %.
- Tilikauden tulos: vähintään 10 miljoonaa euroa
- Omavaraisuusaste, %: vähintään 40 %
- Taseen kertynyt ylijäämä: vähintään 25 miljoonaa euroa
- Lainat ja vuokravastuut €/asukas: enintään 4 900 euroa
- Konsernitaseen kertynyt ylijäämä: vähintään 100 miljoonaa euroa
- Konsernin omavaraisuusaste, %: vähintään 40 %
- Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas: enintään 9 900 euroa.

4. TALOUSSUUNNITELMA 2027-2029

Kuntalain taloutta koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.5.2015. Lain 110 §:ssä on säädökset talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta.

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytettävä tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Tässä asiakirjassa vuoden 2026 talousarvioon on liitetty taloussuunnitelma vuosille 2027-2029. Taloussuunnitelmassa selvitetään kaupungin tulevaa talouskehitystä, joka perustuu tarkasteluun käyttömenojen kehityksestä sekä arviointeihin tulojen ja vieraan pääoman kehitykseen liittyvistä seikoista. Lisäksi taloussuunnitelma sisältää investointiohjelman tuleville vuosille.

4.1 Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoituskustannuksiin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta laadittu tuloslaskelmaosa on esitetty jäljempänä.

Tuloslaskelmaosan toimintatulot ja -menot perustuvat tarkasteluun tulojen ja menojen kehityksestä. Toimintatulojen osalta liikkumavara tulojen lisäyksen suhteen on varsin pieni. Tavoitteena kuitenkin on, että kaupungin omia tuloja pyritään jatkuvasti lisäämään ja tulojen ennustetaan kasvavan lievästi kustannuskehitystä nopeammin.

Todetaan, että datacenter-hanke etenee suotuisasti, mutta varovaisuusperiaatteen mukaisesti sitä ei ole huomioitu taloussuunnitelmavuosien talousluvuissa.

Toimintamenojen kasvun sääteleminen on keskeisin asia, kun pyritään turvaamaan riittävän korkea vuosikatetaso. Strategian mukainen tavoitetaso on vähintään 30 miljoonaa euroa. Toimintamenojen kasvua pyritään hillitsemään taloussuunnitelmavuosina palvelujen tuottamiseen liittyviä rakenteita, prosesseja ja palvelutuotantomalleja kehittämällä. Kaupunkistrategian tavoitetasona rakenteellinen talouden sopeutusohjelma 2025-2028 huomioituna enintään 1,5-2,0 %:n vuotuinen kasvu.

Kaupunkikonsernia kehitetään edelleen talouden ohjauksen ja palvelutuotannon kehittämisen näkökulmasta. Painopistealueina on kaupunkikonsernin yhtiöiden, yhteisöjen ja säätiöiden kokonaisuudenhallinnan parantaminen, toimiva ja tehokas omistajapolitiikka, velkakehitys ja takausperiaatteet.

TE2025-uudistuksen (kunnallinen työllisyydenhoito) ja siihen sisältyvän kotoutumisen uudistuksen vaikutus on suunnitelmavuosien tuloslaskelmissa huomioitu sekä tuloissa että kuluissa, mutta myös valtionosuuksissa. TE-uudistuksen vaikutukset tulevat olemaan tulojen ja menojen tasapainon osalta kustannusneutraalit, on todettu Valtiovarainministeriön talouskatsauksessa. Uudistus on hyvin merkittävä ja vahvistaa kunnan palveluvalikoimaa ja vahvistaa kunnan roolia yrittäjyyden, elinvoiman ja osaavan työvoiman saatavuuden edistäjänä.

Kuntien yleisen talouskehityksen kannalta on tärkeää, että valtio ei omilla toimenpiteillään omaa talouttaan sopeuttaessa enempää heikennä kuntien taloudellista asemaa, ja että lisävelvoitteiden hoitamiseksi kunnille osoitetaan tarvittava täysimääräinen rahoitus. Valtionosuusuudistus on vireillä ja sen on määrä valmistua vuonna 2027.

Toimintatuottojen on arvioitu kehittyvän seuraavasti:

Toimintatuotot (1 000 €)

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
79 822	84 639	6,0 %	86 354	2,0 %	88 591	2,6 %

Toimintatulotavoite on realistinen, osa tavoitteesta saavutetaan volyymin kasvun avulla, osa myyntituotoilla (myyntiohjelma 2022-2029) ja osa joudutaan varmistamaan maksuperusteiden tarkistuksilla.

Toimintamenot kehittyvät seuraavasti:

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
-282 233	-286 592	1,5 %	-291 324	1,7 %	-297 730	2,2 %

Henkilöstösuunnitelmaa hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle. Henkilötyövuosien kehitystä seurataan. Eläköitymisen ennuste vuosille 2025-2029 (lähde: Kevan tilastot) on noin 70-90/ vuosi.

Vakituisen henkilöstömäärän lisääntyminen suhteessa määräaikaiseen henkilöstöön antaa työyhteisöille vakautta ja vapauttaa resurssia tehokkaaseen työhön jatkuvaan vaihtuvan henkilöstön perehdyttämisen prosessien sijaan. Tarkoituksenmukaista on pitää tavoitteena Seinäjoen kaupungin strategian mukaista vakituisen henkilöstömäärän osuutena yli 80 %:iin kokonaishenkilöstömäärästä.

Toimintaympäristön muutos on huomioitava ja kiinnitettävä kaupunkistrategian mukaisesti erityistä huomiota osaavan työvoiman saatavuuteen ja osaamisen päivittämiseen samalla, kun panostetaan hyvään johtamiseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen.

Kaupunkistrategiaa on täsmennetty henkilöstön osalta laaditulla henkilöstöohjelmalla, joka sisältää henkilöstöä koskevat keskeiset linjaukset, tavoitteet ja toimenpiteet.

Henkilöstökulujen määrittelyssä on käytetty taloussuunnitelmavuosina alla olevan taulukon mukaisia arviointeja. Henkilöstökulujen kehityksessä on ennakoitu palkkamenoiissa valtakunnalliset sopimu uudistukset ja niiden vaikutus. Valmistelussa on lähdetty siitä, että henkilöstön luonnollinen poistuma, eläköityminen ja muu poistuma, käytetään hyväksi henkilöstörakenteen kehittämässä. Mahdollisia toimintojen ulkoistamisia ei ole ko. arvioissa huomioitu.

Henkilöstömenot (1 000 €)

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
-149 774	-150 950	0,8 %	-152 969	1,3 %	-157 280	2,8 %

Palvelujen ostojen määrän arvioidaan kasvavan suunnitelmavuosina vuositasolla maltillisesti. Perusteluna tähän ovat rakenteelliset uudistukset ja toimintatapojen muutokset. Tavoitteena on kaikessa toiminnassa myös taloudellisuus ja kustannustehokkaampi toiminta sekä panostaminen vaikuttavimpiin palveluihin. Myös digitalisaation ja tiedolla johtamisen hyödyntämistä toiminnassa lisätään.

Tavoite edellyttää kaupungin palveluissa tiukkaa menojen säätelyä ja toiminnan uudistamista. Samoin tavoitteen saavuttaminen edellyttää hyvää kilpailuttamista, markkinoiden hyödyntämistä ja hyvää ostopalvelujen käytön hallintaa.

Palvelujen ostomäärät kehittyvät suunnitelmavuosina seuraavasti:

Palvelujen ostot (1 000 €)

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
-55 433	-56 358	1,7 %	-57 485	2,0 %	-58 635	2,0 %

Toimintakate ja toimintatulojen ja -menojen suhde sekä vuosikate muodostuvat edellä todettujen suunnittelulähtökohtien pohjalta seuraavasti (1 000 € ja %):

Vuodet	Toimintakate	Toimintatulot/ Toimintamenot	Vuosikate
2026	-202 411	-28,3 %	30 355
2027	-201 954	-29,5 %	33 708
2028	-204 970	-29,6 %	38 067
2029	-209 139	-29,8 %	40 498

Tavoitteena on enintään 1,5-2,0 %:n vuotuinen toimintakatekasvu. Taloussuunnitelman tavoiteasetannassa on lähdetty siitä, että tulot suhteessa menoihin ovat tasapainossa ja että vuosina 2027-2029 vuosikate ylittää merkittävästi strategiatason (vähintään 30-35 milj. euroa). Tällöin vuosikate kattaa poistojen lisäksi suurelta osin nettoinvestoinnitkin. Velkaantuminen saadaan vähenemään.

Verotulojen kasvu tuloslaskelmassa perustuu omiin arvioihin ja Kuntaliiton ennusteisiin tulokehityksestä. Vuosille 2026-2029 ei ole suunnitelmissa kunnallisveron muutok-

sia. Tämän rinnalla toteutetaan osana kaupungin talouden tasapainottamista ja vahvistamista rakenteellinen talouden sopeutusohjelma vuosille 2025-2028, jonka tavoitteena on 2,5 %:n vuotuisen tuottavuuden lisääminen palveluissa ja tukipalveluissa.

Edellä todetun pohjalta ennakoitujen verotulot ovat kunnallisveron osalta seuraavat:

Kunnallisvero (1 000 €)

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
145 500	151 453	4,1 %	156 141	3,1 %	161 224	3,3 %

Yhteisöverotulojen kehitys riippuu ensisijaisesti talouden yleisestä kehityksestä, mutta myös veron jako-osuuksien valtakunnallisista vuotuisista määrittelyistä. Talouden kasvun odotetaan Suomessa olevan maltillista vuonna 2026 ja talouden taloussuunnitelmakaudella 2027-2029. Yleisen talouden ennakoitu käänne kasvuksi vaikuttaa myös yhteisöverotuottoihin, samoin kuin muihin verotuloihin.

Yhteisöverotulojen arvioidaan kehittyvän taloussuunnitelmavuosina seuraavasti:

Yhteisövero (1 000 €)

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
14 950	15 936	6,6 %	16 000	0,4 %	16 074	0,5 %

Kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä suunnitelmavuosina korotuksia. Kiinteistövero on kehittynyt viime vuosina kasvun uralla. Toisaalta pitkittynyt asuntoalan ja rakentamisen matalasuhdanne voi näkyä kiinteistöverotuotoissa myös talousarviovuonna ja taloussuunnitelmavuosien alkupuolella, vaikka käännettä parempaan yleisesti ennakoidaankin.

Kiinteistöverotulojen määrän arvioidaan kehittyvän seuraavasti:

Kiinteistövero (1 000 €)

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
32 500	33 987	4,6 %	35 007	3,0 %	35 882	2,5 %

Valtionosuuksissa on huomioitu sote-uudistuksen vaikutus rahoituspohjaan. Uudet tehtävät valtio on ilmoittanut rahoittavansa 100 %:sti. Julkisen talouden näkymät ovat haastavat, mikä tarkoittaa sekä valtiolla että kunnissa merkittäviä talouden sopeutustoimia ja rakenteellisten uudistusten tarvetta. Valtio sopeuttaa omaa taloutaan 10 miljardilla eurolla nykyisen hallituskauden aikana, mikä näkyy vuoteen 2027 saakka vähenevinä valtionosuuksina. Myös hyvinvointialueiden taloudelliset haasteet voivat osaltaan vaikuttaa kuntiin jäävien palvelujen valtionrahoituksen määrään. Valtionosuusuudistusta odotetaan vuodelle 2027, mutta sen etenemisestä ei ole täyttä varmuutta.

Valtionosuuksien kehityksen ennustetaan olevan seuraavan:

Valtionosuudet (1 000 €)

2026	2027	M-%	2028	M-%	2029	M-%
34 390	30 236	-12,1 %	30 840	2,0 %	31 457	2,0 %

Rahoitustuloissa ja -menoissa keskeisimmät tuloerät tulevat korko- ja osinkotuloina Seinäjoen Energia Oy:ltä. Vuotuinen tuloutus energiayhtiöltä on vuosina 2026-2027

noin 9-10 milj. euroa (korkotuotot, osingot, takausprovisiot) ja todennäköisesti vuosina 2028-2029 noin 8-10 milj. euroa.

Lainamäärän vähetessä suunnitelmavuosille tuo myös helpotusta koroista aiheutuviin kustannuksiin. Korkotason kehityksen osalta on lähdetty siitä, että korkotaso on noin 2-3 %:n tasolla suunnittelukaudella. Valtiovarainministeriön ennusteissa inflaation kasvun odotetaan tasaantuvan noin 1,9-2,0 %:n tasolle. Lainamäärä on kuitenkin edelleen korkea, ja siihen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Lainasalkussa pitkien lainojen suojausaste pidetään vähintään 50 %:ssa.

Taulukko. Tuloslaskelma kattaa taloussuunnitelmavuodet 2026-2028.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA						
1 000 €	TP-2024	TA-2025	TA-2026	TS-2027	TS-2028	TS-2029
	muutettu					
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	26 672	27 840	29 990	28 819	29 684	30 277
Maksutuotot	7 222	8 398	8 484	9 051	9 323	9 509
Tuet ja avustukset	5 274	4 442	3 677	3 957	4 036	4 117
Muut toimintatuotot	44 915	40 181	37 671	42 811	43 311	44 687
Toimintatuotot yht.	84 083	80 861	79 822	84 639	86 354	88 591
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-114 993	-119 157	-122 093	-123 711	-125 185	-128 941
Henkilöstösivukulut	-26 561	-27 126	-27 679	-27 239	-27 784	-28 339
Palvelujen ostot	-51 035	-54 729	-55 433	-56 358	-57 485	-58 635
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 352	-22 890	-22 551	-23 461	-23 930	-24 409
Avustukset	-10 983	-15 757	-15 853	-16 492	-16 822	-16 486
Muut toimintakulut	-37 908	-40 033	-38 624	-39 331	-40 118	-40 920
Toimintakulut yht.	-262 833	-279 692	-282 233	-286 592	-291 324	-297 730
TOIMINTAKATE	-178 750	-198 831	-202 411	-201 954	-204 970	-209 139
Verotulot						
Kunnan tulovero	120 464	137 405	145 500	151 453	156 141	161 224
Kiinteistövero	31 049	32 450	32 500	33 987	35 007	35 882
Osuus yhteisöveron tuotost	15 376	14 450	14 950	15 936	16 000	16 074
Valtionosuudet	24 049	31 195	34 390	30 236	30 840	31 457
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	7 714	6 225	5 828	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustuotot	9 404	9 230	7 830	6 300	6 300	6 300
Korkokulut	-11 092	-9 900	-8 027	-8 000	-7 000	-7 000
Muut rahoituskulut	-182	-284	-205	-250	-250	-300
VUOSIKATE	18 033	21 940	30 355	33 708	38 067	40 498
POISTOT	-21 006	-21 500	-21 600	-22 800	-23 000	-24 500
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-2 973	440	8 755	10 908	15 067	15 998

Laaditun taloussuunnitelman mukaan kaupungin talous on suunnitelmavuosina ylijäämäinen, mikä on välttämätön lähtökohta talouden tervehdyttämistoimille. Vuosikatteiksi ennakoitaan talousarviovuosi huomioiden noin 30 milj. euroa tai enemmän. Tilikauden tulokset vuosina 2026-2028 ovat ensimmäisenä vuonna vähintään 10 milj. euroa ja kahtena viimeisenä yli 15 milj. euroa ylijäämäisiä. Strategian mukainen tavoite talouden tasapaino viedään konkretiaan. Näin turvataan kaupungin hallittu kasvu, vaikuttavat palvelut ja investointikyvykkyys. Tavoite on haastava, muttei mahdoton.

Todetaan, että vahvempi tuloskehitys kustannustietoisien uudistavan toiminnan rinnalla mahdollistaa Seinäjoella vuosikatteen nostamisen nykyistä korkeammalle, yli 35 milj. euroon. Tämä tukee strategista tavoitetta velkamäärääkin vähentävien tilikausien tulosten saavuttamiseksi, mutta myös mahdollisuutta nykyinvestointitason nostamiseen vastaavalle tasolle vuosikatteen kanssa.

4.2 Investoinnit

Taulukko. Investointiosa kattaen myös taloussuunnitelmavuodet.

INVESTOINTIOSA	TP-2024	TA-2025	TA-2026	TS-2027	TS-2028	TS-2029
Kaupunki						
Menot 1 000 €						
Pitkävaikutteiset menot	239	567	906	800	800	800
Maa- ja vesialueet	2 180	900	900	900	900	900
Rakennukset	13 413	13 205	14 700	15 155	12 520	18 470
Kadunrakentaminen	10 786	8 437	7 345	11 500	12 500	10 000
Puistorakentaminen	471	470	470	500	500	500
Liikuntapaikkarakentaminen	1 257	1 670	1 700	1 500	1 500	1 000
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	403	1 067	838	300	300	300
Hulevesiviemärit	1 131	2 259	2 344	1 300	1 200	1 200
Koneet ja kalusto	3 707	4 394	3 424	4 000	4 000	4 000
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	8 159	2 449	2 140	2 000	2 000	2 000
MENOT YHTEENSÄ	41 747	35 419	34 767	37 955	36 220	39 170
Tulot 1 000 €						
Pitkävaikutteiset menot	0	0	0	0	0	0
Maa- ja vesialueet	1 514	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Rakennukset	7	0	0	0	300	610
Kadunrakentaminen	0	350	200	0	0	0
Puistorakentaminen	0	0	0	0	0	0
Liikuntapaikkarakentaminen	227	400	0	0	0	0
Muut kiint. Rak. Ja laitteet	0	0	0	0	0	0
Hulevesiviemärit	0	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto	75	0	0	0	0	0
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	-24	100	100	0	0	0
TULOT YHTEENSÄ	1 798	1 850	1 300	1 000	1 300	1 610
NETTOMENOT	39 949	33 569	33 467	36 955	34 920	37 560

Investointikohteiden osalta voidaan yhteenvetona todeta seuraavaa:

- Maa- ja vesialueiden kohdalla määräraha osoitetaan raakamaan hankintaan. Keskeistä on riittävän tonttivarannon turvaaminen asumisen ja elinkeinotoiminnan

tarpeisiin. Määrärahatasoa muutetaan tarpeen mukaan. Tonttimyynti muodostaa merkittävän osuuden kaupungin myyntituloissa.

- Talonrakennusinvestoinnit ovat noin 12,2-17,9 milj. euroa/vuosi. Niistä tarkemmin jäljempänä.
- Kadunrakentamisen ja kunnallistekniikan osalta pääpaino on riittävän uuden tonttivarannon turvaamisessa ja saneerausvelan hallinnassa. Tähän tarkoitukseen osoitetaan vuosittain noin 10,0-12,5 milj. euroa.
- Hulevesiviemäreiden rakentamiseen osoitetaan rahoitusta verkostorakentamisiin ja -saneerauksiin. Investoinnit ovat kytköksissä kadunrakentamishjelmaan.
- Puistorakentamisen volyymi pidetään likimain vuoden 2026 tasolla. Liikuntapaikkarakentamisessa määrärahat jonkin verran pienenevät. Toisaalta uimahallin laajennus on käynnistymässä suunnitelmakauden lopulla.
- Irtaimistohankinnat liittyvät pääosin eri saneerauskohteiden kalustoinvestointeihin, kone- ja laitehankintoihin sekä ict-hankintoihin.
- Leasingin käyttöä vaihtoehtoisena rahoitusmallina on lisätty esim. auto- ja ict-hankinnoissa.

Taulukko. Nettoinvestointien määrä ilman käyttöomaisuuden myyntiä vuosina 2026-2029.

Kaupunki Nettoinvestoinnit (1000 €)	
TA 2026	33 467
TS 2027	37 155
TS 2028	34 920
TS 2029	37 560

Tärkeää on saada investointeihin mukaan lisää ulkopuolista rahoitusta joko valtiolta ja/tai yksityisiltä ja/tai julkisoikeudellisilta sijoittajilta, jolloin myös investoinneissa kaupunkistrategian mukainen taso kyetään saavuttamaan. Etelä-Pohjanmaan liitto on esittänyt mm. Seinäjoen asemanseutua Euroopan unionin kestävän kehityksen hankkeena rahoitettavaksi.

Tavoitteena investointien tasapainotukselle on priorisoida vaikuttavimmat.

Talonrakennusinvestointien osalta on laadittu tarkempi suunnitelma, joka on oheisena. Talonrakennushankkeiden lopullinen toteuttamisaikataulu ja -järjestys ratkaistaan aina kunkin vuoden talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä. Samassa yhteydessä tarkistetaan esitetyt kustannusarviot vastaamaan hankkeiden lopullista rahoitustarvetta.

Taulukko. Talonrakennusinvestoinnit.

TALONRAKENNUSINVESTOINNIT 2026-2029 (1 000 €)					
Talonrakennusinvestoinnit	KA yhteensä	TA-2026	TS-2027	TS-2028	TS-2029
Kyrkösjärven kentän huoltorakennus	500			500	
Mestarintie 1, muutokset	1 800		800	800	
Tammikampus 2 muutostyöt	12 500		3 000	6 700	2 600
Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus	9 000	5 300	2 500		
Uimahallin laajennus	32 000			600	6 500
Varaus korjauskohteet		300	300	300	350
Museon kokoelmakeskus	900		450	400	
Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus	20 500	5 700	2 400		
Törnävän kartano	1 300	80	40		
Alakylän koulun laajennus	6 100	2 000	3 900		
Nurmon urheiluhallin laajennus	1 150		900	200	
Törnävän museoalueen rakennukset	420	190	50		
Torikeskuksen parkkihalli	300	200			
Törnävänsaaren rakennukset	400	120	20	20	20
Niemistön puukoulun muutokset	300	300			
Sähköautojen latauspisteet	700	100			
Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen (proj ry 116)	1 200	450	450		
Keskuspuiston PK laajennus	2 000		200	1 800	
Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennus	300	170			
Marttilan koulun korjaukset	1 000	100		600	
Seinäjoen lukio	7 800			200	4 000
Nurmon koulukeskus	10 800	40		400	5 000
Taidemääräraha		100	145	125	185
MENOT YHTEENSÄ	111 220	15 150	15 155	12 520	18 470
TULOT					
VALTIONOSUUDET					
Tammikampus 2 muutokset museotoimelle	750			300	450
Uimahallin laajennus	800				160
TULOT YHTEENSÄ	1 550	0	0	300	610
NETTOMENOT	109 670	15 200	15 355	12 220	17 860

Talonrakennuksen taloussuunnitelman 2027-2029 kokonaisbudjetti on 45,4 milj. euroa, jakautuen vuosittaisesti 15,4 milj. euroa, 12,2 milj. euroa ja 17,9 milj. euroa.

Suunnitelmavuosien suurimpia rakennushankkeita ovat Kasperin palvelutalon/Lintuviidan koulun peruskorjauksen ja laajennuksen loppuun saattaminen (yhteensä 20,5 milj. euroa vuosina 2022-2027, josta 2,4 milj. euroa on vuodelle 2027), Keskuskatu 32 talousrakennuksen ja musiikkiopiston tilojen peruskorjaukset osaksi Tammikampus -kokonaisuutta (12,5 milj. euroa, vuodet 2027-2029), Hyllykallion päiväkodin laajennus ja korjaukset (9 milj. euroa, vuodet 2025-2027, josta 2,4 milj. euroa on vuodelle 2027) sekä Alakylän koulun laajennus ja peruskorjaus (6,1 milj. euroa, vuodet 2025-2027, josta 3,9 milj. euroa on vuodelle 2027).

Lisäksi suunnitelmavuosien lopulla suurimpia rakennushankkeita ovat uimahallin laajennus (uuden uimahallin kustannusarvio 32,0 milj. euroa, josta 7,1 milj. euroa on vuosille 2028-2029) sekä Nurmon koulukeskuksen (10,8 milj. euroa, josta 4,2 milj. euroa on vuosille 2028-2029 ja Seinäjoen lukion peruskorjaukset (7,8 milj. euroa, josta 5,4 milj. euroa on vuosille 2028-2029).

4.3 Rahoitusosa

Rahoitusosan avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan. Rahoitusosa on kaupungin kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Taulukko. Taloussuunnitelmavuosia koskeva rahoitusosa.

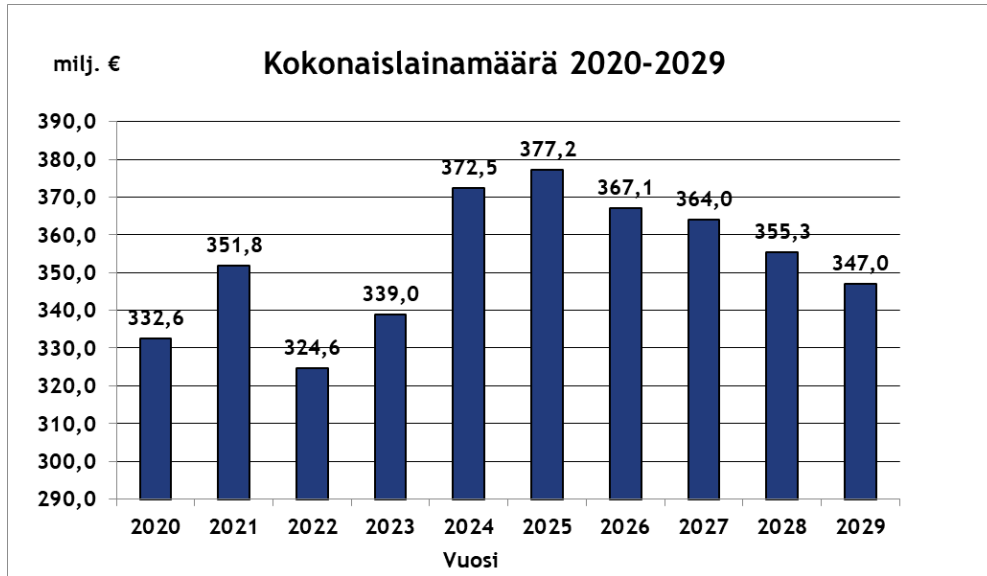
RAHOITUSOSA, 1 000 €	TP-2024	TA-2025	TA-2026	TS-2027	TS-2028	TS-2029
Tulo-rahoitus						
Vuosikate	18 033	23 960	30 355	33 708	38 067	40 498
Satunnaiset erät						
Tulo-rahoituksen korjauserät	-936	-5 410	-5 005	-6 000	-6 000	-7 000
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-41 747	-35 018	-34 767	-37 955	-36 220	-39 170
Rahoitusosuudet investointimenoihin	243	350	200			
Käyttöomaisuuden myyntituotot	1 586	6 510	6 105	7 000	7 300	8 610
YHTEENSÄ	-22 821	-9 608	-3 112	-3 247	3 147	2 938
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lis. muille	-1 265					
Antolainasaamisten väh. muilta	18 760	3 627	6 153	5 986	5 524	5 298
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	68 543	85 237	46 181	44 495	63 992	68 253
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 990	-79 256	-49 222	-47 234	-72 663	-76 489
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 500					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 946					
Rahavarojen muutos	-3 220	0	0	0	0	0
Rahoitusjäämä/Rahoitustarve	25 548	9 608	3 112	3 247	-3 147	-2 938
Vaikutus maksuvalmiuteen		0	0	0	0	0
Nettovelkaantuminen	8 053	5 981	-3 041	-2 739	-8 671	-8 236

Rahoituslaskelmasta nähdään, että velkaantuminen saadaan pysäytettyä ja kääntymään merkittävään laskuun.

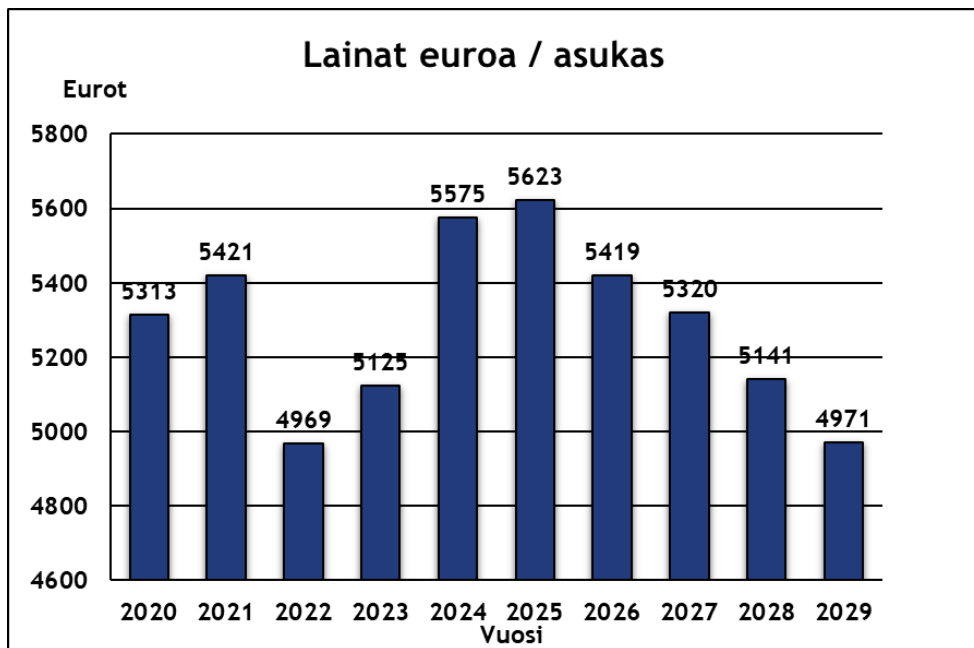
Taulukko. Vuosikatteen, nettoinvestointien ja suunnitelmapoistojen kehitys vuosina 2020-2029.

Kuvio. Kaupungin kokonaislainamäärän kehitys vuosina 2020-2029.

Kuvio. Kaupungin kokonaislainamäärä asukasta kohti -kehitys vuosina 2020-2029.

Kokonaisvelkamäärä on vuoden 2029 lopussa enintään 347 milj. euroa. Ennakoitu asukaskohtainen lainamäärä laskee taloussuunnitelmavuosien 2027-2029 aikana vähintään -349 euroa/asukas ja on suunnitelmakauden lopussa alle 4 971 euroa. Data-centerin tuloa ei ole ennakoitu taloussuunnitelmavuosien luvuissa. Ko. hanke etenee suotuisasti.

Rakenteellisen talouden sopeutusohjelman 2025-2028 onnistuminen eli vähintään 15 milj. euron kestävät sopeutustoimet yhdessä datacenter-hankkeen toteutumisen kanssa merkitsisivät sitä, että kaupungin lainamäärä painuisi alle 330 milj. euroon vuoden 2029 loppuun mennessä.

5. LOPUKSI

Isossa kuvassa julkisen talouden ennusteen merkittävimmät riskit liittyvät yleisen talouskehityksen epävarmuuteen. Geopoliittiset jännitteet (Venäjän sota Ukrainassa, sota Gazassa ja sitä seurannut Lähi-idän konflikti, Kiinan ja USA:n välien kiristyminen sekä tullipolitiikka) ovat voimistuneet ja todennäköistä on Ukrainan sodan ja Venäjän pakotteiden jatkuminen pidempään. Kestävyyssvaje on yhä ratkaisematta. Kuntien sote-kustannukset ovat Suomessa kasvaneet ennakoitua voimakkaammin viimeisen kahden vuoden 2021-2022 aikana, mikä tarkoittaa siirtymälaskelmissa vuosina 2023-2029 sitä, että kuntien valtionosuudet vähenevät merkittävästi ja oletettua enemmän; myös kuntien myynnit vuosina 2021-2022 on otettu huomioon valtionosuuden siirtolaskelmissa. Valtion 10 miljardin euron sopeutustoimet näkyvät kunnissakin, sopeutustoimet ovat sen verran mittavat. Valtionosuusuudistusta odotetaan vuodelle 2027, jotta saataisiin siinäkin oikeudenmukaisempi, kestävä rahoitusperusta kunta-tehtävien rahoittamiseksi.

Kuntakentällä on yleisesti haastavat talouden ajat edessä ja kasvavaa painetta kunnallisverojen nostamiseen ja isojenkin talouden sopeutustoimien toteutuksiin. Kuntien kunnallisveroissa on merkittävä nostopaine vuosina 2025-2029, arvioi Valtiovarainministeriö.

Kaupungin myönteinen kehitys ja asukasluvun kasvu keskimäärin 1 %/vuosi tuovat jatkossakin verotuloja, mutta toisaalta myös menoihin kasvupaineita.

Kaupungin talouden kehitys käännetään suunnitelmakaudella merkittävästi parempaan suuntaan, mutta tämä ei tule helpolla. Tarvitaan muutoksen johtamista. Vetoapua ei ole odotettavissa talouden kasvusta tai valtiolta, vaikka yleinen talous on kääntymässä. Senkin tähden on tärkeää, että tasapainottamistavoitteista pidetään kiinni ensi vuoden talousarviossa, ja että tulevana suunnitelmavuosina tarvittavat toimet tehdään ajoissa.

Kaupungin kasvu tuo lisätuloja ja synergiaetuja palvelujen järjestämiseen, toisaalta osaan palveluja myös palvelutarpeen kasvua. Oppilasmäärät ovat vähentymässä n. 1 000:lla vuosikymmenen loppuun mennessä. Valtuuston 11.1.2024 hyväksymällä **rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla 2025-2028** tarkastellaan palveluverkkoa, mutta myös palvelutasoa sekä toimintatapoja; toiminnan on oltava vaikuttavaa ja kustannustehokasta. Kaupungin toimintakate saa kasvaa taloussuunnitelmavuosina 2026-2028 enintään 1,5-2,0 %/vuosi. Tavoitteena on vähintään 15 milj. euron kestävät sopeutustoimet vuoden 2028 loppuun mennessä.

Vuoden 2026 aikana päivitetään myös uusi kaupunkistrategia vuoteen 2033. Strategiatyö tukee osaltaan rakenteellisen sopeutusohjelman täytäntöönpanoa. Strategian tavoite tasapainoisesta taloudesta viedään käytäntöön erikseen määriteltynä konkreettisina toimina kaikilla toimialoilla ja tukipalveluissa myös vuosille 2026-2033 uudistettavassa kaupunkistrategiassa. Siten vahvistetaan mahdollisuutta 2026-2033 sekä panostaa vaikuttavasti palveluihin, että toisaalta taloudellisesti kestävästi myös investoimiseen. Myyntiohjelmaa 2022-2029 jatketaan rahoitusaseman vahvistamiseksi.

Kaupunkistrategiasta löytyy jatkossakin kasvu ja yrittäjäyys, vetovoiman vahvistaminen, osaamiseen panostaminen ja kyky uudistua. Yksi nykystrategian (2022-2029) keskeisimmistä tavoitteista liittyy kaupungin ydinkeskustan yhteiskehittämiseen kiinteistönomistajien ja yrittäjien kanssa. Visio ja suunnitelma ydinkeskustan kehittämiseksi laitetaan vaiheistaen täytäntöön. Asemanseudun kehittämiseen kohdistetaan erityistä huomiota koko 2020-luvun ja osin myös 2030-luvulla. Kaupungin hyvä sijainti päära-

dan äärellä tuo uusia mahdollisuuksia kasvulle, työpaikat ovat saavutettavissa yrittäjyyden pääkaupunkina tunnetussa kaupungissa. Digiohjelmaa toteutetaan osana kaupunkistrategiaa. Digiälykäs kaupunki hyödyntää myös digitalisaation mahdollisuuksia tavoitteena sujuva arki, tehokkaat prosessit ja hyvä tiedolla johtaminen. Vastuu työllisyydenhoidosta ja kotoutumisen palveluista on siirtynyt valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta ja se vahvistaa merkittävästi elinvoiman ja työllisyyden osuutta kaupungin palveluissa. Seinäjoen kaupunki toimii vastuukuntana ja järjestää työllisyyspalvelut yhdessä Isonkyrön ja Ilmajoen kuntien kanssa. Yritykset tarvitsevat osaajia ja maahanmuutto on yhä merkittävämpi keino saada työvoimaa alueelle. Kehityspotentiaalia on paljon ja palvelu tulee entistä lähemmäksi kuntalaisia ja yrityksiä.

Seinäjoen kaupungin lähtökohdat tulevaan pidemmällä tähtäimellä ovat hyvät. Etenkin yrittäjyydestä ja tapahtumista, mutta myös hyvistä palveluista ja liikuntapuitteista tunnettu kaupunki kasvaa noin 1 %:n vuosi. Vuoden 2025 syyskuun lopussa meni 67 000 asukkaan raja rikki (asukasluku 30.9.2025: 67 075) ja tilastokeskus ennakoii Seinäjoen kasvun jatkuvan myönteisenä vuoteen 2045 asti. Positiivinen kasvun kierre vahvistaa Seinäjoen asemia kiinnostavana ja vetovoimaisena kasvukaupunkina, joka houkuttelee investointeja ja yrittäjyyttä. Seinäjoen kaupunki vahvistaa vuosina 2026-2029 myös talouden tunnuslukuja, joka tukee kaupungin hallittua kasvua.

Haasteena on yhä investointien rahoitus investointitason ylittäessä tuloslaskelman vuosikatteen. Suunnittelujänteen pituus tekee vaikeaksi investointien arvioinnin, mutta tavoitetasoon on mahdollista päästä. Investoinneissa tulo-rahoituksella on myös merkitystä. Asemanseutu kehittyy ja siihen haetaan mukaan myös muuta ulkoista rahoitusta, samoin kuin muihinkin investointeihin. Investointeja toteutetaan myös jatkossa kaupungin taseen ulkopuolella kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä. Tämä asettaa oman haasteen konsernitalouden, velkakehityksen ja takausten hallitsemiselle. Lisäksi etsitään vaihtoehtoja yksityistenkin investointien hyödyntämiselle.

Tavoite on saada kaupungin talous kestäväälle pohjalle myös pidemmälle ajalle. Positiiviset taloustulokset, investointikyvykykyys ja toisaalta velkamäärän vähentyminen ovat ydintä.

Hyvien tulosten saamiseksi keskeistä on kyky uudistua, ja että ymmärretään hyvin myös toiminnan ja talouden kytkös. Tällöin pystytään palvelemaan kaupunkilaisia ja yrityksiä parhaalla mahdollisella tavalla myös tulevaisuudessa haasteellisessakin ympäristössä.

LIITTEET

SEINÄJOEN KAUPUNGIN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOAJAT

Kuntalaki edellyttää kunnissa kirjanpitolain käyttöönottamista soveltuvin osin. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kunnissa on käytössä suunnitelman mukaiset poistot.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista lausuu seuraavaa:

3.1 Poistosuunnitelman laatiminen

Suunnitelmapoistot edellyttävät kunnalta poistosuunnitelman laatimista sekä erillistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden seuranta ja poistojen laskentajärjestelmän ylläpitämistä.

Poistosuunnitelman hyväksymismenettelystä otetaan määräykset kunnan hallintosääntöön.

Poistosuunnitelman laatimisessa on suositeltavaa olennaisuuden periaatteen mukaisesti keskittyä rahamääriltään merkittävimpien pysyvien vastaavien hyödykenimikkeiden poistojen oikeaan laskentaan.

Seinäjoen kaupungin hallintosäännön 65 §:n poistosuunnitelman hyväksyminen kuuluu seuraavasti:

”Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.”

Valtuustolle esitetään hyväksyttäväksi talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä oheiset Seinäjoen kaupungin suunnitelman mukaiset poistoajat:

PYSYVÄT VASTAAVAT**TASAPOISTO****Aineettomat hyödykkeet**

Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Tietokoneohjelmistot	5 vuotta
Muut	5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Asuinrakennukset	40 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta
Muut rakennukset	20 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja l	15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet	7 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Kannettavat tietokoneet	4 vuotta
Tietokone- ja viestintälaitteet	5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
---------------------	----------------

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan hyödykkeiden hankintamenosta arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

TALOUSARVIOLAINOJEN OTTAMISTA KOSKEVA DELEGOINTI

Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion valtuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ottamaan Seinäjoen kaupungille

- 46 101 700 euron suuruisen euromääräisen lainan siten, että laina-aika on vähintään 1 vuosi ja enintään 20 vuotta.
- 125 000 000 euron suuruisen euromääräisen kassalainan kaupungin rahoitusaseman turvaamiseksi siten, että laina-aika on enintään 1 vuosi. Tältä osin valtuustotason sitovuustaso ei ole voimassa.

TALOUSARVION SITOVUUSTASOMÄÄRITTELY

Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion valtuusto hyväksyy talousarvion sitovuusmäärittelyn seuraavasti:

KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuustoon nähden sitovia ovat tulosalueitten toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niitä vastaavat määrärahat:

VAALIT

100 Vaalit

TARKASTUSLAUTAKUNTA

120 Tarkastustoimi

KAUPUNGINHALLITUS

130 Yleishallinto

140 Hallintopalvelut

150 Henkilöstöpalvelut

160 Talouspalvelut

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto

401 Opetuspalvelut

430 Varhaiskasvatus

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

510 Kirjastopalvelut

530 Kulttuuripalvelut

550 Museopalvelut

570 Liikuntapalvelut

590 Nuorisopalvelut

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

610 Toimitilat

620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut

630 Yhdyskuntatekniikka

650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus

LUPA-ASIAINLAUTAKUNTA

660 Rakennusvalvonta

670 Ympäristönsuojelu

690 Ympäristöterveydenhuolto

ELINVOIMALAUTAKUNTA

700 Elinvoima ja kilpailukyky

710 Työllisyys

Käyttötalouden tulosalueet jakaantuvat talousarviorakenteessa kustannuspaikoiksi. Nämä kustannuspaikat muodostavat määrärahatason, joka on sitova ao. lautakunta- tai johtokuntatasolla. Mikäli tulosalueella ei ole omaa lautakuntaa tai johtokuntaa, päättää määrärahan sitovuudesta tällä tasolla kaupunginhallitus.

Lautakuntaa tai johtokuntaa sitovan määrärahan jakamisesta pienempiin määrärahoihin päättää asianomaisen tulosalueen tai kustannuspaikan vastuuhenkilö, laaditun talousarvion muodostaessa ohjeellisen määrärahojen käyttösuunnitelman.

INVESTOINTIOSA

Valtuustoon nähden sitova määrärahataso on seuraava:

- Muut pitkävaikutteiset menot
- Maa- ja vesialueet
- Rakennukset
- Kadunrakentaminen
- Puistorakentaminen
- Liikuntapaikkarakentaminen
- Muut kiinteät rakenteet ja laitteet
- Hulevesiviemärit
- Koneet ja kalusto
- Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Investointiosan määrärahakokonaisuudet jakaantuvat investointiprojekteiksi. Määrärahat ovat sitovia asianomaiseen lautakuntaan tai johtokuntaan nähden projektiryhmä tasolla. Poikkeuksen muodostaa talonrakennuksen (rakennuttaminen) projektit, jotka ovat sitovia valtuustoon nähden.

Rakennukset:

Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus
 Varaus korjauskohteet
 Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus
 Törnävän kartano
 Alakylän koulun laajennus
 Törnävän museoalueen rakennukset
 Torikeskuksen parkkihalli
 Törnävänsaaren rakennukset
 Niemistön puukoulun muutokset
 Sähköautojen latauspisteet
 Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen
 Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennus
 Marttilan koulun vesikatto-, julkisivu-, ja alapohjakorjaukset
 Nurmon koulukeskus
 Kesäsiirtolan majoitusrakennus
 Taidemääräraha

TULOSLASKELMAOSA

Valtuuston nähden sitova taso on kustannuspaikkojen määrärahataso:

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot ja -kulut

RAHOITUSOSA

- Tulorahoituksen korjauserät

- Pitkäaikaiset lainat
- Antolainat

MUUTA

Lautakunnan tai kaupungin viranhaltijan on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka hyväksyvät sen puolesta tositteet, jollei hyväksyjää ole määrätty hallinto- tai toimintasäännössä.

Ennen kuin lasku tai muu maksun suorittamisen perusteena oleva asiakirja esitetään maksettavaksi, on hyväksyjän huolehdittava,

- että tarvikemäärät, yksikköhinnat, alennukset ja laskutoimitukset ovat oikein ja että tavara, työsuoritus tai muu palvelu on vastaanotettu,
- että laskussa on oikea tiliöinti.

Asiatarkastajana ja hyväksyjänä ei saa olla sama henkilö. Hyväksyjä ei voi olla sama henkilö, jota lasku koskee (esimerkiksi puhelinlaskut, luottokorttilaskut, koulutukset, matkalaskut, maksumääräykset). Näissä tapauksissa hyväksyjänä toimii esihenkilö. Laskut ja muut tositteet on esitettävä maksettavaksi viivytyksettä, hyvissä ajoin ennen eräpäivää, että vältetään viivästyskoroilta.

Tarkempi sääntely talouden hoitoon liittyen ilmenee Seinäjoen kaupungin hallintosäännön 8.luvusta.

